

RADA MINISTRÓW

U S T A W A B U D Ż E T O W A
N A R O K 2 0 2 2

U Z A S A D N I E N I E

Warszawa, wrzesień 2021

SPIS TREŚCI

Wstęp	5
Rozdział I	
Ocena sytuacji makroekonomicznej Polski i kierunki polityki fiskalnej	7
1. Ocena sytuacji makroekonomicznej Polski	7
2. Kierunki polityki budżetowej w 2022 r.	18
3. Stabilizująca reguła wydatkowa	19
4. Sektor finansów publicznych	25
Rozdział II	
Przewidywane wykonanie budżetu państwa w 2021 r.	31
Rozdział III	
Podstawowe wielkości budżetu państwa w 2022 r.	33
Rozdział IV	
Dochody budżetu państwa	35
1. Warunki realizacji dochodów budżetu państwa w 2021 r.	35
2. Dochody budżetu państwa w 2022 r.	35
3. Dochody podatkowe	37
4. Dochody niepodatkowe	45
5. Środki z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegające zwrotowi	50
Rozdział V	
Wydatki budżetu państwa w 2022 r.	51
1. Wydatki budżetu państwa – informacje ogólne	51
2. Grupy wydatków	55
3. Wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych	87
Rozdział VI	
Programy wieloletnie	89
Rozdział VII	
Agencje wykonawcze, instytucje gospodarki budżetowej i państwowe osoby prawne	137
1. Agencje wykonawcze	137
2. Instytucje gospodarki budżetowej	145
3. Państwowe osoby prawne, o których mowa w art. 9 pkt 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych	150

Rozdział VIII	
Państwowe fundusze celowe	167
Rozdział IX	
Rozliczenia z Unią Europejską	193
Rozdział X	
Budżet środków europejskich	197
1. Dochody budżetu środków europejskich	197
2. Wydatki budżetu środków europejskich	197
Rozdział XI	
Finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa	207
1. Potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa i ich finansowanie	208
2. Przychody i rozchody budżetu państwa	209
Rozdział XII	
Omówienie artykułów ustawy budżetowej na rok 2022	215
Spis tablic	227

Wstęp

Rada Ministrów, zgodnie z art. 141 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.), dalej uofp, uchwała projekt ustawy budżetowej i wraz z uzasadnieniem przedkłada go Sejmowi w terminie do dnia 30 września roku poprzedzającego rok budżetowy.

Gospodarka ciągle odczuwa skutki wywołane wybuchem pandemii COVID-19 w 2020 r. jednakże – wraz z łagodzeniem ograniczeń – powraca już na ścieżkę wzrostu. Najnowsze szacunki GUS dotyczące Produktu Krajowego Brutto za II kwartał 2021 roku wskazują na wzrost w ujęciu realnym o 11,1% rok do roku, wobec spadku o 8,3% w analogicznym okresie 2020 r. Według prognoz służących do opracowania projektu ustawy budżetowej na rok 2022 PKB w 2021 r. zwiększy się o 4,9% (po spadku o 2,7% rok wcześniej), a w przyszłym roku tempo jego wzrostu wyniesie 4,6%. Z uwagi na trwający proces uzgodnień Krajowego Programu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO), w prognozie nie uwzględniono jego wpływu. Jego realizacja stanowi główny, pozytywny czynnik ryzyka.

Ciągle jednak istotne jest prowadzenie polityki budżetowej wspierającej wzrost gospodarczy. Dlatego też polityka gospodarcza w 2022 r. będzie nakierowana na możliwie szybką odbudowę potencjału gospodarczego kraju przy uwzględnieniu wytycznych instytucji UE oraz krajowych ram fiskalnych.

W 2022 roku państwa członkowskie UE będą w dalszym ciągu prowadzić polityki budżetowe bez ograniczeń ze strony UE co do tempa wzrostu wydatków. Wynika to z przedłużenia w br. przez Komisję Europejską obowiązywania tzw. ogólnej klauzuli wyjścia. Pozwala ona krajom UE, w tym Polsce, zwiększać w związku z pandemią wsparcie dla systemów ochrony zdrowia i gospodarki.

W świetle powyższego oraz mając na uwadze aktualne informacje o przebiegu pandemii i jej wpływie na gospodarkę, wsparcie ze strony finansów publicznych dla odbudowy wzrostu gospodarczego powinno zostać utrzymane. Dlatego też poprzez nowelizację ustawy o finansach publicznych dostosowano klauzulę powrotu do stosowania stabilizującej reguły wydatkowej zgodnie z jej pierwotną formułą z art.112aa ustawy o finansach publicznych od 2023 r. – tak aby w 2022 r. możliwe było kontynuowanie działań antykryzysowy.

Po stronie wydatkowej budżetu państwa na rok 2022 zabezpieczono niezbędne środki na kontynuację dotychczasowych, priorytetowych działań, jak również na realizację nowych.

Budżet państwa na rok 2022 uwzględnia m.in.:

- zwiększenie nakładów na finansowanie ochrony zdrowia do poziomu 5,75% PKB,

- środki na kluczowe programy społeczne z zakresu wspierania rodziny takie jak Program „Rodzina 500+”, realizację świadczenia „Dobry Start” czy wprowadzenie rodzinnego kapitału opiekuńczego,
- waloryzację świadczeń emerytalno-rentowych od 1 marca 2022 r. wskaźnikiem waloryzacji na poziomie 104,89%,
- finansowanie potrzeb obronnych Rzeczypospolitej Polskiej na poziomie 2,2% PKB,
- zwiększenie funduszu wynagrodzeń osobowych dla pracowników państwowej sfery budżetowej,
- realizację zadań inwestycyjnych m.in. w obszarze zdrowia, transportu lądowego czy kultury i ochrony dziedzictwa narodowego,
- zwiększenie wydatków w obszarze szkolnictwa wyższego i nauki.

Również poziom dochodów budżetu państwa w 2022 r. będzie determinowany przewidywanym powrotem gospodarki na ścieżkę wzrostu. Oprócz sytuacji makroekonomicznej, na stronę dochodową budżetu państwa oddziaływać będą kontynuowane oraz nowe działania ukierunkowane na wspieranie odbudowy wzrostu gospodarczego oraz uszczelnienie systemu podatkowego. Dodatkowo na poziom dochodów podatkowych w 2022 r. wpływ będzie miała reforma klina podatkowego w ramach programu Polski Ład, oddziałująca przede wszystkim na podatników podatku dochodowego od osób fizycznych.

Prognozowany deficyt budżetu państwa w 2022 r. wyniesie nie więcej niż 30.925 mln zł.

Rozdział I

Ocena sytuacji makroekonomicznej Polski i kierunki polityki fiskalnej

1. Ocena sytuacji makroekonomicznej Polski

Otoczenie zewnętrzne

Na przełomie 2020 i 2021 r. miał miejsce spadek aktywności gospodarczej w Unii Europejskiej (UE), tj. na polskich głównych rynkach eksportowych. Jego skala okazała się jednak wyraźnie łagodniejsza od recesji, która miała miejsce w I połowie ubiegłego roku, mimo wystąpienia II i III fali pandemii i wzmocnienia niezbędnych obostrzeń administracyjnych. Dużo lepsze niż podczas I fali pandemii wyniki gospodarka europejska zawdzięcza dostosowaniu się firm i gospodarstw domowych do nowych warunków, wyższej aktywności w gospodarce światowej i światowym handlu oraz wsparciu ze strony polityki makroekonomicznej. W II kw. br. – wraz z łagodzeniem ograniczeń – gospodarka europejska weszła już na ścieżkę wzrostu.

Według prognoz Komisji Europejskiej z lipca br. PKB w UE w 2021 r. zwiększy się o 4,8% (po spadku o 6,0% rok wcześniej), a w przyszłym roku tempo jego wzrostu obniży się stosunkowo nieznacznie do 4,5%. To znacznie lepsze prognozy niż w poprzednich dwóch rundach progностycznych z tego roku, zwłaszcza z lutego, które były podstawą założeń zewnętrznych do scenariusza makroekonomicznego przedstawionego w *Programie Konwergencji, Aktualizacji 2021 i Założeniach do projektu ustawy budżetowej na rok 2022*¹. Z projekcji KE wynika, że poziom PKB sprzed pandemii w UE osiągnie w IV kw. 2021 r. KE swoje prognozy przygotowała przy założeniu, że w br. nastąpi odbicie światowego PKB (z wyłączeniem UE) o 5,9% i jego wzrost o 4,2% w przyszłym roku, po spadku o 2,9% zanotowanych w ubiegłym roku.

Produkt krajowy brutto

Wzmocnienie obostrzeń administracyjnych w związku z III falą pandemii (zarówno w Polsce jak i u naszych głównych partnerów handlowych) wpłynęło wczesną wiosną br. na wzrost pesymizmu ekonomistów co do krótkookresowych perspektyw gospodarki. Podczas gdy prognozy ze stycznia i lutego br. wskazywały jeszcze, że skala odbicia PKB w 2021 r. może wynieść ponad 4%, to w marcu przewidywania w tym zakresie zostały skorygowane poniżej tego poziomu (mediana, Refinitiv, I – III '21). Prognoza tempa wzrostu PKB w br. założona

¹ Scenariusz makroekonomiczny przedstawiony w *Założeniach do projektu ustawy budżetowej na rok 2022* z lipca br. jest taki sam jak scenariusz zawarty w *Programie Konwergencji, Aktualizacja 2021* opublikowanym w kwietniu br.

w *Programie Konwergencji, Aktualizacja 2021* okazała się zbieżna z ówczesnym konsensusem.

Na przełomie 2020 r. i 2021 r. – podobnie jak w przypadku gospodarki UE – również w Polsce dynamika aktywności gospodarczej okazała się wyraźnie wyższa niż podczas I fali pandemii wiosną ubiegłego roku. Przyczyniły się do tego te same czynniki, o których była mowa w przypadku gospodarki europejskiej, tj. lepsze dostosowanie firm i gospodarstw domowych do funkcjonowania w warunkach niezbędnych obostrzeń, poprawa sytuacji na naszych głównych rynkach eksportowych oraz silne wsparcie ze strony polityki fiskalnej i monetarnej. W efekcie, już w I kw. 2021 r. PKB zwiększył się (kw/kw, sa), choć jego poziom pozostał niższy niż rok wcześniej. Wzrost (kw/kw, sa) zanotowały dwie główne składowe PKB, tj. konsumpcja prywatna i inwestycje, i to mimo wzmocnionych obostrzeń administracyjnych i utrzymującej się niepewności w tym okresie. W efekcie ich poziom był już wyższy niż przed rokiem. Zaskoczyły w szczególności bardzo dobre wyniki inwestycji, które wzrosły aż o 18,2% (kw/kw, sa) przekraczając jednocześnie poziom sprzed pandemii. Wysoka dynamika tej kategorii to efekt silnego wzrostu zakupów maszyn i urządzeń oraz przede wszystkim środków transportu. Wyraźnie wyższa roczna dynamika importu niż eksportu spowodowała natomiast, że eksport netto miał znacząco ujemny wkład we wzrost PKB. Wartość dodana w przemyśle zanotowała trzeci wzrost z rzędu, słabiej wypadły natomiast wyniki budownictwa (kw/kw, sa). Wysoki wzrost produkcji przemysłowej (i wartości dodanej), dobre wyniki firm i inwestycji w I kw. - zważywszy na warunki - to m.in. efekt wysokiej aktywności w międzynarodowych sieciach produkcji, których częścią są polskie przedsiębiorstwa, jak również coraz lepszego przystosowania firm do funkcjonowania w okresie pandemii.

Wyniki produkcji przemysłowej oraz sprzedaży detalicznej na przełomie I i II kw. oraz w II kw. okazały się lepsze od oczekiwań, poprawiły się również nastroje gospodarstw domowych oraz przedsiębiorców. Znalazło to odzwierciedlenie we wstępnych danych dotyczących PKB, które pokazały dalsze przyspieszenie tempa jego wzrostu w II kw. W efekcie PKB w tym okresie przekroczył poziom sprzed pandemii (tj. z IV kw. 2019 r.). Napływ dobrych danych makroekonomicznych przyczyniał się również do poprawy ocen dotyczących perspektyw gospodarki w br., czego wyrazem były coraz wyższe prognozy wzrostu PKB w 2021 r. przygotowane w kolejnych miesiącach II kw. (mediana Refinitiv, IV – VI '21).

Lepsze od przewidywań formułowanych na etapie przygotowania prognoz do *Programu Konwergencji, Aktualizacja 2021* wyniki gospodarki w I połowie br. oraz wyraźna korekta w górę prognoz KE dotyczących dynamiki aktywności gospodarczej w UE wpłynęły na rewizję prognozy w zakresie tempa wzrostu PKB w br. Obecnie zakłada się, że wyniesie ono 4,9% wobec spadku o 2,7% zanotowanym rok wcześniej. Silnie zwiększyć się ma konsumpcja prywatna odrabiając z naddatkiem większość strat z ubiegłego roku oraz

inwestycje. Wraz z przewidywanym obniżeniem dynamiki PKB w UE, tj. na głównych rynkach eksportowych Polski, przewiduje się lekkie obniżenie tempa wzrostu PKB w przyszłym roku do 4,6%.

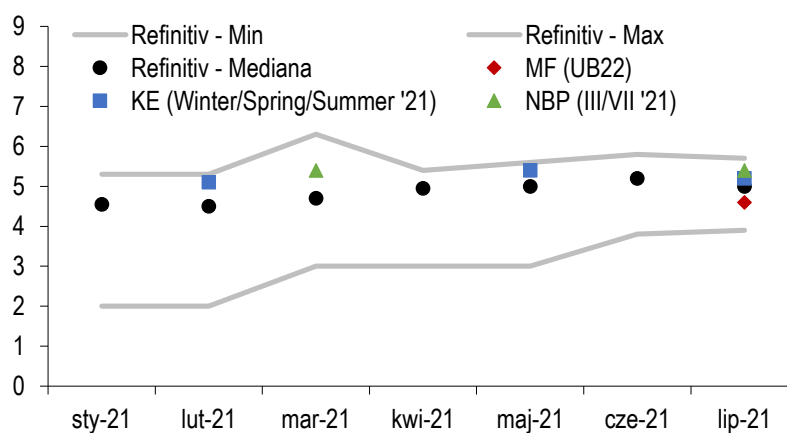
Przewidywane na 2022 r. tempo wzrostu realnego PKB mieści się w przedziale prognoz rynkowych i jest niższe od mediany prognoz rynkowych (Refinitiv, VII '21) oraz prognoz NBP (*Raport o inflacji*, VII '21) oraz KE (*European Economic Forecast, Summer 2021*) o 0,4-0,8 pkt. proc. Ta różnica to m.in. efekt nieuwzględnienia w obecnej prognozie środków przewidzianych w Krajowym Programie Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO).

Wykres nr 1 przedstawia porównanie prognoz realnego tempa wzrostu PKB przygotowanych przez Ministerstwo Finansów (MF) z dostępnymi w poszczególnych miesiącach prognozami analityków rynkowych i wybranych instytucji prognostycznych.

Analiza prognoz dotyczących realnego tempa wzrostu PKB oraz inflacji (CPI) dla pięciu kolejnych lat budżetowych poprzedzających opracowanie scenariusza makroekonomicznego na rok 2021 wskazuje na brak występowania znaczących odchyłeń tych prognoz od konsensusu rynkowego i prognoz niezależnych instytucji, np. KE czy NBP.

Prognozy przygotowane dla lat budżetowych 2016-2020 w latach odpowiednio 2015-2019 mieściły się w przedziale wyznaczonym przez minimalne i maksymalne prognozy rynkowe.

Wykres 1. Porównanie prognoz realnego wzrostu PKB w 2022 r.

Źródło: Opracowanie własne

Analiza podstawowych składników zagregowanego popytu

Największym składnikiem zagregowanego popytu jest konsumpcja prywatna, która obniżyła się w 2020 r. na skutek ograniczeń administracyjnych, w tym dotyczących mobilności osób, i zmiany zachowań gospodarstw domowych, które przyczyniły się do wzrostu wymuszonych oszczędności oraz przyjęcia przez konsumentów postawy ostrożnościowej w obliczu zwiększonej niepewności, w szczególności co do dalszego przebiegu pandemii i rozwoju sytuacji na rynku pracy. W warunkach utrzymania stosunkowo wysokiego wzrostu dochodów do dyspozycji brutto gospodarstw domowych przyczyniło się to do silnego zwiększenia ich

stopy oszczędności. Przewiduje się, że w 2021 r. nastąpi odbicie konsumpcji prywatnej, do czego w dużej mierze przyczyniło się przywrócenie normalnego funkcjonowania gospodarki, w tym warunków do dokonywania zakupów, poprawa nastrojów konsumentów oraz wysoki poziom oszczędności zakumulowanych w okresie zamrożenia gospodarki. W efekcie zakłada się, że konsumpcja prywatna zwiększy się w br. o 5,3%, tj. najwięcej od 2008 r. Zakładana poprawa sytuacji na rynku pracy w przyszłym roku, w tym dalsze przyspieszenie tempa wzrostu zatrudnienia w gospodarce narodowej, prognozowany spadek inflacji oraz skutki wprowadzenia rządowego programu „Polski Ład” w postaci obniżenia klina podatkowego dla większości podatników powinny przyczynić się do zwiększenia realnego tempa wzrostu dochodów do dyspozycji brutto gospodarstw domowych, co – w połączeniu z założonym dalszym spadkiem stopy oszczędności – przyczyni się do dalszego przyspieszenia tempa wzrostu konsumpcji prywatnej do 5,7%.

Przewiduje się, że realne tempo wzrostu spożycia publicznego wyniesie 2,4% w 2021 r. oraz 3% w 2022 r. Założona dynamika spożycia publicznego zdeterminowana będzie wydatkami bieżącymi jednostek sektora instytucji rządowych i samorządowych wynikającymi z trwania epidemii COVID-19 (w tym m.in. realizacją programu szczepień) oraz działań rządu wspierających wzrost gospodarczy również w 2022 r. dzięki wydłużeniu klauzuli powrotu do Stabilizującej Reguły Wydatkowej (SRW) w nowelizacji ustawy o finansach publicznych.

W efekcie prognozowanych zmian spożycia prywatnego i publicznego spożycie ogółem zwiększy się w br. o 4,6%, a w przyszłym roku tempo wzrostu tej kategorii przyspieszy do 5%.

Wybuch pandemii oraz silny wzrost niepewności co do przyszłych perspektyw gospodarki wpłynął na silny spadek inwestycji i stopy inwestycji w 2020 r. Nieoczekiwane odbicie aktywności inwestycyjnej w I kw. 2021 r. zmieniło wyraźnie perspektywy dla tej kategorii w br. W efekcie oczekuje się, że inwestycje zwiększą się w br. o 7,6%, wyraźnie więcej niż przyjęto w prognozie z *Programu Konwergencji, Aktualizacja 2021*, odrabiając przy tym dużą część strat z ubiegłego roku. Zakłada się przy tym, że głównym czynnikiem wspierającym wzrost tej kategorii będą inwestycje w tzw. zakupy, tj. wydatki na maszyny i urządzenia oraz środki transportu, przy mniejszym udziale inwestycji budowlanych. Przewiduje się, że w przyszłym roku inwestycje zwiększą się o 6,6%, co przyczyni się do dalszego wzrostu stopy inwestycji w gospodarce. W tym okresie aktywności inwestycyjnej sprzyjać powinien niski koszt kapitału, a także – w obszarze inwestycji sektora instytucji rządowych i samorządowych – działania rządu nakierowane na wzmacnianie ożywienia koniunktury. Zakłada się, że w latach 2021 - 2022 udział inwestycji tego sektora w PKB będzie stopniowo rósł osiągając poziom 4,8% PKB w 2022 r. Prognozowane stosunkowo niskie tempo wzrostu inwestycji ogółem w 2022 r. w porównaniu np. z ostatnią projekcją NBP, to w głównej mierze

efekt nieuwzględniania w obecnej prognozie środków na finansowanie projektów przewidzianych w KPO, które zasadniczo wspierać będą aktywność inwestycyjną.

Zakłada się, że kontrybucja przyrostu zapasów we wzrost PKB w br. będzie dodatnia, a w przyszłym roku neutralna. Oznacza to, że tempo wzrostu akumulacji wyniesie w br. 9,4%, a w przyszłym roku spowolni do 6,6%.

Przez ostatnie 25 lat, tj. praktycznie od początku dostępności porównywalnych szeregów czasowych pogłębia się integracja polskiej gospodarki z gospodarką światową. Nabrała ona na sile od czasu przystąpienia Polski do UE. Udział eksportu towarów i usług w PKB zwiększał się regularnie osiągając w 2020 r. rekordowy poziom 55,8%, m.in. za sprawą utrzymującej się wysokiej konkurencyjności polskich przedsiębiorstw i zdobywania nowych rynków zbytu. Może o tym świadczyć nieznaczny tylko spadek eksportu w 2020 r. w sytuacji wyraźnego spadku aktywności na polskich głównych rynkach eksportowych.

Wraz z odbudową PKB w UE zakładaną przez KE przewiduje się, że eksport w br. będzie rósł w tempie dwucyfrowym, by w przyszłym roku w ślad za spowolnieniem popytu zagranicznego wyhamować do 7,7%. Powinno to przełożyć się na dalszy wzrost udziału polskiego eksportu w światowym handlu. Tempo wzrostu importu będzie determinowane zmianami rozpatrywanego łącznie popytu krajowego i eksportu. Tempo wzrostu popytu krajowego, na który składa się akumulacja oraz spożycie ogółem, wyniesie odpowiednio 5,5% oraz 5,3% w latach 2021-2022. Przewiduje się, że w tym okresie import – po głębszym niż eksport spadku w 2020 r. – będzie rósł szybciej niż eksport. W 2022 r. jego tempo obniży się do 9,4%. W rezultacie tych zmian zakłada się, że wkład eksportu netto we wzrost PKB w latach 2021-2022 będzie ujemny.

Bilans płatniczy

Silniejsza dynamika importu niż eksportu, do czego w ujęciu nominalnym przyczyni się pogorszenie *terms of trade* (m.in. wyższe ceny ropy naftowej), przełoży się na zmniejszenie dodatniego salda obrotów towarowych w 2021 r. Poprawiająca się koniunktura – jak pokazały wstępne dane za pierwsze miesiące br. – powinna też pozytywnie wpłynąć na dochody nierezydentów z tytułu ich kapitałowego zaangażowania w polskich podmiotach przyczyniając się do powrotu deficytu dochodów pierwotnych w relacji do PKB do poziomów obserwowanych przed pandemią. W efekcie tych procesów, które w dużej części powinny być kontynuowane również w przyszłym roku, nadwyżka rachunku bieżącego ulegnie zawężeniu do 1,6% PKB w 2021 r. i 0,6% w 2022 r.

Rynek pracy

Po silnym i nagłym pogorszeniu sytuacji na rynku pracy w okresie I fali pandemii wywołanym wprowadzeniem lockdownu, warunki na rynku pracy zaczęły stopniowo poprawiać się w II połowie 2020 r. i I połowie 2021 r. Zakłada się obecnie, że w br. przeciętne zatrudnienie

w gospodarce narodowej wzrośnie o 0,5% a w przyszłym roku o 0,7%. Wzrostowi popytu na pracę będzie sprzyjać zakładana poprawa dynamiki aktywności gospodarczej, w szczególności inwestycyjnej. Wzrost zatrudnienia powinien z kolei przełożyć się na spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych, po wzroście zanotowanym w 2020 r., oraz na lekki spadek stopy bezrobocia do odpowiednio 6,0%-5,9% na koniec lat 2021-2022.

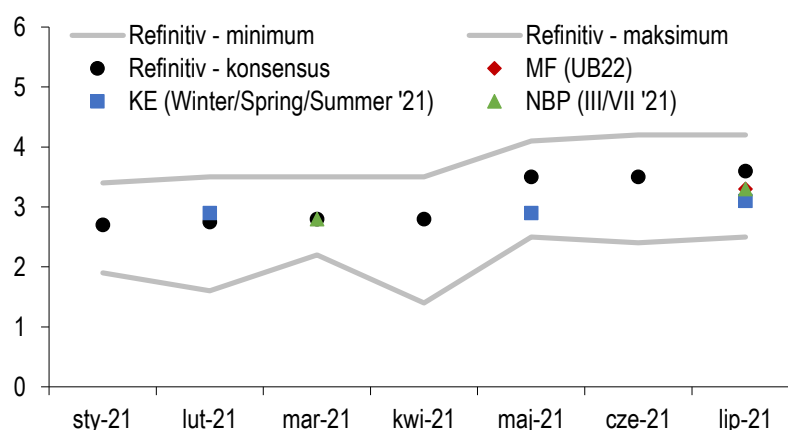
Wyhamowanie dynamiki przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2020 r. było tylko przejściowym zjawiskiem wywołanym pandemią. Oczekuje się, że dynamika tej kategorii w br. przyspieszy do 7,4%, tj. powyżej poziomu obserwowanego w dwóch latach przed pandemią, by w przyszłym roku obniżyć się do 6,7%. To spowolnienie to w dużej mierze efekt zakładanego wyhamowania dynamiki przeciętnego wynagrodzenia w jednostkach sfery budżetowej.

Inflacja

Dotychczasowy przebieg procesów inflacyjnych wskazuje na konieczność podwyższenia przewidywanej w *Programie Konwergencji, Aktualizacja 2021* prognozy inflacji na 2021 r. do 4,3% średnio w roku. Jest to związane m.in. ze wzrostem cen surowców energetycznych na rynkach światowych oraz z wyższą niż przewidywano dynamiką wzrostu cen usług w sektorach, w których poluzowane są obostrzenia pandemiczne (np. gastronomia, turystyka, kultura). W dalszej perspektywie czynniki związane z pandemią powinny już wygasać, co wpłynie na ograniczenie inflacji w ujęciu rocznym. Z kolei skalę spadku cen może ograniczać stosunkowo silna presja popytowa związana z umacnianiem się wzrostu gospodarczego, która będzie wpływać na inflację bazową. Przy założeniu braku dodatkowych szoków podażowych na rynku żywnościowym i energetycznym inflacja w 2022 r. wyniesie 3,3% w ujęciu średniorocznym. Wyraźnie niższa powinna być dynamika cen energii, przy utrzymującej się wciąż na podwyższonym poziomie, chociaż nieco niższej niż w latach 2020-2021, inflacji bazowej.

Przewidywane na 2022 r. tempo wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych mieści się w przedziale prognoz rynkowych i jest zgodne z prognozą NBP (Raport o inflacji, VII '21), niższe od mediany prognoz rynkowych (Refinitiv, VII '21) oraz wyższe od prognoz KE (*European Economic Forecast, Summer 2021*). Wykres nr 2 przedstawia porównanie prognoz inflacji (CPI) przygotowanych przez Ministerstwo Finansów (MF) z dostępnymi w poszczególnych miesiącach prognozami analityków rynkowych i wybranych instytucji prognostycznych.

Wykres 2. Porównanie prognoz inflacji (CPI) w 2022 r.

Źródło: Opracowanie własne

Stopy procentowe i kurs walutowy

Przyjmując brak nowych, poważnych zaburzeń w gospodarce spowodowanych pandemią COVID-19 oraz wobec podwyższonej presji inflacyjnej i perspektyw silnego wzrostu PKB, skutkującego znaczną poprawą pozycji cyklicznej polskiej gospodarki, założono rozpoczęcie normalizacji polityki pieniężnej. Scenariusz w zakresie stóp procentowych NBP opiera się na oczekiwaniach rynkowych (mediana ankiety agencji Refinitiv z końca lipca 2021 r.), według których Rada Polityki Pieniężnej rozpocznie cykl podwyżek stóp procentowych na początku 2022 r. i w horyzoncie objętym ankietą stopa referencyjna wzrośnie do 1,0%. W przyjętym scenariuszu stopa referencyjna w ujęciu realnym pozostanie wyraźnie ujemna, co oznacza utrzymanie korzystnych warunków finansowania w polskiej gospodarce.

Na potrzeby prognozy makroekonomicznej przyjęto założenie techniczne o stałym poziomie kursu walutowego w horyzoncie prognozy, tj. kurs euro w złotych (EUR/PLN) w wysokości 4,54, a kurs dolara amerykańskiego w złotych (USD/PLN) na poziomie 3,83².

Założenie o stałości kursu wydaje się relatywnie konserwatywne. Fundamenty polskiej gospodarki, w przypadku braku dalszych szoków zewnętrznych, powinny sprzyjać umacnianiu się polskiej waluty w okresie objętym prognozą.

Lata 2023-2025

Zgodnie z przyjętym scenariuszem makroekonomicznym, po wysokim tempie wzrostu PKB w UE zanotowanym w latach 2021-2022, będącym efektem odbudowy aktywności po załamaniu w 2020 r., w kolejnych trzech latach nastąpi jego obniżenie w kierunku długookresowej średniej. W efekcie tych zmian oczekuje się również stopniowego wyhamowania tempa wzrostu polskiego eksportu i stabilizacji udziału eksportu w PKB na poziomie ok. 60%.

² W obu przypadkach jest to średnia z kursów z okresu 10 dni roboczych do 14 lipca 2021 r. włącznie.

Przewidywane wysokie tempo wzrostu popytu krajowego w latach 2021-2022 obniży się w kolejnych latach, zwłaszcza w kontekście zakładanego stopniowego wycofywania wsparcia ze strony polityki pieniężnej (zgodny z oczekiwaniami rynkowymi cykl podwyżek stóp procentowych w latach 2022-2023) oraz polityki fiskalnej (powrót do ścieżki wydatków determinowanej przez krajowe i unijne reguły fiskalne). Stopniowo zmniejszać się będzie dynamika konsumpcji prywatnej, m.in. w efekcie spadku realnej dynamiki dochodów do dyspozycji brutto gospodarstw domowych do ok. 3% i niższego poziomu zakumulowanych oszczędności. W efekcie stopa oszczędności gospodarstw domowych w końcu horyzontu prognozy będzie wyraźnie niższa niż w wyjątkowym pod tym względem 2020 r., choć pozostanie lekko powyżej poziomu sprzed pandemii.

W 2023 r. wyraźnie obniży się dynamika popytu zgłaszanego przez sektor instytucji rządowych i samorządowych (sektor GG), zarówno w zakresie spożycia publicznego, jak i inwestycji. Przewidywane ograniczenie inwestycji publicznych przyczyni się również do spadku tempa wzrostu inwestycji ogółem (przy uwzględnieniu KPO dynamika inwestycji GG w 2023 r. byłaby wyraźnie wyższa). Prognozuje się, że w latach 2023-2025 poziom inwestycji sektora instytucji rządowych i samorządowych utrzyma się na średnim poziomie ok. 4,3% PKB tj. istotnie powyżej średniej unijnej z ostatnich 10 lat. W kolejnych latach, m.in. w efekcie uruchamiania środków z nowej perspektywy finansowej UE, dynamika popytu publicznego powinna stopniowo rosnąć. W ślad za poprawą dynamiki inwestycji sektora GG poprawi się również dynamika inwestycji w całej gospodarce, wspierana w całym okresie prognozy przez stabilny wzrost inwestycji prywatnych (tj. poza sektorem GG).

W szczególności, poziom inwestycji sektora GG będzie kształtowany przez wieloletnie programy rządowe, w szczególności w obszarze infrastruktury drogowej i kolejowej. Ważnym instrumentem pobudzania inwestycji publicznych będzie również Rządowy Fundusz Polski Ład: *Program Inwestycji Strategicznych*. Po przejściowym spadku realnej dynamiki spożycia publicznego w 2023 r. w dwóch kolejnych latach zakładana jest poprawa tempa wzrostu tej kategorii (do 2,4%).

Stan rzeczowych środków obrotowych powiązany jest głównie z oczekiwanym przez firmy poziomem popytu na rynku krajowym oraz na rynkach zagranicznych. Szacuje się, że w latach 2023-2025 wkład zmiany zapasów we wzrost PKB będzie neutralny. Stopniowe obniżanie się tempa wzrostu popytu krajowego oraz eksportu będzie wpływać na coraz niższą dynamikę importu, choć pozostanie ona lekko powyżej dynamiki eksportu.

W efekcie eksport netto, który w 2023 r. zanotuje przejściowo dodatnią kontrybucję we wzrost PKB, w dwóch kolejnych latach będzie miał neutralny wpływ na wzrost gospodarczy. Również saldo rachunku bieżącego powinno stopniowo zbliżać się do stanu zrównoważenia osiągając 0,1% PKB w 2025 r.

Podsumowując, oczekuje się, że tempo wzrostu realnego PKB w 2023 r. osiągnie 3,7%, a w latach 2024-2025 wyniesie 3,5%. Prognoza na 2023 r. jest niższa od dostępnego konsensusu (mediana, Refinitiv, VII '21), co podobnie jak w przypadku prognozy na 2022 r. jest m.in. efektem nieuwzględnienia w prognozie realizacji KPO.

Zakłada się, że lata 2023-2025 przyniosą stopniową stabilizację na rynku pracy. Przeciętne zatrudnienie w gospodarce narodowej zwiększy się w 2023 r. o 0,3%, by w kolejnych dwóch latach pozostać stabilne. W efekcie, po uwzględnieniu zmian w podaży pracy (m.in. pozytywnego efektu założonej w programie rządowym „Polski Ład” obniżki klina podatkowego dla większości podatników), stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec 2025 r. wyniesie 4%. Realne tempo wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej będzie zbliżone do tempa wzrostu wydajności pracy.

Zakładając brak nowych, poważnych zaburzeń w gospodarce oraz wobec podwyższonej presji inflacyjnej oczekuje się, że w latach 2023-2025 polityka pieniężna NBP nakierowana będzie na osiągnięcie celu inflacyjnego wynoszącego 2,5%. Na początku tego okresu inflacja bazowa może jeszcze utrzymywać się na podwyższonym poziomie ze względu na opóźnione skutki wzrostu popytu w 2022 r. (m.in. efekt wprowadzenia w życie programu Polski Ład). W kolejnych latach, m.in. w wyniku działania z opóźnieniem wyższych stóp procentowych NBP³, inflacja powinna spadać. Przewiduje się, że tempo wzrostu cen konsumpcyjnych osiągnie cel inflacyjny NBP w końcu horyzontu prognozy.

Czynniki ryzyka

Zaprezentowany powyżej scenariusz makroekonomiczny – tak jak zwracano uwagę podczas jego omawiania – różni się od tego, który przyjęto w *Założeniach projektu budżetu państwa na rok 2022* z lipca br., a który opierał się na scenariuszu leżącym u podstaw *Programu Konwergencji, Aktualizacja 2021 r.* przyjętego przez Radę Ministrów i wysłanego do KE w kwietniu 2021 r. Głównym powodem przyjęcia nowych prognoz większości wskaźników makroekonomicznych jest napływ nowych informacji zmieniających istotnie zarówno zakładaną ścieżkę wzrostu gospodarczego, jak i inflacji.

Prezentowana prognoza zakłada, że wzrost gospodarczy w UE, która jest największym partnerem handlowym Polski, będzie zgodny ze scenariuszem makroekonomicznym opublikowanym przez Komisję Europejską w lipcu 2021 r. Zdaniem ekspertów Komisji utrzymuje się podwyższony poziom niepewności co do perspektyw wzrostu europejskiej gospodarki, ale bilans czynników ryzyka dla tej prognozy jest zrównoważony.

Czynniki ryzyka związane z rozwojem pandemii COVID-19 dotyczą głównie pojawienia się i rozprzestrzeniania groźnych mutacji wirusa. W tym kontekście uzyskanie szybkiego wzrostu

³ Na potrzeby prognozy makroekonomicznej przyjęto założenie techniczne o stałym poziomie kursu walutowego w horyzoncie prognozy (por. przypis 2).

liczby osób w pełni zaszczepionych pozwoliłoby uniknąć ponownego zaostrzenia restrykcji epidemicznych. Ryzyka ekonomiczne dotyczą w szczególności reakcji gospodarstw domowych i przedsiębiorstw na zmiany w ograniczeniach epidemicznych oraz na wycofanie działań pomocowych ze strony polityki gospodarczej. Większa od zakładanego skala wykorzystania przez gospodarstwa domowe zakumulowanych oszczędności może korzystnie wpłynąć na aktywność gospodarczą, mimo dalszego utrzymywania części ograniczeń dla prowadzenia działalności gospodarczej. Z kolei trwałe straty w potencjale produkcyjnym, na skutek wzrostu liczby bankructw przedsiębiorstw, mogą ograniczyć inwestycje i zatrudnienie w europejskiej gospodarce. Dodatkowo ze względu na nadal wczesny etap ożywienia przedwczesne zakończenie wsparcia ze strony polityki gospodarczej stwarza ryzyko nagłego pogorszenia warunków gospodarowania.

W bilansie ryzyk krajowych głównym i przy tym pozytywnym czynnikiem jest realizacja KPO, przewidującego wykorzystanie środków z unijnego Instrumentu na Rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności. W horyzoncie prognozy realizacja tego programu będzie miała pozytywny bezpośredni wpływ na tempo wzrostu gospodarczego głównie poprzez wzrost popytu inwestycyjnego, zgłaszanego zarówno przez sektor publiczny jak i prywatny. Szacuje się, że w latach 2022-2024 tempo wzrostu gospodarczego, dzięki realizacji KPO, może być przeciętnie o ok. 0,4 pkt. proc. wyższe od scenariusza bazowego przedstawionego w niniejszym dokumencie. W efekcie w końcu horyzontu prognozy, tj. w 2025 r. realny PKB może być o ok. 1,2% wyższy niż w scenariuszu bazowym⁴.

Dalszy przebieg pandemii COVID-19 jest również ważnym czynnikiem ryzyka dla aktywności gospodarczej w Polsce, szczególnie w perspektywie kilku najbliższych kwartałów.

Tak jak w przypadku całej UE, postępy w realizacji programu szczepień warunkują tempo powrotu polskiej gospodarki do normalności i rozmiary ewentualnego zmniejszenia potencjału wytwórczego gospodarki. W prognozie makroekonomicznej założone zostało wystąpienie IV fali pandemii, przy czym przyjęto, że jej skutki w postaci ograniczenia warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej będą zdecydowanie łagodniejsze niż podczas poprzednich trzech fal pandemii.

W kontekście pandemii ryzykiem jest też założone w prognozie tempo redukcji stopy oszczędności w sektorze gospodarstw domowych. Wydatkowanie zgromadzonych w okresie pandemii przymusowych oszczędności może zostać zakłócone wystąpieniem kolejnych fal epidemii, w tym IV falą związaną z wariantem delta. Ewentualny powrót do restrykcji epidemicznych w skali porównywalnej do poprzednich obostrzeń może przełożyć się na

⁴ Bardziej optymistyczna w szacunkach wpływu wykorzystania środków ze wspomnianego Instrumentu na PKB jest KE, która ocenia, że poziom realnego PKB w 2025 r. może być o 1,7% wyższy niż w scenariuszu bazowym. Źródło: P. Pfeiffer, J. Varga, Jan n 't Veld, Quantifying Spillovers of Next Generation EU Investment, European Economy, Discussion Paper 144, lipiec 2021. Analiza przygotowana przez KE oparta jest na innych założeniach i nie może być porównywalna z szacunkami wpływu KPO przygotowanymi przez MF.

wzrost obaw polskich konsumentów. Będzie to ograniczało nie tylko ich bieżącą aktywność, ale może także sprawić, że proces wydatkowania przymusowych oszczędności rozłoży się na dłuższy czas. W rezultacie tempo wzrostu konsumpcji prywatnej i tym samym wzrost PKB mogą być niższe niż założono to w scenariuszu bazowym.

Czynnikiem ryzyka związanym ze zmianami strukturalnymi na rynku pracy w Polsce jest wielkość podaży pracy w horyzoncie prognozy. Z jednej strony wzrost popytu na pracę, również tę mniej wykwalifikowaną i gorzej opłacaną wraz z niską stopą zastąpienia mogą przekładać się na odraczanie decyzji o przejściu na emeryturę. Dodatkowo większy napływ pracowników z Ukrainy może zwiększyć podaż pracy w kraju. Silne obecnie czynniki wypychające w procesach migracyjnych mają wpływ także na Polaków pracujących za granicą, a nasilenie tych procesów w okresie postpandemicznym może wywołać istotne przepływy ludności w wieku produkcyjnym. Z drugiej strony w przypadku braków po stronie podażowej może okazać się, że przestrzeń do zwiększania produkcji i ekspansji przedsiębiorstw będzie ograniczona, a konkurencja o pracownika za pomocą wyższych wynagrodzeń przekładać się będzie na wzrost inflacji bazowej. W rezultacie możliwe jest obniżenie tempa wzrostu PKB oraz szybszy wzrost cen niż w scenariuszu prezentowanym w niniejszym dokumencie.

Omawiamy scenariusz makroekonomiczny w horyzoncie prognozy zakłada ograniczenie impulsu fiskalnego, który miał miejsce w latach 2020-2022 poprzez ograniczenie wzrostu wydatków sektora finansów publicznych. Struktura wydatków tego sektora w kolejnych latach będzie ostatecznie ustalana w trakcie corocznych procesów budżetowych, co oznacza, że decyzje w tym zakresie mogą mieć wpływ na tempo i strukturę wzrostu gospodarczego.

Wyzwanie dla długookresowej stabilności finansów publicznych większości krajów europejskich, w tym Polski, stanowią przemiany demograficzne. Mają one kluczowe znaczenie dla sytuacji na rynku pracy. Należy oczekiwać utrzymania się obserwowanego w ostatnich latach zjawiska starzenia się ludności, które ma źródła w wydłużaniu się oczekiwanej długości życia, niskiej dzietności oraz obecnej strukturze wiekowej ludności. W efekcie pogorszeniu ulegnie współczynnik obciążenia demograficznego i wzrosną całkowite wydatki finansów publicznych związane z wiekiem.

Czynnikiem ryzyka dla realizacji prognozy inflacji jest możliwość innego niż założono kształtowania się cen na światowych rynkach surowców energetycznych i żywności, co bezpośrednio przełoży się na ścieżkę zmian cen w Polsce. W szczególności dotyczy to cen ropy naftowej, które mają istotny wpływ na krajowe ceny paliw, a w konsekwencji na koszty transportu. Pośrednio w kierunku wyższej inflacji, może również oddziaływać wzrost dynamiki cen producenta, wynikający z braków surowców i komponentów do produkcji, przy rosnącym wraz z poprawą koniunktury popycie na środki produkcji.

2. Kierunki polityki budżetowej w 2022 r.

W 2022 roku państwa członkowskie UE będą w dalszym ciągu prowadzić polityki budżetowe bez ograniczeń ze strony UE co do tempa wzrostu wydatków. Wynika to z przedłużenia w br. przez Komisję Europejską obowiązywania tzw. ogólnej klauzuli wyjścia. Pozwala ona krajom UE zwiększać w związku z pandemią wsparcie dla systemów ochrony zdrowia i gospodarki. Nie wyklucza jednak np. procedury nadmiernego deficytu (EDP).

W czerwcu br. Komisja Europejska przeanalizowała przestrzeganie wartości referencyjnych dla deficytu i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych. Raport z art. 126.3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej otwiera EDP w stosunku do wszystkich krajów UE poza Rumunią, już wcześniej objętą tą procedurą. Komisja Europejska mimo przekroczenia wartości referencyjnych w większości państw, w tym w Polsce uznała, że wobec żadnego z analizowanych państw nie należy przechodzić do dalszych etapów EDP, takich jak w szczególności wyznaczenie terminu korekty nadmiernego deficytu. Z powodu utrzymującej się niepewności co do wpływu pandemii na gospodarkę potrzebna jest bowiem kontynuacja działań antykryzysowych. Komisja Europejska przewiduje dezaktywację klauzuli w 2023 roku; decyzję podejmie w przyszłym roku z uwzględnieniem oceny stanu gospodarki UE.

Z kolei w lipcu Rada UE wydała opinię po przeanalizowaniu tegorocznej aktualizacji „Programu konwergencji”. Podobnie jak wcześniej Komisja Europejska stwierdziła, że utrzymuje się wyjątkowy stopień niepewności. Zalecenia Rady UE dotyczące polityki budżetowej mają z tego względu charakter jakościowy i są niemal identyczne dla wszystkich państw członkowskich. Rada UE zamierza w 2022 r. sformułować konkretne rekomendacje na kolejne lata, o ile do tego czasu niepewność dostatecznie zmaleje. Rada UE rekomenduje Polsce:

- w 2022 roku prowadzić politykę budżetową wspierającą wzrost gospodarczy, uwzględniając impuls wynikający z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz utrzymać inwestycje finansowane ze środków krajowych,
- gdy sytuacja gospodarcza na to pozwoli, prowadzić politykę budżetową ukierunkowaną na osiągnięcie średniookresowego celu budżetowego oraz zapewniającą stabilność finansów publicznych w średnim okresie; równolegle należy zwiększyć inwestycje, aby wzmocnić wzrost potencjalny,
- zwrócić szczególną uwagę na strukturę finansów publicznych, zarówno po stronie dochodowej, jak i wydatkowej oraz na jakość działań budżetowych, tak aby zapewnić zrównoważone i inkluzywne ożywienie. Nadać priorytet tym inwestycjom, które są najważniejsze dla zrównoważonego wzrostu gospodarczego, szczególnie wspierającym zieloną i cyfrową transformację. Nadać priorytet reformom strukturalnym w obszarze

finansów publicznych, które zapewnią finansowanie kluczowych działań i przyczynią się do długookresowej stabilności finansów publicznych, w tym poprzez wzmocnienie zakresu, adekwatności oraz zrównoważonych systemów opieki zdrowotnej oraz zabezpieczenia społecznego dla wszystkich.

Zgodnie z poprzednimi zapisami ufp i prognozami makroekonomicznymi powrót do stosowania SRW zgodnie z pierwotną formułą z art.112aa ufp miał mieć miejsce w drugim roku budżetowym od zawieszenia, tj. w roku 2022. W świetle aktualnych informacji o przebiegu pandemii i jej wpływie na gospodarkę, wycofanie się ze wsparcia ze strony finansów publicznych dla odbudowy wzrostu gospodarczego już w przyszłym roku mogłoby być przedwcześnie. Również Komisja Europejska zachęca do kontynuowania działań antykryzysowych, a w miarę postępów w walce z pandemią - do wspierania ożywienia gospodarczego. Biorąc powyższe pod uwagę zdecydowano się w nowelizacji ustawy o finansach publicznych dostosować klauzulę powrotu SRW tak aby możliwa była dalsza stymulacja gospodarki w 2022 r. oraz realizacja rekomendacji Rady UE. W związku z tym zakłada się, że konsolidacja finansów publicznych w Polsce rozpocznie się od 2023 r.

3. Stabilizująca reguła wydatkowa

Projekt ustawy budżetowej na rok 2022 został przygotowany z zastosowaniem stabilizującej reguły wydatkowej, wprowadzonej do polskiego porządku prawnego ustawą z dnia 8 listopada 2013 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r. poz. 1646, z późn. zm.).

Zakresem stabilizującej reguły wydatkowej objęte są wydatki:

- 1) organów władzy publicznej, w tym organów administracji rządowej, organów kontroli państwowej i ochrony prawa oraz sądów i trybunałów,
- 2) jednostek samorządu terytorialnego i ich związków,
- 3) związków metropolitalnych,
- 4) jednostek budżetowych,
- 5) państwowych funduszy celowych,
- 6) funduszy zarządzanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i funduszy zarządzanych przez Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
- 7) Narodowego Funduszu Zdrowia,
- 8) Bankowego Funduszu Gwarancyjnego,

9) funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych Bankowi Gospodarstwa Krajowego,

z wyłączeniem:

wydatków finansowanych z budżetu środków europejskich i środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, 1236 i 1535).

W związku ze spełnieniem kryteriów zawartych w art. 112d ustawy o finansach publicznych, na rok 2020 czasowo zawieszono stabilizującą regułę wydatkową, zaś w 2021 roku zastosowano po raz pierwszy klauzulę powrotu do reguły określoną w art. 112d ust. 3 ustawy o finansach publicznych. Przedstawione w projekcie ustawy budżetowej na rok 2022 prognozy makroekonomiczne implikują powrót do stosowania reguły zgodnie z pierwotną formułą z art. 112aa ustawy o finansach publicznych w trzecim roku budżetowym od zawieszenia, tj. w 2023 r. W związku z powyższym na rok 2022 kwota wydatków została powiększona, na podstawie art. 112d ust. 3 ustawy o finansach publicznych, o jedną trzecią skorygowanej sumy skutków finansowych po stronie dochodów i wydatków wynikających z działań dyskrejonalnych bezpośrednio nakierowanych na powstrzymanie skutków stanu epidemii w 2020 roku i walkę z tymi skutkami oraz na bezpośrednie wsparcie dotkniętych nim podmiotów. Kwotę wydatków na lata 2023-25 wyznaczono w oparciu o standardową formułę reguły, zawartą w art. 112aa ustawy o finansach publicznych.

Kwota planowanych wydatków na rok 2022, obliczona na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, 1236 i 1535) oraz ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1535), wynosi 1.054.767.493 tys. zł. Kwota ta została ustalona w oparciu o:

- 1) kwotę wydatków dla roku 2021, o której mowa w art. 26 ww. ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych, która wynosi 978.191.513 tys. zł,
- 2) ogłoszone przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego dynamiki wartości produktu krajowego brutto w cenach stałych za lata 2015–2019,
- 3) wskaźnik średniookresowej dynamiki wartości produktu krajowego brutto w cenach stałych, o którym mowa w art. 112aa ust. 1, określony w przedłożonym Sejmowi projekcie ustawy budżetowej na ostatni rok, w którym nie zostały spełnione warunki określone w art. 112d ustawy o finansach publicznych, tj. za rok 2019,
- 4) prognozowaną wartość ogółem działań dyskrejonalnych,
- 5) jedną trzecią skorygowanej na podstawie wykonania, zgodnie ze sprawozdaniem z wykonania ustawy budżetowej na rok 2020, sumy skutków finansowych po stronie

dochodów i wydatków wynikających z działań dyskrejonalnych bezpośrednio nakierowanych na powstrzymanie skutków stanu epidemii w 2020 roku i walkę z tymi skutkami oraz na bezpośrednie wsparcie dotkniętych nim podmiotów, o której mowa w art. 112d ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

Skorygowana na podstawie wykonania suma skutków finansowych na rok 2020, wynikających z działań dyskrejonalnych bezpośrednio nakierowanych na powstrzymanie skutków stanu epidemii wynosi 67.073.066 tys. zł i obejmuje w szczególności wydatki finansowane z budżetu państwa (w tym z rezerw budżetowych), z budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 z uwzględnieniem rewizji wykonania tych wydatków w zakresie środków poszczególnych dysponentów. Ponadto w ww. sumie skutków uwzględniono ubytki po stronie dochodowej z tytułu m.in. umorzenia należności podatkowych i składek oraz ulg w spłacie zobowiązań i zwolnień.

Zgodnie z art. 112aa ust. 1 ustawy o finansach publicznych działania dyskrejonalne w zakresie podatków i składek na ubezpieczenia społeczne są uwzględniane w formule stabilizującej reguły wydatkowej, o ile wartość każdego z nich przekracza 0,03% wartości produktu krajowego brutto, prognozowanej w przedłożonym Sejmowi projekcie ustawy budżetowej na dany rok. W związku z tym, w kwocie wydatków na rok 2022 uwzględniono następujące aktualizacje dotychczas wprowadzonych i skutki nowych działań dyskrejonalnych w zakresie podatków i składek na ubezpieczenia społeczne:

- 1) skutki ograniczenia luki podatkowej w związku z wyłudzeniami VAT i zapobiegania unikaniu płacenia podatku za 2020 r. w wysokości 3.061.673 tys. zł, na które składają się następujące czynności:
 - wdrożenie systemu teleinformatycznego izby rozliczeniowej (STIR) i mechanizmu analizy ryzyka wykorzystywania działalności banków i SKOK ustawą z dnia 24 listopada 2017 r. o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania wykorzystywaniu sektora finansowego dla wyłudzeń skarbowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2491),
 - wprowadzenie tzw. mechanizmu podzielonej płatności ustawą z dnia 15 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 62),
 - wprowadzenie obligatoryjnego mechanizmu podzielonej płatności ustawą z dnia 9 sierpnia 2019 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1751), o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw,
 - wprowadzenie kas on-line ustawą z dnia 15 marca 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy - Prawo o miarach (Dz. U. z 2019 r. poz. 675),

- wprowadzenie tzw. wirtualnych kas rejestrujących mających postać oprogramowania projektowanym rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie wymagań technicznych dla kas rejestrujących mających postać oprogramowania oraz sposobu ich używania (numer w wykazie prac legislacyjnych Ministra Finansów: 990),
 - wprowadzenie dalszych zmian nakierowanych na uszczelnienie systemu VAT zgodnie z ustawą z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1520);
- 2) aktualizacja skutków uwzględnionych w kwocie wydatków na rok 2021 i prognozowany na 2022 skutki w zakresie rozwiązań wspierających małych i średnich przedsiębiorców w zakresie podatku dochodowego, w wysokości łącznie 1.755.362 tys. zł, na które składają się następujące czynności:
- pakietu uszczelniającego oraz zmiany w zakresie ryczału i 9% stawki CIT wprowadzane ustawą z dnia 28 listopada 2020 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 2123)¹,
 - wprowadzenia tzw. „podatku estońskiego” wprowadzonego ustawą z dnia 28 listopada 2020 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 2122),
- 3) skutki wynikające z ustawy z dnia 20 maja 2021 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 1163) w wysokości 1.188.565 tys. zł,
- 4) aktualizacja skutków uwzględnionych w kwocie wydatków na rok 2021 wynikających z podatku od sprzedaży detalicznej wprowadzonego ustawą z dnia 6 lipca 2016 r. o podatku od sprzedaży detalicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1155), w wysokości 1.107.275 tys. zł,
- 5) aktualizacja skutków uwzględnionych w kwocie wydatków na rok 2021 z tytułu opłaty mocowej wprowadzonej ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o rynku mocy (Dz. U. 2018 poz. 9), której termin wejścia w życie został przesunięty ustawą z dnia 14 sierpnia 2020 r. o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 1565), w łącznej wysokości -304.836 tys. zł,
- 6) aktualizacja skutków uwzględnionych w kwocie wydatków na rok 2020 daniny solidarnościowej wprowadzonej ustawą z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2473) w wysokości 235.048 tys. zł,

- 7) aktualizacja skutków uwzględnionych w kwocie wydatków na rok 2020 poszerzenia rozwiązań tzw. Małego ZUS-u+ ustawą z dnia 12 grudnia 2019 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej w wysokości -201.818 tys. zł,
- 8) wycofanie skutku uwzględnionego w kwocie wydatków na rok 2021 wynikającego z ustawy z dnia 23 października 2018 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy - Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 2193) modernizacji zasad poboru podatku u źródła, w wysokości -888.617 tys. zł,
- 9) skutek wynikający z ustawy z dnia 27 października 2017 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 2175) z uwzględnieniem zwrotów w wyniku korekt dokonanych związku z art. 15e ust. 15 i 16 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych w wysokości -1.263.168 tys. zł,
- 10) aktualizacja skutków uwzględnionych w kwocie wydatków na rok 2021 i prognozowany na 2022 skutek wynikający z ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym w zakresie wprowadzenia opłaty od środków spożywczych (Dz. U. z 2021 r. poz. 183 i 694) oraz ustawy z dnia 14 lutego 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów Dz. U. poz. 1492) wraz z doliczonymi skutkami w podatku od towarów i usług, w łącznej wysokości -1.190.135 tys. zł,
- 11) skutki wynikające z rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 16 lipca 2021 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od dochodów (przychodów) z tytułu umorzenia subwencji finansowej lub finansowania preferencyjnego udzielonych przez Polski Fundusz Rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1316), w wysokości -2.370.475 tys. zł (skutek łączny za lata 2021 i 2022),
- 12) skutek działań wynikających z ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (nr z wykazu prac Rady Ministrów UD 260), w łącznej wysokości -10.969.900 tys. zł.

Kwota planowanego limitu wydatków, o którym mowa w art. 112aa ust. 3 ustawy o finansach publicznych w roku 2022 wynosi 814.676.431 tys. zł. Kwota ta została wyznaczona w oparciu o:

- 1) planowaną kwotę wydatków,
- 2) prognozowany na 2022 rok poziom skonsolidowanych:

- a) wydatków jednostek samorządu terytorialnego i ich związków oraz samorządowych jednostek budżetowych z uwzględnieniem m. in. realizacji budżetów jednostek samorządu terytorialnego i ich związków w ostatnich latach, przewidywanego wykonania roku 2021, z uwzględnieniem przepisów art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw,
 - b) planowanych w projekcie ustawy budżetowej na rok 2022 wydatków organów i jednostek, o których mowa w art. 139 ust. 2 ustawy o finansach publicznych,
 - c) planowanych kosztów Narodowego Funduszu Zdrowia wyliczonych na podstawie planu finansowego NFZ,
 - d) planowanych wydatków Bankowego Funduszu Gwarancyjnego określonych w planie finansowym Funduszu,
 - e) planowanych wydatków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, z uwzględnieniem przepisów art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw,
- 3) kwotę prognozowanych na 2022 rok działań jednorazowych i tymczasowych po stronie dochodów, uwzględniających dochody z rozdysponowania zasobów częstotliwości z pasma 3480-3800 MHz (5G) oraz w paśmie 800 MHz.

Szacunkowe kwoty wydatków na lata 2023-2025 wynoszą odpowiednio:

1.083.806.339 tys. zł, 1.155.863.557 tys. zł oraz 1.229.662.555 tys. zł.

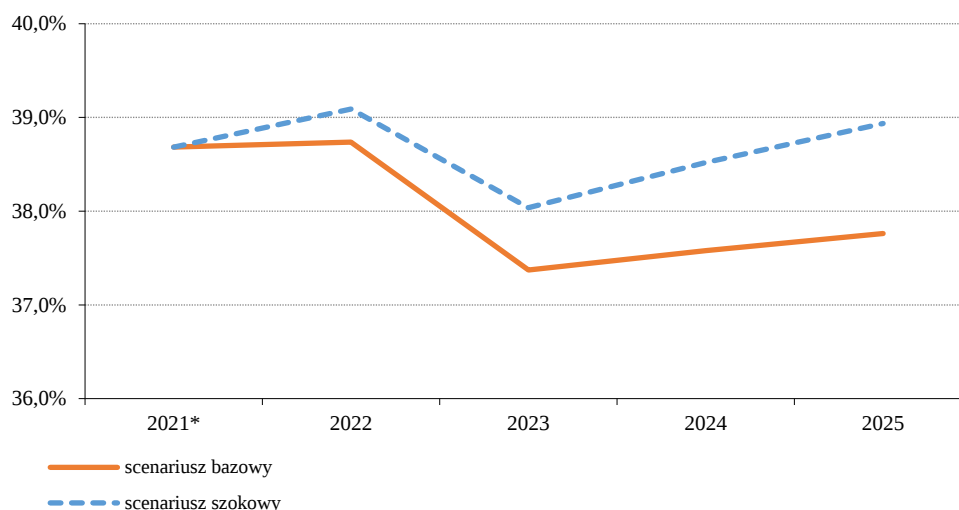
Analiza wrażliwości

Dyrektywa Rady 2011/85/UE z dnia 8 listopada 2011 r. w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich wskazuje (art. 4 ust. 4), że w ramach analizy wrażliwości w prognozach budżetowych analizuje się ścieżki przy różnych założeniach dotyczących wzrostu gospodarczego i stóp procentowych. Podobne wytyczne wynikają także z art. 142 pkt. 2c ustawy o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, 1236 i 1535), który wskazuje, że uzasadnienie do projektu ustawy budżetowej zawiera analizę wrażliwości m.in. w zakresie poziomu kwoty wydatków, o której mowa w art. 112aa ust. 1, przy różnych założeniach dotyczących wzrostu gospodarczego.

Poniższy wykres przedstawia analizę wrażliwości kwoty wydatków w latach 2022-2025 na spowolnienie wzrostu gospodarczego w Polsce. Przyjęto, że w alternatywnym (szokowym) scenariuszu nominalne tempo wzrostu PKB – w efekcie redukcji realnego tempa wzrostu PKB – obniża się trwale o 1 pkt proc. w stosunku do scenariusza bazowego. Redukcję tę osiągnięto poprzez przyjęcie, że jej źródłem są wszystkie składowe PKB proporcjonalnie do swojego udziału w PKB.

Wyniki symulacji wskazują, że w scenariuszu szokowym relacja wydatków podmiotów objętych stabilizującą regułą wydatkową do PKB byłaby w latach 2022-25 wyższa niż w scenariuszu bazowym, ze względu na wolniejszy wzrost PKB od uwzględnianego w formule SRW (antycyklicznego) 8-letniego indykatora wzrostu. Z uwagi na statyczny charakter symulacji poniższe wyniki należy interpretować z ostrożnością.

Wykres 5. Reakcja poziomu kwoty wydatków na trwały spadek tempa wzrostu PKB

* kwota wydatków dla roku 2021, o której mowa w art. 26 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1535)

Źródło: Ministerstwo Finansów.

4. Sektor finansów publicznych

4.1. Wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych

Deficyt i dług sektora instytucji rządowych i samorządowych jest liczony według zasad Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych⁵ (ESA2010) oraz wytycznych zawartych w Podręczniku deficytu i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych (MGDD)⁶.

Zgodnie z definicją określoną w par. 2.111 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej sektor instytucji rządowych i samorządowych składa się z jednostek instytucjonalnych będących producentami nierynkowymi, których produkcja globalna przeznaczona jest na spożycie indywidualne i ogólnospołeczne,

⁵ *European System of Integrated Economic Accounts* wprowadzony w życie Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 roku

⁶ *Manual on Government Deficit and Debt (MGDD)*, edycja 2019

finansowanych z obowiązkowych płatności dokonywanych przez jednostki należące do pozostałych sektorów, a także z jednostek instytucjonalnych, których podstawową działalnością jest redystrybucja dochodu i bogactwa narodowego.

Cechą charakterystyczną przy klasyfikacji sektorowej wg metodyki ESA2010 jest to, że przy klasyfikacji uwzględnia się przede wszystkim kryteria ekonomiczne i instytucjonalne (ESA2010; 2.34), kryteria formalnoprawne mają mniejsze znaczenie, a zatem definicja wg ESA2010 jest definicją funkcjonalną, stąd klasyfikacja sektorowa każdej jednostki poprzedzona musi być szczegółową analizą. Analizie poddaje się, w szczególności sposób organizacji i kontroli jednostki, a także zasady ekonomiczne jakimi kieruje się jednostka prowadząc działalność. Konsekwencją takiego podejścia jest płynny zakres tego sektora – możliwa reklasyfikacja w wyniku zmian w zakresie spełnienia przez jednostkę kryterium prawnego lub ekonomicznego. Co do zasady publiczne jednostki nierynkowe klasyfikowane są w sektorze instytucji rządowych i samorządowych. W Polsce za określenie zakresu sektora instytucji rządowych i samorządowych (klasyfikację jednostek pod względem funkcjonalnym) odpowiada Główny Urząd Statystyczny.

Mając powyższe na uwadze dane dotyczące sektora instytucji rządowych i samorządowych w najpełniejszym stopniu oddają rzeczywisty obraz finansów publicznych. Wynika to z faktu, że określając zakres sektorowy, jak i wpływ danej transakcji na finanse publiczne, uwzględnia się kryteria ekonomiczne (przewaga nad formą prawną)⁷. Warto podkreślić, także że statystyki wg metodyki unijnej (ESA2010) bazują na metodyce powszechnie stosowanej w rachunkowości, tj. memoriale, tj. rejestracja transakcji odbywa się w momencie, kiedy transakcja ma miejsce, a nie w momencie płatności/przepływu środków pieniężnych.

Wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych jest istotny, z punktu widzenia polskich i unijnych reguł fiskalnych. Reguły unijne zostały zdefiniowane w *Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i Pakcie Stabilności i Wzrostu*. Dwie podstawowe reguły odnoszą się do maksymalnego, dopuszczalnego poziomu deficytu i długu instytucji rządowych i samorządowych. *Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej* (TFUE) zobowiązuje w art. 126 ust. 1 państwa członkowskie UE do unikania nadmiernego, tj. przekraczającego 3% PKB deficytu nominalnego sektora. Natomiast wielkość długu sektora instytucji rządowych i samorządowych nie może przekroczyć 60% PKB.

Dodatkowo, wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych jest uwzględniony w mechanizmie korekty w ramach stabilizującej reguły wydatkowej, o której mowa w art. 112aa ustawy o finansach publicznych. W przypadku przekroczenia przez wynik sektora progu uruchamiany jest mechanizm obniżający dynamikę wydatków jednostek objętych stabilizującą regułą wydatkową.

⁷ Por. Manual on Government Deficit and Debt. Implementation of ESA 2010. 2019 edition, s. 3

Wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych będzie determinowany zarówno wynikiem jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych (art. 9 ustawy o finansach publicznych), jak i tych jednostek, które spełniają kryteria zaliczenia je do sektora według metodyki unijnej, a które nie są częścią sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy o finansach publicznych. W szczególności, wynik ten będzie uwzględniał wynik funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych Bankowi Gospodarstwa Krajowego na podstawie odrębnych ustaw, takich jak Krajowy Fundusz Drogowy, Fundusz Kolejowy, czy Fundusz Przeciwdziałania COVID-19, który ma szczególne znaczenie w okresie przeciwdziałania społeczno-ekonomicznym skutkom pandemii i wspierania gospodarki. Na wynik sektora mają wpływ także programy rządowe realizowane przez jednostki nie będące jednostkami sektora instytucji rządowych i samorządowych. Przykładem tego są dotacje (bezzwrotna pomoc) udzielane przez Polski Fundusz Rozwoju w ramach programów rządowych Tarcza Finansowa dla Dużych Firm czy też Tarcza Finansowa dla Mikro, Małych i Średnich Firm. Ponadto, warto zaznaczyć, że wszystkie jednostki, których wydatki objęte są stabilizującą regułą wydatkową, zaliczane są do sektora wg metodyki unijnej.

Prognozuje się, że w roku 2022 deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych wyniesie 2,9% PKB, tj. poniżej wartości referencyjnej dla deficytu nominalnego sektora instytucji rządowych i samorządowych (3% PKB) określonego w *Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej* (TFUE) w art. 126 ust. 1.

Na prognozowany wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2022 r. istotny wpływ będzie miał wynik budżetu państwa, gdzie górny limit wydatków ustalany jest na podstawie stabilizującej reguły wydatkowej.

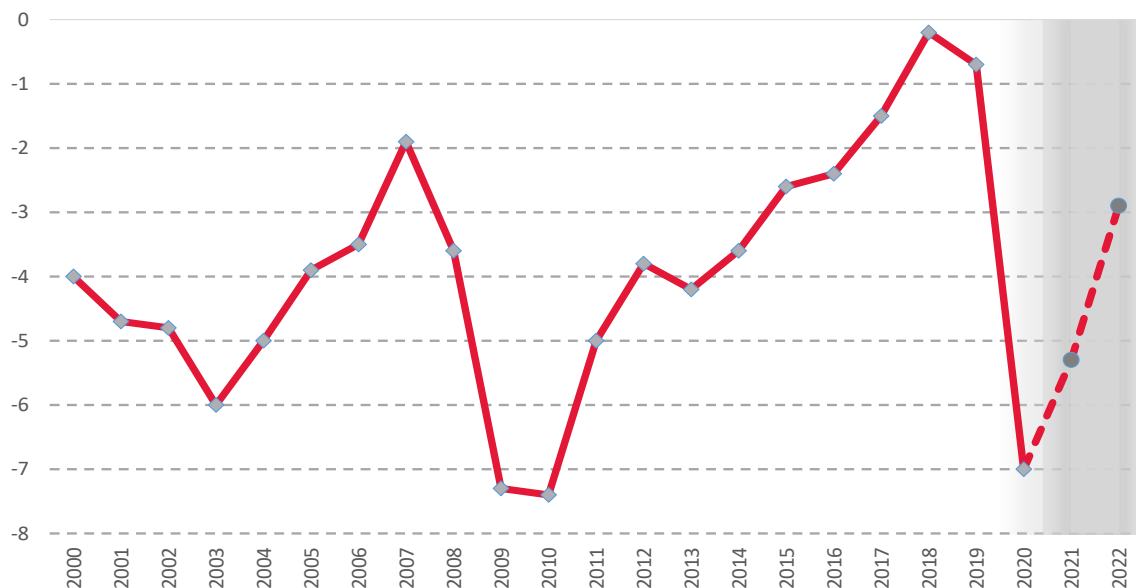
Przewidywany na 2022 r. deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych (ESA2010) jest wyższy od prognozowanego przez KE⁸ (2,3% PKB), jednak mając na uwadze, że prognoza Komisji została opublikowana w maju, nie obejmuje ona skutków działań legislacyjnych podjętych po tym terminie, a mających wpływ na rok budżetowy.

Ponadto prognoza Komisji oparta jest na standardowym podejściu *no-policy change*, czyli uwzględnia jedynie działania wynikające z obowiązujących lub uchwalonych i oczekujących na wejście w życie przepisów prawnych lub programów czy innych instrumentów rządowych, a także z projektów przepisów prawnych, projektów programów i innych instrumentów rządowych, nad którymi prace są zaawansowane w stopniu pozwalającym uznać, że nie ulegną one zmianom na etapach kolejnych (np. projekty ustaw skierowane do podpisu Prezydenta RP, uchwały Rady Ministrów rekomendowane do przyjęcia przez Radę Ministrów itp.).

⁸ Wiosenne prognozy Komisji Europejskiej opublikowane w maju br.

https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-performance-and-forecasts/economic-forecasts/spring-2021-economic-forecast-rolling-sleeves_en

Wykres 1. Wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych (w % PKB)

Źródło: Eurostat (2000-20), MF (2021-2022)

4.2. Dług publiczny

W tabeli znajdują się prognozy poziomu państwowego długu publicznego i jego relacji do PKB na koniec 2021 r. i 2022 r.

Wyszczególnienie		2020	2021	2022
Państwowy dług publiczny				
	mld zł	1.111,8	1.147,2	1.192,8
	% PKB	47,8	45,4	43,8
Kwota, o której mowa w art. 38a pkt 3 ustawy o finansach publicznych*				
	mld zł	1.034,0	1.102,2	1.155,9
	% PKB	44,5	43,6	42,5
Dług Skarbu Państwa				
	mld zł	1.097,5	1.133,0	1.202,3
	% PKB	47,2	44,8	44,2
Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych (definicja UE)				
	mld zł	1.336,6	1.441,7	1.540,2
	% PKB	57,5	57,0	56,6

*) Kwota ustalona w wyniku przeliczenia kwoty państwowego długu publicznego na walutę polską z zastosowaniem dla zobowiązań wyrażonych w walutach obcych średniej arytmetycznej średnich kursów każdej z walut obcych ogłaszanych przez Narodowy Bank Polski i obowiązujących w dni robocze roku budżetowego i pomniejszona o kwotę wolnych środków służących finansowaniu potrzeb pożyczkowych budżetu państwa w kolejnym roku budżetowym.

Relacja państwowego długu publicznego do PKB obniży się do 45,4% w 2021 r., a następnie do 43,8% w 2022 r. Relacja do PKB kwoty ustalonej w wyniku przeliczenia państwowego długu publicznego z zastosowaniem średnich kursów walut obcych i pomniejszenia o kwotę wolnych środków służących finansowaniu potrzeb pożyczkowych budżetu państwa w kolejnym roku budżetowym wyniesie na koniec 2021 r. 43,6%, tj. powyżej progu 43% zawartego w stabilizującej regule wydatkowe, a 2022 r. spadnie poniżej 43,0% do 42,5%.

Przy przyjętych założeniach przewidywana relacja do PKB długu sektora instytucji rządowych i samorządowych (wg definicji UE) obniży się do 57,0% na koniec 2021 r. i do 56,6% na koniec 2022 r., pozostając poniżej wartości referencyjnej zawartej w traktacie z Maastricht na poziomie 60%.

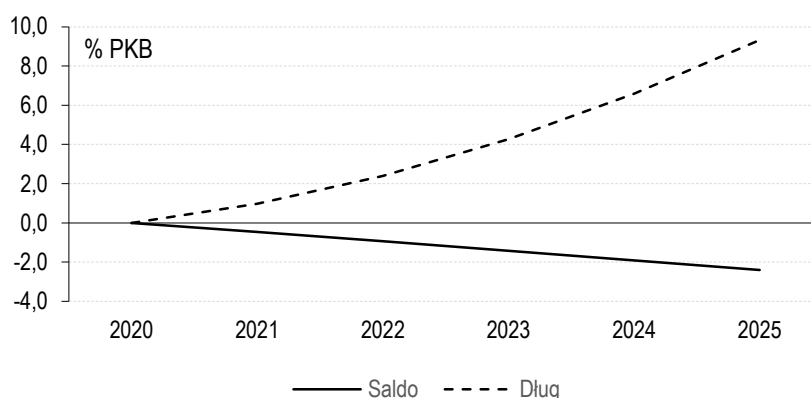
Kształtowanie się długu publicznego w latach 2021-2022 będzie głównie rezultatem finansowania potrzeb pożyczkowych netto budżetu państwa, a w przypadku długu sektora instytucji rządowych i samorządowych dodatkowo zobowiązań zaciąganych na walkę z epidemią przez jednostki z tego sektora.

4.3. Analiza wrażliwości

Poniżej przedstawiono wrażliwość wyniku i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych (GG) w latach 2021-2025 na trwałe obniżenie tempa wzrostu gospodarczego w kraju (Wykres 1.) oraz na wzrost krajowej stopy procentowej w stosunku do scenariusza bazowego (Wykres 2).

W przypadku reakcji długu poziom odchylenia dla państwowego długu publicznego jest analogiczny, jak dla długu sektora instytucji rządowych i samorządowych w rozumieniu rozporządzenia Rady (WE) nr 479/2009 z dnia 25 maja 2009 r. o stosowaniu Protokołu w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu załączonego do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

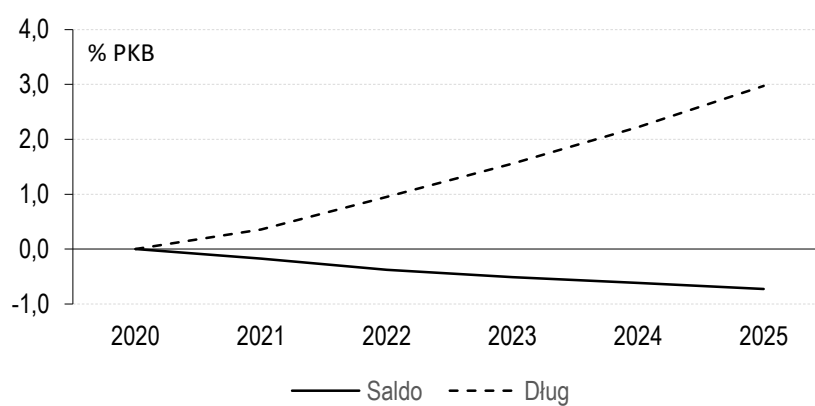
Wykres 1. Reakcja wyniku i długu GG na trwały spadek tempa wzrostu PKB

Źródło: Opracowanie własne. Różnica w stosunku do scenariusza bazowego.

Niższe o 1 pkt proc. w stosunku do scenariusza bazowego tempo wzrostu gospodarczego prowadzi do spadku dochodów sektora instytucji rządowych i samorządowych. Mając na uwadze, że poziom wydatków ma charakter acykliczny, tj. zasadniczo nie zależy od stanu koniunktury gospodarczej (por. analiza wrażliwości SRW, rozdział I.3), ostatecznie prowadzi to do pogorszenia wyniku i w konsekwencji w scenariuszu szokowym do wzrostu długu sektora instytucji rządowych i samorządowych. W efekcie w 2025 r. dług jest w relacji do PKB wyraźnie wyższy niż w scenariuszu bazowym. Zmiana relacji długu do PKB w kolejnych okresach jest pochodną skumulowanej zmiany wyniku sektora instytucji rządowych i samorządowych i niższego mianownika w relacji dług do PKB.

Wykres 2. Reakcja wyniku i długu GG na trwały wzrost stopy procentowej

Źródło: Opracowanie własne. Różnica w stosunku do scenariusza bazowego.

Impuls stopy procentowej został zdefiniowany jako skokowy wzrost nominalnej krótkookresowej stopy procentowej o 1 pkt proc. w całym horyzoncie objętym analizą.

Podwyżka krótkookresowych stóp procentowych pociąga za sobą wzrost stóp długookresowych i w rezultacie prowadzi do zwiększenia kosztu pozyskiwania kapitału, co skutkuje ograniczeniem poziomu inwestycji względem scenariusza bazowego oraz zwiększeniem kosztów finansowania długu. Zmniejsza się też poziom spożycia prywatnego, m.in. w reakcji na pogorszenie sytuacji na rynku pracy. W rezultacie impuls interpretowany jako wzrost restrykcyjności polityki monetarnej prowadzi do obniżenia wolumenu PKB w horyzoncie prognozy. Wraz z rosnącymi kosztami obsługi długu oraz relatywnie niższym poziomem PKB wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych w relacji do PKB pogarsza się, rośnie też udział długu do PKB względem relacji ze scenariusza bazowego.

Rozdział II

Przewidywane wykonanie budżetu państwa w 2021 r.

W projekcie ustawy o zmianie ustawy budżetowej na rok 2021 w zakresie środków krajowych zaplanowano:

- łączną kwotę podatkowych i niepodatkowych dochodów budżetu państwa w wysokości 482.985.154 tys. zł,
- łączną kwotę wydatków budżetu państwa w wysokości 523.492.865 tys. zł,
- deficyt budżetu państwa na dzień 31 grudnia 2021 r. na kwotę nie większą niż 40.507.711 tys. zł.

Projekt nowelizacji ustawy budżetowej na rok 2021 nie zmienia budżetu środków europejskich, dla którego ustawa budżetowa na rok 2021 z dnia 20 stycznia 2021 r. określa:

- łączną kwotę dochodów w wysokości 80.475.876 tys. zł,
- łączną kwotę wydatków w wysokości 87.340.722 tys. zł oraz
- deficyt budżetu środków europejskich w wysokości 6.864.846 tys. zł.

Dochody, wydatki, deficyt

Kształtowanie się dochodów podatkowych budżetu państwa w 2021 r. jest zdeterminowane dobrą sytuacją gospodarczą. Po trudnej sytuacji makroekonomicznej w 2020 r. spowodowanej pandemią, w 2021 r. obserwujemy znaczące ożywienie gospodarcze. W 2021 r. spodziewany jest wzrost realny PKB na poziomie 4,9%, wobec obserwowanego w 2020 r. spadku PKB o 2,7%.

Przewiduje się, że dochody budżetu w 2021 r. będą wyższe od zgromadzonych w 2020 r. (o ok. 63 mld zł). Największe wzrosty w stosunku do 2020 r. spodziewane są w przypadku dochodów podatkowych o 54,6 mld zł, w tym w szczególności z VAT o 29,9 mld zł oraz podatków dochodowych – CIT i PIT (łączny wzrost o 15,7 mld zł.). Przewiduje się, że wyższe niż w 2020 r. będą dochody niepodatkowe (o 8,2 mld zł), głównie dzięki dochodom z państwowych jednostek budżetowych, wyższej wpłacie z zysku NBP oraz z tytułu dywidend.

Prognozuje się, że deficyt budżetu państwa ukształtuje się na poziomie niższym od zaplanowanego w ustawie budżetowej, osiągnie poziom 40.507,7 mln zł. Natomiast przewidywany deficyt budżetu środków europejskich wyniesie 6.138,5 mln zł.

Finansowanie

Przewiduje się, że w 2021 r. potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa wyniosą 40.467,6 mln zł wobec kwoty 32.479,8 mln zł przyjętej w projekcie nowelizacji ustawy budżetowej. Planuje się, że finansowanie krajowe potrzeb pożyczkowych netto ukształtuje się na poziomie 32.471,1 mln zł, a finansowanie zagraniczne na poziomie 7.996,5 mln zł.

Szczegółowe omówienie potrzeb pożyczkowych zostało przedstawione w rozdziale XI.

Rozdział III

Podstawowe wielkości budżetu państwa w 2022 r.

W projekcie ustawy budżetowej na 2022 rok w zakresie środków krajowych zaplanowano:

- dochody budżetu państwa na kwotę 481.436.950 tys. zł,
- wydatki budżetu państwa na kwotę 512.361.550 tys. zł,
- kwotę planowych wydatków, obliczoną zgodnie z art. 112aa ust.1 ustawy o finansach publicznych w wysokości 1.054.767.493 tys. zł,
- kwotę planowanego limitu wydatków, o której mowa w art. 112aa ust.3 ustawy o finansach publicznych w wysokości 814.676.431 tys. zł,
- deficyt budżetu państwa na kwotę nie większą niż 30.924.600 tys. zł.

Przedkładany projekt ustawy budżetowej na 2022 rok uwzględnia budżet środków europejskich, w którym zaplanowano:

- dochody w wysokości 85.946.771 tys. zł,
- wydatki w wysokości 96.168.094 tys. zł,
- ujemny wynik budżetu środków europejskich w wysokości 10.221.323 tys. zł.

Dochody

Poziom dochodów budżetu państwa w 2022 r. będzie determinowany dalszym dynamicznym rozwojem gospodarki. Prognozuje się, że w 2022 r. dochody podatkowe wzrosną o 5,1% w ujęciu nominalnym.

Prognozy dochodów budżetu państwa zdeterminowane są przede wszystkim szacunkami następujących czynników makroekonomicznych: wzrostem PKB (w ujęciu realnym o 4,6%, nominalnym o 7,7%), średniorocznym wzrostem cen towarów i usług konsumpcyjnych (3,3%), nominalnym wzrostem przeciętnego rocznego funduszu wynagrodzeń w gospodarce narodowej (7,5%) oraz wzrostem spożycia prywatnego (w ujęciu nominalnym o 9,2%).

W 2022 r., w stosunku do bieżącego roku, zostanie ponownie zwiększony udział gmin¹ we wpływach z PIT. Łączny udział jednostek samorządu terytorialnego we wpływach z PIT wzrośnie z 50,08% w 2021 r. do 50,19% w 2022 r. W przypadku podatku CIT udział jednostek samorządu terytorialnego pozostanie na poziomie z 2020 r., tj. 22,86%. Przewiduje się również uzyskanie dochodów z podatku od sprzedaży detalicznej.

¹ Zgodnie z art. 89 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

W 2022 r. przewiduje się wpłatę do budżetu państwa pochodzącą z wpłaty z zysku NBP w wysokości 844.455 tys. zł.

Uwarunkowania prognozy dochodów budżetu państwa szczegółowo zostały opisane w rozdziale IV – Dochody budżetu państwa.

Wydatki

Polska polityka budżetowa jest prowadzona z uwzględnieniem ograniczeń zawartych w przepisach prawa krajowego i unijnego, obejmujących m.in. górny limit wydatków budżetu państwa ustalany na podstawie stabilizującej reguły wydatkowej zapisanej w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Projekt ustawy budżetowej na rok 2022 został przygotowany z zastosowaniem stabilizującej reguły wydatkowej obliczonej zgodnie z art. 112aa ust. 1, w którym kwota wydatków na rok 2022 została powiększona, na podstawie art.112d ust. 3, o jedną trzecią skorygowanej sumy skutków finansowych po stronie dochodów i wydatków wynikających z działań dyskrejonalnych bezpośrednio nakierowanych na powstrzymanie skutków stanu epidemii w 2020 roku i walkę z tymi skutkami oraz na wsparcie dotkniętych nim podmiotów.

Tym samym, projekt budżetu państwa na rok 2022 został opracowany z uwzględnieniem ww. nieprzekraczalnego limitu wydatków dla budżetu państwa oraz przy zabezpieczeniu skutków finansowych niezbędnych do kontynuacji dotychczasowych priorytetów Rządu z zakresu prowadzonej przez rząd polityki społeczno-gospodarczej, w tym w szczególności w ramach aktywnej i ambitnej polityki prorodzinnej.

Stabilizująca reguła wydatkowa została omówiona szczegółowo w rozdziale I.

W kwocie wydatków budżetu państwa zaplanowano również środki na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (w ramach funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności oraz funduszy unijnych finansujących Wspólną Politykę Rolną), a także środków pochodzących z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA).

Deficyt

W 2022 r. zakładany jest deficyt budżetu państwa w wysokości 28.100.000 tys. zł oraz deficyt budżetu środków europejskich w wysokości 10.221.323 tys. zł.

Biorąc pod uwagę plany finansowe pozostałych jednostek sektora finansów publicznych prognozowany deficyt sektora finansów wg. metodyki unijnej – ESA'2010 (tj. po dokonaniu odpowiednich dostosowań metodyki krajowej do metodyki europejskiej), wyniesie w 2022 r. 2,9% PKB.

Rozdział IV

Dochody budżetu państwa

1. Warunki realizacji dochodów budżetu państwa w 2021 r.

Kształtowanie się dochodów podatkowych budżetu państwa w 2021 r. jest zdeterminowane dobrą sytuacją gospodarczą. Po trudnej sytuacji makroekonomicznej w 2020 r.

spowodowanej pandemią, w 2021 r. obserwujemy znaczące ożywienie gospodarcze.

W 2021 r. spodziewany jest wzrost realny PKB na poziomie 4,9%, wobec obserwowanego w 2020 r. spadku PKB o 2,7%. Realny wzrost spożycia prywatnego w 2021 r. wyniesie według prognoz 5,3%, wobec zaobserwowanego w 2020 r. spadku o 3,1%.

W chwili obecnej przewiduje się, że dochody budżetu państwa w 2021 r. będą wyższe od zgromadzonych w 2020 r. (o ok. 63,2 mld zł). Największe wzrosty w stosunku do 2020 r. spodziewane są w przypadku dochodów podatkowych o 54,6 mld zł, w tym w szczególności z VAT o 29,9 mld zł oraz podatków dochodowych – CIT i PIT (łączny wzrost o 15,7 mld zł). Przewiduje się, że wyższe niż w 2020 r. będą dochody niepodatkowe (o 8,2 mld zł) – głównie dzięki dochodom z państwowych jednostek budżetowych, wyższej wpłacie z zysku NBP oraz z tytułu dywidend.

2. Dochody budżetu państwa w 2022 r.

Poziom dochodów budżetu państwa w 2022 r. będzie determinowany dalszym dynamicznym rozwojem gospodarki. Zgodnie z przyjętym scenariuszem makroekonomicznym wzrost PKB osiągnie w 2022 r. 4,6% w ujęciu realnym. Prognozuje się, że w 2022 r. dochody podatkowe wzrosną o 5,1% w ujęciu nominalnym.

Wskaźnikami makroekonomicznymi, które w głównym stopniu determinują prognozę dochodów są:

- wzrost PKB (w ujęciu realnym o 4,6%, nominalnym o 7,7%),
- średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych (3,3%),
- wzrost przeciętnego rocznego funduszu wynagrodzeń w gospodarce narodowej (nominalnie o 7,5%),
- wzrost spożycia prywatnego (w ujęciu nominalnym o 9,2%).

Na poziom dochodów podatkowych w 2022 r. wpływ będzie miała reforma klina podatkowego w ramach programu Polski Ład, oddziaływująca przede wszystkim na podatników podatku dochodowego od osób fizycznych. Będzie obejmowała w szczególności następujące działania:

- podwyższenie kwoty wolnej do poziomu 30 tys. zł dla wszystkich podatników podatku dochodowego od osób fizycznych obliczających podatek według skali podatkowej,
- podwyższenie progu podatkowego z 85.528 zł do 120.000 zł,
- likwidację możliwości odliczenia składki zdrowotnej od podatku,
- zmianę w zakresie ustalania składki zdrowotnej dla osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą,
- wprowadzenie ulgi dla klasy średniej.

W prognozie dochodów budżetu państwa uwzględniono również efekty:

- wprowadzenia działań mających na celu dalsze uszczelnienie systemu podatkowego,
- licznych zmian w zakresie preferencji podatkowych, m.in. ulga dla podatników osiedlających się w Polsce; umożliwienie wspólnego rozliczenia małżonków, którzy zawarli związek małżeński w trakcie roku podatkowego, którego dotyczy rozliczenie; umożliwienie odliczenia od podstawy opodatkowania kosztów uzyskania przychodów poniesionych na zwiększenie przychodów ze sprzedaży produktów (ulga pro wzrostowa); ulga na innowacyjnych pracowników; modyfikacja ulgi na działalność badawczo-rozwojową,
- wprowadzenia jednolitych zasad opodatkowania przychodów z najmu, podnajmu, dzierżawy, poddzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze, zawieranych poza działalnością gospodarczą poprzez objęcie przychodów osiąganych z tego tytułu wyłącznie opodatkowaniem w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych,
- złagodzenia warunków tworzenia i funkcjonowania podatkowych grup kapitałowych, warunków umożliwiających przejście na tzw. estoński CIT,
- umożliwienia podmiotom powiązanym finansowo, ekonomicznie i organizacyjnie wspólnego rozliczania dla potrzeb podatku od towarów i usług.

W 2022 r., w stosunku do bieżącego roku, zostanie ponownie zwiększony udział gmin¹ we wpływach z podatku PIT. Łączny udział jednostek samorządu terytorialnego we wpływach z PIT wzrośnie z 50,08% w 2021 r. do 50,19% w 2022 r. W przypadku podatku CIT udział jednostek samorządu terytorialnego pozostanie na poziomie z 2021 r., tj. 22,86%.

¹ Zgodnie z art. 89 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Dochody budżetu państwa w latach 2020-2022 prezentuje poniższa tablica:

Wyszczególnienie	Jedn.	2020	2021 PW	2022 Prognoza
1	2	3	4	5
Dochody budżetu państwa	tys. zł	419.795.677	482.985.154	481.436.950
Dynamika nominalna	%	104,8	115,1	99,7
Dynamika realna	%	101,4	110,3	96,5
W relacji do PKB	%	18,1	19,1	17,7

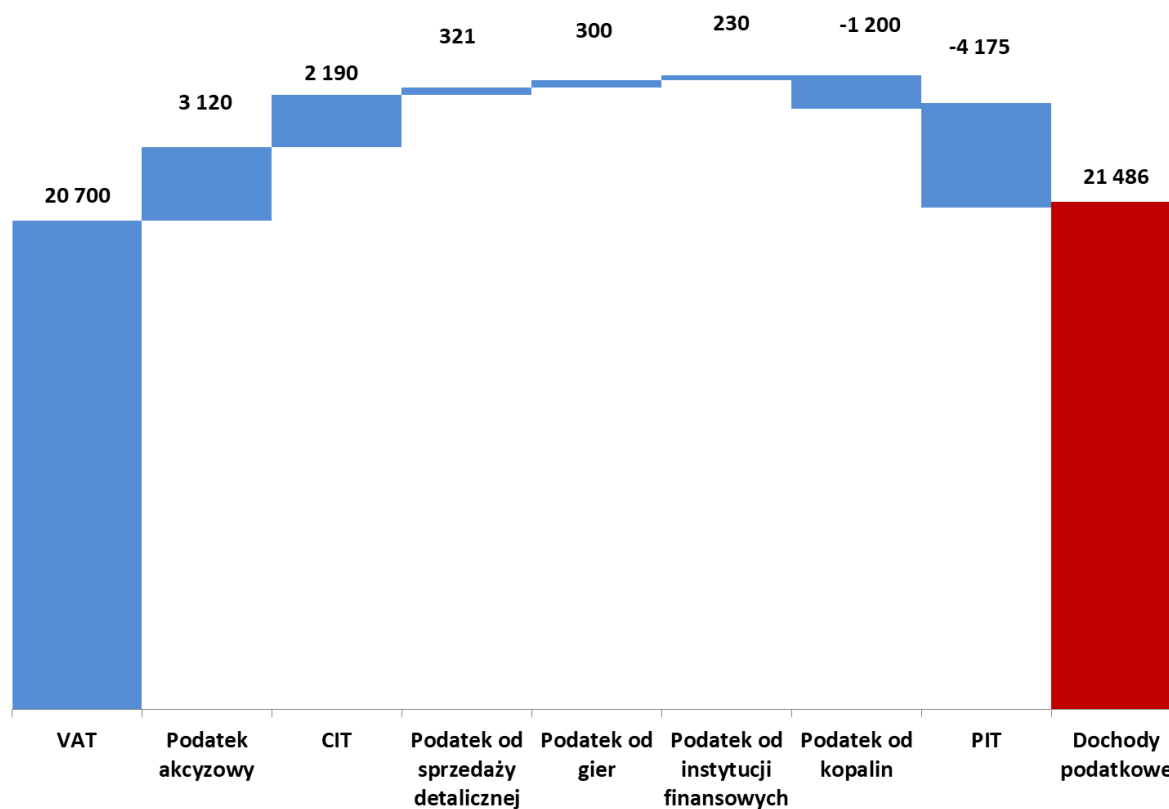
3. Dochody podatkowe

Dochody podatkowe budżetu państwa w latach 2020-2022 prezentuje poniższa tablica:

Wyszczególnienie	Jedn.	2020	2021 PW	2022 Prognoza
1	2	3	4	5
Dochody podatkowe	tys. zł	370.261.752	424.840.000	446.326.000
z tego:				
Podatek od towarów i usług		184.551.929	214.500.000	235.200.000
Podatek akcyzowy		71.787.252	75.470.000	78.590.000
Podatek od gier		2.337.873	3.000.000	3.300.000
Podatek dochodowy od osób prawnych		41.293.051	49.500.000	51.690.000
Podatek dochodowy od osób fizycznych		63.797.444	71.275.000	67.100.000
Podatek od wydobycia niektórych kopalin		1.672.113	3.400.000	2.200.000
Podatek od niektórych instytucji finansowych		4.822.113	5.170.000	5.400.000
Podatek od sprzedaży detalicznej			2.525.000	2.846.000
Dynamika nominalna dochodów podatkowych	%	100,8	114,7	105,1
Dynamika realna dochodów podatkowych	%	97,5	110,0	101,7
W relacji do PKB	%	15,9	16,8	16,4

Prognozowany wzrost dochodów podatkowych w 2022 r. w porównaniu do prognozowanego wykonania w 2021 r. w podziale na poszczególne podatki prezentuje poniższy wykres

Główne źródła zmian w poziomie dochodów podatkowych budżetu państwa w 2022 r. w porównaniu do 2021 r. (w mln zł)

3.1. Podatek od towarów i usług

Makroekonomiczne warunki gromadzenia dochodów podatkowych w 2022 r. będą zbliżone do tych obserwowanych w 2021 r. W szczególności przewiduje się wzrost głównego elementu bazy podatku VAT – spożycia prywatnego, w ujęciu nominalnym o 9,2%, wobec 9,9% w 2021 r.

W 2022 r. wysokość stawek podatku VAT pozostanie na obecnym poziomie.

Na prognozowany poziom dochodów z VAT w 2022 r. istotny wpływ będą miały również efekty już wdrożonych, ale również planowanych działań mających na celu wzrost efektywności poboru podatku oraz walkę z oszustwami i szarą strefą w tym obszarze, w szczególności:

- dalsze efekty wprowadzenia tzw. mechanizmu podzielonej płatności,
- wprowadzenie rozwiązań upraszczających rozliczenia VAT - Pakiet Slim VAT. Celem rozwiązań jest wyeliminowanie obciążeń administracyjnych w zakresie rozliczania podatku VAT po stronie podatników. Rozwiązania są możliwe do wdrożenia w związku z wprowadzeniem w ostatnich latach rozwiązań uszczelniających VAT, jak np. JPK_VAT, kasy online, MPP, STIR, SENT pozwalających na sprawną weryfikację rozliczeń podatników,
- zmiany mające na celu modyfikację istniejących rozwiązań nakierowane na uproszczenie i uszczelnienie systemu podatku VAT (m.in. nowa matryca stawek VAT, elektroniczny system zwrotu podatku podróżnym (TAX FREE),
- implementacja tzw. pakietu VAT e-commerce do ustawy VAT,
- możliwość wystawiania e-faktur.

Na poziom dochodów z VAT wpłyną również zmiany przewidziane w projekcie ustawy realizującej zapowiedzi ogłoszone w programie Polski Ład, w tym:

- umożliwienie podmiotom powiązanim finansowo, ekonomicznie i organizacyjnie wspólnego rozliczania dla potrzeb podatku od towarów i usług,
- opcja opodatkowania usług finansowych,
- szybki zwrot VAT dla podatników bezgotówkowych w celu popularyzacji obrotu bezgotówkowego.

3.2. Podatek akcyzowy

Głównymi indykatorami bazy podatkowej podatku akcyzowego są produkt krajowy brutto oraz spożycie prywatne. W prognozie dochodów z akcyzy uwzględniono również zmiany legislacyjne wprowadzone do porządku prawnego, jak i planowane działania związane z ograniczeniem szarej strefy i efektywnym poborem podatku.

W 2022 r. w porównaniu z 2021 r. zostaną podwyższone stawki akcyzy na paliwa silnikowe – olej napędowy, benzynę silnikową i gaz LPG. Od 2015 r. stosowane jest przejściowe rozwiązanie polegające na obniżaniu stawek akcyzy na paliwa silnikowe z jednoczesnymi podwyżkami wysokości opłaty paliwowej o te same kwoty. W 2021 r. stawki akcyzy w porównaniu z 2014 r. zostały obniżone o 51 zł od 1000 litrów lub kilogramów jednostek danego paliwa. Natomiast w 2022 r. w porównaniu do 2014 r. obniżka ta będzie wynosić 36 zł. Oznacza to więc wzrost stawek akcyzy w 2022 r. w stosunku do 2021 r., przy jednoczesnym, równoważącym obniżeniu stawki opłaty paliwowej.

Opłata paliwowa jest przeznaczana na finansowanie Krajowego Funduszu Drogowego, Funduszu Kolejowego oraz Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. Przesunięcia pomiędzy wysokością stawek akcyzy a wysokością opłaty paliwowej nie zmieniają łącznego obciążenia daninami paliw płynnych, co ma znaczenie z uwagi na konieczność wypełniania przepisów unijnych w zakresie minimalnego opodatkowania paliw.

W 2020 r. wprowadzono indeksację o 10% stawek podatku akcyzowego na wyroby akcyzowe będące używkami tj. alkohol etylowy, piwo, wino, napoje fermentowane, wyroby pośrednie, wyroby tytoniowe, susz tytoniowy, wyroby nowatorskie i płyn do papierosów elektronicznych, przy czym wyroby nowatorskie i płyn do papierosów elektronicznych zostały opodatkowane efektywną stawką podatku akcyzowego od 1 października 2020 r.

W okresie 2015-2019 stawki na ww. wyroby nie były indeksowane.

Na mocy ustawy z dnia 30 marca 2021 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 694) wprowadzono zmiany o charakterze uszczelniającym system opodatkowania akcyzą w zakresie samochodów osobowych, obrotu alkoholem etylowym skażonym, wyrobami energetycznymi, suszem tytoniowym, paliwami opałowymi i żeglugowymi podlegającymi obowiązkowi znakowania i barwienia. Ustawa weszła w życie z dniem 1 maja 2021 r., a część jej przepisów obowiązuje od 1 lipca 2021 r.

Ponadto na dochody w 2022 r. będą również oddziaływały zwolnienia od akcyzy samochodów osobowych stanowiących pojazdy elektryczne, hybrydowe (pojazdy „z wtyczką” o pojemności silnika spalinowego do 2000 cm³) i z napędem wodorowym, wprowadzone ustawą z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych (Dz. U. poz. 317) oraz w zakresie pojazdów hybrydowych przedłużone do 31 grudnia 2022 r. ustawą z dnia 27 listopada 2020 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2419).

W 2022 r. nadal obowiązywać będzie stawka akcyzy na energię elektryczną w wysokości 5 zł/MWh, co wynika z przepisów ustawy z dnia 28 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2538, z późn. zm.).

3.3. Podatek od gier

Prognozowana wysokość dochodów uwzględnia założenie dalszego rozwoju rynku gier hazardowych, będącego konsekwencją utrzymujących się pozytywnych zmian wynikających z nowelizacji ustawy o grach hazardowych z 2016 r., które wyhamowały w czasie pandemii. Dodatkowo w 2021 r. wprowadzono kolejne rozwiązania mające zapobiegać dalszej ekspansji nielegalnych operatorów gier hazardowych na polski rynek i wzmocnić walkę z szarą strefą.

3.4. Podatek dochodowy od osób prawnych

Wpływ na dochody podatkowe z CIT w danym roku ma zarówno bieżąca sytuacja gospodarcza, jak również takie elementy systemu podatkowego, do których zaliczyć należy preferencje podatkowe polegające m.in. na możliwości rozliczania strat z lat ubiegłych oraz opłacania zaliczek na podatek dochodowy w różnej formie, w tym formie uproszczonej.

Na realizację dochodów podatkowych będą miały niewątpliwie wpływ również projektowane w 2021 r. rozwiązania prawne przewidziane w projekcie ustawy realizującej zapowiedzi ogłoszone w programie Polski Ład (projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw – druk nr 1532). Projekt zakłada:

- korzystne dla podatników rozwiązania w zakresie preferencji podatkowych, w tym m.in.:
 - złagodzenie warunków tworzenia i funkcjonowania podatkowych grup kapitałowych, warunków umożliwiających przejście na tzw. estoński CIT,
 - wprowadzenie pakietu ulg obejmujących m. in.: ulgę na innowacyjnych pracowników, ulgę na prototypy, zmiany w funkcjonowaniu ulgi badawczo-rozwojowej (zmiany będą miały wpływ na realizację dochodów podatkowych począwszy od 2023 r. – od odliczenia ulg w zeznaniach podatkowych za 2022 r.),
- uszczelnienie systemu podatku dochodowego poprzez m.in. ograniczenie transferów dochodów oraz ograniczenie zawyżania kosztów uzyskania przychodów w wyniku opodatkowania tzw. „cichych rezerw”, ograniczenie zjawiska rejestrowania przez polskich rezydentów podmiotów gospodarczych na terytorium innego państwa, które nie prowadzą tam rzeczywistych operacji gospodarczych.

Inne zmiany przewidziane w programie Polski Ład to m.in.:

- zachęta podatkowa wspierająca działalność sportową, kulturalną oraz szkolnictwo wyższe i naukę,
- zachęty podatkowe wspierające ochronę zabytków,
- preferencja podatkowa związana z kosztami dotyczącymi Pierwszej Oferty Publicznej,

- uproszczenie i porządkowanie w zakresie przepisów o cenach transferowych,
- zachęta podatkowa dla przedsiębiorców inwestujących w robotyzację,
- modernizacja przepisów dotyczących poboru podatku u źródła (WHT),
- zwiększenie atrakcyjności Polski jako lokalizacji dla spółek holdingowych,
- przeciwdziałanie tzw. „szarej strefie” – ograniczenie nielegalnego zatrudniania pracowników, tj. zatrudnianie „na czarno” oraz nieujawnianie części wynagrodzenia,
- zmiany w zakresie małej klauzuli (art. 21 ust. 5cc ustawy PIT i art. 17 ust. 6c ustawy CIT) poprzez dodanie do katalogu czynności prawnych, których jedynym celem jest uniknięcie opodatkowania, czynności innych niż zawarcie umowy, której efektem jest podejmowanie przez podatników działalności o charakterze optymalizacyjnym, z zastosowaniem w sztuczny sposób czynności faktycznych, jakie zostały podjęte przez podatnika wyłącznie w celu uzyskania zwolnienia podatkowego,
- wyeliminowanie możliwości uzyskania korzyści podatkowej poprzez schematy podatkowe, których celem jest transfer dochodów do jurysdykcji o znikomej efektywnej stawce opodatkowania,
- przejściowy podatek dochodowy od niektórych dochodów osób fizycznych, osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych (rozwiązania adresowane do podmiotów zainteresowanych ujawnieniem organom podatkowym dochodów wcześniej nieopodatkowanych ale również podmiotów zainteresowanych wycofaniem się z podjętych wcześniej działań optymalizacyjnych, w tym o zasięgu transgranicznym i usunięciem tym samym ciążącej na takich podmiotach odpowiedzialności karnej za nieprawidłowe rozliczenia podatkowe.

3.5. Podatek dochodowy od osób fizycznych

Największą część wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych stanowią wpływy z podatku rozliczanego według skali podatkowej, determinowane przede wszystkim funduszem wynagrodzeń w gospodarce narodowej oraz emerytur i rent. Odnośnie tych funduszy przyjęto:

- wzrost przeciętnego rocznego funduszu wynagrodzeń w gospodarce narodowej (nominalnie o 7,5%),
- wzrost przeciętnego rocznego funduszu emerytur i rent (nominalnie o 7,3%).

W horyzoncie prognozy na dochody z tego tytułu będzie miała wpływ przede wszystkim reforma klina podatkowego w ramach programu Polski Ład, obejmująca następujące działania:

- podwyższenie do 30 tys. zł kwoty wolnej od podatku dla wszystkich podatników na skali podatkowej,
- podwyższenie z 85.528 zł na 120.000 zł progu dochodowego, rozpoczynającego drugi przedział dochodów, do których ma zastosowanie 32% stawka podatku,
- likwidację możliwości odliczenia składki zdrowotnej od podatku,
- wprowadzenie ulgi dla klasy średniej - odliczenie w PIT dla podatników osiągających przychody z umowy o pracę w przedziale od 68.412 zł do 133.692 zł.

Istotna część wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych uzyskiwana jest od dochodu osób prowadzących działalność gospodarczą. Osoby prowadzące działalność gospodarczą mogą rozliczać się według skali podatkowej, a także liniową formą opodatkowania, ryczałtem oraz kartą podatkową. Reforma klina podatkowego będzie miała istotny wpływ na dochody podatników prowadzących działalność gospodarczą w związku z likwidacją możliwości odliczenia składki zdrowotnej od podatku oraz zmianą w zakresie ustalania składki zdrowotnej. Składka zdrowotna co do zasady będzie liczona proporcjonalnie do dochodu (w przypadku osób rozliczających się skalą podatkową stawka wyniesie 9%, zaś w przypadku osób rozliczających się liniową formą 4,9%), pomniejszonego o składki społeczne, zamiast ryczałtem.

Ponadto na wpływy z podatku od osób fizycznych będą miały inne działania wprowadzone w ramach programu Polski Ład, m.in. takie jak:

- uszczelnienie systemu podatku dochodowego poprzez: (1) ograniczenie zjawiska przesuwania prywatnego majątku do działalności gospodarczej (2) wyłączenie z kosztów podatkowych odpisów amortyzacyjnych od budynków i lokali mieszkalnych (3) poszerzenie katalogu składników wykorzystywanych w prowadzonej działalności, których odpłatne zbycie, po wycofaniu ich z działalności, jest kwalifikowane w podatku dochodowym do przychodu z działalności (4) przypisanie pracodawcy przychodu w związku z nielegalnym zatrudnianiem pracownika lub niewykazaniem w prawidłowej wysokości przychodów ze stosunku pracy,
- liczne zmiany w zakresie preferencji podatkowych (m.in. ulga dla podatników osiedlających się w Polsce; umożliwienie wspólnego rozliczenia małżonków, którzy zawarli związek małżeński w trakcie roku podatkowego, którego dotyczy rozliczenie; umożliwienie odliczenia od podstawy opodatkowania kosztów uzyskania przychodów poniesionych na zwiększenie przychodów ze sprzedaży produktów; ulga na innowacyjnych pracowników; modyfikacja ulgi na działalność badawczo-rozwojową, ulga na robotyzację, ulga na związki zawodowe),
- wprowadzenie jednolitych zasad opodatkowania przychodów z najmu, podnajmu, dzierżawy, poddzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze, zawieranych poza

działalnością gospodarczą poprzez objęcie przychodów osiągniętych z tego tytułu wyłącznie opodatkowaniem w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych,

- przejściowy podatek dochodowy od niektórych dochodów osób fizycznych, osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych (rozwiązania adresowane do podmiotów zainteresowanych ujawnieniem organom podatkowym dochodów wcześniej nieopodatkowanych ale również podmiotów zainteresowanych wycofaniem się z podjętych wcześniej działań optymalizacyjnych, w tym o zasięgu transgranicznym i usunięciem tym samym ciążącej na takich podmiotach odpowiedzialności karnej za nieprawidłowe rozliczenia podatkowe).

W 2022 r. zmianie ulegnie wysokość udziału jednostek samorządu terytorialnego we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, wynikającą ze zmiany wysokości udziału gmin (wzrost z 38,23% do 38,34%).

3.6. Podatek od wydobywania niektórych kopalin

Prognoza dochodów z podatku od wydobywania niektórych kopalin na 2022 r. została sporządzona na podstawie zmian legislacyjnych: od 1 lipca 2019 r. obniżenia stawki podatku dla miedzi i srebra o 15 % oraz od 1 listopada 2019 r. rozpoczęcia poboru podatku od wydobywania niektórych kopalin w zakresie ropy naftowej i gazu ziemnego.

W prognozie wpływów budżetowych z podatku od wydobywania niektórych kopalin uwzględniono czynniki wpływające na wysokość zrealizowanych dochodów, tj. wolumen wydobywania w kraju, notowania miedzi i srebra na giełdach referencyjnych w Londynie, ceny ropy naftowej ustalane przez Organizację Krajów Eksportujących Ropę Naftową (OPEC), notowania gazu ziemnego na Towarowej Giełdzie Energii S.A. oraz kurs walutowy dolara amerykańskiego.

3.7. Podatek od niektórych instytucji finansowych

Prognozowana wysokość dochodów z podatku od niektórych instytucji finansowych zakłada realizację średniego tempa wzrostu składowych tego podatku na poziomie 4,5%, co związane jest z poprawą sytuacji gospodarczej i założeniem kontynuacji szybszego wzrostu popytu na kredyt.

3.8. Podatek od sprzedaży detalicznej

Prognoza dochodów z podatku od sprzedaży detalicznej została sporządzona przy uwzględnieniu średniej miesięcznej wysokości dochodów wykonanych w okresie styczeń-sierpień 2021 r. oraz dynamiki cen towarów i usług konsumpcyjnych.

4. Dochody niepodatkowe

Dochody niepodatkowe w latach 2020-2022 przedstawia poniższa tablica:

Wyszczególnienie	Jedn.	2020	2021 PW	2022 Prognoza
1	2	3	4	5
Dochody niepodatkowe	tys. zł	47.401.895	55.554.001	32.262.458
z tego:				
Dywidendy		468.833	1.797.471	898.701
Cło		4.557.740	5.624.000	6.283.000
Wpłaty z zysku NBP		7.437.077	8.876.858	844.455
Dochody państwowych jednostek budżetowych i inne dochody niepodatkowe		32.001.061	36.110.159	20.785.642
Wpłaty jednostek samorządu terytorialnego		2.937.184	3.145.513	3.450.660
Dynamika nominalna dochodów niepodatkowych	%	151,1	117,2	58,1
Dynamika realna dochodów niepodatkowych	%	146,1	112,4	56,2
W relacji do PKB	%	2,0	2,2	1,2

4.1. Dywidendy

Przy planowaniu dochodów budżetu państwa na 2022 r. z tytułu dywidend od udziałów Skarbu Państwa w spółkach, przyjęte zostało ostrożne podejście do szacunków, w tym z uwzględnieniem sytuacji pandemicznej. Uzyskanie zakładanych dochodów uzależnione będzie ostatecznie od wyników finansowych podmiotów, realizowanych przez nie inwestycji oraz ogólnej sytuacji rynkowej.

4.2. Cło

Do opracowania prognozy dochodów z cła w 2022 r. wykorzystano następujące wielkości makroekonomiczne:

- import spoza obszaru krajów Unii Europejskiej – 134.365 mln euro,

- stawkę celną na poziomie 1,03%⁹,
- średni kurs złotego – 4,54 PLN/EUR.

4.3. Wpłata z zysku NBP

W 2020 r. wynik finansowy Narodowego Banku Polskiego wyniósł 9.344.061,5 tys. zł. Główny wpływ na wielkość wyniku finansowego NBP miały: wynik z odsetek dyskonta i premii oraz wynik operacji finansowych. NBP w 2020 r. ponadto ponownie poniósł koszt powiększenia rezerwy na pokrycie ryzyka zmian kursu złotego do walut obcych. Zgodnie z ustawą o Narodowym Banku Polskim do budżetu Państwa zostało przekazane 95% tej kwoty. Wpłata do budżetu Państwa w 2021 r. wyniosła 8.876.858 tys. zł.

W 2022 r. przewiduje się wpłatę do budżetu państwa pochodzącą z wpłaty z zysku NBP w wysokości 844.455 tys. zł. Prognoza została przygotowana w oparciu o zaktualizowany Plan finansowy NBP na rok 2021 zatwierdzony przez RPP w dniu 9 czerwca 2021 r.

Należy jednak przy tym zaznaczyć, że wykonanie wyniku finansowego NBP charakteryzuje duża niepewność, która przekłada się na dużą zmienność, ze względu na wrażliwość poszczególnych pozycji rachunku zysków i strat na zmiany czynników pozostających poza kontrolą banku centralnego, w tym w szczególności kursu złotego do walut obcych, w których utrzymywane są rezerwy dewizowe, stóp procentowych na światowych rynkach finansowych, a także płynności sektora bankowego. Wynik finansowy banku obciążają ponadto koszty działania i amortyzacji.

4.4. Dochody państwowych jednostek budżetowych i inne dochody niepodatkowe

W prognozie dochodów na 2022 r. z tytułu dochodów państwowych jednostek budżetowych i innych dochodów niepodatkowych istotniejsze dochody uzyskiwane są w następujących działach:

- Wymiar sprawiedliwości, w którym gromadzone są głównie dochody z:
 - opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego i prokuratorskiego,
 - wpływów z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych,
 - środków pozyskanych z opłat za publikację ogłoszeń w Monitorze Sądowym i Gospodarczym, a także za wydanie odpisu, wyciągu, zaświadczenia przez oddział Krajowego Rejestru Sądowego lub ekspozyturę Centralnej Informacji o Zastawach Rejestrowych,

⁹ oszacowaną na podstawie wartości importu spoza UE oraz średniego kursu EUR w okresie styczeń-maj 2021 r. (dane GUS)

- wpływów ze spłat oprocentowanych pożyczek udzielonych sędziom i prokuratorom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych,
- Obsługa długu Skarbu Państwa, którego głównymi dochodami są:
 - dochody krajowe, na które składają się głównie wpływy ze sprzedaży i przedterminowego wykupu obligacji skarbowych, odsetki od środków na rachunku sum depozytowych CSA (Credit Support Annex) oraz odsetki od pożyczek udzielonych z budżetu państwa z tego od pożyczek na rzecz: jednostek samorządu terytorialnego, KUK S.A. i jednostek samorządu terytorialnego dotyczących prefinansowania w zakresie wspólnej polityki rolnej,
 - dochody zagraniczne z tytułu odsetek i opłat od udzielonych przez Polskę kredytów i pożyczek zagranicznych,
- Gospodarka mieszkaniowa, w którym największym źródłem dochodów są dochody z tytułu gospodarowania przez starostów zasobem nieruchomości Skarbu Państwa, w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej,
- Administracja publiczna, w którym ujęte są dochody uzyskiwane głównie z wpływów z opłat paszportowych oraz pozostałych opłat konsularnych, wpływów z różnych opłat oraz wpływów z opłat za koncesje i licencje,
- Transport i łączność, w którym źródłem dochodów są głównie wpływy z tytułu:
 - pobieranych przez Urząd Komunikacji Elektronicznej dochodów, w tym:
 - opłat za zezwolenia, akredytacje oraz opłaty ewidencyjne, w tym opłaty za częstotliwość, w szczególności wpływy z dystrybucji częstotliwości z zakresu 3480-3800 MHz (5G) i dystrybucji częstotliwości pasma 800 MHz oraz opłat za odnowienie rezerwacji,
 - opłat za udzielone koncesje w działalności telekomunikacyjnej,
 - pobieranych przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad kar i odszkodowań wynikających z zawartych umów na wykonywanie robót drogowych i usług oraz ubezpieczenie oraz różnych dochodów,
 - wpłaty lotniczej z tytułu kosztów realizowania przez Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego zadań państwowej władzy nadzorującej, związanych z zapewnieniem służb żeglugi powietrznej,
- Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, Źródłem planowanych dochodów są głównie wpływy z tytułu:
 - wpływów z handlu uprawnieniami do emisji CO₂,
 - wpłat dokonywanych przez fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej na

dofinansowanie realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej,

- wpływów z opłaty recyklingowej wprowadzonej przepisami ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi,
- opłat za zezwolenia, akredytacje oraz opłat ewidencyjnych, w tym opłat za częstotliwości w wysokości,
- wpływów z Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

4.4.1. Dochody z tytułu realizacji zadań zleconych

W ramach łącznej kwoty dochodów państwowych jednostek budżetowych i innych dochodów niepodatkowych, ujętych w projekcie ustawy budżetowej na 2022 r. zaplanowane zostały również wpływy związane z realizacją przez jednostki samorządu terytorialnego zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

W 2022 r. planowane jest wypracowanie przedmiotowych wpływów przez wojewodów między innymi w następujących działach:

855 – Rodzina, dochody dotyczą przede wszystkim ściągniętych należności od dłużników alimentacyjnych,

852 – Pomoc społeczna, dochody dotyczą przede wszystkim odpłatności za pobyt osób z zaburzeniami psychicznymi w ośrodkach wsparcia oraz odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze,

853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, dochody stanowią wpływy głównie z tytułu opłaty za wydanie karty parkingowej przez przewodniczącego powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności,

754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, dochody dotyczą realizowanych przez komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej wpływów głównie z tytułu najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa,

750 – Administracja publiczna, dochody dotyczą przede wszystkim opłat za udostępnienie danych osobowych z gminnych zbiorów meldunkowych,

630 – Turystyka, dochody dotyczą przede wszystkim opłat związanych z zaszeregowaniem obiektów hotelarskich do określonego rodzaju i kategorii oraz opłat za przeprowadzone egzaminy językowe dla pilotów wycieczek i przewodników turystycznych,

- 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań zleconych JST w tym z gospodarki odpadami, wpływy z opłat i kar za korzystanie ze środowiska i w zakresie ochrony gleby i wód podziemnych,
- 710 – Działalność usługowa, w tym wpływy z tytułu grzywien nakładanych przez organy nadzoru budowlanego,
- 700 – Gospodarka mieszkaniowa, wpływy z tytułu gospodarowania przez starostów zasobem nieruchomości Skarbu Państwa,
- 010 – Rolnictwo i łowiectwo, m.in. wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa do własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości (w tym ze sprzedaży nieruchomości rolnych) oraz dochody z tytułu pozyskanej zwierzyny łownej w ramach planowanych odstrzałów,
- 100 – Górnictwo i kopalnictwo, wpływy z tytułu wynagrodzenia za ustanowienie użytkowania górniczego, zgodnie ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze,
- 600 – Transport i łączność, wpłaty dotyczą przede wszystkim wpływów z tytułu opłat za wydanie zaświadczeń ADR lub ich wtórników.

Szczegółowy opis dochodów zawartych w pozycji „Dochody państwowych jednostek budżetowych i inne dochody niepodatkowe” przedstawiony jest w opisie stosownych części budżetowych.

4.5. Wpłaty jednostek samorządu terytorialnego

Wpłaty jednostek samorządu terytorialnego do budżetu państwa związane są z mechanizmem redystrybucji dochodów pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego.

Wysokość wpłat zależy od relacji pomiędzy wysokością dochodów podatkowych poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego (odpowiednio: gmin, powiatów i województw) w przeliczeniu na jednego mieszkańca, a średnimi dochodami podatkowymi wyliczonymi na jednego mieszkańca danej grupy jednostek. Wzrost dochodów z tytułu wpłat jednostek samorządu terytorialnego do budżetu państwa spowodowany jest zróżnicowanym wzrostem dochodów podatkowych w przeliczeniu na jednego mieszkańca w poszczególnych jednostkach danej grupy samorządów.

5. Środki z Unii Europejskiej i innych źródeł niepodlegające zwrotowi

W projekcie ustawy budżetowej na 2022 r. ujęto środki europejskie i środki, o których mowa w art. 5 ust.3 pkt 5 lit. b ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych na realizację projektów pomocy technicznej, a także środki pozostałych programów finansowanych z udziałem środków Unii Europejskiej, nieujętych w budżecie środków europejskich w wysokości 2.848.492 tys. zł.

Na prognozę takiej kwoty środków z UE i innych źródeł niepodlegających zwrotowi składają się wpływy z:

- realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna oraz innych programów w ramach perspektywy finansowej UE 2014-2020 oraz perspektywy finansowej UE 2021-2027, w tym przede wszystkim w zakresie projektów pomocy technicznej, w wysokości 2.005.328 tys. zł,
- programów realizowanych z udziałem środków otrzymanych od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) w wysokości 45.799 tys. zł.
- pozostałych programów finansowanych z udziałem środków UE w wysokości 496.076 tys. zł,
- wspólnej polityki rolnej w wysokości 301.289 tys. zł.

Rozdział V

Wydatki budżetu państwa w 2022 r.

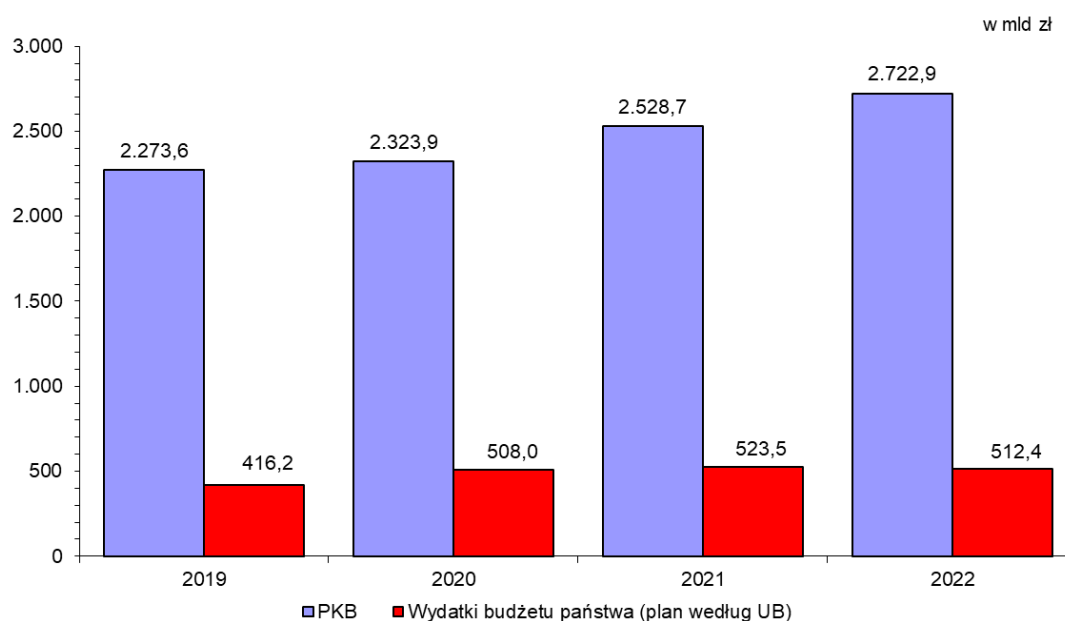
1. Wydatki budżetu państwa – informacje ogólne

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w art. 110 określa konstrukcję budżetu państwa. Główne składowe to podatkowe i niepodatkowe dochody budżetu państwa, planowane wydatki budżetu państwa, kwota planowanych wydatków jednostek objętych stabilizującą regułą wydatkową obliczona zgodnie z art. 112aa ust. 1 uofp oraz kwota planowanego limitu wydatków, o którym mowa w art. 112aa ust. 3 uofp, planowany deficyt budżetu państwa wraz z informacją dotyczącą źródeł jego pokrycia. W ustawie budżetowej prezentowane są także prognozowane dochody oraz planowane wydatki budżetu środków europejskich, jak również wynik budżetu środków europejskich.

Ustalony w projekcie ustawy budżetowej limit wydatków, o którym mowa w art. 52 ustawy o finansach publicznych na rok 2022 wynosi 512.361.550 tys. zł i jest niższy od zaplanowanego w projekcie nowelizacji ustawy budżetowej na 2021 r. o 11.131.315 zł, tj. o 2,1%.

Udział wydatków budżetu państwa w PKB w 2022 r. wyniesie 18,8% wobec 20,7% w roku 2021, co oznacza spadek o 1,9 punktu procentowego przy jednoczesnym nominalnym spadku wydatków oraz wzroście PKB.

Udział wydatków budżetu państwa w PKB w latach 2019-2022 wynosi odpowiednio 18,3%, 21,9%, 20,7% oraz 18,8%.

2020 r. - nowelizacja ustawy budżetowej na rok 2020

2021 r. - projekt nowelizacji ustawy budżetowej na rok 2021

Prezentowana kwota wydatków na lata 2019 - 2022 nie obejmuje wydatków zawartych w budżecie środków

W ramach projektu ustawy budżetowej na rok 2022 zapewniono niezbędne środki finansowe zarówno na kontynuację dotychczasowych priorytetów Rządu z zakresu prowadzonej przez rząd polityki społeczno-gospodarczej, w tym w szczególności w ramach aktywnej i ambitnej polityki prorodzinnej, jak również na realizację nowych zadań przy niższych niż w poprzednim roku do roku planowanych kosztach obsługi długu Skarbu Państwa.

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2022 zapewniono niezbędne środki m.in. na:

- 1) finansowanie Programu „Rodzina 500+”, który obejmuje wszystkie dzieci do 18 roku życia bez kryterium dochodowego, w tym dzieci umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej. W 2022 r. na realizację ww. programu zostanie przeznaczony 40,5 mld zł,
- 2) zwiększenie w roku 2022 nakładów na finansowanie ochrony zdrowia do poziomu 5,75% PKB, zgodnie z art. 131c w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 11 sierpnia 2021 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw, wydatki budżetowe w porównaniu do roku 2021 rosną o ok. 2,2 mld zł, a na realizację programów wieloletnich wsparcia finansowego inwestycji w infrastrukturę w ochronie zdrowia zaplanowano 729 mln zł,
- 3) realizację świadczenia „Dobry Start”, którego celem jest wsparcie finansowe w ponoszeniu wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego w wysokości 300 zł na każde dziecko w wieku szkolnym lub osobę uczącą się do 20. roku życia (lub 24 roku życia – w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności). W 2022 r. na realizację ww. zadania zostanie przeznaczony 1,36 mld zł,
- 4) realizację rodzinnego kapitału opiekuńczego, które przysługuje co do zasady na każde drugie i kolejne dziecko w rodzinie, w wieku od 12 do 36 miesięcy życia oraz realizacja dofinansowania obniżenia opłaty za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna. W 2022 r. na realizację ww. zadań zostanie przeznaczony 3,2 mld zł,
- 5) realizację świadczeń rodzinnych zakładającą podwyższenie kwoty świadczenia pielęgnacyjnego od 1 stycznia 2022 r.,
- 6) waloryzację świadczeń emerytalno-rentowych od 1 marca 2022 r. wskaźnikiem waloryzacji na poziomie 104,89%,
- 7) zwiększenie funduszu wynagrodzeń osobowych dla pracowników państwowej sfery budżetowej, ponadto uwzględnione zostały również środki na fundusz nagród planowany na podstawie odrębnych przepisów,
- 8) finansowanie zadań w ramach Funduszu Solidarnościowego,
- 9) finansowanie potrzeb obronnych Rzeczypospolitej Polskiej na poziomie 2,2% PKB,
- 10) zwiększenie wydatków w obszarze szkolnictwa wyższego i nauki,
- 11) finansowanie zadań w obszarze mieszkalnictwa,

- 12) finansowanie zadań w obszarze rolnictwa, w tym dopłaty do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, dopłaty do paliwa rolniczego,
- 13) zadania w zakresie transportu lądowego: infrastruktury drogowej oraz krajowych pasażerskich przewozów kolejowych,
- 14) realizację Rządowego Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Drogowej – Mosty dla Regionów oraz programu wieloletniego pn. „Program na rzecz zwiększania szans rozwojowych Ziemi Słupskiej na lata 2019–2024”,
- 15) realizację programów wieloletnich w obszarze gospodarki morskiej, w tym inwestycyjnego – Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską,
- 16) realizację inwestycji w obszarze kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w tym odbudowę Pałacu Saskiego, Pałacu Brühla oraz kamienic przy ulicy Królewskiej w Warszawie,
- 17) realizację zadań Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie wynikających z ustawy Prawo wodne, w tym na realizację projektu „Ochrona przeciwpowodziowa dorzecza Odry i Wisły”.

Dodatkowo, w projekcie budżetu zapewniono również kontynuację finansowania innych zadań rozpoczętych w latach ubiegłych takich jak: wypłata uzupełniającego świadczenia rodzicielskiego dla osób, które wychowały co najmniej 4 dzieci i z tytułu długoletniego zajmowania się potomstwem nie wypracowały emerytury w wysokości odpowiadającej co najmniej kwocie najniższej emerytury, zwiększenie dostępności wychowania przedszkolnego, finansowanie regulacji z ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej, restrukturyzacja w sektorze górnictwa węgla kamiennego, czy też ochrona odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej.

Wydatki budżetu państwa realizowane są przez kierowników urzędów naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa, ministrów i kierowników urzędów centralnych, wojewodów oraz prezesów samorządowych kolegiów odwoławczych. Każdy wydatek budżetu państwa przypisany jest do określonego dysponenta części budżetowej, ponadto określony jest jego charakter ekonomiczny (tj. czy jest to dotacja, subwencja, świadczenie na rzecz osób fizycznych, wydatek bieżący jednostek budżetowych, wydatek majątkowy, wydatki na obsługę długu Skarbu Państwa, środki własne Unii Europejskiej, współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej). W ten sposób wydatki prezentowane są w załączniku nr 2 do projektu ustawy budżetowej. Niektóre wydatki uszczegółowione są dodatkowo w pozostałych załącznikach do ustawy budżetowej:

- załącznik nr 6 – prezentowane są kwoty wynagrodzeń w państwowych jednostkach budżetowych,

- załącznik nr 7 – zawiera zestawienie zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami,
- załącznik nr 8 – zawiera wykaz jednostek, dla których zaplanowano dotacje podmiotowe i celowe oraz kwoty tych dotacji,
- załącznik nr 9 – zawiera zakres i kwoty dotacji przedmiotowych i podmiotowych,
- załącznik nr 10 – zawiera zestawienie programów wieloletnich w układzie zadaniowym,
- załącznik nr 11 – zawiera plany finansowe agencji wykonawczych,
- załącznik nr 12 – zawiera plany finansowe instytucji gospodarki budżetowej,
- załącznik nr 13 – zawiera plany finansowe państwowych funduszy celowych,
- załącznik nr 14 – zawiera plany finansowe państwowych osób prawnych.

Wydatki według grup ekonomicznych:

Wyszczególnienie	2021 Projekt nowelizacji ustawy budżetowej	2022 Projekt ustawy budżetowej	Różnica (3-2)	Wskaźnik (3/2)	Struktura	
					2021 r.	2022 r.
					%	
1	2	3	4	5	6	7
Ogółem	523.492.865	512.361.550	-11.131.315	97,9	100,0	100,0
w tym:						
1. Dotacje i subwencje	288.253.806	249.065.623	-39.188.183	86,4	55,1	48,6
2. Świadczenia na rzecz osób fizycznych	28.621.946	57.588.312	28.966.366	201,2	5,5	11,2
3. Wydatki bieżące jednostek budżetowych	96.583.959	106.441.600	9.857.641	110,2	18,4	20,8
4. Wydatki majątkowe	40.086.239	28.883.384	-11.202.855	72,1	7,7	5,6
5. Wydatki na obsługę długu Skarbu Państwa	26.000.000	26.000.000	0	100,0	5,0	5,1
6. Środki własne Unii Europejskiej	32.064.252	30.375.659	-1.688.593	94,7	6,1	5,9
7. Współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej	11.882.663	14.006.972	2.124.309	117,9	2,3	2,7

Podobnie jak w latach poprzednich, największy udział w wydatkach ogółem będą stanowić dotacje i subwencje (48,6%), następnie wydatki bieżące jednostek budżetowych (20,8%), oraz świadczenia na rzecz osób fizycznych (11,2%).

Zasadniczy podział poszczególnych wydatków określają działy klasyfikacji budżetowej, takie jak na przykład: rodzina, transport i łączność, szkolnictwo wyższe i nauka, obrona narodowa, oświata i wychowanie, ochrona zdrowia, pomoc społeczna. Należy podkreślić, iż wydatki zaplanowane w danym dziale budżetu państwa nie odzwierciedlają wszystkich nakładów zaplanowanych do poniesienia na realizację zadań z zakresu określonej dziedziny działalności państwa. Nakłady te ponoszone są także z budżetu środków europejskich oraz w ramach planów finansowych jednostek sektora finansów publicznych: agencji wykonawczych, instytucji gospodarki budżetowej, państwowych funduszy celowych, państwowych osób prawnych, o których mowa w art. 9 pkt 14 ustawy o finansach publicznych.

Opis wydatków zaplanowanych na realizację zadań publicznych wraz z celami oraz wartościami mierników przedstawia budżet w układzie zadaniowym.

2. Grupy wydatków

2.1. Subwencje i dotacje do jednostek samorządu terytorialnego

2.1.1. Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego

Planowana na 2022 r. subwencja ogólna dla jednostek samorządu terytorialnego została ustalona według zasad określonych w ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1672), z uwzględnieniem zmian ujętych w przygotowywanym projekcie nowelizacji tej ustawy.

Na 2022 r. w części 82 – Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego zaplanowano wydatki w łącznej wysokości 72.244.487 tys. zł.

Zgodnie z ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, subwencja ogólna dla jednostek samorządu terytorialnego składa się z:

- części oświatowej dla gmin, powiatów i województw,
- części wyrównawczej dla gmin, powiatów i województw,
- części równoważącej dla gmin i powiatów,
- części regionalnej dla województw.

Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego

Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego została zaplanowana na rok 2022 w wysokości 53.365.338 tys. zł i jest o 2,6% wyższa od kwoty części oświatowej subwencji ogólnej zaplanowanej w projekcie nowelizacji ustawy budżetowej na rok 2021 (52.035.758 tys. zł).

Część oświatowa subwencji ogólnej ustalona została zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, w świetle którego kwotę przeznaczoną na część oświatową subwencji ogólnej dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego ustala się w wysokości łącznej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej, nie mniejszej niż przyjęta w ustawie budżetowej w roku bazowym, skorygowanej o kwotę innych wydatków z tytułu zmiany realizowanych zadań oświatowych.

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla gmin

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla gmin zaplanowana na 2022 r. w wysokości 9.629.489 tys. zł jest wyższa o 0,8% od kwoty tej części subwencji zaplanowanej na 2021 r.

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla gmin składa się z kwoty podstawowej i kwoty uzupełniającej.

Kwotę podstawową otrzymują gminy, w których dochody podatkowe na 1 mieszkańca są niższe od 92% średnich dochodów podatkowych wszystkich gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca kraju.

Wysokość kwoty uzupełniającej uzależniona jest od gęstości zaludnienia w gminie, w relacji do średniej gęstości zaludnienia w kraju i dochodu gminy na 1 mieszkańca.

Kwotę uzupełniającą otrzymują tylko te gminy, w których gęstość zaludnienia, ustalona przez Główny Urząd Statystyczny według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r., jest niższa od średniej gęstości zaludnienia w kraju i dochód podatkowy na 1 mieszkańca gminy jest nie wyższy niż 150% średniego dochodu podatkowego na 1 mieszkańca kraju.

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla powiatów

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla powiatów zaplanowana na 2022 r. w kwocie 2.823.339 tys. zł, jest o 5,9% niższa od kwoty zaplanowanej na 2021 r.

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla powiatów składa się z kwoty podstawowej i kwoty uzupełniającej.

Kwotę podstawową otrzymują powiaty, w których wskaźnik dochodów podatkowych z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych na 1 mieszkańca w powiecie jest mniejszy niż wskaźnik dochodów podatkowych dla wszystkich powiatów.

Wyrównaniu podlega 90% różnicy między średnim dochodem podatkowym na 1 mieszkańca kraju a dochodem podatkowym na 1 mieszkańca powiatu.

Kwota podstawowa stanowi iloczyn ww. kwoty wyrównania na 1 mieszkańca i liczby mieszkańców danego powiatu.

Kwota uzupełniająca zależy od wskaźnika bezrobocia w danym powiecie i przeznaczona jest dla tych powiatów, w których wskaźnik bezrobocia – liczony jako iloraz stopy bezrobocia w powiecie i stopy bezrobocia w kraju – jest wyższy od 1,10. Im wyższy jest wskaźnik bezrobocia w powiecie, tym wyższa jest ta kwota.

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla województw

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla województw zaplanowana na 2022 r. w kwocie 2.319.662 tys. zł jest o 33,4% wyższa od kwoty zaplanowanej na 2021 r.

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla województw składa się z kwoty podstawowej i kwoty uzupełniającej.

Kwota podstawowa jest przeznaczona dla tych województw, w których wskaźnik dochodów podatkowych na 1 mieszkańca z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego

od osób fizycznych i udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych CIT jest mniejszy niż wskaźnik dochodów podatkowych dla wszystkich województw.

Wyrównaniu podlega 72% różnicy między średnim dochodem podatkowym województw na 1 mieszkańca w kraju a dochodem podatkowym na 1 mieszkańca województwa.

Kwota podstawowa stanowi iloczyn ww. kwoty wyrównania i liczby mieszkańców w danym województwie.

Kwota uzupełniająca uzależniona jest od liczby mieszkańców w województwie.

Kwotę tę otrzymują województwa, w których wskaźnik dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w województwie jest niższy od 125% wskaźnika dochodów podatkowych dla wszystkich województw, a więc te, które nie dokonują wpłat i w których liczba mieszkańców nie przekracza 3 milionów. Podstawę do jej wyliczenia stanowi przeliczeniowa liczba mieszkańców województwa ustalana w sposób określony ustawowo.

Wysokość kwoty uzupełniającej należnej danemu województwu stanowi iloczyn przeliczeniowej liczby mieszkańców i 9% średniego dochodu podatkowego województw w przeliczeniu na 1 mieszkańca w kraju.

Część równoważąca subwencji ogólnej dla gmin

Część równoważąca subwencji ogólnej dla gmin na 2022 r. została zaplanowana w wysokości 813.992 tys. zł, tj. na poziomie o 0,7% wyższym od zaplanowanego na 2021 r.

Część równoważąca subwencji ogólnej jest rozdzielana między gminy według następujących, określonych ustawowo, kryteriów:

- 1) 50% – między gminy miejskie, w których wydatki na dodatki mieszkaniowe wykonane w roku poprzedzającym rok bazowy, w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy, były wyższe od 80% średnich wydatków na dodatki mieszkaniowe wszystkich gmin miejskich wykonanych w roku poprzedzającym rok bazowy, w przeliczeniu na jednego mieszkańca tych gmin,
- 2) 25% – między gminy wiejskie i gminy miejsko-wiejskie, w których wydatki na dodatki mieszkaniowe wykonane w roku poprzedzającym rok bazowy, w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy, były wyższe od 90% średnich wydatków na dodatki mieszkaniowe wszystkich gmin wiejskich i miejsko-wiejskich wykonanych w roku poprzedzającym rok bazowy, w przeliczeniu na jednego mieszkańca tych gmin,
- 3) 25% – między gminy wiejskie i gminy miejsko-wiejskie, w których suma dochodów za rok poprzedzający rok bazowy z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz dochodów z podatku rolnego i z podatku leśnego, w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy, jest niższa od 80% średnich dochodów z tych samych

tytułów za rok poprzedzający rok bazowy we wszystkich gminach wiejskich i miejsko-wiejskich, w przeliczeniu na jednego mieszkańca tych gmin.

Część równoważąca subwencji ogólnej dla powiatów

Część równoważąca subwencji ogólnej dla powiatów na 2022 r. została zaplanowana w wysokości 1.751.669 tys. zł, tj. o 3,1% więcej niż zaplanowano na 2021 r.

Część równoważąca subwencji ogólnej jest rozdzielana między powiaty według następujących kryteriów określonych w ustawie:

- 1) 9% – między powiaty, które w roku poprzedzającym rok bazowy nie dokonywały wpłat do budżetu państwa i powiaty, które dokonały wpłaty do budżetu państwa w kwocie niższej niż 1.000.000 zł, w zależności od wysokości wydatków na rodziny zastępcze poniesionych w roku poprzedzającym rok bazowy,
- 2) 7% – między powiaty, ustalone przez ministra właściwego do spraw pracy, w których nie działa powiatowy urząd pracy, a zadania tej jednostki realizowane są przez inny powiat,
- 3) 30% – między powiaty, w których długość dróg powiatowych w przeliczeniu na jednego mieszkańca powiatu jest wyższa od średniej długości dróg powiatowych w kraju w przeliczeniu na jednego mieszkańca kraju,
- 4) 30% – między miasta na prawach powiatu w zależności od długości dróg wojewódzkich i krajowych, znajdujących się w granicach miast na prawach powiatu,
- 5) 24% – między powiaty, w których kwota planowanych dochodów powiatu na rok budżetowy jest niższa od kwoty planowanych dochodów powiatu na rok bazowy.

Część regionalna subwencji ogólnej dla województw

Część regionalna subwencji ogólnej dla województw na 2022 r. została zaplanowana w wysokości 884.999 tys. zł, tj. o 38,5% wyższej niż zaplanowano na 2021 r.

Kwotę części regionalnej subwencji ogólnej otrzymują województwa, których dochody podatkowe (udział w PIT i CIT), powiększone o część wyrównawczą subwencji ogólnej, w przeliczeniu na jednego mieszkańca, są niższe od 125% wskaźnika dochodów podatkowych dla wszystkich województw.

Część regionalna subwencji ogólnej, stanowiąca 52% kwoty wpłat województw do budżetu państwa, jest rozdzielana proporcjonalnie do przeliczeniowej liczby bezrobotnych ustalonej dla danego województwa z uwzględnieniem liczby bezrobotnych w przedziałach wiekowych.

Kwotę stanowiącą 48% części regionalnej subwencji ogólnej otrzymują województwa, w których dochody podatkowe, powiększone o część wyrównawczą subwencji ogólnej i kwotę części regionalnej subwencji ogólnej ustaloną z zastosowaniem przeliczeniowej

liczby bezrobotnych (w przeliczeniu na jednego mieszkańca), były niższe od 125% wskaźnika dochodów podatkowych dla wszystkich województw. Województwa dokonujące wpłat nie otrzymują części regionalnej subwencji ogólnej.

Rezerwa subwencji ogólnej dla województw

W części 82 budżetu państwa została zaplanowana rezerwa subwencji ogólnej, w wysokości 320.000 tys. zł, z przeznaczeniem na dofinansowanie budowy i przebudowy, remontu, utrzymania, ochrony i zarządzania drogami wojewódzkimi. Środki te zostaną podzielone według ustawowych kryteriów.

Uzupełnienie subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego

Na 2022 r. zaplanowano, w części 82 budżetu państwa, środki na uzupełnienie subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w wysokości 335.999 tys. zł.

Środki tej rezerwy przeznaczone będą na dofinansowanie inwestycji na drogach publicznych powiatowych i wojewódzkich oraz na drogach powiatowych, wojewódzkich i krajowych w granicach miast na prawach powiatu, utrzymanie rzecznych przepraw promowych o średnim natężeniu ruchu w skali roku powyżej 2000 pojazdów na dobę, wskazanych przez ministra właściwego do spraw transportu, a także na remont, utrzymanie, ochronę i zarządzanie drogami krajowymi i wojewódzkimi w granicach miast na prawach powiatu.

2.1.2. Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego

Zgodnie z ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz ustawami ustrojowymi jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotacje na dofinansowanie zadań własnych, finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, a także dotacje na realizację zadań na podstawie porozumień z organami administracji rządowej.

Na rok 2022 dla jednostek samorządu terytorialnego na finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej, na dofinansowanie ich zadań własnych oraz zadań realizowanych na podstawie porozumień zaplanowano dotacje w wysokości 41.367.924 tys. zł, z tego na zadania bieżące zaplanowano 41.221.888 tys. zł, a zadania inwestycyjne 146.036 tys. zł.

W powyższej kwocie dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego nie są ujęte dotacje na współfinansowanie oraz finansowanie (wydatki podlegające refundacji) programów i projektów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, a także zaplanowane w rezerwach celowych.

Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego przekazywane są przez ministrów, wojewodów oraz innych dysponentów części budżetowych.

Dotacje według części budżetowych przedstawia poniższe zestawienie.

Części	Kwota dotacji ogółem	z tego dotacje na realizację zadań:	
		bieżących	majątkowych
	w tysiącach złotych		
Dotacje ogółem	41.367.924	41.221.888	146.036
Krajowe Biuro Wyborcze	7.650	7.650	
Gospodarka	1.666	1.666	
Obrona narodowa	60.170	15.170	45.000
Oświata i wychowanie	764	764	
Wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne	123	123	
Zabezpieczenie społeczne	5.300	5.300	
Sprawy zagraniczne	664	664	
Zdrowie	571.340	571.340	
Województwa	40.720.247	40.619.211	101.036

Jak wynika z powyższego zestawienia 98,4% dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego zaplanowane jest w budżetach wojewodów. Natomiast dotacje w pozostałych 8 częściach stanowią 1,6% łącznej kwoty dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego. Należy podkreślić, że w trakcie wykonywania budżetu poziom dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego ulega zwiększeniu, głównie ze środków ujętych w rezerwach celowych. Dotyczy to m.in. rezerw celowych na zadania określone w ustawach o: pomocy społecznej, pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, świadczeniach rodzinnych, pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a także na zwiększenie dostępności wychowania przedszkolnego, przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych oraz na dofinansowanie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego.

Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego według działów przedstawia zestawienie.

Wyszczególnienie		Kwota dotacji ogółem	z tego dotacje na realizację zadań:	
			bieżących	majątkowych
		w tysiącach złotych		
	Dotacje ogółem	41.367.924	41.221.888	146.036
010	Rolnictwo i łowiectwo	32.851	31.851	1.000
020	Leśnictwo	14.231	14.231	
050	Rybołówstwo i rybactwo	231	231	
100	Górnictwo i kopalnictwo	801	801	
150	Przetwórstwo przemysłowe	1.666	1.666	
600	Transport i łączność	640.947	640.947	
630	Turystyka	3.021	3.021	
700	Gospodarka mieszkaniowa	166.985	165.446	1.539
710	Działalność usługowa	367.366	365.995	1.371
750	Administracja publiczna	511.921	511.921	
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	7.650	7.650	
752	Obrona narodowa	61.973	16.973	45.000
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	2.958.575	2.940.883	17.692
755	Wymiar sprawiedliwości	100.122	100.122	
758	Różne rozliczenia	48.782	48.782	
801	Oświata i wychowanie	76.914	76.914	
851	Ochrona zdrowia	1.435.875	1.356.725	79.150
852	Pomoc społeczna	4.169.850	4.169.716	134
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	164.867	164.867	
855	Rodzina	30.578.001	30.578.001	
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	4.707	4.707	
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	506	506	
925	Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	20.082	19.932	150

Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego przekazywane będą w ramach wydatków na zadania klasyfikowane w 23 działach. Najwyższe kwoty dotacji przeznaczane są na zadania: rodziny, pomocy społecznej, bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej, ochrony zdrowia, transportu i łączności oraz administracji publicznej. Dotacje przekazywane na zadania w tych działach wynoszą łącznie 40.295.169 tys. zł, co stanowi 97,4% łącznej kwoty dotacji przekazywanych do jednostek samorządu terytorialnego.

Strukturę dotacji według ich rodzajów przedstawia poniższe zestawienie.

Wyszczególnienie	Kwota dotacji ogółem	z tego na zadania:	
		bieżące	majątkowe
		w tysiącach złotych	
Dotacje na zadania	41.367.924	41.221.888	146.036
- własne *	3.418.336	3.294.186	124.150
- z zakresu administracji rządowej	37.838.014	37.816.128	21.886
- realizowane na podstawie porozumień	111.574	111.574	

*) kwota uwzględnia wydatki zaplanowane w § 287 *Dotacja z budżetu państwa dla gmin uzdrowiskowych*

Najwyższą kwotę stanowiącą 91,5% łącznej kwoty dotacji przekazywanych do jednostek samorządu terytorialnego, stanowią dotacje na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami.

Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego kierowane są do gmin, powiatów i samorządów województw. Wielkość dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego przedstawia poniższe zestawienie.

Nazwa jednostki samorządu terytorialnego	Kwota dotacji ogółem	z tego na realizację zadań:	
		bieżących	majątkowych
		w tysiącach złotych	
Ogółem	41.367.924	41.221.888	146.036
- Gminy *	33.971.194	33.971.110	84
- Powiaty	5.937.812	5.871.160	66.652
- Samorządy województw	1.458.918	1.379.618	79.300

*) kwota uwzględnia wydatki zaplanowane w § 287 *Dotacja z budżetu państwa dla gmin uzdrowiskowych*

Dotacje w wysokości 33.971.194 tys. zł, tj. 82,1% łącznej kwoty dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego kierowane jest do gmin, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 31.526.535 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 27.229 tys. zł, własne – 2.417.430 tys. zł.

Dotacje dla gmin przeznaczane są głównie na:

- finansowanie i dofinansowanie zadań z zakresu rodziny – 30.386.763 tys. zł (całość stanowią wydatki bieżące), co stanowi 89,4% dotacji zaplanowanych dla gmin, z tego całość planowana jest na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej.

Z powyższej kwoty planuje się przeznaczyć środki na:

- realizację ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Ustawa dotyczy wypłaty świadczenia wychowawczego w wysokości 500 zł na dziecko – 16.762.087 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej),

- wypłaty świadczeń rodzinnych (zasiłek rodzinny, dodatki do tego zasiłku, zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenie pielęgnacyjne, świadczenie rodzicielskie), świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zasiłków dla opiekunów oraz na koszty ich obsługi, a także na opłacenie składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekunów – 13.454.676 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej),
- opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów – 170.000 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej),
- finansowanie i dofinansowanie zadań z zakresu pomocy społecznej – 3.059.289 tys. zł (z tego na zadania bieżące 3.059.205 tys. zł i zadania inwestycyjne 84 tys. zł), co stanowi 9% dotacji zaplanowanych dla gmin, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 688.188 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 2.550 tys. zł, własne – 2.368.551 tys. zł.

Z powyższej kwoty planuje się przeznaczyć środki głównie na:

- wypłaty zasiłków stałych oraz gwarantowanej z budżetu państwa części zasiłków okresowych – 1.486.513 tys. zł (zadania własne),
- działalność ośrodków pomocy społecznej – 449.327 tys. zł (zadania własne – 437.758 tys. zł oraz z zakresu administracji rządowej – 11.569 tys. zł),
- realizację zadań w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 – 350.000 tys. zł (zadania własne),
- działalność ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 541.651 tys. zł, z tego na zadania bieżące 541.567 tys. zł, zadania inwestycyjne 84 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej).
- finansowanie zadań administracji publicznej – 439.010 tys. zł (tylko zadania bieżące), z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 438.358 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 652 tys. zł. Z powyższej kwoty planuje się przeznaczyć środki głównie na zadania realizowane przez urzędy stanu cywilnego, prowadzenie ewidencji ludności, wydawanie dowodów osobistych, zadania związane z ewidencją działalności gospodarczej.

Powiaty otrzymują z budżetu państwa dotacje w wysokości 5.937.812 tys. zł, co stanowi 14,35% łącznej kwoty dotacji zaplanowanych dla jednostek samorządu terytorialnego, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 5.001.417 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 40.265 tys. zł, własne – 896.130 tys. zł.

Dotacje dla powiatów przeznaczone są głównie na:

- bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową – 2.957.187 tys. zł
(z tego na zadania bieżące 2.939.495 tys. zł i zadania inwestycyjne 17.692 tys. zł),
co stanowi 49,8% dotacji zaplanowanych dla powiatów. Dotacje w powyższej kwocie
przeznaczone są na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, w tym głównie:
 - dla komend powiatowych Państwowej Straży Pożarnej – 2.955.971 tys. zł,
z tego na zadania bieżące 2.938.279 tys. zł, zadania inwestycyjne 17.692 tys. zł,
 - zadania obrony cywilnej – 809 tys. zł,
- finansowanie i dofinansowanie zadań z zakresu pomocy społecznej, rodziny i innych
zadań w zakresie polityki społecznej – 1.420.424 tys. zł (z tego na zadania bieżące
1.420.374 tys. zł i zadania inwestycyjne 50 tys. zł), co stanowi 23,9% dotacji
zaplanowanych dla powiatów, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej –
582.314 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 2.150 tys. zł, własne –
835.960 tys. zł. Z powyższej kwoty planuje się przeznaczyć środki głównie na:
 - dofinansowanie utrzymania w ponadgminnych domach pomocy społecznej osób
przyjętych na zasadach sprzed 1 stycznia 2004 r. oraz osób, które zostały przyjęte
do domów ze skierowaniami wydanymi przed tym dniem – 835.960 tys. zł (bieżące
zadania własne),
 - realizację dodatku wychowawczego na każde umieszczone dziecko w rodzinie
zastępczej oraz w rodzinnym domu dziecka, dodatku w wysokości świadczenia
wychowawczego, a także dodatku do zryczałtowanej kwoty na każde umieszczone
dziecko w instytucjonalnej pieczy zastępczej (w wysokości 500 zł) – 150.000 tys. zł
(zadania z zakresu administracji rządowej),
 - działalność powiatowych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi –
244.172 tys. zł, z tego na zadania bieżące 244.122 tys. zł, zadania inwestycyjne
50 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej),
 - działalność powiatowych zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności –
164.803 tys. zł (bieżące zadania z zakresu administracji rządowej),
- ochronę zdrowia – 780.994 tys. zł (tylko zadania bieżące), co stanowi 13,2% dotacji
zaplanowanych dla powiatów. Całość stanowią dotacje na zadania zlecone z zakresu
administracji rządowej i przeznaczone są głównie na opłacanie składek na ubezpieczenie
zdrowotne za dzieci przebywające w placówkach pełniących funkcje resocjalizacyjne,
wychowawcze lub opiekuńcze lub w domach pomocy społecznej oraz uczniów i słuchaczy
zakładów kształcenia nauczycieli jeżeli nie posiadają uprawnień do ubezpieczenia
zdrowotnego z innego tytułu, a także za bezrobotnych bez prawa do zasiłku lub
stypendium.

Dotacje z budżetu państwa przewidziane do przekazania dla samorządów województw wynoszą – 1.458.918 tys. zł, co stanowi 3,5% dotacji zaplanowanych dla jednostek samorządu terytorialnego, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 1.310.062 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 44.080 tys. zł, własne – 104.776 tys. zł.

Z powyższej kwoty planuje się przeznaczyć środki głównie na:

- ochronę zdrowia – 651.536 tys. zł, co stanowi 44,9% dotacji zaplanowanych dla samorządów województw. Powyższa kwota zostanie przeznaczona głównie na realizację zadań związanych z finansowaniem staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentystów oraz na dofinansowanie kosztów realizacji programu wieloletniego pn. „Budowa Nowego Szpitala Onkologicznego we Wrocławiu”,
- transport i łączność – 638.872 tys. zł, co stanowi 44% dotacji zaplanowanych dla samorządów województw. Powyższa kwota przeznaczona zostanie na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, tj. na dopłaty dla przewoźników wykonujących krajowe autobusowe przewozy pasażerskie z tytułu stosowania obowiązujących ustawowych ulg – 635.994 tys. zł oraz na zadania realizowane przez samorząd województwa na podstawie ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (m. in. wydawanie zaświadczeń ADR) – 2.878 tys. zł.

2.2. Wydatki majątkowe

W ustawie budżetowej na rok 2022 wydatki majątkowe zaplanowane zostały w wysokości 28.883.384 tys. zł, w następującej szczegółowości:

Wyszczególnienie	2021	2022	3:2
	Projekt nowelizacji ustawy budżetowej	Projekt ustawy budżetowej	
	w tys. zł		%
1	2	3	4
Ogółem	40.086.239	28.883.384	72,1
Wydatki na zadania inwestycyjne jednostek budżetowych	18.876.510	20.365.585	107,9
Rezerwy na inwestycje i zakupy inwestycyjne	1.751.295	2.775.758	158,5
Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych	3.733.925	3.625.552	97,1
Środki przekazane przez pozostałe jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	4.000.000	0	0
Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych	1.037.586	939.716	90,6
Wydatki na zadania inwestycyjne pozostałych jednostek	298.955	339.281	113,5
Wydatki na współfinansowanie programów inwestycyjnych NATO i UE	2.000	0	0
Dotacje/wydatki dotyczące zadań inwestycyjnych obiektów zabytkowych	254.494	122.456	48,1
- dla jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	191.596	92.649	48,4
- dla jednostek budżetowych	62.898	29.807	47,4
Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego	97.474	146.036	149,8
- dotacje dla gmin	84	84	100,0
- dotacje dla powiatów	97.240	66.652	68,5
- dotacje dla samorządów województw	150	79.300	52.866,7
Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa dla państwowej instytucji kultury na dofinansowanie zadań inwestycyjnych objętych mecenatem państwa	14.500	69.000	475,9

Wyszczególnienie	2021	2022	3:2
	Projekt nowelizacji ustawy budżetowej	Projekt ustawy budżetowej	
	w tys. zł		%
1	2	3	4
Wpłaty jednostek na państwowy fundusz celowy na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych	7.450.000	500.000	6,7
Wydatki na zakup i objęcie akcji i udziałów	2.569.500	0	0

W ramach wydatków majątkowych kwota 26.110.226 tys. zł ujęta została w budżetach dysponentów, a kwota 2.773.158 tys. zł w rezerwach celowych budżetu państwa.

Największy udział (99,9%) w kwocie wydatków majątkowych ujętych w budżetach dysponentów stanowią wydatki zaplanowane na zadania realizowane w ramach niżej wymienionych 12 obszarów:

- **Obrona narodowa** – 17.891.041 tys. zł, w tym głównie wydatki na modernizację techniczną Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej m.in. na zakup uzbrojenia i sprzętu wojskowego, wydatki na inwestycje budowlane na potrzeby wojska, na dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji budowlanych dotyczących Programu Inwestycji NATO w Dziedzinie Bezpieczeństwa (NSIP),
- **Transport i łączność** – 2.262.302 tys. zł, w tym głównie na inwestycje związane z rozwojem infrastruktury drogowej realizowane w ramach programu wieloletniego pn. „Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.)”, a także na zadania inwestycyjne na potrzeby urzędów morskich (w tym głównie na realizację programu wieloletniego pn. „Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską”), infrastruktury kolejowej (budowy i przebudowy dworców kolejowych), przejść granicznych, Inspekcji Transportu Drogowego, Urzędu Komunikacji Elektronicznej oraz urzędów żeglugi śródlądowej,
- **Ochrona zdrowia** – 1.830.713 tys. zł, głównie na:
 - inwestycje szpitali ogólnych i klinicznych, w tym programy wieloletnie wsparcia finansowego inwestycji w infrastrukturę w ochronie zdrowia, tj.:
 - „Wieloletni program inwestycji w zakresie rewitalizacji i rozbudowy Narodowego Instytutu Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie – Państwowego Instytutu Badawczego – etap I”,
 - „Drugi etap budowy Centrum Kliniczno-Dydaktycznego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi wraz z Akademickim Ośrodkiem Onkologicznym”,
 - „Budowa Nowego Szpitala Onkologicznego we Wrocławiu”,

- „Wieloletni program medyczny – rozbudowa i modernizacja Szpitala Uniwersyteckiego Nr 2 im. dr Jana Biziela w Bydgoszczy”,
- „Wieloletni Plan Inwestycyjny – budowa, przebudowa, modernizacja infrastruktury Narodowego Instytutu Kardiologii Stefana Kardynała Wyszyńskiego – Państwowego Instytutu Badawczego w celu zwiększenia dostępności i jakości wysokospecjalistycznych świadczeń zdrowotnych dla pacjentów z chorobami układu sercowo-naczyniowego”,
- „Rozbudowa wraz z modernizacją Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie i Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 1 w Szczecinie w zakresie kliniczno-dydaktycznym i medycznych wdrożeń innowacyjnych”,
- „Centralny Zintegrowany Szpital Kliniczny – centrum medycyny interwencyjnej (etap I CZSK)”,
- „Przebudowa i rozbudowa Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 1 Uniwersytetu Medycznego w Lublinie”,
- „Powstanie Śląskiego Ośrodka Kliniczno-Naukowego Zapobiegania i Leczenia Chorób Środowiskowych, Cywilizacyjnych i Wieku Podeszłego im. prof. Zbigniewa Religi”,
- „Podniesienie jakości i dostępności świadczeń medycznych w Uniwersyteckim Centrum Klinicznym Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego – Szpital Kliniczny Dzieciątka Jezus”,
- inwestycje budowlane oraz zakupy inwestycyjne na potrzeby SP ZOZ podległych ministerstwom: obrony narodowej oraz spraw wewnętrznych i administracji,
- realizację programów polityki zdrowotnej, w tym programów wieloletnich pn.: „Narodowa Strategia Onkologiczna na lata 2020-2030” oraz „Narodowy Program Rozwoju Medycyny Transplantacyjnej”,
- Program wsparcia oddziałów psychiatrycznych dla dzieci i młodzieży na lata 2022-2023,
- budowę budynku Krajowego Centrum Monitorowania Ratownictwa Medycznego,
- inwestycje budowlane oraz zakupy inwestycyjne na potrzeby Wojewódzkich i Powiatowych Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych oraz Głównego Inspektoratu Sanitarnego,
- **Szkolnictwo wyższe i nauka** – 1.009.759 tys. zł z przeznaczeniem przede wszystkim na realizację:
 - programów wieloletnich:
 - „Uniwersytet Warszawski 2016 – 2025”,
 - „Budowa kampusu Akademii Muzycznej imienia Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy”,

- „Rozbudowa wraz z modernizacją Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie i Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 1 w Szczecinie w zakresie kliniczno-dydaktycznym i medycznych wdrożeń innowacyjnych”,
- zadań inwestycyjnych na potrzeby uczelni prowadzonych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, szkół wojskowych, uczelni medycznych, wyższych szkół artystycznych, jednostek naukowych (w tym m.in. na zakup aparatury naukowo-badawczej, kontynuację finansowania udziału w przedsięwzięciu inwestycyjnym realizowanym przez Wydział Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej Uniwersytetu Jagiellońskiego pn.: „Budowa Ośrodka Badań Antyprotonami i Jonami w Europie” (FAIR) oraz Uniwersytetu Morskiego w Gdyni i Akademii Morskiej w Szczecinie.
- **Wymiar sprawiedliwości** – 872.203 tys. zł, w tym głównie na potrzeby:
 - jednostek sądownictwa powszechnego – na inwestycje mające na celu zapewnienie właściwych warunków pracy, usprawnienie postępowań sądowych, zapewnienie powszechnego, elektronicznego dostępu do informacji oraz rozbudowę i utrzymanie sprawności funkcjonujących systemów informatycznych,
 - więziennictwa – kontynuację Programu budowy 2500 miejsc zakwaterowania w latach 2021-2023 oraz na realizację zadań inwestycyjnych związanych z poprawą bezpieczeństwa ochronnego jednostek organizacyjnych, poprawą efektywności energetycznej obiektów i infrastruktury oraz bezpieczeństwa energetycznego jednostek organizacyjnych, poprawą warunków pełnienia służby przez funkcjonariuszy i pracowników cywilnych oraz poprawą stanu technicznego budynków zaplecza logistycznego,
 - jednostek powszechnych prokuratury – głównie na inwestycje budowlane w obiektach Prokuratur Rejonowych i Okręgowych,
- **Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego** – 772.770 tys. zł, w szczególności na inwestycje na potrzeby muzeów, centrów kultury i sztuki, pozostałych instytucji kultury oraz archiwów, w tym zadania realizowane w ramach programów wieloletnich:
 - „Budowa Muzeum Historii Polski w Warszawie”,
 - „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025”,
 - „Budowa siedziby Europejskiego Centrum Filmowego CAMERIMAGE”,

jak również dotacje na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji budowlanych i zakupów inwestycyjnych w ramach programów Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, zadania inwestycyjne związane z ochroną zabytków i opieką nad zabytkami oraz realizowane na potrzeby teatrów,
- **Administracja publiczna i urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa** – 624.462 tys. zł, w tym głównie na wydatki

majątkowe na potrzeby ministerstw i urzędów centralnych organów administracji rządowej wraz z jednostkami podległymi, urzędów naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa, izb skarbowych wraz z podległymi urzędami, jak również na finansowanie wydatków inwestycyjnych urzędów wojewódzkich, Centrum Informatyki Resortu Finansów, naczelnych organów sądownictwa, Centrum Personalizacji Dokumentów oraz placówek zagranicznych,

- **Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa** – 293.287 tys. zł, w tym głównie na inwestycje budowlane i zakupy inwestycyjne na potrzeby Policji, Państwowej Straży Pożarnej i Straży Granicznej, zakup samochodów ratowniczo-gaśniczych, motopomp i sprzętu ratownictwa technicznego na potrzeby jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, a także inwestycje i zakupy inwestycyjne na potrzeby Centralnego Biura Antykorupcyjnego i Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
- **Przetwórstwo przemysłowe** – 272.826 tys. zł, w tym głównie na realizację programu wieloletniego pn. „Program wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2030”, jak również na realizację celów wynikających z Polskiej Strategii Kosmicznej oraz zakupy inwestycyjne Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości,
- **Rolnictwo i łowiectwo oraz rybołówstwo i rybactwo** – 155.272 tys. zł, głównie na finansowanie wydatków majątkowych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego oraz Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa,
- **Oświata i wychowanie oraz edukacyjna opieka wychowawcza** – 72.681 tys. zł, w tym przede wszystkim na zadania inwestycyjne głównie o charakterze budowlanym na potrzeby szkół rolniczych i artystycznych, Centrum Edukacji Artystycznej w Warszawie (zadania związane z kompleksową modernizacją placówek szkolnictwa artystycznego), internatów i burs szkolnych, Zespołu Szkół Morskich w Świnoujściu oraz szkół leśnych,
- **Gospodarka komunalna i ochrona środowiska** – 25.193 tys. zł, w tym głównie na realizację programu wieloletniego „Program ochrony brzegów morskich”, zakupy inwestycyjne na potrzeby Głównego i Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Środowiska.

Wydatki majątkowe zostały zaplanowane również w rezerwach celowych w wysokości 2.773.158 tys. zł, które zostaną przeznaczone na:

- dofinansowanie realizacji niektórych zadań kontynuowanych, w tym środki na odbudowę dochodów budżetu państwa i zadania związane z poprawą finansów publicznych – 1.105.761 tys. zł,

- zadania w obszarze zdrowia – 574.002 tys. zł,
- zmiany systemowe i niektóre zmiany organizacyjne, w tym nowe zadania – 357.409 tys. zł,
- dofinansowanie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego – 290.000 tys. zł,
- dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej – 162.774 tys. zł,
- zwrot części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego – 59.600 tys. zł,
- przygotowanie i realizację inwestycji w zakresie odbudowy Pałacu Saskiego, Pałacu Brühla oraz kamienic przy ulicy Królewskiej w Warszawie – 58.000 tys. zł,
- budowę, modernizację i wyposażenie przejść granicznych – 48.400 tys. zł,
- utrzymanie rezultatów niektórych projektów zrealizowanych przy udziale środków z UE, w tym systemy informatyczne, a także środki na wsparcie potencjału realizacji zadań publicznych – 41.398 tys. zł,
- zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt (w tym finansowanie programów zwalczania), badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt, produktach pochodzenia zwierzęcego i paszach, finansowanie zadań zleconych przez Komisję Europejską oraz dofinansowanie kosztów realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej – 31.234 tys. zł,
- realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego – 18.774 tys. zł,
- realizację Oświęcimskiego strategicznego programu rządowego – Etap VI 2021-2025 – 15.006 tys. zł,
- wspieranie zwalczania przemytu i podrabiania wyrobów tytoniowych – 8.300 tys. zł,
- finansowanie Inicjatywy Wspólna Infrastruktura Informatyczna Państwa – 1.000 tys. zł,
- finansowanie ustawowo określonych zadań dotyczących wyborów i referendum – 600 tys. zł,
- program wieloletni pn. "Program polskiej energetyki jądrowej" – 500 tys. zł,
- realizację celów Programu GovTech Polska i realizację projektów innowacyjnych i cyfrowych – 400 tys. zł.

2.3. Obsługa długu Skarbu Państwa

W ustawie budżetowej na 2022 r. na wydatki w grupie ekonomicznej - obsługa długu Skarbu Państwa¹⁰ zaplanowano łącznie kwotę 26.000.000 tys. zł, tj. równą kwocie w projekcie nowelizacji ustawy budżetowej na 2021 r.

Planowane wydatki obejmują:

- obsługę zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynku krajowym w wysokości 20.770.531 tys. zł,
- obsługę zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynkach zagranicznych w wysokości 5.229.469 tys. zł.

Wyszczególnienie	2021	2022	3/2
	Projekt nowelizacji ustawy budżetowej	Projekt ustawy budżetowej	
	w tys. zł		
1	2	3	4
Obsługa długu Skarbu Państwa	26.000.000	26.000.000	100,0
Obsługa zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynku krajowym	19.812.112	20.770.531	104,8
Obsługa zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynkach zagranicznych	6.187.888	5.229.469	84,5

2.3.1. Na wydatki z tytułu obsługi zadłużenia, należności i innych operacji

finansowych Skarbu Państwa na rynku krajowym zaplanowano kwotę 20.770.531 tys. zł, tj. o 4,8% wyższą niż w projekcie nowelizacji ustawy budżetowej na rok 2021.

Na wydatki te składają się:

- odsetki i dyskonto od skarbowych papierów wartościowych oraz innych instrumentów finansowych na rynku krajowym w łącznej wysokości 20.140.513 tys. zł,
- odsetki od środków przyjmowanych w depozyt lub zarządzanie przez Ministra Finansów w wysokości 468.109 tys. zł,
- odsetki od zabezpieczeń gotówkowych związanych z transakcjami CSA w wysokości 70 tys. zł,
- koszty emisji skarbowych papierów wartościowych na rynku krajowym oraz inne opłaty i prowizje w wysokości 161.839 tys. zł.

¹⁰ Grupa ta nie obejmuje rozliczeń z tytułu poręczeń krajowych udzielonych przez Skarb Państwa dotyczących kosztów prowadzonych postępowań sądowych związanych z poręczeniami SP, które na 2022 r. nie zostały zaplanowane.

Odsetki i dyskonto od skarbowych papierów wartościowych oraz innych instrumentów finansowych na rynku krajowym

Planowane na 2022 r. wydatki z tytułu odsetek i dyskonta od skarbowych papierów wartościowych oraz innych instrumentów finansowych na rynku krajowym w wysokości 20.140.513 tys. zł, dotyczą:

- 1) dyskonta od wykupywanych w 2022 r. bonów skarbowych w wysokości 57.251 tys. zł,
- 2) dyskonta i odsetek od obligacji rynkowych z uwzględnieniem transakcji swap w wysokości 18.490.147 tys. zł. Wydatki te obejmują obsługę obligacji:
 - stałoprocentowych w wysokości 15.657.723 tys. zł,
 - zmiennoprocentowych w wysokości 2.688.100 tys. zł,
 - indeksowanych w wysokości 144.324 tys. zł.
- 3) odsetek i dyskonta od obligacji oszczędnościowych w wysokości 1.593.115 tys. zł. Wydatki te obejmują obsługę obligacji oszczędnościowych:
 - trzymiesięcznych o oprocentowaniu stałym OTS w wysokości 29.699 tys. zł,
 - dwuletnich o oprocentowaniu stałym DOS w wysokości 118.720 tys. zł,
 - trzyletnich o zmiennej stopie procentowej TOZ w wysokości 2.592 tys. zł,
 - czteroletnich indeksowanych COI w wysokości 1.088.874 tys. zł,
 - emerytalnych dziesięcioletnich EDO w wysokości 352.658 tys. zł,
 - rodzinnych sześcioletnich ROS i dziesięcioletnich ROD w wysokości 572 tys. zł.

W 2022 r. obsługiwane będą obligacje oszczędnościowe emitowane od 2012 r.

Odsetki od środków przyjmowanych w depozyt lub zarządzanie przez Ministra Finansów

Wydatki na odsetki od środków przyjmowanych w depozyt lub zarządzanie przez Ministra Finansów od niektórych jednostek sektora finansów publicznych, a także depozytów sądowych szacowane są w 2022 r. na kwotę 468.109 tys. zł.

Odsetki od zabezpieczeń gotówkowych związanych z transakcjami CSA

Wydatki na odsetki należne kontrahentowi od zabezpieczeń gotówkowych związanych z transakcjami CSA (Credit Support Annex) szacuje się w 2022 r. na kwotę 70 tys. zł.

Koszty emisji skarbowych papierów wartościowych na rynku krajowym oraz inne opłaty i prowizje

Wydatki na koszty emisji krajowych skarbowych papierów wartościowych oraz inne opłaty i prowizje szacuje się w 2022 r. na 161.839 tys. zł. Obejmują one głównie wynagrodzenie

agenta emisji obligacji detalicznych (PKO BP), opłaty i wynagrodzenie agenta (BGK) związane z przyjmowaniem środków przez Ministra Finansów w depozyt lub zarządzenie od niektórych jednostek sektora finansów publicznych, a także depozytów sądowych oraz opłaty za usługi rozliczeniowo-depozytowe (KDPW) i prawne.

2.3.2. Na wydatki z tytułu obsługi zadłużenia, należności i innych operacji

finansowych Skarbu Państwa na rynkach zagranicznych zaplanowano kwotę

5.229.469 tys. zł, tj. o 15,5% niższą niż w projekcie nowelizacji ustawy budżetowej na 2021 r.

Na wydatki te składają się:

- a) odsetki i dyskonto od obligacji skarbowych wyemitowanych na międzynarodowych rynkach finansowych po uwzględnieniu przepływów związanych z instrumentami pochodnymi w wysokości 4.748.030 tys. zł,
- b) odsetki i opłaty od kredytów i pożyczek w wysokości 373.662 tys. zł,
- c) odsetki i opłaty od pożyczki z Komisji Europejskiej w wysokości 42.627 tys. zł,
- d) koszty emisji skarbowych papierów wartościowych na rynkach zagranicznych oraz inne opłaty i prowizje w wysokości 65.150 tys. zł.

Odsetki i dyskonto od obligacji skarbowych wyemitowanych na międzynarodowych rynkach finansowych oraz przepływy związane z innymi instrumentami finansowymi

Wydatki z tytułu odsetek i dyskonta od obligacji wyemitowanych na międzynarodowych rynkach finansowych po uwzględnieniu przepływów związanych z instrumentami pochodnymi zaplanowano na 2022 r. w wysokości 4.748.030 tys. zł. Płatności dotyczą obligacji emitowanych na rynku euro, dolara amerykańskiego, jena japońskiego i franka szwajcarskiego.

Odsetki i opłaty od kredytów i pożyczek

Wydatki z tytułu odsetek i opłat od kredytów i pożyczek zaplanowane na 2022 r. w wysokości 373.662 tys. zł będą realizowane na rzecz:

- Europejskiego Banku Inwestycyjnego w wysokości 279.434 tys. zł. Dotyczą one głównie kredytów na: infrastrukturę drogową, modernizację sieci kolejowych oraz na projekty związane z nauką i szkolnictwem wyższym, projekty z obszaru gospodarki morskiej, medycyny i zdrowia, a także związane ze współfinansowaniem wkładu z budżetu państwa do wybranych programów/priorytetów w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia (NSRO) i Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) na lata 2007-2013 i 2014-2020,
- Banku Światowego w wysokości 90.758 tys. zł. Na kwotę tę składają się odsetki i opłaty od zaciągniętych kredytów, głównie na usuwanie skutków powodzi i ochronę

przeciwpowodziową dorzeczy Odry i Wisły oraz wsparcie reform strukturalnych polskiej gospodarki,

- Banku Rozwoju Rady Europy w wysokości 3.470 tys. zł. Na kwotę tę składają się odsetki od zaciągniętych kredytów, głównie na projekty usuwania skutków powodzi i ochronę przeciwpowodziową dorzeczy Odry i Wisły.

Odsetki i opłaty od pożyczki z Komisji Europejskiej

Wydatki z tego tytułu zaplanowane na 2022 r. w wysokości 42.627 tys. zł, dotyczą realizacji umowy pożyczki pomiędzy Unią Europejską a Rzeczpospolitą Polską z europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej (SURE).

Koszty emisji skarbowych papierów wartościowych na rynkach zagranicznych oraz inne opłaty i prowizje

Wydatki na sfinansowanie kosztów emisji skarbowych papierów wartościowych na rynkach zagranicznych oraz innych opłat i prowizji zaplanowano na 2022 r. w wysokości 65.150 tys. zł. Koszty zaplanowane w tej pozycji dotyczą głównie wydatków związanych z przygotowaniem emisji obligacji na międzynarodowych rynkach finansowych, opłat za ratingi, prowizji dla BGK i NBP z tytułu zawartych umów agencyjnych oraz innych kosztów za promocje, prospekty, a także usługi prawne i bankowe.

2.3.3. Rozliczeń z tytułu poręczeń i gwarancji krajowych udzielonych przez Skarb Państwa w 2022 r. nie zaplanowano.

2.4. Wydatki na realizację projektów z udziałem środków Unii Europejskiej

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2022 zaplanowano wydatki budżetu państwa, nieuwzględnione w budżecie środków europejskich, na realizację projektów z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w wysokości 14.006.972 tys. zł, w tym na:

- współfinansowanie projektów realizowanych z udziałem środków europejskich,
- finansowanie i współfinansowanie projektów z udziałem innych środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej nieuwjętych w budżecie środków europejskich,
- finansowanie projektów pomocy technicznej,
- finansowanie rozliczeń programów i projektów finansowanych z udziałem środków z UE,
- finansowanie wspólnej polityki rolnej.

W ramach powyższej kwoty w poszczególnych częściach budżetowych zaplanowana została kwota 7.247.109 tys. zł na wydatki przeznaczone na projekty realizowane m. in. w ramach:

- 1) Programów Perspektywy Finansowej Unii Europejskiej 2014-2020, w tym na:
 - 16 Regionalnych Programów Operacyjnych 2014-2020,
 - Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020,
 - Program Operacyjny Polska Wschodnia 2014-2020,
 - Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020,
 - Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020,
 - Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020,
 - Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014-2020,
 - Europejską Współpracę Terytorialną 2014-2020,
 - Europejski Instrument Sąsiedztwa 2014-2020,
 - Program Operacyjny Rybactwo i Morze 2014-2020,
 - Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020,
 - Instrument "Łącząc Europę",
- 2) Wspólnej polityki rolnej,
- 3) Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021,
- 4) innych programów finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej nieuwjętych w budżecie środków europejskich,
- 5) Perspektywy Finansowej Unii Europejskiej 2021-2027.

Pozostała część wydatków na realizację projektów unijnych, w tym na wynagrodzenia, została zaplanowana w rezerwie celowej budżetu państwa poz. 8 – z przeznaczeniem na realizację projektów współfinansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE oraz ze środków pomocy bezzwrotnej, rozliczenia programów i projektów finansowanych z udziałem tych środków, a także rozliczenia z budżetem ogólnym Unii Europejskiej - w kwocie 6.759.863 tys. zł.

Zaplanowanie rezerwy wynika z faktu, że na etapie opracowywania projektu ustawy budżetowej nie można dokonać podziału wszystkich wydatków na poszczególne podziały klasyfikacji budżetowej. Ponadto rezerwa poz. 8 obejmuje również wydatki na umowy, których podpisanie jest dopiero planowane. Jednocześnie należy zauważyć, że stopień realizacji poszczególnych projektów kształtuje się różnie w poszczególnych częściach budżetowych, więc trudno przewidzieć, który dysponent wykorzysta w pełni środki ujęte w ramach własnej części, a w których przypadkach realizacja projektów z różnych przyczyn będzie przebiegała z opóźnieniem, co ostatecznie będzie miało wpływ na różny poziom wykorzystania środków w ramach części danego dysponenta. Ponadto, różny stopień zaawansowania realizacji programów operacyjnych nie pozwala w pełni określić wszystkich potrzeb dysponentów.

Umieszczenie części wydatków w rezerwie celowej pozwoli na sprawniejszą i bardziej elastyczną realizację projektów finansowanych w ramach poszczególnych programów, a tym samym przyczyni się do lepszej absorpcji środków unijnych.

Zaplanowane w budżecie państwa wydatki – w poszczególnych częściach budżetowych dotyczą:

- 1) Krajowych Programów Operacyjnych 2014-2020 – w ramach tych programów zaplanowano na 2022 rok wydatki w częściach budżetowych w kwocie 2.627.978 tys. zł, z tego na:
 - Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 kwotę 1.394.279 tys. zł,
 - Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014-2020 kwotę 353.592 tys. zł,
 - Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 kwotę 471.666 tys. zł,
 - Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020 kwotę 170.723 tys. zł,
 - Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020 kwotę 189.642 tys. zł,
 - Program Operacyjny Polska Wschodnia 2014-2020 kwotę 48.076 tys. zł,
- 2) 16 Regionalnych Programów Operacyjnych 2014-2020 – w ramach 16 Regionalnych Programów Operacyjnych zaplanowano na 2022 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 1.471.723 tys. zł,

- 3) Instrumentu "Łącząc Europę" – w częściach budżetowych na 2022 rok zaplanowano kwotę 327.340 tys. zł,
- 4) Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze 2014-2020 – w ramach tego programu zaplanowano na 2022 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 103.166 tys. zł,
- 5) Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021 – w ramach tych programów zaplanowano na 2022 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 152.497 tys. zł,
- 6) Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 – w ramach tego programu zaplanowano na 2022 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 13.050 tys. zł,
- 7) Europejskiej Współpracy Terytorialnej 2014-2020 – w ramach programów zaliczanych do Europejskiej Współpracy Terytorialnej w częściach budżetowych zaplanowano na 2022 rok wydatki w wysokości 22.302 tys. zł,
- 8) Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa 2014-2020 – w ramach programów zaliczanych do Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa w częściach budżetowych zaplanowano na 2022 rok wydatki w wysokości 10.413 tys. zł,
- 9) Pozostałych programów finansowanych z udziałem środków pochodzących w szczególności z budżetu UE, nieujętych w budżecie środków europejskich – w ramach tych programów zaplanowano na 2022 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 125.994 tys. zł,
- 10) Perspektywy Finansowej Unii Europejskiej 2021-2027 – w częściach budżetowych na 2022 rok zaplanowano kwotę 155.947 tys. zł,
- 11) Wspólnej polityki rolnej – w ramach wspólnej polityki rolnej (WPR) zaplanowano na 2022 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 2.236.699 tys. zł. Z wydatków budżetu państwa finansowane będą następujące zadania: współfinansowanie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW), działania interwencyjne na rynkach rolnych, przejściowe wsparcie krajowe, a także finansowanie wyprzedzające PROW.

2.5. Wydatki budżetu państwa według działów

Dział		2022 Projekt ustawy budżetowej
		w tys. zł
1		2
Razem		512.361.550
010	Rolnictwo i łowiectwo	7.785.152
020	Leśnictwo	21.553
050	Rybołówstwo i rybactwo	143.467
100	Górnictwo i kopalnictwo	385.074
150	Przetwórstwo przemysłowe	1.386.424
500	Handel	558.916
550	Hotele i restauracje	20.365
600	Transport i łączność	10.217.583
630	Turystyka	62.344
700	Gospodarka mieszkaniowa	468.850
710	Działalność usługowa	547.489
720	Informatyka	23.517
730	Szkolnictwo wyższe i nauka	27.296.307
750	Administracja publiczna	18.060.783
751	Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	3.102.860
752	Obrona narodowa	47.591.613
753	Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	91.453.358
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	17.966.528
755	Wymiar sprawiedliwości	17.259.308
757	Obsługa długu publicznego	26.000.000
758	Różne rozliczenia	141.778.628
801	Oświata i wychowanie	2.552.690
851	Ochrona zdrowia	20.949.135
852	Pomoc społeczna	4.311.107
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	4.085.572
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	161.788
855	Rodzina	62.297.071
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1.670.386
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	3.583.117
925	Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	157.044
926	Kultura fizyczna	463.521

2.6. Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa i sądy powszechne

Zgodnie z art. 139 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych Minister Finansów włącza do projektu ustawy budżetowej dochody i wydatki Kancelarii Sejmu, Kancelarii Senatu, Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Trybunału Konstytucyjnego, Najwyższej Izby Kontroli, Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego wraz z wojewódzkimi sądami administracyjnymi, Krajowej Rady Sądownictwa, sądownictwa powszechnego, Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka, Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Krajowego Biura Wyborczego i Państwowej Inspekcji Pracy.

Poniższa tabela przedstawia wydatki dla tych jednostek zaplanowane w projekcie ustawy budżetowej na rok 2022:

nr części	Nazwa części	2021	2022	4:3 %
		Projekt nowelizacji ustawy budżetowej	Projekt ustawy budżetowej	
1	2	3	4	5
01	Kancelaria Prezydenta RP	204.971	212.245	103,5
02	Kancelaria Sejmu	524.622	576.868	110,0
03	Kancelaria Senatu	112.971	140.103	124,0
04	Sąd Najwyższy	191.296	207.375	108,4
05	Naczelný Sąd Administracyjny	598.102	660.875	110,5
06	Trybunał Konstytucyjny	40.441	43.489	107,5
07	Najwyższa Izba Kontroli	321.658	332.460	103,4
08	Rzecznik Praw Obywatelskich	52.979	59.944	113,1
09	Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	63.882	67.985	106,4
10	Urząd Ochrony Danych Osobowych	39.246	41.713	106,3
11	Krajowe Biuro Wyborcze	82.531	84.715	102,6
12	Państwowa Inspekcja Pracy	378.377	416.448	110,1
13	Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu	409.417	432.262	105,6
14	Rzecznik Praw Dziecka	12.101	17.096	141,3
15	Sądy powszechne	9.915.807	10.879.341	109,7
52	Krajowa Rada Sądownictwa	17.008	17.521	103,0
		12.965.409	14.190.440	109,4

Ustalono na 2022 rok wydatki urzędów naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa wynosząc 14.272.442 tys. zł, tj. o 10,1% więcej niż w projekcie nowelizacji ustawy budżetowej na rok 2021. Ze środków tych na wydatki bieżące zaplanowano 13.473.728 tys. zł (110,3% planu na 2021 r.) a na majątkowe 716.712 tys. zł (95,2% planu na rok 2021).

W ramach wyżej wymienionych wydatków finansowane będą:

- koszty utrzymania i funkcjonowania urzędów naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa – 3.102.860 tys. zł, w tym świadczenia na rzecz osób fizycznych – 164.636 tys. zł, wydatki bieżące – 2.762.663 tys. zł, (w tym na wynagrodzenia i pochodne m.in. dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, pracowników orzecznictwa, uposażenia parlamentarzystów – 2.055.329 tys. zł), dotacje celowe – 17.850 tys. zł, wydatki majątkowe – 157.701 tys. zł, wydatki na współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej – 10 tys. zł.
- uposażenia sędziów i prokuratorów w stanie spoczynku oraz uposażenia rodzinne – 788.677 tys. zł,
- nakłady na funkcjonowanie sądów powszechných (rejonowych, okręgowých i apelacyjnych) – 10.246.840 tys. zł,,
- dotacja dla Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa – 30.000 tys. zł, środki te przeznaczone będą na realizację programów rewaloryzacji zespołów zabytkowych Krakowa,
- środki na działalność związaną z ochroną pamięci walk i męczeństwa – 22.063 tys. zł.

Ponadto na finansowanie ustawowo określonych zadań dotyczących wyborów i referendów m.in. na wybory uzupełniające do Senatu RP, samorządowe oraz ewentualne referendum ogólnokrajowe zaplanowano rezerwę celową w wysokości 216.200 tys. zł.

2.7. Obrona narodowa

Wydatki na obronę narodową na 2022 rok zaplanowano w łącznej wysokości 57.783.106 tys. zł, co stanowi 2,2% planowanego Produktu Krajowego Brutto w roku 2022.

Powyższa kwota obejmuje wydatki budżetowe: w części 29. Obrona narodowa i w dziale 752 – Obrona narodowa w innych częściach budżetu państwa, a także wydatki Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych oraz Agencji Mienia Wojskowego przeznaczane na inwestycje internatowe i mieszkaniowe. W ramach tej kwoty środki w wysokości 18.476.869 tys. zł zaplanowano na wydatki majątkowe, co stanowi 32,0% wydatków obronnych i gwarantuje realizację postanowień ustawy z dnia 25 maja 2001 r. o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Natomiast na badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie obronności przeznaczone zostały środki w wysokości 1.444.629 tys. zł, kwota ta stanowi 2,5% wydatków obronnych, zgodnie z zapisami ww. ustawy.

W ramach wydatków obronnych zaplanowano:

- 57.051.608 tys. zł w budżecie części obrona narodowa,
- 512.781 tys. zł w dziale obrona narodowa w innych częściach budżetu państwa.

Ponadto na wydatki Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych oraz Agencji Mienia Wojskowego przeznaczane na inwestycje internatowe i mieszkaniowe ujęto kwotę 218.717 tys. zł.

W części obrona narodowa w ramach zaplanowanej kwoty sfinansowane będą:

- wydatki majątkowe przeznaczone głównie na realizację inwestycji i zakupy inwestycyjne resortu obrony narodowej oraz na współfinansowanie programów inwestycyjnych NATO – 18.415.165 tys. zł,
- wydatki osobowe, tj. uposażenia żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy oraz świadczenia pieniężne relacjonowane do uposażeń, a także wynagrodzenia pracowników cywilnych i nauczycieli wraz z pochodnymi – 14.129.285 tys. zł,
- wydatki na zakup usług remontowych, zdrowotnych, telekomunikacyjnych i pozostałych oraz na zakup materiałów i wyposażenia, sprzętu i uzbrojenia, energii oraz środków żywności – 10.551.475 tys. zł,
- emerytury i renty dla byłych żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy – 8.234.047 tys. zł,
- pozostałe wydatki bieżące – 1.321.446 tys. zł,
- świadczenia na rzecz osób fizycznych – 1.866.650 tys. zł,
- dotacje na zadania związane z obronnością – 2.529.768 tys. zł,
- projekty z udziałem środków UE (współfinansowanie) – 3.772 tys. zł.

Środki zaplanowane w dziale obrona narodowa w innych częściach budżetu państwa przeznaczone zostaną na sfinansowanie:

- projektów badawczych i celowych w dziedzinie obronności,
- „Programu Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych”,
- działalności jednostek organizacyjnych prokuratury powszechnej właściwych w sprawach wojskowych,
- zadań wynikających z „Programu Mobilizacji Gospodarki”,
- składki do Europejskiej Agencji Kosmicznej.

2.8. Środki własne Unii Europejskiej

Część budżetowa 84 – Środki własne Unii Europejskiej została utworzona w celu dokonywania płatności polskiej składki członkowskiej do budżetu ogólnego UE (tzw. zasobów własnych UE). Wpłata ta wynika z konieczności wypełnienia traktatowego zobowiązania Polski wobec UE.

Kalkulacja wysokości składki na kolejny rok budżetowy została oparta na projekcie budżetu UE na 2022 r., na podstawie Decyzji w sprawie systemu zasobów własnych Unii Europejskiej nr 2020/2053 z 14 grudnia 2020 r. oraz uchylającej decyzję nr 2014/335/UE. Wprowadziła ona następujące modyfikacje systemu finansowania UE: uproszczono sposób liczenia zasobu VAT, wprowadzono nowy zasób własny oparty o niepoddane recydingowi odpady z tworzyw sztucznych oraz zwiększono koszty poboru tradycyjnych zasobów własnych zatrzymywanych przez państwa do 25%. Nadal obowiązują mechanizmy korekcyjne dla niektórych państw. W zakresie lat 2023-2024 szacunki opierają się na założeniach i długoterminowych prognozach Komisji Europejskiej na lata 2021-2027. Ponadto zakłada się, iż ww. decyzja będzie obowiązywała w niezmienionym kształcie.

Należy przy tym zauważyć, że ostateczna wielkość wpłat poszczególnych państw członkowskich jest znana dopiero po zakończeniu procedury budżetowej, czyli po uchwaleniu budżetu przez Parlament Europejski i Radę UE, co z reguły następuje w grudniu roku poprzedzającego dany rok budżetowy. Ponadto budżet ogólny UE podlega zmianom w trakcie roku budżetowego na podstawie przyjmowanych nowelizacji budżetu, co pociąga za sobą zmianę wysokości wpłat poszczególnych państw członkowskich.

W ustawie budżetowej na 2022 r. w limicie części 84 zostały zaplanowane wydatki w kwocie 30.375.659 tys. zł.

Wyższa, niż zaplanowana na 2021 r., składka wynika między innymi ze zwiększonego poziomu płatności w projekcie budżetu UE na 2022 r., konieczności finansowania działań dostosowawczych wynikających z wystąpienia Wielkiej Brytanii z UE, szybszego tempa rozwoju Polski w porównaniu do pozostałych państw członkowskich UE oraz ze zmian w systemie finansowania UE wprowadzonych po 2020 r. Całość wydatków na składkę została zaplanowana w limicie części 84.

W ramach limitu części 84 w wysokości 30.375.659 tys. zł ujęto:

- wpłatę obliczoną na podstawie Dochodu Narodowego Brutto (DNB) – 19.554.775 tys. zł,
- wpłatę obliczoną zgodnie z metodologią wynikającą z przepisów Unii Europejskiej, na podstawie podatku od towarów i usług – 3.799.144 tys. zł,
- wpłatę z tytułu udziału w opłatach celnych – 3.941.478 tys. zł,

- wpłatę z tytułu finansowania obniżki wkładów opartych na DNB – 1.345.830 tys. zł,
- wpłatę obliczoną na podstawie masy odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych niepoddanych recyklingowi – 1.734.432 tys. zł.

3. Wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych

Wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych dla pracowników objętych przepisami ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 1658) zostały ustalone bez rezerw celowych w wysokości 44.684.924 tys. zł (bez składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy) i w porównaniu do projektu nowelizacji ustawy budżetowej na rok 2021 (bez rezerw celowych – 43.027.416 tys. zł) wzrosły per saldo o kwotę 1.657.508 tys. zł, co stanowi ok. 103,9%, a w stosunku do ustawy budżetowej na rok 2021 - ok. 109,2%.

Dane w zakresie państwowych jednostek budżetowych objętych przepisami ww. ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r., dotyczące kwot wynagrodzeń dla osób objętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń oraz osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń prezentowane są w załączniku nr 6 do projektu ustawy budżetowej na rok 2022 w podziale na poszczególne grupy pracownicze, części i działy klasyfikacji dochodów i wydatków.

Prezentowane kwoty w 2022 r. obejmują wynagrodzenia i inne świadczenia wynikające ze stosunku pracy oraz uposażenia, nagrody roczne i uznaniowe oraz dodatkowe uposażenia roczne, a także zapomogi przysługujące na podstawie odrębnych ustaw żołnierzom i funkcjonariuszom.

Zmiany wynagrodzeń w państwowych jednostkach budżetowych (bez rezerw celowych) w 2022 r., w porównaniu do projektu nowelizacji ustawy budżetowej na rok 2021, wynikają m.in. z następujących tytułów:

- 1) skutków przechodzących związanych z rozdysonowaniem rezerw celowych z roku 2021,
- 2) wzrostu dodatkowego wynagrodzenia rocznego, dodatkowego uposażenia żołnierzy oraz nagrody rocznej funkcjonariuszy,
- 3) wzrostu funduszu wynagrodzeń w obronie narodowej w związku ze zwiększeniem zatrudnienia żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy,
- 4) zwiększenia zatrudnienia w Wojewódzkich Inspektoratach Inspekcji Weterynaryjnej,
- 5) zwiększenia funduszu wynagrodzeń osobowych dla pracowników państwowej sfery budżetowej.

Ponadto w projekcie ustawy budżetowej na rok 2022 uwzględnione zostały środki w ramach wynagrodzeń w poszczególnych jednostkach państwowej sfery budżetowej z przeznaczeniem na fundusz nagród planowany na podstawie odrębnych przepisów.

Rozdział VI

Programy wieloletnie

W rozdziale zaprezentowano omówienie programów wieloletnich w układzie zadaniowym, które będą realizowane w 2022 r. Zestawienie programów wieloletnich w formie tabelarycznej, zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, zamieszczone zostało w załączniku nr 10 do projektu ustawy budżetowej, opracowanym w szczególności określonej w art. 122 ust. 2. Dla każdego z ujętych w nim programów wieloletnich wskazano podstawę prawną oraz określono: jednostkę organizacyjną realizującą program lub koordynującą jego wykonanie, cel programu, okres jego realizacji, łączne nakłady (w tym z budżetu państwa) na realizację programu, wysokość wydatków budżetowych w roku budżetowym oraz w dwóch kolejnych latach budżetowych, a także mierniki określające stopień realizacji celu.

W układzie zadaniowym, programy wieloletnie wykazywane są zasadniczo w ramach jednej podziałki zadaniowego układu wydatków. W uzasadnionych przypadkach dysponenci mogą ująć dany program wieloletni w ramach więcej, niż jednego zadania/podzadania/działania dla danego programu wieloletniego (uwzględniając podział programu na obszary działalności państwa, odpowiednio do właściwości podmiotów realizujących daną część programu), z zachowaniem zasady ciągłości ujęcia programu w układzie zadaniowym w latach poprzednich. Niektóre programy zostały więc wykazane w więcej, niż w jednym zadaniu/podzadaniu/działaniu (np. program wieloletni pn. "Posiłek w szkole i w domu").

W 2022 r. realizowanych będzie 42 programów wieloletnich, na które zaplanowano łączne wydatki budżetowe w wysokości 11.752.803 tys. zł, w tym 1.025.218 tys. zł z rezerw celowych, natomiast 10.727.585 tys. zł z poszczególnych części budżetowych.

W uzasadnieniu zamieszczonym poniżej zawarto dodatkowo omówienie jakie działania/prace przewiduje się wykonać w szczególności w 2022 r. w ramach realizacji każdego z opisanych programów.

1. Program wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2030

Wieloletni „Program wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2030” realizowany będzie w 2022 r. w ramach funkcji **6. Polityka gospodarcza kraju**, zadania 6.1. *W Wsparcie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki*, podzadania 6.1.4. *Wsparcie projektów inwestycyjnych*, działania 6.1.4.1. o tej samej nazwie.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 122/2011 Rady Ministrów z dnia 5 lipca 2011 r. z późn. zm.

Podmiotem odpowiedzialnym za realizację Programu jest Minister Rozwoju i Technologii.

Celem Programu jest wzrost innowacyjności oraz konkurencyjności polskiej gospodarki, poprzez wspieranie dotacjami z budżetu państwa nowych inwestycji realizowanych przez polskie i zagraniczne firmy spełniające kryteria określone Programem. Wspierane są inwestycje określone w sektorach kwalifikowanych jako sektory wysokiej technologii (hi-tech). Sektory te generują najwyższą wartość dodaną, najsilniej przyczyniają się do rozwoju gospodarki oraz wzmacniają jej przewagę konkurencyjną. Zakłada się, że w wyniku realizacji inwestycji objętych Programem zostanie utworzonych w Polsce co najmniej 30 tys. miejsc pracy oraz zostaną zrealizowane projekty o wartości przekraczającej 20 mld zł.

Całkowite koszty Programu w latach 2011-2030 wynoszą 2.583.400 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2022 r. zaplanowano w kwocie 273.500 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2022 plan
Wzrost innowacyjności oraz konkurencyjności polskiej gospodarki	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Liczba nowych miejsc pracy utworzonych w danym roku dzięki systemowi wsparcia inwestorów	1.000

W 2022 r. w związku z nowelizacją zasad przyznawania wsparcia na podstawie Programu i włączeniem do systemu jakościowej oceny projektów, wsparciem będą obejmowane przede wszystkim inwestycje z sektorów/branż o wysokim potencjale rozwoju oraz dużej innowacyjności (wysokich i średnio – wysokich technologii oraz usług biznesowych opartych na zaawansowanej wiedzy).

2. Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032

Wieloletni „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” realizowany będzie w 2022 r. na poziomie działania w ramach **funkcji 12. Środowisko**, zadania 12.1. *W System ochrony środowiska i informacji o środowisku*, podzadania 12.1.6. *W Gospodarka odpadami*, działania 12.1.6.2. *Przedsięwzięcia w zakresie gospodarowania odpadami*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 122/2009 Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2009 r. z późn. zm.

Koordynatorem realizacji Programu jest Ministerstwo Rozwoju i Technologii.

W ramach Programu realizowane są działania o charakterze edukacyjno-informacyjnym w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest oraz oczyszczania kraju z azbestu.

Do głównych efektów realizacji Programu należą: usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest oraz minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju oraz likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Całkowite koszty Programu w latach 2009-2032 wynoszą 40.400.000 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2022 r. zaplanowano w kwocie 2.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2022 plan
Wycofanie azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Poziom aktualizacji danych w bazie azbestowej (w %)*	70

*został zastosowany nowy miernik od 2021 r.

W 2022 r. planowane są następujące działania:

- utrzymanie i rozwój Bazy Azbestowej,
- działania edukacyjno-informacyjne - organizacja i przeprowadzenie szkoleń e-learningowych dla 10.000 inspektorów inspekcji pracy, inspekcji sanitarnej, nadzoru budowlanego i pracowników z urzędów gmin w zakresie podniesienia kompetencji kontrolnych dotyczących prawidłowego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest,
- wsparcie finansowe dla jednostek samorządu terytorialnego na działania edukacyjno-informacyjne oraz inwentaryzację wyrobów zawierających azbest.

3. Udział Rzeczypospolitej Polskiej w Światowej Wystawie EXPO 2020 w Dubaju w Państwie Zjednoczonych Emiratów Arabskich w latach 2019-2022

Program wieloletni „Udział Rzeczypospolitej Polskiej w Światowej Wystawie EXPO 2020 w Dubaju w Państwie Zjednoczonych Emiratów Arabskich w latach 2019-2022” realizowany będzie w 2022 r. w ramach funkcji **6. Polityka gospodarcza kraju**, zadania 6.1. *Wsparcie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki*, podzadania 6.1.3. *Współpraca gospodarcza z zagranicą i promocja gospodarki polskiej za granicą*, działania 6.1.3.1. *Promocja gospodarki oraz wspieranie napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 146/2018 Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2018 r. z późn. zm.

Nadzór nad realizacją Programu przez Polską Agencję Inwestycji i Handlu S.A. sprawuje Minister Rozwoju i Technologii.

Celem głównym Programu jest zapewnienie udziału Polski w EXPO 2020 w Dubaju (z uwagi na sytuację epidemiologiczną COVID-19, nastąpiła zmiana terminu Wystawy) – od 1 października 2021 r. do 31 marca 2022 r.

Cele szczegółowe Programu to: przygotowanie wysokiej jakości Pawilonu i ekspozycji wewnętrznej promującej Polskę i jej osiągnięcia w wybranym obszarze tematycznym, zrealizowanie atrakcyjnego programu promocyjnego obejmującego w szczególności promocję gospodarczą, ale także promocję turystyki, polskiej kultury, regionów. Wystawa w Dubaju ma służyć jako katalizator łączący umysły z całego świata oraz inspirować uczestników do mobilizacji wokół wspólnych wyzwań o zasięgu globalnym. Działania będą grupowały się w ramach 3 podtematów: *Możliwość, Mobilność, Zrównoważony Rozwój*.

Całkowite koszty Programu w latach 2019-2022 wynoszą 82.970 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2022 r. zaplanowano w kwocie 17.766 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2022 plan
Zapewnienie udziału Polski w EXPO 2020 w Dubaju	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Odsetek odwiedzin w Pawilonie Polski w %	10

W 2022 r. realizowane będą następujące działania:

- utrzymanie i funkcjonowanie Pawilonu Polski wraz z ekspozycją wewnętrzną i terenem przyległym do czasu zakończenia EXPO 2020,
- zapewnienie obsługi Pawilonu Polski,
- realizacja wydarzeń towarzyszących udziałowi w EXPO 2020 m.in. Polish Games Show,
- zapewnienie systemu informacji i komunikacji społecznej.

4. Program ochrony brzegów morskich

Wieloletni „Program ochrony brzegów morskich” na lata 2004-2023 realizowany będzie w 2022 r. na poziomie działania w ramach funkcji **19. Transport i infrastruktura transportowa**, zadania 19.3. *Transport morski i żegluga śródlądowa*, podzadania 19.3.3. *Ochrona brzegów i ograniczenie oddziaływania na środowisko morskie*, działania 19.3.3.1. *Ochrona brzegów morskich*.

Program został przyjęty ustawą z dnia 28 marca 2003 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Program ochrony brzegów morskich” (Dz.U. z 2016 r. poz. 678).

Nadzór nad realizacją Programu przez Urzędy Morskie w Gdyni i Szczecinie sprawuje Minister Infrastruktury.

W ramach Programu podejmuje się zadania dotyczące:

- budowy, rozbudowy i utrzymywania systemu ochrony brzegów morskich przed erozją morską i powodzią od strony morza,
- zapewnienia minimalnych poziomów bezpieczeństwa brzegu morskiego określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 37 ust. 1d ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2135 z późn. zm.),
- monitorowania brzegów morskich, wykonywania czynności, prac i badań dotyczących ustalenia aktualnego stanu brzegu morskiego na całej długości polskiego wybrzeża,
- zapewnienia położenia brzegu morskiego po odwodnej stronie granicznej linii ochrony brzegu morskiego, określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 37 ust. 1d ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej.

Całkowite koszty Programu w latach 2004-2023 wynoszą 911.000 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2022 r. zaplanowano w kwocie 34.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2022 plan
Zapewnienie minimalnych poziomów bezpieczeństwa brzegu morskiego oraz jego położenia po odwodnej stronie granicznej linii ochrony brzegu morskiego	Urzędy Morskie w Gdyni i Szczecinie	Długość linii brzegowej zabezpieczonej w ciągu roku przed zjawiskiem erozji i powodzi od strony morza (w km)	5,37

W ramach realizacji Programu w **2022 r.** planuje się m. in.: sztuczne zasilanie brzegów morskich (Ustka, Rowy, Władysławowo – Jurata); budowę i remonty umocnień brzegowych (Rewa, Jastrzębia Góra); budowę progów podwodnych – wykonanie analizy falowania

i ruchu rumowiska (Gdynia Orłowo); budowę i remonty opasek brzegowych (Rozewie, Niechorze i Pogorzelica, Kołobrzeg); wykonanie wjazdów technologicznych (Gdynia Oksywie, Rozewie); monitoring brzegu morskiego – badania ustalające aktualny stan brzegu morskiego, analizę ochrony brzegów morskich (Ustka); skanowanie laserowe morskiej strefy brzegowej.

5. Utrzymanie morskich dróg wodnych w rejonie ujścia Odry w latach 2019-2028

Program wieloletni „*Utrzymanie morskich dróg wodnych w rejonie ujścia Odry w latach 2019 - 2028*”, realizowany będzie w 2022 r. w ramach funkcji **19. Transport i infrastruktura transportowa**, zadania 19.3. *Transport morski i żegluga śródlądowa*, podzadania 19.3.5. *Rozwój infrastruktury dostępowej od strony morza*, działania 19.3.5.1. *Pogłębienie i utrzymanie torów wodnych i podejściowych*, 19.3.5.2. *Modernizacja, przebudowa oraz rozbudowa infrastruktury zapewniającej dostęp do portów*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 204/2017 Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 2017 r.

Nadzór nad realizacją Programu przez Urząd Morski w Szczecinie sprawuje Minister Infrastruktury.

Celem programu jest trwale utrzymanie bezpiecznego dostępu od strony morza do portów położonych w rejonie ujścia Odry. Dla niezakłóconego funkcjonowania portów niezbędne jest ciągle pogłębianie torów wodnych w celu utrzymania niepogorszonych głównych parametrów toru tj. gwarantowanej w przepisach prawa głębokości i szerokości.

W celu zapewnienia bezpiecznej i niezakłóconej żeglugi konieczne jest także zapewnienie bezawaryjnego działania systemów bezpieczeństwa takich jak system VTS, system monitorowania kontroli i synchronizacji świateł nawigacyjnych znaków stałych i pływających, stałe i pływające oznakowanie nawigacyjne i łączność światłowodowa Świnoujście-Szczecin.

Całkowite koszty Programu w latach 2019-2028 wynoszą 237.967 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2022 r. zaplanowano w kwocie 15.567 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2022 plan
Trwałe utrzymanie bezpiecznego dostępu od strony morza do portów położonych w rejonie ujścia Odry	Urząd Morski w Szczecinie	Kubatura urobku pochodząca z wybudowanych, przebudowanych oraz wyremontowanych torów wodnych w ciągu roku (w m ³)	350.000
		Długość umocnionych brzegów oraz pól refulacyjnych	3.000
		Długość wybudowanej i przebudowanej oraz wyremontowanej infrastruktury portowej zapewniającej dostęp do portów od strony morza w mb.	300

W ramach realizacji Programu w 2022 r. planowane jest utrzymanie parametrów torów wodnych zgodnych z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie określenia obiektów, urządzeń i instalacji wchodzących w skład infrastruktury zapewniającej dostęp do portu o podstawowym znaczeniu dla gospodarki morskiej.

6. Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską

Program wieloletni „Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską” na lata 2016-2023, realizowany będzie w 2022 r. w ramach funkcji **19. Transport i infrastruktura transportowa**, zadania 19.3. *Transport morski i żegluga śródlądowa*, podzadania 19.3.5. *Rozwój infrastruktury dostępowej od strony morza*, działania 19.3.5.2. *Modernizacja, przebudowa oraz rozbudowa infrastruktury zapewniającej dostęp do portów*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 57/2016 Rady Ministrów z dnia 24 maja 2016 r. z późn. zm.

Nadzór nad realizacją Programu przez Urząd Morski w Gdyni sprawuje Minister Infrastruktury.

Celem programu jest realizacja przedsięwzięć w zakresie:

- budowy kanału żeglugowego przez Mierzę Wiślaną wraz z infrastrukturą towarzyszącą,
- budowy toru wodnego od Zatoki Gdańskiej do wybranej lokalizacji kanału,
- modernizacji wejścia do portu Elbląg.

Całkowite koszty Programu w latach 2016-2023 wynoszą 1.984.052 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2022 r. zaplanowano w kwocie 765.192 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2022 plan
Zapewnienie bezpieczeństwa regionu oraz umożliwienie wzrostu społeczno-gospodarczego poprzez ustanowienie drogi wodnej, umożliwiającej swobodny i całoroczny dostęp statków morskich wszystkich bander do Elbląga jako morskiego portu Unii Europejskiej	Urząd Morski w Gdyni	Tor podejściowy wraz z infrastrukturą – zaawansowanie prac (w %)*	50,85

* zastosowany został nowy miernik od 2022 r.

W 2022 r. w ramach realizacji Programu planowana jest kontynuacja oraz zakończenie robót budowlanych związanych z Kanałem Żegludowym; kontynuacja robót budowlanych na rzece Elbląg; rozpoczęcie wykonania torów wodnych na Zalewie Wiślanym oraz rzece Elbląg.

7. Budowa Muzeum Historii Polski w Warszawie

Program wieloletni „*Budowa Muzeum Historii Polski w Warszawie*” na lata 2016-2023 realizowany będzie w 2022 r. w ramach funkcji **9. Kultura i dziedzictwo narodowe**, zadania 9.1. *W Ochrona i popularyzacja dziedzictwa i tożsamości narodowej w kraju i za granicą*, podzadania 9.1.1. *W Ochrona materialnego dziedzictwa kulturowego i miejsc pamięci narodowej w kraju i za granicą*, działania 9.1.1.2. *Ochrona, udostępnianie, digitalizacja i popularyzacja zasobów dóbr kultury i propagowanie wiedzy o dziedzictwie kulturowym*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 118/2015 Rady Ministrów z dnia 21 lipca 2015 r. z późn. zm.

Nadzór nad realizacją Programu przez Muzeum Historii Polski w Warszawie sprawuje Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu.

Muzeum Historii Polski w Warszawie będzie prezentować najważniejsze wątki polskiej historii - państwa i narodu – ze szczególnym uwzględnieniem tematyki wolności – tradycji polskiego parlamentaryzmu, instytucji i ruchów obywatelskich, walki o wolność i niepodległość. Stała ekspozycja Muzeum będzie ukazywać najważniejsze wątki z dziejów Polski od X do XXI wieku. Centralne miejsce znajdzie w niej historia wolności w Polsce (dzieje parlamentaryzmu, ruchów niepodległościowych i obywatelskich) od czasów republiki szlacheckiej w XVI wieku aż po „Solidarność”. Wystawa będzie dokumentować i prezentować również inne wątki historii politycznej, społecznej, kultury i obyczajów.

Całkowite koszty Programu w latach 2016-2023 wynoszą 757.270 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2022 r. zaplanowano w kwocie 268.104 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2022 plan
Stworzenie Nowoczesnego budynku Muzeum, w którym zostanie zorganizowana wystawa stała przedstawiająca historię Polski w sposób atrakcyjny i przystępny dla odbiorców z kraju i zagranicy	Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, Muzeum Historii Polski w Warszawie	Powierzchnia użytkowa budowanych obiektów (w m ²)	44.856

W ramach realizacji Programu w 2022 r. będą kontynuowane prace budowlane nowego budynku oraz prace przy wystawie stałej, w tym wybór wykonawcy i rozpoczęcie prac, gromadzenie eksponatów, ich wybór i przygotowanie konserwatorskie do ekspozycji.

8. Budowa kampusu Akademii Muzycznej imienia Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy

Program „Budowa kampusu Akademii Muzycznej imienia Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy” na lata 2020-2023 realizowany będzie w 2022 r. w ramach funkcji **10. Szkolnictwo wyższe i nauka**, zadania 10.1. Zarządzanie systemem szkolnictwa wyższego i nauki, podzadania 10.1.2. Utrzymanie i rozwój infrastruktury szkolnictwa wyższego i nauki, działania 10.1.2.2. Rozwój infrastruktury związanej z kształceniem.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 79/2020 Rady Ministrów z dnia 17 czerwca 2020 r.

Nadzór nad realizacją Programu przez Akademię Muzyczną imienia Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy sprawuje Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu.

Budowa Kampusu Akademii Muzycznej imienia Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy stanowi wieloetapowe zadanie inwestycyjne polegające na budowie nowego kampusu uczelnianego oraz przeniesieniu całej działalności uczelni do nowego obiektu do roku 2023. Celem głównym Programu jest stworzenie właściwych warunków do rozwoju Akademii przez rozbudowę infrastruktury służącej do prowadzenia działalności artystyczno-edukacyjnej.

Cele szczegółowe stanowią: budowa przestrzeni dydaktycznych z uwzględnieniem specyfiki kształcenia artystycznego, budowa efektywnych energetycznie obiektów użyteczności publicznej oraz budowa i wyposażenie przestrzeni kulturalno-artystycznej.

Osiągnięcie założonych celów przyczyni się w sposób bezpośredni i pośredni do wystąpienia

długookresowych korzyści dla szeroko pojętego sektora kultury. Wśród głównych beneficjentów Programu należy wymienić artystów tworzących, edukujących i koncertujących w nowej infrastrukturze, uczestników życia kulturalnego oraz społeczność akademicką uczelni.

Całkowite koszty Programu w latach 2020-2023 wynoszą 290.201 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2022 r. zaplanowano w kwocie 53.473 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2022 plan
Przeniesienie prowadzonej w różnych lokalizacjach działalności dydaktycznej i artystycznej Akademii Muzycznej im. F. Nowowiejskiego do jednej siedziby w celu poprawy procesu artystyczno-edukacyjnego	Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu; Akademia Muzyczna im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy	Powierzchnia użytkowa nowo utworzonych obiektów w m ²	23.387

W 2022 r. w ramach Programu planowana jest realizacja robót budowlanych po wyborze generalnego wykonawcy i przekazaniu terenu budowy oraz zakup wyposażenia w kategorii „technika sceniczna i multimedia”.

9. Budowa siedziby Europejskiego Centrum Filmowego CAMERIMAGE

Program „Budowa siedziby Europejskiego Centrum Filmowego CAMERIMAGE ” na lata 2020-2025 realizowany będzie w 2022 r. w ramach funkcji **9. Kultura i dziedzictwo narodowe**, zadania 9.2. *Działalność artystyczna, upowszechniająca, promująca kulturę i dialog międzykulturowy*, podzadania 9.2.1. (o tej samej nazwie), działania 9.2.1.7. *Wspieranie i promowanie działalności audiowizualnej, w tym kinematografii*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 133/2020 Rady Ministrów z dnia 28 września 2020 r.

Nadzór nad realizacją Programu przez Europejskie Centrum Filmowe CAMERIMAGE sprawuje Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu.

Celem głównym Programu jest stworzenie nowoczesnego budynku, w którym swoje miejsce będzie miała europejska instytucja filmowa mająca współtworzyć Festiwal CAMERIMAGE oraz promować polski rynek filmowy.

Celem inwestycji jest wzmacnianie polskiego potencjału filmowego, który wpisuje się w kreowaną przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej politykę audiowizualną sprzyjającą rozwojowi tego sektora, wsparcie produkcji audiowizualnych i konsolidacji podmiotów

prowadzących działalność filmową, uatrakcyjnienie polskiego rynku i przyciągnięcie filmowców z całego świata.

Program przyczynia się do promocji Polski oraz polskiej kinematografii na świecie. Posiadanie przez ECFC stałej siedziby umożliwi poszerzenie atrakcyjnej oferty na światowym poziomie, która pozwoli realizować szereg działań filmowych związanych z promocją Polski oraz polskiego rynku filmowego, w szczególności autorów zdjęć filmowych.

ECFC, dzięki pozyskaniu stałej siedziby, będzie prowadziło szeroką działalność o charakterze wystawienniczym, kulturalnym, naukowym i edukacyjnym przede wszystkim z zakresu sztuki autorów zdjęć filmowych, stanie się ważnym partnerem edukacyjnym dla rodziców, szkół i innych instytucji edukacyjnych, przyczyni się m.in. do rozwoju edukacji, zmniejszenia nierówności społecznych, poprawy oferty dla osób niepełnosprawnych i wykluczonych. Będzie kreować przestrzeń gromadzącą wokół siebie szeroką publiczność, docierać do odbiorcy w różnych grupach wiekowych, wpływać na rozwój kompetencji kulturowych i umiejętności kreatywnych osób uczestniczących w projektach.

Całkowite koszty Programu w latach 2020-2025 wynoszą 600.000 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2022 r. zaplanowano w kwocie 20.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2022 plan
Wzmacnianie polskiego potencjału filmowego, który wpisuje się w kreowaną przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej politykę audiowizualną sprzyjającą rozwojowi tego sektora, wsparcie produkcji audiowizualnych i konsolidacji podmiotów prowadzących działalność filmową, uatrakcyjnienie polskiego rynku i przyciągnięcie filmowców z całego świata	Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, Europejskie Centrum Filmowe CAMERIMAGE	Powierzchnia użytkowa budowanego budynku w m ²	18.000

W 2022 r. w ramach realizacji Programu planuje się zakończenie i wypłatę nagród w ramach międzynarodowego konkursu na opracowanie koncepcji architektonicznej budynku ECFC w oparciu o założenia programu funkcjonalno-użytkowego; wykonanie pełnej dokumentacji projektowej, ekspertyz, uzgodnień i decyzji; odbiór dokumentacji i przetarg na wybór wykonawcy prac budowlanych oraz podpisanie umowy na roboty budowlane i rozpoczęcie robót.

10. „Niepodległa” na lata 2017-2022

Program wieloletni „Niepodległa” na lata 2017-2022 realizowany będzie w 2022 r. w ramach funkcji **9. Kultura i dziedzictwo narodowe**, zadania 9.1. *W Ochrona i popularyzacja dziedzictwa i tożsamości narodowej w kraju i za granicą*, podzadania 9.1.1. *W Ochrona materialnego dziedzictwa kulturowego i miejsc pamięci narodowej w kraju i za granicą*, działania 9.1.1.9. *W Upamiętnianie wydarzeń historycznych*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 81/2017 Rady Ministrów z dnia 24 maja 2017 r., z późn. zm.

Wykonawcami Programu są Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu oraz Minister Edukacji i Nauki we współpracy z wojewodami. Nadzór nad realizacją Programu sprawuje Pełnomocnik Rządu do spraw Stulecia Odzyskania Niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej.

Celem głównym Programu jest wzmocnienie wspólnoty obywatelskiej Polaków, co przekłada się na rezultaty takie jak: zwiększenie liczby wydarzeń kulturalnych upamiętniających stulecie oraz zwiększenie liczby uczestników wydarzeń kulturalnych. Planuje się w ramach Programu łącznie 1.656 przedsięwzięć kulturalnych, w których udział weźmie 900.000 uczestników.

W ramach programu wieloletniego planuje się organizację szeregu wydarzeń kulturalnych upamiętniających stulecie odzyskania niepodległości, realizację projektów lokalnych oraz międzynarodowych. Będą to głównie wystawy, koncerty, festiwale, jak również różnego rodzaju działania animacyjne.

Całkowite koszty Programu w latach 2017-2022 wynoszą 242.922 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2022 r. zaplanowano w kwocie 11.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2022 plan
Wzmocnienie poczucia wspólnoty obywatelskiej Polaków	Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, Wojewodowie	Odsetek osób, które uważają, że Polaków więcej łączy niż dzieli oraz osób, które uważają, że Polaków tyle samo dzieli co łączy (w %)	80

Rok **2022** jest ostatnim rokiem realizacji Wieloletni Program Rządowy „Niepodległa”.

W ramach Programu realizowane były trzy priorytety:

1. Priorytet 1 – wsparcie projektów ogólnopolskich – kluczowych dla obchodów, przygotowanych przez instytucje podległe bądź współprowadzone przez Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu (mieszczą się w nim także inicjatywy innych resortów – MEN i MSWiA).
2. Priorytet 2 – wsparcie działań lokalnych i regionalnych, przygotowanych przez

samorządowe instytucje kultury i organizacje pozarządowe, projekty własne realizują także wojewodowie, natomiast za realizację Priorytetu odpowiada Biuro Programu „Niepodległa”.

3. Priorytet 3 – dedykowany projektom zagranicznym, którego koordynatorem jest Instytut Adama Mickiewicza, realizujący działania własne oraz program dotacyjny przeznaczony dla samorządowych instytucji kultury i organizacji pozarządowych.

11. Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025

Program wieloletni „*Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0.*” na lata 2021-2025, realizowany będzie w 2022 r. w ramach funkcji **9. Kultura i dziedzictwo narodowe**, zadania 9.2. *Działalność artystyczna, upowszechniająca, promująca kulturę i dialog międzykulturowy*, podzadania 9.2.1. o tej samej nazwie, działania 9.2.1.6. *Wspieranie i promowanie literatury i czytelnictwa* oraz w ramach funkcji **3. Edukacja, wychowanie i opieka**, zadania 3.1. *W Oświata i wychowanie*, podzadania 3.1.2. *W Kształcenie ogólne, zawodowe i ustawiczne*, działania 3.1.2.2. *W Wsparcie dostępu do książek, podręczników, materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 69/2021 Rady Ministrów z dnia 21 maja 2021 r.

Program realizują Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu za pośrednictwem Biblioteki Narodowej, Instytutu Książki w Krakowie, Narodowego Centrum Kultury oraz Minister Edukacji i Nauki wraz z wojewodami. Koordynatorem Programu jest Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu.

„*Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0.*” (NPRCz 2.0.) jest kontynuacją działań z lat 2016–2020. Realizacja NPRCz 2.0. przyczynia się do osiągnięcia celów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), jest także instrumentem wykonawczym Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030.

Program przewiduje realizację działań w czterech głównych obszarach, spośród których jeden dotyczy działań na rzecz dzieci i młodzieży, a trzy dedykowane są wzmacnianiu czytelnictwa poprzez rozwijanie funkcjonalności bibliotek publicznych w gminach wiejskich, miejsko-wiejskich oraz w miastach do 100 tys. mieszkańców.

Wzmacnianie kompetencji bibliotek publicznych będzie związane z: poprawą atrakcyjności ich zbiorów oraz rozwojem zintegrowanego systemu zarządzania zasobami bibliotek, przekształceniem bibliotek publicznych w nowoczesne centra dostępu do wiedzy, kultury oraz ośrodki życia społecznego poprzez modernizację ich infrastruktury oraz zwiększenie dostępności tych obiektów dla osób ze szczególnymi potrzebami, czy też rodzin z małymi dziećmi. Realizowane działania będą służyły rozwijaniu oferty bibliotek publicznych z uwzględnieniem potrzeb mieszkańców oraz w oparciu o partnerstwa lokalne.

Komplementarnie realizowane będą działania związane z zakupem nowości wydawniczych do przedszkoli oraz bibliotek szkolnych i pedagogicznych wraz z niezbędnym wyposażeniem. Integralnym elementem programu będzie także kampania społeczno-informacyjna realizowana w dwóch zakresach: promocyjno-informacyjnym, skoncentrowanym wokół bibliotek oraz społeczno-wizerunkowym, którego celem będzie budowanie wizerunku Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0.

Całkowite koszty Programu w latach 2021-2025 wynoszą 1.079.676 tys. zł, natomiast wydatki z budżetu państwa w 2022 r. zaplanowano w kwocie 152.083 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2022 plan
Wzmocnienie czytelnictwa w Polsce oraz rozwój bibliotek do 2025 r.	Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu	Liczba bibliotek i placówek wychowania przedszkolnego objętych wsparciem w ramach NPRCz 2.0. (w tys.)	2,66
	Ministerstwo Edukacji i Nauki, Wojewodowie	Liczba bibliotek i placówek wychowania przedszkolnego objętych wsparciem w ramach NPRCz 2.0. (w tys.)	5,0

Struktura Programu zakłada jego podział na Priorytety, w obrębie których wyodrębniono kierunki interwencji:

1. Priorytet 1: *Poprawa oferty bibliotek publicznych*, Kierunki interwencji: 1.1. *Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych*, 1.2. *Budowa ogólnokrajowej sieci bibliotecznej poprzez zintegrowany system zarządzania zasobami bibliotek*.
2. Priorytet 2: *Inwestycje w infrastrukturę bibliotek publicznych*, Kierunek interwencji 2.1. *Infrastruktura bibliotek 2021-2025*.
3. Priorytet 3: *Zakup nowości wydawniczych do placówek wychowania przedszkolnego, bibliotek szkolnych i pedagogicznych*, Kierunki interwencji: 3.1. *Zakup nowości wydawniczych do placówek wychowania przedszkolnego*, 3.2. *Zakup nowości wydawniczych oraz elementów wyposażenia do bibliotek szkolnych i pedagogicznych*.
4. Priorytet 4: *Program dotacyjny dla bibliotek oraz promocja czytelnictwa*, Kierunki interwencji 4.1. *BLISKO – Biblioteka | Lokalność | Inicjatywy | Społeczność | Kooperacja | Oddolność*, 4.2. *Kampania społeczno-informacyjna*.

W każdym roku realizacji, w tym także w **2022 roku** będą wdrażane zadania wskazane w poszczególnych kierunkach interwencji i dodatkowo będą prowadzone działania związane z ewaluacją i monitoringiem NPRCz 2.0., zgodnie z Planem Ewaluacji i Monitoringu „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025”.

12. Program Rozwoju Talentów Informatycznych na lata 2019-2029

Program wieloletni „*Program Rozwoju Talentów Informatycznych na lata 2019-2029*”, realizowany będzie w 2022 r. w ramach funkcji **16. Sprawy obywatelskie**, zadania 16.5.W *Informatyzacja działalności i budowa społeczeństwa informacyjnego*, podzadania 16.5.2. *Wspieranie rozwoju społeczeństwa informacyjnego*, działania 16.5.2.2. *Inicjatywy i projekty w zakresie społeczeństwa informacyjnego*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 43/2019 Rady Ministrów z dnia 28 maja 2019 r. z późn. zm.

Wykonawcą Programu jest Minister właściwy do spraw informatyzacji.

Celem głównym Programu jest zaktywizowanie młodzieży ze szkół ponadpodstawowych oraz uczelni pod kątem rozwoju najbardziej zaawansowanych umiejętności informatycznych, jakimi są algorytmiczne rozwiązywanie problemów i programowanie oraz projektowanie gier komputerowych, przez zapewnienie wsparcia metodycznego i merytorycznego. Wspiera działania ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w wyżej wymienionym zakresie.

Oczekuje się, że dodatkowym długofalowym celem Programu będzie wzmocnienie grupy specjalistów ICT na rynku pracy, zdolnych rozwiązywać złożone problemy informatyczne z pomocą zaawansowanej wiedzy oraz umiejętności algorytmiczno-programistycznych i precyzyjnego modelowania matematycznego, jak również specjalistów branży gamingowej, którzy będą w stanie konkurować na światowym rynku gier komputerowych. Program przyczyni się także do wzmocnienia wizerunku Polski jako kraju talentów informatycznych, w którym warto inwestować w rozwój zaawansowanego technologicznie oprogramowania.

Całkowite koszty Programu w latach 2019-2029 wynoszą 82.800 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2022 r. zaplanowano w kwocie 9.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2022 plan
Zaktywizowanie młodzieży ze szkół ponadpodstawowych oraz uczelni pod kątem rozwoju najbardziej zaawansowanych umiejętności informatycznych, jakimi są algorytmiczne rozwiązywanie problemów i programowanie oraz projektowanie gier komputerowych, przez zapewnienie wsparcia metodycznego i merytorycznego.	Minister właściwy do spraw informatyzacji	Liczba uczniów, którzy podnieśli zaawansowane kompetencje cyfrowe w wyniku uczestnictwa w Programie	570
		Liczba studentów, którzy podnieśli zaawansowane kompetencje cyfrowe w wyniku uczestnictwa w Programie	630
		Liczba nauczycieli/wykładowców, którzy podnieśli zaawansowane kompetencje metodyczne i merytoryczne w wyniku uczestnictwa w Programie	182

Program jest realizowany w dwóch ścieżkach tematycznych, *Mistrzostwa w Algorytmice i Programowaniu* oraz *Mistrzostwa w Projektowaniu Gier Komputerowych*.

W **2022 r.** realizowane będą cztery zadania publiczne:

- Mistrzostwa w Algorytmice i Programowaniu – Uczniowie,
- Mistrzostwa w Algorytmice i Programowaniu – Studenci,
- Mistrzostwa w Projektowaniu Gier Komputerowych – Uczniowie,
- Mistrzostwa w Projektowaniu Gier Komputerowych – Studenci.

W ramach każdego z zadań publicznych, organizacje pozarządowe zrealizują całościowe i kompleksowe programy wsparcia zarówno dla młodzieży jak i nauczycieli, Mistrzostwa będą odbywały się z uwzględnieniem specyfiki roku szkolnego.

Ponadto w **2022 r.** planuje się ogłoszenie otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych w kolejnych latach trwania Programu.

13. Uniwersytet Warszawski 2016-2025

Program wieloletni „*Uniwersytet Warszawski 2016-2025*”, realizowany będzie w 2022 r. w ramach funkcji **10. Szkolnictwo wyższe i nauka**, zadania 10.1. *Zarządzanie systemem szkolnictwa wyższego i nauki*, podzadania 10.1.2. *Utrzymanie i rozwój infrastruktury szkolnictwa wyższego i nauki*, działania 10.1.2.2. *Rozwój infrastruktury związanej z kształceniem*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 209/2015 Rady Ministrów z dnia 3 listopada 2015 r. z późn. zm.

Nadzór nad realizacją Programu przez Uniwersytet Warszawski sprawuje Minister Edukacji i Nauki.

Celem Programu wieloletniego jest ożywienie potencjału nauk humanistycznych i społecznych oraz włączenie ich do innowacyjnych, eksperymentalnych programów, a także wzmacnianie międzynarodowej pozycji Uniwersytetu Warszawskiego oraz zwiększenie roli uczelni w animowaniu przemian społecznych i gospodarczych.

W ramach programu wieloletniego planuje się:

- rozwój transdyscyplinarnych centrów badawczych poprzez poprawę i rozbudowę infrastruktury dla nauk humanistycznych i społecznych,
- wdrożenie zmian wspierających umiędzynarodowienie poprzez m.in. rozbudowę i modernizację domów studenckich,
- rozwój nowoczesnego programu uczenia się przez całe życie, elastycznie odpowiadającego na potrzeby społeczeństwa i gospodarki poprzez adaptację, modernizację i rozbudowę infrastruktury w tym obszarze,
- wsparcie innowacyjności i przedsiębiorczości akademickiej poprzez rozbudowę infrastruktury,
- rozwój innowacji w kształceniu poprzez stworzenie eksperymentalnego centrum,
- podnoszenie jakości życia publicznego poprzez realizację m.in. Programu udostępniania uniwersyteckich zasobów wiedzy i narzędzi badawczych szerokiemu gronu odbiorców.

Całkowite koszty Programu w latach 2016-2027¹¹ wynoszą 973.441 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2022 r. zaplanowano w kwocie 187.625 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2022 plan
Rozbudowa infrastruktury Uniwersytetu Warszawskiego	Uniwersytet Warszawski	Wskaźnik przyrostu powierzchni całkowitej budynków w ramach programu wieloletniego (narastająco w m ²)	44.660

W 2022 r. planuje się realizację zadań związanych z:

- rozwojem transdyscyplinarnych centrów badawczych,
- zmianami wspierającymi umiędzynarodowienie,
- eksperymentalnym centrum innowacji w kształceniu,
- programami podnoszącymi jakość życia publicznego.

¹¹ Harmonogram realizacji wynika z planowanej zmiany Uchwały powołującej Program

14. „Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy” – V etap, okres realizacji: lata 2020-2022

Program wieloletni „Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy” – V etap, okres realizacji: lata 2020-2022 realizowany będzie w 2022 r. w ramach dwóch działań w zakresie:

- funkcji **10. Szkolnictwo wyższe i nauka**, zadania 10.2. *Badania naukowe służące praktycznym zastosowaniom*, podzadania 10.2.1. *Wspieranie badań aplikacyjnych, prac rozwojowych oraz komercjalizacji wyników B+R*, działania 10.2.1.2. *Finansowanie badań aplikacyjnych*,
- funkcji **14. Rynek pracy**, zadania 14.2. *Budowa nowoczesnych stosunków i warunków pracy*, podzadania 14.2.1. *Tworzenie ram prawnych stosunków i warunków pracy oraz współpraca międzynarodowa*, działania 14.2.1.2. *Promocja i poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 80/2019 Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2019 r.

Głównym Wykonawcą Programu jest: Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy. Nadzór nad realizacją Programu i wdrażaniem jego wyników sprawuje Minister właściwy do spraw pracy we współpracy z Ministrem Edukacji i Nauki.

Celem programu jest opracowanie innowacyjnych rozwiązań organizacyjnych i technicznych ukierunkowanych na rozwój zasobów ludzkich oraz nowych wyrobów, technologii, metod i systemów zarządzania, których wykorzystanie przyczyni się do znaczącego ograniczenia liczby osób zatrudnionych w warunkach narażenia na czynniki niebezpieczne, szkodliwe i uciążliwe oraz ograniczenia związanych z nimi wypadków przy pracy, chorób zawodowych i wynikających z tego strat ekonomicznych i społecznych.

Cele szczegółowe Programu obejmują:

- stworzenie podstaw spełnienia wymagań wynikających z nowych dokumentów strategicznych dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy oraz postanowień dyrektyw Unii Europejskiej,
- opracowywanie i doskonalenie rozwiązań umożliwiających rozwój i zachowanie zdolności do pracy w celu zapobiegania wykluczeniu z rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych wiekiem i osób niepełnosprawnych,
- rozwój metod i narzędzi do zapobiegania i ograniczania ryzyka zawodowego w środowisku pracy związanego z dynamicznym rozwojem technologii i procesów pracy,
- poszerzenie stanu wiedzy o przyczynach oraz skutkach wypadków przy pracy i chorób związanych z pracą oraz o opłacalności ekonomicznej działań prewencyjnych na poziomie państwa i przedsiębiorstwa,
- kształtowanie i promocję kultury bezpieczeństwa przez doskonalenie zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy oraz rozwoju nowoczesnego systemu edukacji i informacji społeczeństwa w powiązaniu z całym cyklem życia.

Całkowite koszty Programu w latach 2020-2022 wynoszą 101.500 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2022 r. zaplanowano w kwocie 32.500 tys. zł, z tego w części 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka w kwocie 11.500 tys. zł oraz w części 31 – Praca w kwocie 21.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2022 plan
Opracowanie innowacyjnych rozwiązań organizacyjnych i technicznych ukierunkowanych na rozwój zasobów ludzkich oraz nowych wyrobów, technologii, metod i systemów zarządzania, których wykorzystanie przyczyni się do znaczącego ograniczenia liczby osób zatrudnionych w warunkach narażenia na czynniki niebezpieczne, szkodliwe i uciążliwe oraz ograniczenia związanych z nimi wypadków przy pracy, chorób zawodowych i wynikających z tego strat ekonomicznych i społecznych	Ministerstwo Edukacji i Nauki	Liczba produktów (rozwiązań prewencji organizacyjnej i technicznej) programu wieloletniego w części B	245
	Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej	Liczba produktów (rozwiązań prewencji organizacyjnej i technicznej) programu wieloletniego w części A	222

W 2022 r. w zakresie służb państwowych planowana jest realizacja zadań w 4 grupach tematycznych: ustalanie normatywów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy; rozwój metod i narzędzi do zapobiegania i ograniczania ryzyka zawodowego w środowisku pracy; rozwój systemu badań maszyn i innych urządzeń technicznych, narzędzi oraz środków ochrony zbiorowej i indywidualnej; rozwój systemu edukacji, informacji i promocji w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.

W zakresie badań naukowych i prac rozwojowych realizowane będą projekty w 4 przedsięwzięciach: zachowanie zdolności do pracy (8 projektów), nowe i narastające czynniki ryzyka związane z nowymi technologiami i procesami pracy (20 projektów), inżynieria materiałowa i zaawansowane technologie na rzecz bezpieczeństwa i higieny pracy (17 projektów), kształtowanie kultury bezpieczeństwa (9 projektów).

15. Ochrona zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego

Program wieloletni „*Ochrona zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego*” realizowany będzie w 2022 r. w ramach funkcji **21. Polityka rolna i rybacka**, zadania 21.3.W *Ochrona zdrowia i dobrostanu zwierząt oraz zdrowia publicznego*, podzadania 21.3.1.W *Ochrona zdrowia, zwalczanie chorób zakaźnych i dobrostan zwierząt*, działania 21.3.1.5. *Badania w zakresie ochrony zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 116/2018 Rady Ministrów z dnia 28 sierpnia 2018 r. z późn. zm.

Nadzór nad realizacją Programu przez Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach sprawuje Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Celem programu jest realizacja zadań badawczych ujętych w 3 grupach tematycznych:

- kontrola występowania substancji niedozwolonych w żywności pochodzenia zwierzęcego i substancji niepożądanych w paszach,
- ocena występowania chorób odzwierzęcych,
- ocena stanu występowania chorób zakaźnych zwierząt hodowlanych i wolno żyjących oraz realizacja panelu szkoleniowego dla pracowników Inspekcji Weterynaryjnej.

Program stanowi zbiór zadań komplementarnych do działań realizowanych poprzez wdrażane programy zwalczania chorób zwierząt. Uwzględnia aktualną europejską i światową sytuację epizootyczną, rezultaty badań prowadzonych w poprzednich edycjach programu wieloletniego oraz zadania określone przepisami Unii Europejskiej. Zasadniczym celem badań jest tworzenie aktualnego profilu występowania zagrożeń dla zdrowia publicznego wynikających z występowania istotnych chorób zakaźnych zwierząt, w tym chorób odzwierzęcych oraz skażeń żywności pochodzenia zwierzęcego i pasz.

Całkowite koszty Programu w latach 2019-2023 wynoszą 69.867 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2022 r. zaplanowano w kwocie 14.908 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2022 plan
Stworzenie aktualnego profilu występowania zagrożeń dla zdrowia publicznego wynikających z występowania istotnych chorób zakaźnych zwierząt, zoonoz i skażeń żywności pochodzenia zwierzęcego i pasz	Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach	Planowana liczba przeprowadzonych badań w ramach poszczególnych zadań Programu	46.648

W 2022 r. planuje się osiągnąć cel, którym jest zapewnienie bezpieczeństwa weterynaryjnego i bezpieczeństwa zdrowia publicznego w zakresie weterynarii poprzez zapewnienie aktualnych informacji dotyczących występowania w Polsce najgroźniejszych dla ludzi odzwierzęcych czynników chorobotwórczych, dokonanie oceny bezpieczeństwa żywności pochodzenia zwierzęcego oraz podniesienie kwalifikacji pracowników Inspekcji Weterynaryjnej. Rezultat ten ma być osiągnięty poprzez prowadzenie kontroli występowania substancji niedozwolonych w żywności pochodzenia zwierzęcego i substancji niepożądanych w paszach, ocenę występowania chorób odzwierzęcych, ocenę stanu występowania chorób zakaźnych oraz szkolenia Inspekcji Weterynaryjnej.

16. Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.)

Wieloletni „*Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.)*” realizowany będzie w 2022 r. jednocześnie w ramach funkcji **17. Kształtowanie rozwoju regionalnego kraju** oraz funkcji **19. Transport i infrastruktura transportowa**, w zadaniach: 1) zadanie 17.2.W *Koordinacja, zarządzanie i wdrażanie realizacji programów polityki spójności oraz pozostałych programów finansowanych z udziałem niepodlegających zwrotowi środków pomocowych*, podzadanie 17.2.1.W *Koordinacja realizacji, zarządzanie i wdrażanie programów realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE*; 2) zadanie 19.1.W *Transport drogowy i infrastruktura drogowa*, podzadanie 19.1.3. *Zarządzanie siecią dróg krajowych*, a także w podzadaniu 19.1.4.W *Budowa, przebudowa, utrzymanie i remonty sieci dróg publicznych*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 156/2015 Rady Ministrów z dnia 8 września 2015 r. z późn. zm.

Nadzór nad realizacją Programu przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad sprawuje Minister Infrastruktury.

Celem realizacji Programu jest budowa spójnego i nowoczesnego systemu dróg krajowych, zapewniającego efektywne funkcjonowanie drogowego transportu osobowego i towarowego. Rozbudowa sieci połączeń przyczyni się także do znacznej poprawy gęstości i przepustowości głównych arterii komunikacyjnych kraju, co powinno wpłynąć na gospodarczy rozwój regionów i całego kraju. Zakłada się, że poprzez realizację inwestycji ujętych w Programie wieloletnim osiągnie się: zwiększenie gęstości dróg ekspresowych z 3,9 km/1.000 km² do 12 km/1.000 km² oraz zwiększenie gęstości autostrad i dróg ekspresowych z 8,7 km/1.000 km² do 17,5 km/1.000 km².

Całkowity koszt realizacji zadań w ramach Programu w latach 2014-2025 wynosi 225.187.107 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2022 r. zaplanowano w kwocie 4.767.763 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2022 plan
Poprawa dostępności komunikacyjnej Polski i połączenie z głównymi korytarzami transportowymi	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	Stopień realizacji docelowej sieci dróg szybkiego ruchu (w %)	62,2

W ujęciu zadaniowej prezentacji programów wieloletnich Generalny Dyrektor Dróg Krajowych jako wykonawca programu wieloletniego wykonuje działania wskazane w Programie, a w szczególności ogłasza i prowadzi postępowania przetargowe oraz nadzoruje przebieg procesu inwestycyjnego dla zadań wskazanych do realizacji przez ministra właściwego ds. transportu. Działania planowane do realizacji **w 2022 roku** przez GDDKiA wynikają z zaawansowania procesu przygotowania i realizacji poszczególnych projektów.

17. Krajowy Program Kolejowy do 2023 roku

Program wieloletni *"Krajowy Program Kolejowy do 2023 roku"* realizowany będzie w 2022 r. w ramach funkcji **19. Transport i infrastruktura transportowa**, zadania 19.2. *Transport kolejowy i infrastruktura kolejowa*, podzadania 19.2.4. *Rozwój infrastruktury kolejowej*, działania: 19.2.4.2. *Budowa, modernizacja i rewitalizacja linii kolejowych*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 162/2015 Rady Ministrów z dnia 15 września 2015 r. z późn. zm.

Nadzór nad realizacją Programu przez spółkę PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. sprawuje Minister Infrastruktury.

Krajowy Program Kolejowy (dalej: KPK) obejmuje wszystkie inwestycje na liniach kolejowych realizowane ze środków publicznych będących w dyspozycji ministra właściwego ds. transportu. Uwzględnia on poza projektami finansowanymi wyłącznie ze środków krajowych, również inwestycje współfinansowane ze środków Unii Europejskiej. Programem objęto zarówno prace przygotowawcze dla działań przewidzianych do realizacji w kolejnych latach, jak i projekty realizacyjne.

KPK jest dokumentem określającym zadania inwestycyjne w zakresie rozwoju infrastruktury kolejowej zarządzanej przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. wraz ze wskazaniem źródeł ich finansowania – przewiduje inwestycje w zakresie modernizacji, rewitalizacji oraz budowy

infrastruktury kolejowej. KPK stanowi kontynuację programu wieloletniego pod nazwą Wieloletni Program Inwestycji Kolejowych do roku 2015, z perspektywą do roku 2020.

Całkowite koszty realizacji zadań Programu w latach 2014-2023 wynoszą 76.709.397 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2022 r. zaplanowano w kwocie 2.391.845 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2022 plan
Zwiększenie długości przebudowanych linii kolejowych	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.	Długość przebudowanych linii kolejowych (w km toru)	785,7

W ramach Programu KPK w 2022 r. przewiduje się inwestycje w zakresie modernizacji, rewitalizacji i budowy infrastruktury kolejowej. W ramach KPK realizowane będą projekty liniowe i tzw. multilokalizacyjne (np. przebudowa przejazdów kolejowych, obiektów inżynierskich, zabudowa Europejskiego Systemu Zarządzania Ruchem Kolejowym, zasilanie trakcyjne). Efektami bezpośrednimi realizacji Programu będą m.in.: zwiększenie bezpieczeństwa, zwiększenie mobilności mieszkańców, skrócenie czasu przejazdu, powiązanie Polski z korytarzami sieci bazowej TEN-T, powiązanie lokalnych i regionalnych ośrodków gospodarczych z aglomeracjami i głównymi miastami z wykorzystaniem transportu kolejowego, wsparcie transportu intermodalnego.

18. Wsparcie zadań zarządców infrastruktury kolejowej, w tym w zakresie utrzymania i remontów do 2023 roku

Wieloletni Program „Wsparcie zadań zarządców infrastruktury kolejowej, w tym w zakresie utrzymania i remontów do 2023 roku” realizowany będzie w 2022 r. w ramach funkcji **19.**

Transport i infrastruktura transportowa, zadania 19.2. *Transport kolejowy i infrastruktura kolejowa*, podzadania 19.2.3. *Efektywne wykorzystanie infrastruktury kolejowej*, działań: 19.2.3.1. *Utrzymanie i remonty infrastruktury kolejowej (z wyłączeniem linii o znaczeniu obronnym)*, 19.2.3.2. *Zapewnienie prawidłowego funkcjonowania infrastruktury kolejowej*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 7/2018 Rady Ministrów z dnia 16 stycznia 2018 r. z późn. zm.

Wykonawcą Programu jest Minister Infrastruktury.

Celem realizacji Programu wieloletniego jest poprawa stanu infrastruktury kolejowej w zakresie jej charakterystyk wpływających na istotne z punktu widzenia użytkowników (przewoźników) parametry, przede wszystkim czas przejazdu i dopuszczalne naciski osi taboru oraz uwarunkowania eksploatacyjne m.in. w zakresie przepustowości. Program określa ramy finansowe oraz warunki realizacji zamierzeń państwa dotyczące infrastruktury

kolejowej w zakresie zarządzania nią, w tym działalności utrzymaniowo-remontowej, przewidywane do wykonania do końca 2023 roku. Program obejmuje zagwarantowanie wieloletniego finansowania ze środków budżetowych infrastruktury kolejowej w zakresie kosztów zarządzania nią ponoszonych przez zarządców infrastruktury, którzy udostępniają infrastrukturę kolejową, kalkulują oraz pobierają opłaty za korzystanie z niej w sposób zgodny z przepisami ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (tj. po tzw. koszcie bezpośrednim).

Proces utrzymania infrastruktury prowadzony jest przez zarządców na całej zarządzanej sieci kolejowej w sposób nieprzerwany. Jego realizacja ma na celu zapewnienie odpowiedniego stanu infrastruktury, w oparciu o ustalone normy i rygory i obejmuje obsługę techniczną, diagnostykę, naprawy, konserwację. Ważnym kierunkiem działań w tym obszarze jest dążenie do utrzymywania infrastruktury w stanie niepogorszonym oraz poprawy stanu w lokalizacjach ważnych dla przewoźników z punktu widzenia prowadzenia przez nich działalności przewozowej oraz dla korzystających z infrastruktury kolejowej obywateli – w lokalizacjach niespełniających ich oczekiwań odnośnie do funkcji użytkowych.

Całkowite koszty Programu w latach 2019-2023 wynoszą 23.833.300 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2022 r. zaplanowano w kwocie 0 zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2022 plan
Zwiększenie dostępności i poprawa jakości transportu kolejowego	Zarządcy infrastruktury kolejowej	Udział długości eksploatowanych linii kolejowych spełniających standardy do ogólnej długości eksploatowanych linii kolejowych (w %)	86

Proces utrzymania stanowi zespół wszystkich działań prowadzonych w oparciu o ustalone rygory techniczne, organizacyjne, prawne, gospodarcze i finansowe, mających na celu zapewnienie stanu infrastruktury kolejowej umożliwiającego wypełnianie przypisanej jej funkcji. Działania te w **2022 r.** jak i w kolejnych latach obowiązywania Programu obejmują w szczególności: obsługę techniczną, diagnostykę, naprawy planowe, konserwację, naprawy awaryjne, poprawę stanu technicznego oraz funkcjonalności infrastruktury pasażerskiej.

19. „Program Rozpoznania Geologicznego Oceanów” – PRoGeO

Program wieloletni „*Program Rozpoznania Geologicznego Oceanów*” – PRoGeO na lata 2017 – 2033¹² realizowany będzie w 2022 r. w ramach funkcji **12. Środowisko**,

¹² Finansowanie Programu ze środków budżetu państwa do 2032 r.

zadania 12.4.W *Gospodarka zasobami i strukturami geologicznymi*, podzadania 12.4.1.W *Gospodarcze wykorzystanie zasobów i struktur geologicznych oraz badania geologiczne*, działania 12.4.1.3.W *Badania geologiczne*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 113/2017 Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2017 r. z późn. zm.

Wykonawcą Programu jest Minister Klimatu i Środowiska działający przy pomocy Głównego Geologa Kraju.

Celem Programu jest poprawa bezpieczeństwa surowcowego Polski, dzięki zwiększeniu bazy zasobowej złóż kopalin, szczególnie surowców krytycznych oraz pierwiastków ziem rzadkich, poprzez badania dna oceanicznego, znajdującego się w jurysdykcji Międzynarodowej Organizacji Dna Morskiego (MODM). Poszukiwania na Oceanie Atlantyckim są prowadzone na podstawie Umowy w sprawie eksploracji siarczków polimetalicznych między Ministrem Środowiska RP a MODM.

W pierwszym etapie prac, latach 2018-2022, zaplanowano wykonanie co najmniej dwóch rejsów naukowo-badawczych na Środkowym Atlantyku. Badania te będą obejmować zebranie danych środowiskowych i oceanograficznych oraz zlokalizowanie złóż siarczków polimetalicznych i określenie obszarów perspektywicznych. Następnie zebrane dane zostaną poddane obróbce, prowadzone będą także badania laboratoryjne. Rezultatem tego 5-letniego etapu będzie identyfikacja prognostycznych priorytetowych obszarów dla eksploracji szczegółowej. Kolejny 5-letni etap ma pozwolić na okonturowanie miejsc występowania rud i oszacowanie zasobów. Ostatni 5-letni etap ma na celu identyfikację ekonomicznie opłacalnych miejsc występowania rud, oszacowanie zasobów i ustalenie warunków alokacji środków.

Całkowite koszty Programu w latach 2017-2033 wynoszą 530.583 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2022 r. zaplanowano w kwocie 40 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2022 plan
Zwiększenie bezpieczeństwa surowcowego i energetycznego kraju poprzez podjęcie działań zmierzających do zwiększenia bazy zasobowej złóż kopalin, a docelowo eksploatacji dna oceanicznego	Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Główny Geolog Kraju	Liczba planów pracy na eksplorację zasobów dna oceanicznego, zatwierdzonych przez MODM w formie kontraktów	1

Realizacja Programu obejmuje: opracowanie i integrację danych zebranych podczas prac terenowych na morzu (podczas rejsu naukowo-badawczego); badania laboratoryjne; przeprowadzenie szkoleń dla osób z państw rozwijających się; prace badawczo-rozwojowe w zakresie technologii wydobywczej, przerobu metalurgicznego oraz badań oceanograficznych i środowiskowych; współpracę międzynarodową. W **2022 r.** planuje się w szczególności opracowanie wyników badań, przeprowadzonych podczas rejsu naukowo-badawczego, zebranie danych oraz prace badawczo-rozwojowe, które będą miały kluczowe znaczenie dla wytypowania priorytetowych obszarów eksploracji szczegółowej, stanowiącego rezultat pierwszego etapu trwania Umowy z MODM.

20. Program integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030

Wieloletni „*Program integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030*” realizowany będzie w 2022 r. w ramach funkcji **16. Sprawy obywatelskie**, zadania 16.2.W *Przeciwdziałanie dyskryminacji oraz działania na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych*, podzadania 16.2.1.W o tej samej nazwie, działania 16.2.1.1.W *Działania krajowe i współpraca międzynarodowa na rzecz społeczności romskiej*.

Program został przyjęty uchwałą nr 190/2020 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2020 r.

Wykonawcą Programu jest *minister właściwy do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych*, który jednocześnie koordynuje i nadzoruje jego realizację przez Wojewodów i Ministerstwo Edukacji i Nauki.

Celem głównym Programu jest zwiększenie poziomu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce. Kluczowym narzędziem poprawy poziomu integracji tej grupy jest szeroko rozumiana edukacja. Czynnikiem wspomagającym edukację jest poprawa warunków mieszkaniowych rodzin znajdujących się w najtrudniejszych warunkach lokalowych, w pierwszej kolejności zagrażających życiu lub zdrowiu. Integracja społeczna i obywatelska odbywa się również poprzez zapewnienie udziału Romów w procesach konsultacyjnych

i decyzyjnych na wszystkich poziomach i promowanie podejmowanych działań, co w efekcie pozwala na zmniejszanie poziomu dystansu społecznego wobec tej grupy.

Całkowity koszt realizacji zadań w ramach Programu w latach 2021-2030 wynosi 129.000 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2022 r. zaplanowano w kwocie 11.400 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2022 plan
Zwiększenie integracji społeczności romskiej w Polsce poprzez działania w obszarze edukacji, poprawy sytuacji mieszkaniowej i integracji	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji; Ministerstwo Edukacji i Nauki, Wojewodowie	Liczba Romów uczestniczących w "Programie integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030" w stosunku do liczby osób deklarujących przynależność do romskiej mniejszości etnicznej (w %)	50

W ramach Programu planowana jest m. in. realizacja zadań systemowych:

- programów stypendialnych dla: romskich uczniów szkół ponadpodstawowych, uczniów szczególnie uzdolnionych oraz studentów romskich,
- studiów podyplomowych dotyczących społeczności romskiej wraz z systemem stypendialnym dla słuchaczy,
- programów doskonalenia nauczycieli wspomagających edukację uczniów romskich,
- poszerzenia zakresu studiów podyplomowych prowadzonych dotychczas pod nazwą „Romowie w Polsce – historia, prawo, kultura, współpraca, instrumenty integracji społecznej, stereotypy etniczne” o komponent metodyczny związany z nauczaniem uczniów dwujęzycznych i dwukulturowych oraz blok pedagogiczny,
- wsparcie poradni psychologiczno-pedagogicznych.

Ponadto Program skupia się na poprawie warunków mieszkaniowych w tych miejscowościach, gdzie problem mieszkaniowy zagraża życiu lub zdrowiu. Zadania remontowe będą mieć charakter integracyjny, a więc obejmujący w jakiejś części także sąsiadów nienależących do mniejszości). Wsparciem będą objęte przede wszystkim rodziny pozostające w najtrudniejszych warunkach lokalowych, charakteryzujące się gotowością do integracji i realizacją obowiązków obywatelskich. Zakładanym celem realizacji tych przedsięwzięć będzie zwiększenie postawy aktywności i samodzielności w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych przez społeczność Romów.

21. Program wieloletni na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021-2025

Program wieloletni na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021-2025 realizowany będzie w 2022 r. w ramach funkcji **13. Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny,**

zadania 13.1.W *Pomoc i integracja społeczna*, podzadania 13.1.4.W *Wspieranie aktywnego starzenia się*, działania 13.1.4.1.W o tej samej nazwie.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 167/2020 Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2020 r.

Wykonawcą Programu jest Minister Rodziny i Polityki Społecznej.

Celem głównym Programu jest zwiększenie uczestnictwa osób starszych we wszystkich dziedzinach życia społecznego poprzez wspieranie aktywności organizacji pozarządowych działających na rzecz seniorów.

W ramach celu głównego Programu określonych zostało 7 celów szczegółowych:

- 1) wzbogacenie oferty zagospodarowania czasu wolnego dla osób starszych,
- 2) likwidowanie barier funkcjonalnych w pełnym udziale osób starszych w życiu społecznym i publicznym poprzez zwiększanie zakresu wykorzystywania nowoczesnych technologii w życiu osób starszych, a także zmniejszenie poziomu wykluczenia cyfrowego wśród osób starszych,
- 3) rozwijanie przedsiębiorczości społecznej oraz postaw aktywizujących do podejmowania pracy przez osoby starsze,
- 4) podejmowanie przez osoby starsze działań charytatywnych na rzecz innych osób, w tym wolontariat,
- 5) zwiększenie poziomu samoorganizacji środowiska osób starszych w życiu publicznym,
- 6) rozwijanie kompetencji społecznych (wiedzy, umiejętności, postaw) wobec starości u osób w każdym wieku,
- 7) budowanie pozytywnego wizerunku starzenia się i starości w uniwersalnej świadomości społecznej.

Bezpośrednimi beneficjentami dofinansowanych projektów będą: osoby starsze, zgodnie z definicją z ustawy z dnia 11 września 2015 r. o osobach starszych, czyli osoby w wieku 60 lat i więcej, opiekunowie (formalni i nieformalni) osób starszych, rodziny osób starszych jako najbardziej naturalne i najbliższe środowisko seniorów, nawet jeśli nie pełnią roli ich opiekunów, młodsze grupy wiekowe, które będą zaangażowane w projekty wzmacniające integrację międzypokoleniową.

Beneficjentami pośrednimi będą organizacje pozarządowe działające na rzecz osób starszych, w tym organizacje pożytku publicznego, administracja państwowa, instytucje kultury oraz inne podmioty prowadzące działalność kulturalną, podmioty ekonomii społecznej.

Całkowite koszty Programu w latach 2021-2025 wynoszą 200.000 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2022 r. zaplanowano w kwocie 40.000 tys. zł

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2022 plan
Zwiększenie uczestnictwa osób starszych we wszystkich dziedzinach życia społecznego poprzez wspieranie aktywności organizacji pozarządowych działających na rzecz seniorów	Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej	Liczba zrealizowanych zadań publicznych dofinansowanych w ramach Programu	304

W 2022 r. zakłada się, że w ramach Programu dofinansowanych zostanie ok. 300 projektów skierowanych do osób starszych, realizowanych przez organizacje pozarządowe z całej Polski, których efektem będzie zwiększenie uczestnictwa osób starszych we wszystkich dziedzinach życia społecznego poprzez wspieranie aktywności organizacji pozarządowych działających na rzecz seniorów, m.in. poprzez: wzrost zaangażowania osób starszych w kontakty społeczne poprzez wzbogacenie oferty zagospodarowania ich czasu wolnego; zwiększenie zaangażowania osób starszych w procesy partycypacyjne zachodzące w życiu publicznym; podnoszenie kompetencji cyfrowych seniorów oraz kształtowanie postaw sprzyjających wykorzystywaniu nowych technologii w życiu codziennym; budowanie pozytywnego wizerunku starości i starzenia się oraz rozwijanie kompetencji społecznych (wiedzy, umiejętności, postaw) wobec starości u osób w każdym wieku. Przeprowadzony zostanie otwarty konkurs ofert, ich ocena oraz ogłoszenie wyników konkursu, a następnie podpisane umowy z beneficjentami. Prowadzony będzie monitoring realizacji zadań publicznych, promowane będzie powstawanie placówek poprzez organizację wydarzeń i konferencji informująco-promujących.

22. Program zapobieżenia negatywnym skutkom deficytu pilotów w Śmigłowcowej Służbie Ratownictwa Medycznego (HEMS) oraz modernizacji samolotowego zespołu transportowego w Lotniczym Pogotowiu Ratunkowym w Warszawie

Program wieloletni „*Program zapobieżenia negatywnym skutkom deficytu pilotów w Śmigłowcowej Służbie Ratownictwa Medycznego (HEMS) oraz modernizacji samolotowego zespołu transportowego w Lotniczym Pogotowiu Ratunkowym w Warszawie*” na lata 2018 – 2023 realizowany będzie w 2022 r. w ramach funkcji **20. Zdrowie**, w zadaniu 20.2.W Ratownictwo medyczne, podzadaniu 20.2.1.W o tej samej nazwie, działaniu 20.2.1.1. *Działalność lotniczych zespołów ratownictwa medycznego*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 12/2018 Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 2018 r. z późn. zm.

Nadzór nad realizacją Programu przez Lotnicze Pogotowie Ratunkowe sprawuje Minister Zdrowia.

Celem Programu jest poprawa dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej realizowanych przez lotnicze zespoły ratownictwa medycznego oraz przez samolotowy zespół transportowy, zapobieżenie negatywnym skutkom niedoboru kadrowego pilotów w Śmigłowej Służbie Ratownictwa Medycznego oraz modernizacja samolotowego zespołu transportowego.

W ramach realizacji Programu zaplanowano: zakup nowych śmigłowców i samolotów szkoleniowych, wykorzystanie zakupionego sprzętu w okresie trwania Programu do przygotowania 32 pilotów śmigłowcowych do zatrudnienia na stanowisku dowódcy śmigłowca w operacjach HEMS, wymianę floty, wyposażenie nowych samolotów w kabiny medyczne odpowiadające obecnym wymogom, zakup wyposażenia medycznego, umożliwiającego utrzymanie ciągłej, 24-godzinnej gotowości operacyjnej oraz minimalizację ograniczeń medycznych, budowę bazy HEMS.

Całkowite koszty Programu w latach 2018-2023 wynoszą 160.629 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2022 r. zaplanowano w kwocie 3.372 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2022 plan
Poprawa dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej udzielanych przez lotnicze zespoły ratownictwa medycznego oraz samolotowy zespół transportowy przez zapobieżenie negatywnym skutkom deficytu pilotów w Śmigłowej Służbie Ratownictwa Medycznego oraz modernizacja samolotowego zespołu transportowego	Lotnicze Pogotowie Ratunkowe w Warszawie	1) Liczba wyszkolonych pilotów(w os.)	1) 24
		2) Skuteczność zakupu samolotów (w %)	2) 100
		3) Skuteczność budowy bazy HEMS wraz z lotniskiem w Kokotowie (w %)	3) 100

W 2022 r. przewiduje się:

- kontynuację realizacji Umowy na zakup dwóch samolotów transportowych,
- szkolenie pilotów,
- ukończenie bazy HEMS w nowej lokalizacji w Kokotowie.

23. Program wymiany 48 silników i 19 przekładni głównych w latach 2021-2025 w śmigłowcach Śmigłowcowej Służby Ratownictwa Medycznego (HEMS) w Lotniczym Pogotowiu Ratunkowym

Program wieloletni „Program wymiany 48 silników i 19 przekładni głównych w latach 2021-2025 w śmigłowcach Śmigłowcowej Służby Ratownictwa Medycznego (HEMS) w Lotniczym Pogotowiu Ratunkowym” na lata 2021 – 2025 realizowany będzie w 2022 r. w ramach funkcji 20. **Zdrowie**, w zadaniu 20.2.W Ratownictwo medyczne, podzadaniu 20.2.1.W o tej samej nazwie, działaniu 20.2.1.1. *Działalność lotniczych zespołów ratownictwa medycznego*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 186/2020 Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2020 r.

Nadzór nad realizacją Programu przez Lotnicze Pogotowie Ratunkowe sprawuje Minister Zdrowia.

Celem Programu jest utrzymanie dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej realizowanych przez lotnicze zespoły ratownictwa medycznego, która będzie dokonana przez odnowienie zapasu limitowanych parametrów eksploatacyjnych zespołów napędowych 23 śmigłowców typu EC135, użytkowanych w LPR. Wymiana silników i przekładni głównych śmigłowców LPR umożliwi minimalizację przerw w ciągłości dyżurowej śmigłowcowej służby ratownictwa medycznego, zwiększenie potencjału floty śmigłowcowej LPR i zminimalizowanie występujących ograniczeń w dostępie do śmigłowców przy realizacji zadań z zakresu szkolenia i okresowych kontroli umiejętności personelu latającego LPR. Realizacja Programu umożliwi dalsze zachowanie trendu wzrostowego liczby wykonywanych lotów w LPR.

Całkowite koszty Programu w latach 2021-2025 wynoszą 216.550 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2022 r. zaplanowano w kwocie 80.190 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2022 plan
Utrzymanie dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej udzielanych przez lotnicze zespoły ratownictwa medycznego przez wymianę 48 silników i 19 przekładni głównych w śmigłowcach Lotniczego Pogotowia Ratunkowego	Lotnicze Pogotowie Ratunkowe	Liczba zakupionych elementów	27

Program zakłada zakup 48 fabrycznie nowych silników typu PWC oraz 19 przekładni do śmigłowców LPR. **W 2022 r.** planuje się zakup 21 nowych silników i 2 nowych przekładni.

24. Programy wsparcia finansowego inwestycji w infrastrukturę w ochronie zdrowia

W ramach funkcji **20. Zdrowie**, zadania 20.4.W *Rozwój infrastruktury systemu ochrony zdrowia*, podzadania 20.4.1.W o tej samej nazwie, działania 20.4.1.1.W *Inwestycje budowlane w obiektach związanych z ochroną zdrowia z wyłączeniem programów polityki zdrowotnej* w 2022 r. realizowanych będzie dziesięć¹³ programów wieloletnich wsparcia finansowego inwestycji w infrastrukturę w ochronie zdrowia.

Na finansowe wsparcie inwestycji w infrastrukturę w ochronie zdrowia składają się następujące programy:

- 1) „*Przebudowa i rozbudowa Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 1 Uniwersytetu Medycznego w Lublinie*”, który został ustanowiony uchwałą Nr 197/2015 Rady Ministrów z dnia 3 listopada 2015 r. z późn. zm.,
- 2) „*Drugi etap budowy Centrum Kliniczno-Dydaktycznego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi wraz z Akademickim Ośrodkiem Onkologicznym*”, który został ustanowiony uchwałą Nr 202/2017 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2017 r. z późn. zm.,
- 3) „*Wieloletni program medyczny - rozbudowa i modernizacja Szpitala Uniwersyteckiego Nr 2 im. dr Jana Biziela w Bydgoszczy*”, który został ustanowiony uchwałą Nr 203/2017 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2017 r. z późn. zm.,
- 4) „*Powstanie Śląskiego Ośrodka Kliniczno – Naukowego Zapobiegania i Leczenia Chorób Środowiskowych, Cywilizacyjnych i Wieku Podeszłego im. prof. Zbigniewa Religi*”, który został ustanowiony uchwałą Nr 85/2018 Rady Ministrów z dnia 14 czerwca 2018 r. z późn. zm.,
- 5) „*Wieloletni program inwestycji w zakresie rewitalizacji i rozbudowy Narodowego Instytutu Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie – Państwowego Instytutu Badawczego – etap I*”, który został ustanowiony uchwałą Rady Ministrów nr 95/2019 z dnia 10 września 2019 r. z późn. zm.,¹⁴
- 6) „*Centralny Zintegrowany Szpital Kliniczny – centrum medycyny interwencyjnej (etap I CZSK)*”, który został ustanowiony uchwałą Nr 1/2020 Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2020 r.,
- 7) „*Wieloletni Plan Inwestycyjny – budowa, przebudowa, modernizacja infrastruktury Narodowego Instytutu Kardiologii Stefana Kardynała Wyszyńskiego – Państwowego Instytutu Badawczego w celu zwiększenia dostępności i jakości wysokospecjalistycznych świadczeń zdrowotnych dla pacjentów z chorobami układu sercowo-naczyniowego*”, który został ustanowiony uchwałą Nr 49/2020 Rady Ministrów z dnia 24 kwietnia 2020 r.,

¹³ Harmonogramy realizacji programów wynikają z planowanych: uchwały ustanawiającej i zmian uchwał powołujących programy

¹⁴ Finansowanie Programu ze środków budżetu państwa od roku 2020

- 8) „*Podniesienie jakości i dostępności świadczeń medycznych w Uniwersyteckim Centrum Klinicznym Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego – Szpital Kliniczny Dzieciątka Jezus*”, projekt uchwały w sprawie ustanowienia Programu jest w trakcie procedowania,
- 9) „*Rozbudowa wraz z modernizacją Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie i Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 1 w Szczecinie w zakresie kliniczno-dydaktycznym i medycznych wdrożeń innowacyjnych*”, który został ustanowiony uchwałą Nr 58/2019 Rady Ministrów z dnia 18 czerwca 2019 r.;⁴
- 10) „*Budowa Nowego Szpitala Onkologicznego we Wrocławiu*”, który został ustanowiony uchwałą Nr 91/2020 Rady Ministrów z dnia 3 lipca 2020 r.

„*Rozbudowa wraz z modernizacją Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie i Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 1 w Szczecinie w zakresie kliniczno-dydaktycznym i medycznych wdrożeń innowacyjnych*” będzie realizowana także w ramach funkcji **10. Szkolnictwo wyższe i nauka**, zadania 10.1. *Zarządzanie systemem szkolnictwa wyższego i nauki*, podzadania 10.1.2. *Utrzymanie i rozwój infrastruktury szkolnictwa wyższego i nauki*, działania 10.1.2.2. *Rozwój infrastruktury związanej z kształceniem*.

Nadzór nad realizacją programów wymienionych w pkt 1-9 sprawuje Minister Zdrowia, natomiast nadzór nad realizacją Programu wymienionego w pkt 10 sprawuje Wojewoda Dolnośląski.

Celem wszystkich Programów jest racjonalny rozwój i modernizacja infrastruktury ochrony zdrowia, w tym przede wszystkim dostosowanie obiektów do obowiązujących standardów i przewidywanych potrzeb zdrowotnych. Programy obejmują przedsięwzięcia związane z budową, przebudową i rozbudową obiektów szpitalnych, których realizacja przyczyni się do poprawy dostępności do specjalistycznych i wysokospecjalistycznych świadczeń zdrowotnych, podniesienia jakości udzielanych świadczeń, dostosowania obiektów do obsługi osób niepełnosprawnych.

Łączne całkowite koszty realizacji dziesięciu Programów wynoszą 5.110.553 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2022 r. zaplanowano w kwocie 728.989 tys. zł.

Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2022 plan
Minister Zdrowia/poszczególne podmioty		1) 100
		2) 78
		3) 25
		4) 100
		5) 29
	Udział zrealizowanego zakresu rzeczowego (w %)	6) 24
		7) 29
		8) 13
		9) 5
Wojewoda Dolnośląski/Dolnośląskie Centrum Onkologii we Wrocławiu		10) 11,4

W 2022 r. planowana jest kontynuacja prac w zakresie poszczególnych inwestycji, których efektem będzie postęp realizacji zakresu rzeczowego zgodnie z założeniami uwidocznionymi w powyższej tabeli.

25. Narodowa Strategia Onkologiczna na lata 2020-2030

Program wieloletni „Narodowa Strategia Onkologiczna” na lata 2020-2030 realizowany będzie w 2022 r. w ramach funkcji **20. Zdrowie**, w zadaniu 20.4.W *Rozwój infrastruktury systemu ochrony zdrowia*, podzadaniu 20.4.1.W o tej samej nazwie, działaniu 20.4.1.3. *Inwestycje budowlane oraz wymiana i modernizacja sprzętu w zakresie programów polityki zdrowotnej* oraz w zadaniu 20.5.W *Profilaktyka, edukacja i promocja zdrowia oraz nadzór sanitarno-epidemiologiczny*, podzadaniu 20.5.1.W *Profilaktyka zdrowotna i promocja zdrowego trybu życia*, w działaniu 20.5.1.4. *Profilaktyka, edukacja i promocja zdrowia w ramach programów polityki zdrowotnej*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 10/2020 Rady Ministrów z dnia 4 lutego 2020 r. z późn. zm.

Nadzór nad realizacją programu sprawuje wykonawca Programu – Minister Zdrowia.

Program obejmuje szereg działań w ramach 5 priorytetów Programu, tj.:

- 1) promocję zdrowia i profilaktykę nowotworów – główne działania to promowanie aktywnego trybu życia, zdrowego odżywiania, działań na rzecz ograniczenia palenia tytoniu, ograniczenia spożywania alkoholu, profilaktyki nowotworów złośliwych skóry (w szczególności czerniaka złośliwego), na rzecz zwiększenia zgłaszalności

- na badania przesiewowe oraz działania promujące karmienie piersią,
- 2) profilaktykę wtórną, diagnostykę oraz wykrywanie nowotworów – główne działania to badania przesiewowe w kierunku wykrywania: raka jelita grubego, raka piersi, raka szyjki macicy, opieka nad rodzinami wysokiego, dziedzicznie uwarunkowanego ryzyka zachorowania na nowotwory złośliwe oraz badania w kierunku wczesnego wykrywania raka płuca. Dokonywany będzie zarówno zakup, jak i wymiana sprzętu diagnostycznego do wczesnego wykrywania nowotworów,
 - 3) wsparcie procesu leczenia nowotworów – główne działania to zakup i wymiana sprzętu do leczenia nowotworów, zakup endoprotez onkologicznych dla dzieci oraz zintegrowana opieka nad pacjentami onkologicznymi i ich bliskimi,
 - 4) edukację onkologiczną – prowadzone będą działania mające na celu poprawę stanu wiedzy i umiejętności personelu medycznego oraz przedstawicieli innych zawodów medycznych w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia – z zakresu diagnostyki onkologicznej (ze szczególnym uwzględnieniem programów przesiewowych i postępowania terapeutycznego),
 - 5) wspomaganie systemu rejestracji nowotworów – prowadzone będą działania na rzecz poprawy funkcjonowania obecnego systemu gromadzenia danych o chorobach nowotworowych w Polsce oraz jakości publikowanych danych.

Realizacja zadań inwestycyjnych przewidziana jest w ramach priorytetów profilaktyka wtórna, diagnostyka oraz wykrywanie nowotworów oraz wsparcie procesu leczenia nowotworów.

Całkowite koszty Programu w latach 2020-2030 wynoszą 5.154.229 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2022 r. zaplanowano w kwocie 450.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2022 plan
Wzrost odsetka osób przeżywających 5 lat od zakończenia terapii onkologicznej	Ministerstwo Zdrowia	Liczba świadczeniobiorców objętych koordynowaną opieką onkologiczną (w os.)	19.000

W **2022 r.** przewiduje się między innymi wykonywanie badań przesiewowych w kierunku wykrycia nowotworu, których celem jest zwiększenie skuteczności leczenia i prawdopodobieństwa przeżycia, dzięki wczesnemu rozpoczęciu terapii. Kluczową rolę odgrywa również profilaktyka pierwotna nowotworów złośliwych, która ma na celu ograniczenie lub eliminację czynników ryzyka chorób nowotworowych.

26. Narodowy Program Rozwoju Medycyny Transplantacyjnej

Wieloletni „Narodowy Program Rozwoju Medycyny Transplantacyjnej” na lata 2011-2022¹⁵ realizowany będzie w 2022 r. w ramach funkcji **20. Zdrowie**, zadania 20.1.W System opieki zdrowotnej i dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej, podzadania 20.1.4.W Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych, działania 20.1.4.7. Świadczenia opieki zdrowotnej w zakresie programów polityki zdrowotnej oraz zadania 20.4.W Rozwój infrastruktury systemu ochrony zdrowia, podzadania 20.4.1.W o tej samej nazwie, działania 20.4.1.3. Inwestycje budowlane oraz wymiana i modernizacja sprzętu w zakresie programów polityki zdrowotnej.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 164/2010 Rady Ministrów z dnia 12 października 2010 r. z późn. zm.

Za realizację Programu odpowiedzialny jest Minister Zdrowia.

Najważniejszym celem realizacji Programu jest zwiększenie dostępności do leczenia przeszczepieniem narządów, tkanek i komórek.

Opierając się na analizie głównych potrzeb i problemów ograniczających rozwój medycyny transplantacyjnej w Polsce głównym celem Programu jest dążenie do przybliżenia się do wskaźników europejskich w zakresie liczby przeszczepień narządów, tkanek i komórek. Priorytetami Programu są promocja transplantologii i idei transplantacji komórek, tkanek i narządów, wsparcie procesu leczenia przeszczepieniem komórek, tkanek lub narządów, wsparcie struktur organizacyjnych dedykowanych transplantologii oraz edukacja personelu medycznego.

Całkowite koszty Programu w latach 2011-2022 wynoszą 620.000 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2022 r. zaplanowano w kwocie 75.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2022 plan
Rozwój medycyny transplantacyjnej	Ministerstwo Zdrowia	Liczba przeszczepień narządowych (odpowiednio dla dawców żywych i zmarłych) w przeliczeniu na 1 mln mieszkańców	34

W 2022 r. celami szczegółowymi Programu są: zwiększenie dostępności do leczenia przeszczepieniem narządu i wzrost liczby przeszczepień narządów od zmarłych dawców; zwiększenie liczby potencjalnych niespokrewnionych dawców komórek krwiotwórczych; zwiększenie liczby przeszczepień nerki od żywego dawcy oraz pobrań i przeszczepień rogówki; budowa systemu organizacyjnego koordynatorów pobierania i przeszczepiania komórek, tkanek i narządów w podmiotach leczniczych spełniających warunki do pobierania

¹⁵ Harmonogram realizacji wynika z planowanej zmiany uchwały powołującej Program

narządów od zmarłych dawców; poprawa i unowocześnienie infrastruktury podmiotów leczniczych przeszczepiających narządy, komórki i tkanki, banków tkanek i komórek oraz medycznych laboratoriów diagnostycznych testujących komórki, tkanki lub narządy; wdrażanie nowych rodzajów przeszczepiania narządów, komórek i tkanek oraz rozwój programów przeszczepiania w grupach biorców o podwyższonym ryzyku; rozwój i doskonalenie systemów monitorowania, nadzoru i kontroli jakości w transplantologii w celu uzyskania poprawy wyników przeszczepiania; doskonalenie i utrzymanie wiedzy osób, których czynności bezpośrednio wpływają na jakość komórek, tkanek lub narządów oraz bezpieczeństwo dawców i biorców.

27. Oświęcimski strategiczny program rządowy – Etap VI 2021-2025

Wieloletni Program „*Oświęcimski strategiczny program rządowy – Etap VI 2021-2025*” realizowany będzie w 2022 r. w ramach funkcji **9. Kultura i dziedzictwo narodowe**, zadania *9.1. W Ochrona i popularyzacja dziedzictwa i tożsamości narodowej w kraju i za granicą*, podzadania *9.1.1. W Ochrona materialnego dziedzictwa kulturowego i miejsc pamięci narodowej w kraju i za granicą*, działania *9.1.1.7. W Opieka nad miejscami pamięci narodowej oraz grobami i cmentarzami wojennymi*.

Program został przyjęty uchwałą nr 101/2020 Rady Ministrów z dnia 10 lipca 2020 r.

Nadzór nad realizacją Programu przez Wojewodę Małopolskiego sprawuje Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Priorytety programu wieloletniego zakładają: uporządkowanie i zagospodarowanie terenów wokół Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau, poprawę dostępności komunikacyjnej Oświęcimia, rozwój działalności edukacyjnej, poprawę atrakcyjności turystycznej miasta oraz poprawę dostępności i zagospodarowanie otoczenia obiektów byłych podobożów KL Auschwitz-Birkenau. Oczekiwanym efektem realizacji programu jest stworzenie właściwych warunków dla lepszego udostępnienia zwiedzającym największego w Europie i na świecie miejsca pamięci masowej zagłady, wpisanego na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.

Całkowite koszty Programu w latach 2021–2025 wynoszą 92.013 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2022 r. zaplanowano w kwocie 15.026 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2022 plan
Zapewnienie pokoju społecznego wokół byłego niemieckiego nazistowskiego obozu koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau dla tworzenia warunków godnego upamiętnienia największego w Europie i świecie miejsca pamięci masowej zagłady, wpisanego na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	Liczba wykonanych zadań Programu do końca roku (w szt. narastająco)	5

W ramach Programu planowana jest w **2022 r.** realizacja 10 przedsięwzięć, w tym ukończenie 2 zadań programowych:

- 1) przebudowy drogi powiatowej nr 1879K ul. Nideckiego w Oświęcimiu (przebudowa układu komunikacyjnego Oświęcimia, poprawa warunków infrastruktury komunikacyjnej oraz bezpieczeństwa użytkowników ruchu drogowego, zarówno mieszkańców, jak i turystów);
- 2) rewitalizacji Parku Miejskiego przy ul. Dworcowej w Brzeszczach (poprawa estetyki otoczenia, zapewnienie ochrony ekspozycji, udostępnienie i upamiętnienie historycznych miejsc i obiektów związanych z faktografią byłego podoboju KL Auschwitz – Jawischowitz, stworzenie warunków do ochrony lokalnych wartości kulturowych, zapewnienie warunków obsługi ruchu turystycznego oraz zagospodarowania miejsca rekreacji i odpoczynku mieszkańców, znajdującego się na terenie parku miejskiego).

28. Modernizacja Krajowej Administracji Skarbowej w latach 2020-2022

Program wieloletni „*Modernizacja Krajowej Administracji Skarbowej w latach 2020-2022*” realizowany będzie w 2022 r. w ramach funkcji **4. Zarządzanie finansami państwa i mieniem państwowym**, zadania 4.1. *W Realizacja należności budżetu państwa*,

podzadania: 4.1.1. *W Pobór podatków, ceł i niepodatkowych należności budżetu państwa*, 4.1.2. *Kontrola celno-skarbowa oraz kontrola podatkowa*, 4.1.3. *Zwalczanie przestępczości ekonomicznej* oraz funkcji **11. Bezpieczeństwo zewnętrzne i nienaruszalność granic**

zadania 11.4. *W Gotowość struktur administracyjno-gospodarczych kraju do obrony państwa*, podzadania: 11.4.2. *W Pozamilitarne przygotowania obronne*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 44/2019 Rady Ministrów z dnia 28 maja 2019 r. z późn. zm.

Podmiotem odpowiedzialnym za realizację Programu jest Krajowa Administracja Skarbowa.

Podstawowym celem Programu wieloletniego „*Modernizacja Krajowej Administracji Skarbowej w latach 2021-2022*” jest zapewnienie stabilnego finansowania, w perspektywie średniookresowej, służącego efektywnej realizacji zadań oraz rozwojowi Krajowej Administracji Skarbowej, zgodnie z założeniami Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do roku 2022 (z perspektywą do roku 2030) stanowiącej kluczowy dokument w obszarze średnio i długofalowej polityki gospodarczej. W Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju – w ramach realizacji celu III „Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi...” – przewidziano „Uszczelnienie systemu poboru podatków”, w tym m.in. utworzenie KAS jako jednolitej i wyspecjalizowanej administracji rządowej wykonującej zadania z zakresu realizacji dochodów z tytułu podatków, należności celnych, ochrony interesów Skarbu Państwa oraz ochrony obszaru celnego Unii Europejskiej, a także zapewniającej obsługę i wsparcie w prawidłowym wykonywaniu obowiązków podatkowych i celnych.

Całkowite koszty Programu w latach 2020-2022 wynoszą 1.586.578 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2022 r. zaplanowano w kwocie 629.642 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2022 plan
Rozwój Krajowej Administracji Skarbowej zgodnie z założeniami strategii państwa, wykonującej zadania z zakresu realizacji dochodów z tytułu podatków, należności celnych, ochrony interesów Skarbu Państwa oraz ochrony obszaru celnego Unii Europejskiej, a także zapewniającej obsługę i wsparcie w prawidłowym wykonywaniu obowiązków podatkowych i celnych	Krajowa Administracja Skarbowa	Wskaźnik wzrostu wpływów z dodatkowych ustaleń (wydanych decyzji, wyników kontroli, korekt złożonych w trakcie postępowań prowadzonych przez organy KAS, wymierzonych przez organy KAS grzywien, kar, opłat itp.) podatków, należności celnych, niepodatkowych należności budżetowych z odsetkami za zwłokę w zapłacie (w tym zmniejszenia: nadpłat i zwrotów podatków) (w %)	4

Wskaźnik obrazuje skuteczność działań organów, pracowników i funkcjonariuszy KAS w obszarach kontroli podatkowej, czynności sprawdzających, czynności analitycznych, kontroli celno-skarbowej, postępowań podatkowych oraz postępowań w sprawach przestępstw i wykroczeń skarbowych – poprzez zapewnienie dodatkowych wpływów do budżetu państwa.

29. Rządowy Program Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Drogowej – Mosty dla Regionów

Program wieloletni „Rządowy Program Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Drogowej – Mosty dla Regionów” realizowany będzie w 2022 r. w ramach funkcji

19. Transport i infrastruktura transportowa, zadania 19.1.W *Transport drogowy i infrastruktura drogowa*, podzadania 19.1.4.W *Budowa, przebudowa, utrzymanie i remonty sieci dróg publicznych*, działania 19.1.4.6.W *Pozostałe drogi publiczne*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 93/2018 Rady Ministrów z dnia 9 lipca 2018 r. z późn. zm.

Koordynatorem Programu jest minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, a jednostkami realizującymi są Wojewodowie.

Celem Programu jest uzupełnienie lokalnej i regionalnej infrastruktury drogowej o brakujące przeprawy mostowe w ciągu dróg będących w zarządzaniu JST, a przez to poprawa wewnętrznej spójności komunikacyjnej regionów Polski przy wsparciu z budżetu państwa. Program ma na celu wsparcie finansowe jednostek samorządu terytorialnego dla uzupełnienia istniejącej sieci drogowej w zakresie:

- 1) przygotowania dokumentacji niezbędnej do uzyskania decyzji pozwalających na realizację inwestycji,
- 2) budowy brakujących przepraw mostowych.

Zakres wsparcia dotyczy realizacji inwestycji na drogach publicznych gminnych, powiatowych lub wojewódzkich.

Całkowite koszty Programu w latach 2019-2028 wynoszą 2.877.700 tys. zł, z czego w 2022 r. na realizację zadań objętych Programem przeznaczone zostaną środki z budżetu państwa do wysokości 25.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2022 plan
Poprawienie wewnętrznej spójności komunikacyjnej regionów poprzez uzupełnienie lokalnej infrastruktury drogowej o brakujące przeprawy mostowe w ciągu dróg będących w zarządzaniu JST	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Wojewodowie	Liczba zadań, dla których przyznano środki na opracowanie dokumentacji (szt. narastająco)	25

W 2022 r. w ramach Programu finansowane będą działania mające na celu opracowanie dokumentacji zgodnie z wymaganiami przepisów środowiskowych oraz działania mające na celu opracowanie projektów budowlanych oraz uzyskanie decyzji o pozwoleniu na budowę

lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej. W przypadku zadań, w ramach których została już przygotowana dokumentacja i uzyskano decyzję o pozwoleniu na budowę lub decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, jednostki samorządu terytorialnego będą mogły wnioskować o dofinansowanie budowy przeprawy mostowej ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

30. Program na rzecz zwiększania szans rozwojowych Ziemi Słupskiej na lata 2019-2024

Program wieloletni „*Program na rzecz zwiększania szans rozwojowych Ziemi Słupskiej na lata 2019–2024*” realizowany będzie w 2022 r. w ramach funkcji w ramach funkcji **17. Kształtowanie rozwoju regionalnego kraju**, zadania 17.1. *Wsparcie rozwoju regionalnego kraju*, podzadania 17.1.2. *Wsparcie rozwoju województw w ramach programów krajowych*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 117/2019 Rady Ministrów z dnia 7 października 2019 r.

Realizację Programu powierzono ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego oraz Wojewodzie Pomorskiemu.

Program ma na celu zwiększanie możliwości rozwoju Ziemi Słupskiej i podniesienie jakości życia jej mieszkańców, poprzez wsparcie finansowe zadań własnych wybranych jednostek samorządu terytorialnego z zakresu polityki rozwoju. W ramach Programu wsparcie mogą otrzymać zadania polegające na realizacji inwestycji w czterech obszarach mających kluczowy wpływ dla rozwoju lokalnego:

- infrastruktura drogowa oraz inwestycje towarzyszące na rzecz mobilności i bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- infrastruktura społeczna,
- infrastruktura czasu wolnego oraz infrastruktura turystyczna,
- racjonalizacja gospodarki wodno-ściekowej.

Całkowite koszty Programu w latach 2019-2024 wynoszą 165.000 tys. zł, z czego w 2022 r. na realizację zadań objętych Programem przeznaczone zostaną środki z budżetu państwa do wysokości 25.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2022 plan
Zwiększenie możliwości rozwoju Ziemi Słupskiej i podniesienie jakości życia jej mieszkańców poprzez wsparcie finansowe zadań własnych wybranych jednostek samorządu terytorialnego z zakresu polityki rozwoju	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Wojewoda Pomorski	Liczba zadań, dla których wydano pozytywną opinię ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego o dofinansowaniu zadania z budżetu państwa (szt. narastająco)	44

W roku 2022 przewiduje się zakończenie inwestycji w ramach 25 zadań realizujących wszystkie cele Programu; trwać będzie realizacja rzeczowa przynajmniej jednego zadania planowanego do zakończenia w 2023 r. tj. „Adaptacja zespołu pałacowego w Lubuczewie na Centrum Usług Społecznych”. Do dyspozycji beneficjentów na rok 2022 pozostanie kwota dotacji celowej z budżetu państwa w wysokości 14,1 mln zł, wnioski o dofinansowanie zadań realizowanych w 2022 r. będą składane do 1 lipca 2022 r.

31. Wieloletni program rządowy „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

*Wieloletni program rządowy „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 realizowany będzie w 2022 r. w ramach funkcji **3. Edukacja, wychowanie i opieka**, zadania 3.1.W Oświata i wychowanie, podzadania 3.1.7.W Wspieranie działalności edukacyjno-wychowawczej, działania 3.1.7.6.W Realizacja działań edukacyjnych, w tym wychowawczych, opiekuńczych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych wobec dzieci i młodzieży zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym oraz funkcji*

13. Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny, zadania 13.1.W Pomoc i integracja społeczna, podzadania 13.1.2.W Wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, działania 13.1.2.6.W Pomoc państwa w zakresie dożywiania oraz pomoc żywnościowa dla najuboższych.

Program został przyjęty uchwałą nr 140/2018 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r.

Wykonawcami Programu są Minister Rodziny i Polityki Społecznej oraz Minister Edukacji i Nauki, którzy monitorują realizację Programu za pośrednictwem Wojewodów.

Celem Programu jest wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Istotnym elementem

Programu jest zapewnienie dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym zjedzenia gorącego posiłku przygotowanego w stołówce szkolnej. Ze środków przekazywanych gminom w ramach Programu dofinansowane zostaną zarówno posiłki wydawane na stołówkach, ale również te dowożone osobom dorosłym, w tym osobom niewychodzącym z domu (np. ze względu na podeszły wiek czy niepełnosprawność), niebędącym w stanie przygotować sobie codziennie gorącego posiłku.

Całkowite koszty Programu w latach 2019-2023 wynoszą 3.886.941 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2022 r. zaplanowano w kwocie 550.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2022 plan
Wzmocnienie opiekuńczej funkcji szkoły podstawowej poprzez tworzenie warunków umożliwiających spożywanie przez uczniów posiłku w trakcie pobytu w szkole	Ministerstwo Edukacji i Nauki, Wojewodowie	Liczba szkół publicznych, która została objęta programem (w tys.)	0,5
Zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych	Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, Wojewodowie	Liczba osób objętych programem (w mln)	1

W 2022 r. w ramach Programu zaplanowano udzielanie przez gminy wsparcia osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz spełniającym kryterium dochodowe w wysokości 150% kryterium, o którym mowa w art. 8 ww. ustawy: dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej; uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej, osobom i rodzinom znajdujących się w sytuacjach wymienionych w art. 7 cyt. ustawy, w szczególności osobom starszym, chorym, niepełnosprawnym - w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Zaplanowano także dodatkowe środki dla gmin, które prowadzą samodzielnie stołówki szkolne oraz pozyskanie przez gminy dodatkowych środków na dowóz posiłków.

32. Program wieloletni „Senior+” na lata 2021-2025

Program wieloletni „Senior+” na lata 2021-2025 realizowany będzie w 2022 r. w ramach funkcji **13. Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny**, zadania 13.1. *W Pomoc i integracja społeczna*, podzadania 13.1.4. *W Wspieranie aktywnego starzenia się*, działania 13.1.4.1. *W o tej samej nazwie*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 191/2020 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2020 r.

Wykonawcą Programu jest Minister Rodziny i Polityki Społecznej we współpracy z wojewodami.

Celem strategicznym Programu jest zwiększenie aktywnego uczestnictwa seniorów w życiu społecznym poprzez dofinansowanie rozbudowy infrastruktury ośrodków wsparcia w środowisku lokalnym oraz zwiększenie miejsc w ośrodkach wsparcia „Senior+”, tj. wsparcie działań jednostek samorządu w rozwoju na ich terenie sieci Dziennych Domów „Senior+” i Klubów „Senior+”.

Celem Programu jest w szczególności zapewnienie wsparcia seniorom – osobom nieaktywnym zawodowo w wieku 60 + – poprzez umożliwienie im korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywizacji, a także obejmującej usługi w zakresie aktywności ruchowej lub kinezyterapii, oferty edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i opiekuńczej – w zależności od potrzeb stwierdzonych w środowisku lokalnym. W ramach Programu udostępniana jest seniorom infrastruktura pozwalająca na aktywne spędzanie wolnego czasu, a także zaktywizowanie i zaangażowanie seniorów w działania samopomocowe i na rzecz środowiska lokalnego.

Program jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie:

- stworzenia warunków do aktywnego starzenia się społeczeństwa,
- wsparcia finansowego jednostek samorządu w realizacji zadań własnych określonych w art. 17 ust. 2 pkt 3, art. 19 pkt 11 oraz art. 21 pkt 5 ustawy o pomocy społecznej,
- rozwoju różnorodnych środowiskowych form opieki dziennej dla osób starszych, w tym sieci placówek dziennego pobytu,
- wsparcia działań na rzecz solidarności międzypokoleniowej i wewnątrzpokoleniowej seniorów,
- integracji społecznej środowiska seniorów, w tym rozwoju działań samopomocowych,
- poprawy jakości życia seniorów w środowisku rodzinnym i lokalnym,
- zwiększenia zaangażowania seniorów w życie rodzinne i społeczności lokalnych.

Całkowite koszty Programu w latach 2021-2025 wynoszą 300.000 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2022 r. zaplanowano (w części 83) w kwocie 60.000 tys. zł

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2022 plan
Zwiększenie aktywnego uczestnictwa seniorów w życiu społecznym, poprzez dofinansowanie rozbudowy infrastruktury ośrodków wsparcia w środowisku lokalnym oraz zwiększenie miejsc w ośrodkach wsparcia „Senior+”, tj. wsparcie działań jednostek samorządu w rozwoju na ich terenie sieci Dziennych Domów „Senior+” i Klubów „Senior+”	Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, Wojewodowie	Liczba zrealizowanych zadań publicznych dofinansowanych w ramach Programu (narastająco)	745

W 2022 r. zgodnie ze wskaźnikami programu szacuje się, że powstanie 75 nowych placówek „Senior+”, w tym 25 Dziennych Domów „Senior+” oraz 50 Klubów „Senior+”, a liczba seniorów korzystających z ośrodków wsparcia wyniesie ok. 23.740. Przewidziano w szczególności:

- ogłoszenie konkursu oraz wyników konkursu – podział środków zgodnie z przesłanymi wynikami w województwach,
- monitorowanie we współpracy z wojewodami działania istniejących placówek,
- promowanie powstawania placówek wsparcia, publikację ogłoszenia o konkursie, organizację wydarzeń i konferencji informująco-promujących m.in. zasady uczestnictwa w Programie.

33. Program polskiej energetyki jądrowej

Wieloletni „*Program polskiej energetyki jądrowej*” na lata 2020-2033 realizowany będzie w 2022 r. w ramach funkcji **6. Polityka gospodarcza kraju**, zadania 6.2. *W Bezpieczeństwo gospodarcze państwa i gospodarka złożami kopalin*, podzadania 6.2.1. *W Rynki paliw i energii*, działania 6.2.1.6. *Działalność w zakresie rozwoju energetyki jądrowej*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 141/2020 Rady Ministrów z dnia 2 października 2020 r.

Koordynatorem Programu realizowanego także przez Państwową Agencję Atomistyki jest Minister Klimatu i Środowiska.

Polityka energetyczna Polski musi uwzględniać nowe cele polityki energetycznej określone na poziomie UE. Polska, jako kraj członkowski UE, czynnie uczestniczy w tworzeniu

wspólnej polityki energetycznej, a także wdraża jej główne cele w specyficznych warunkach krajowych, biorąc pod uwagę utrzymanie konkurencyjności gospodarki krajowej, ochronę interesów odbiorców oraz posiadane zasoby energetyczne.

Wdrożenie energetyki jądrowej w Polsce przyczyni się znacząco do podniesienia poziomu bezpieczeństwa energetycznego państwa oraz umożliwi zastąpienie starzejących się wysokoemisyjnych bloków węglowych, pracujących w podstawie obciążenia systemu, nowymi jednostkami bezemisyjnymi. Energetyka jądrowa spowoduje w szczególności zwiększenie poziomu dywersyfikacji zarówno bazy paliwowej w elektroenergetyce, jak i kierunków dostaw nośników energii pierwotnej. Celem Programu jest budowa oraz oddanie do eksploatacji w Polsce elektrowni jądrowych o łącznej mocy zainstalowanej od ok. 6 do ok. 9 GWe w oparciu o duże sprawdzone reaktory PWR.

W ramach Programu realizowane są następujące zadania na potrzeby energetyki jądrowej:

- rozwój zasobów ludzkich,
- rozwój infrastruktury,
- wsparcie krajowego przemysłu w przygotowaniach do udziału w budowie i eksploatacji elektrowni jądrowych,
- wzmocnienie dozoru jądrowego,
- komunikacja i informacja społeczna.

Całkowite koszty Programu w latach 2020-2033 wynoszą 588.350 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2022 r. zaplanowano w kwocie 42.818 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2022 plan
Wdrożenie w Polsce energetyki jądrowej, co przyczyni się do zapewnienia dostaw odpowiedniej ilości energii elektrycznej po akceptowalnych dla gospodarki i społeczeństwa cenach, przy równoczesnym zachowaniu wymagań ochrony środowiska	Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Państwowa Agencja Atomistyki	Poziom akceptacji społecznej dla rozwoju energetyki jądrowej w Polsce (w %)	51

W 2022 r. w ramach realizacji Programu zaplanowano m.in. następujące działania:

- opracowanie strategii komunikacji i ogólnopolskiej kampanii edukacyjno-informacyjnej,
- informacyjne, w szczególności publikacje, materiały informacyjne, publikacje raportów tematycznych oraz pikniki naukowe, w tym na rzecz wzrostu udziału polskiego przemysłu w realizacji PPEJ,
- edukacyjne, m.in. organizacja „szkoły” energetyki jądrowej oraz edukacyjnego forum energetyki jądrowej, szkolenia dla nauczycieli i warsztaty dla uczniów szkół

ponadpodstawowych,

- opracowanie programu wsparcia krajowego przemysłu,
- analizy dotyczące możliwości sektora energetycznego i energetyki jądrowej.

Dodatkowo w 2022 r. realizowane będą programy wieloletnie ustanowione przez Radę Ministrów,

1) nadzorowane przez Ministra Infrastruktury:

- a) Program inwestycyjny Centralny Port Komunikacyjny. Etap I. 2020-2023 – ustanowiony uchwałą Nr 156/2020 r. Rady Ministrów z dnia 28 października 2020 r., realizowany w latach 2020-2023,
- b) Program Bezpiecznej Infrastruktury Drogowej 2021-2024 – ustanowiony uchwałą Nr 29/2021 Rady Ministrów z dnia 23 lutego 2021 r., realizowany w latach 2021-2024,
- c) Program Budowy 100 Obwodnic na lata 2020-2030 – ustanowiony uchwałą Nr 46/2021 Rady Ministrów z dnia 13 kwietnia 2021 r., realizowany w latach 2020-2030,
- d) Program Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej+ do 2028 roku – ustanowiony uchwałą Nr 151/2019 Rady Ministrów z dnia 3 grudnia 2019 r., realizowany w latach 2019-2028,
- e) Rządowy program budowy lub modernizacji przystanków kolejowych na lata 2021-2025 – ustanowiony uchwałą Nr 63/2021 Rady Ministrów z dnia 19 maja 2021 r., realizowany w latach 2021-2025.

2) nadzorowany przez Ministra Obrony Narodowej:

- a) Wyposażenie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w czołgi – ustanowiony uchwałą Nr 89/2021 Rady Ministrów z dnia 9 lipca 2021 r., realizowany w latach 2021-2026.

W ramach powyższych programów w roku 2022 nie planuje się wydatków z budżetu państwa.

Rozdział VII

Agencje wykonawcze, instytucje gospodarki budżetowej i państwowe osoby prawne

1. Agencje wykonawcze

Agencja wykonawcza jest państwową osobą prawną tworzoną na podstawie odrębnej ustawy w celu realizacji zadań państwa. Podstawą gospodarki finansowej agencji wykonawczej jest roczny plan finansowy sporządzony także w ujęciu kasowym, tj. dochody i wydatki ujmowane są w terminie ich zapłaty. Plany finansowe agencji wykonawczych wymienione są w załączniku nr 11 do projektu ustawy budżetowej na rok 2022.

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2022 zamieszczono plany finansowe następujących agencji wykonawczych nadzorowanych przez:

Prezesa Rady Ministrów

- Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego,
- Rządowa Agencja Rezerw Strategicznych,

Ministra Rozwoju i Technologii

- Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości,
- Polska Agencja Kosmiczna,

Ministra Edukacji i Nauki

- Narodowe Centrum Badań i Rozwoju,
- Narodowe Centrum Nauki,

Ministra Obrony Narodowej

- Agencja Mienia Wojskowego,

Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa wraz z planem finansowym Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa,
- Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych.

W 2022 r. planuje się łączne przychody agencji wykonawczych na kwotę 10.141.937 tys. zł, w tym 7.400.192 tys. zł pochodzić będzie z dotacji z budżetu państwa, co stanowi 73,0% przychodów ogółem.

Planowane na 2022 r. przez agencje wykonawcze koszty ogółem wyniosą 10.307.968 tys. zł. Suma wyników finansowych brutto agencji wykonawczych będzie ujemna i wyniesie -166.031 tys. zł.

Wśród wymienionych wyżej agencji wykonawczych w trzech z nich dotacje z budżetu państwa stanowią ponad 90% ich przychodów (Narodowe Centrum Nauki, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa i Rządowa Agencja Rezerw Strategicznych).

Najważniejsze zadania realizowane przez agencje wykonawcze w 2022 r.:

- **Polska Agencja Kosmiczna (PAK)** działa na podstawie ustawy z dnia 26 września 2014 r. o Polskiej Agencji Kosmicznej jako agencja wykonawcza powołana do realizacji zadań z zakresu badań i rozwoju techniki kosmicznej, w tym inżynierii satelitarnej oraz ich zastosowania dla celów użytkowych, gospodarczych, obronnych, bezpieczeństwa państwa oraz naukowych.

Do zadań Agencji należy m. in.:

- 1) inicjowanie, przygotowywanie oraz wdrażanie założeń, głównych kierunków badań i programów rozwoju o istotnym znaczeniu dla interesu narodowego i gospodarki państwa w dziedzinie badania i użytkowania przestrzeni kosmicznej,
- 2) zapewnianie spójności polskiej polityki kosmicznej realizowanej w ramach programów narodowych i międzynarodowych, w tym programów Unii Europejskiej,
- 3) reprezentowanie polskiego interesu gospodarczego i naukowego w dziedzinie badania i użytkowania przestrzeni kosmicznej na arenie międzynarodowej, w szczególności w ramach uczestnictwa w programach Unii Europejskiej, Europejskiej Agencji Kosmicznej, Europejskiej Organizacji Eksploatacji Satelitów Meteorologicznych (EUMETSAT) i Europejskiej Agencji Obrony (EDA),
- 4) sprawowanie doradztwa w dziedzinie użytkowania przestrzeni kosmicznej,
- 5) przygotowywanie analiz i raportów z zakresu badań i użytkowania przestrzeni kosmicznej oraz ich wykorzystywania w różnych sektorach gospodarki, a także w obszarach obronności i bezpieczeństwa państwa,
- 6) podejmowanie oraz wspieranie działań na arenie międzynarodowej na rzecz promocji polskiej gospodarki i myśli naukowej w dziedzinie użytkowania przestrzeni kosmicznej,
- 7) prowadzenie działalności informacyjnej i promocyjnej w dziedzinie użytkowania przestrzeni kosmicznej,
- 8) prowadzenie działalności edukacyjnej w zakresie badania i użytkowania przestrzeni kosmicznej, a także wspieranie organizacji i przedsięwzięć promujących sprzyjające

warunki dla podejmowania działań rozwojowo-badawczych w dziedzinie użytkowania przestrzeni kosmicznej.

Zarówno przychody jak i koszty Polskiej Agencji Kosmicznej w 2022 r. zaplanowano w kwocie 29.178 tys. zł.

- **Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (NIW)** realizuje zadania na rzecz wspierania rozwoju wspólnoty obywatelskiej i społeczeństwa obywatelskiego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Do zadań Instytutu należy m.in.

- 1) wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych oraz innych zorganizowanych form społeczeństwa obywatelskiego,
- 2) wspieranie zaangażowania obywateli, organizacji pozarządowych oraz innych zorganizowanych form społeczeństwa obywatelskiego w życie publiczne, procesy kształtowania polityk publicznych i podejmowania decyzji,
- 3) wspieranie obywatelskiej kontroli nad funkcjonowaniem instytucji publicznych i instytucji zaufania publicznego oraz zwiększenie ich przejrzystości i przestrzegania reguł dobrego rządzenia,
- 4) wspieranie oddolnej aktywności obywatelskiej, wzmacnianie etosu społecznikowskiego obywateli, wspieranie i upowszechnianie wolontariatu,
- 5) podtrzymywanie i upowszechnianie kultury oraz zakorzenionej w chrześcijańskim dziedzictwie tradycji narodowej i lokalnej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturalnej, a także solidarności i wrażliwości społecznej,
- 6) promocja poszanowania i ochrony praw człowieka i praw obywatelskich,
- 7) edukacja obywatelska i kształtowanie postaw obywatelskich oraz wspieranie zaangażowania obywateli i organizacji obywatelskich w realizację zadań z zakresu edukacji formalnej i nieformalnej,

Przychody NIW zaplanowano w 2022 r. w kwocie 207.796 tys. zł, koszty natomiast 208.296 tys. zł.

- **Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP)** realizuje zadania z zakresu administracji rządowej, które zostały określone dla niej w programach rozwoju gospodarki, w szczególności w zakresie:

- 1) wspierania przedsiębiorców, w szczególności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców oraz osób zamierzających podjąć działalność gospodarczą,
- 2) eksportu,

- 3) rozwoju regionalnego,
- 4) działalności innowacyjnej,
- 5) tworzenia nowych miejsc pracy, przeciwdziałania bezrobociu i rozwoju zasobów ludzkich.

PARP realizuje zadania, w szczególności przez świadczenie usług doradczych, organizowanie szkoleń i seminariów, organizowanie przedsięwzięć informacyjnych, promocyjnych w kraju i za granicą, świadczenie usług eksperckich, udzielanie pomocy finansowej przeznaczonej m.in. na wzmocnienie potencjału podmiotów działających na rzecz rozwoju gospodarczego, innowacyjności, zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich lub potencjału adaptacyjnego przedsiębiorców.

Zarówno przychody jak i koszty Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości w 2022 r. zaplanowano w kwocie 281.410 tys. zł.

- **Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR)** działa na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju jako agencja wykonawcza powołana do realizacji zadań z zakresu polityki naukowej państwa. Centrum wspiera tworzenie nowoczesnych rozwiązań i technologii poprzez finansowanie projektów badawczych. Ponadto NCBiR uczestniczy we wdrażaniu programów operacyjnych.

Przychody Centrum w 2022 r. zaplanowano w wysokości 1.734.421 tys. zł. Podstawowym źródłem przychodów będą dotacje otrzymane z budżetu państwa w kwocie 1.540.913 tys. zł, przeznaczone na realizację zadań (w tym na projekty finansowane z udziałem środków Unii Europejskiej) oraz na pokrycie kosztów funkcjonowania jednostki. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju może pozyskiwać również przychody z innych źródeł, w tym z budżetu Unii Europejskiej, międzynarodowych programów badawczych, z komercjalizacji wyników prowadzonych badań.

Planowane na 2022 r. koszty NCBiR zostały określone na kwotę 1.734.421 tys. zł, z czego na finansowanie zadań przewidziano 1.492.237 tys. zł. Środki te przeznaczone zostaną przede wszystkim na realizację strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych oraz badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa.

- **Narodowe Centrum Nauki (NCN)** funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki jako agencja wykonawcza powołana do wspierania działalności naukowej w zakresie badań podstawowych.

Przychody Centrum w 2022 r. zaplanowano w wysokości 1.580.137 tys. zł. Źródłem przychodów będą przede wszystkim dotacje otrzymane z budżetu państwa w kwocie 1.435.953 tys. zł, przeznaczone na realizację zadań oraz na pokrycie kosztów

funkcjonowania jednostki. Narodowe Centrum Nauki może uzyskiwać również środki z innych źródeł, w tym przekazywane przez krajowe i zagraniczne podmioty finansujące programy badawcze.

Planowane na 2022 r. koszty Narodowego Centrum Nauki zostały określone na kwotę 1.580.132 tys. zł, z tego na realizację zadań badawczych planuje się kwotę 1.529.635 tys. zł.

- **Agencja Mienia Wojskowego (AMW)** realizuje zadania własne i zadania zlecone, przede wszystkim w zakresie:
 - 1) gospodarowania powierzonym i użyczonym mieniem Skarbu Państwa,
 - 2) obrotu mieniem, w tym sprzedaży lokali mieszkalnych i innych nieruchomości oraz infrastruktury, a także przejmowania i nabywania mienia,
 - 3) zbywania podmiotom mienia ruchomego przekazanego Agencji przez Ministra Obrony Narodowej,
 - 4) działalności gospodarczej wynikającej z potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa,
 - 5) obrotu z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, w tym współpracy z przedsiębiorcami w tym zakresie,
 - 6) budowy domów mieszkalnych, a także remontów budynków i lokali mieszkalnych, użytkowych i internatów oraz związanej z nimi infrastruktury, wynikających z potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa,
 - 7) wypłacania osobom uprawnionym świadczeń pieniężnych, na które Agencja otrzymuje dotację budżetową,
 - 8) wydawania żołnierzom zawodowym decyzji o przydziale lokali mieszkalnych znajdujących się w dyspozycji Agencji.

Przychody Agencji Mienia Wojskowego zaplanowano w 2022 r. w wysokości 1.758.472 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 1.745.701 tys. zł.

- **Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR)** - głównym zadaniem są dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie części kosztów inwestycji i częściowa spłata kapitału kredytów na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych, a także na sfinansowanie kosztów wznowienia produkcji oraz odtworzenia środków trwałych w przypadku wystąpienia szkód.

Ponadto ARiMR posiada status unijnej agencji płatniczej, w związku z powyższym oprócz kosztów realizacji zadań zawartych w planie finansowym przekazuje również transfery środków europejskich w ramach współfinansowania z budżetu państwa i finansowania z budżetu środków europejskich.

Przychody Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zaplanowano w 2022 r. w wysokości 2.384.039 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 2.383.649 tys. zł.

Agencja przychody przeznacza m.in. na:

- 1) dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie części kosztów inwestycji i częściową spłatę kapitału kredytów na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych,
 - 2) dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie kosztów wznowienia produkcji oraz odtworzenia środków trwałych w przypadku wystąpienia szkód,
 - 3) finansowanie lub dofinansowanie ponoszonych przez producentów rolnych kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie,
 - 4) dopłaty krajowe do materiału siewnego,
 - 5) finansowanie zalesiania gruntów rolnych.
- **Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (KOWR)** funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 10 lutego 2017 r. o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa.

Przychody Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w 2022 r. zaplanowano w kwocie 504.538 tys. zł, w tym dotacja z budżetu państwa – 34.209 tys. zł., natomiast koszty zaplanowano w kwocie 492.055 tys. zł.

Do głównych zadań Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa należą:

- 1) gospodarowanie mieniem Skarbu Państwa przejętym po likwidacji państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej, które stanowią **Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa**,
- 2) działania w zakresie promocji produktów rolnych i rolno-spożywczych,
- 3) wspieranie rozwoju współpracy handlowej sektora rolno-spożywczego z zagranicą,
- 4) wsparcie działań na rzecz odnawialnych źródeł energii, w szczególności w rolnictwie,
- 5) wsparcie działań rozwojowych i inwestycyjnych w zakresie innowacyjności w sektorze rolno-spożywczym,
- 6) restrukturyzacja zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne.

Przychody Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa zaplanowano w 2022 r. w wysokości 1.138.798 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 1.347.290 tys. zł.

- **Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych (COBORU)** realizuje zadania związane z prowadzeniem badań urzędowych, w zakresie badania i rejestracji odmian

roślin, porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego oraz ochrony prawnej odmian roślin.

Przychody Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych zaplanowano w 2022 r. w wysokości 122.802 tys. zł, a koszty zostały określone w kwocie 119.265 tys. zł.

- **Rządowa Agencja Rezerw Strategicznych (RARS)** realizuje zadania w zakresie gospodarowania rezerwami strategicznymi, jak również utrzymuje agencyjne zapasy ropy naftowej i produktów naftowych oraz nadzoruje zapasy obowiązkowe ropy naftowej i paliw, w tym m.in.:

- 1) utrzymywanie rezerw strategicznych, w tym ich przechowywanie, dokonywanie wymiany lub zamiany oraz przeprowadzanie konserwacji przechowywanych rezerw strategicznych,
- 2) wykonywanie decyzji Prezesa Rady Ministrów dotyczących tworzenia, udostępnienia i likwidacji rezerw strategicznych,
- 3) wykonywanie decyzji innych organów lub podmiotów dotyczących zakupu, magazynowania i wydawania określonych asortymentów towarów,
- 4) organizowanie usług, w tym usług transportowo-logistycznych, na własną rzecz oraz zarządzanie nieruchomościami stanowiącymi własność lub pozostającymi w posiadaniu Agencji,
- 5) prowadzenie inwestycji związanych z budową lub modernizacją infrastruktury technicznej służącej do utrzymywania rezerw strategicznych,
- 6) udostępnianie rezerw strategicznych oraz realizacja innych zadań w ramach udzielania pomocy i wsparcia podmiotom prawa międzynarodowego publicznego,
- 7) tworzenie i utrzymywanie zapasów agencyjnych ropy naftowej i paliw.

Przychody Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych w 2022 r. zaplanowano w kwocie 400.346 tys. zł, natomiast koszty w wysokości 386.571 tys. zł.

Zaplanowane na 2022 r. kwoty przychodów, z uwzględnieniem dotacji z budżetu państwa, kosztów oraz wynik finansowy brutto agencji wykonawczych przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	Przychody	w tym dotacja z budżetu państwa	Koszty	Wynik finansowy brutto
	w tys. zł			
1	2	3	4	5
Polska Agencja Kosmiczna	29.178	17.566	29.178	0
Narodowy Instytut Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego	207.796	155.147	208.296	-500
Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	281.410	199.146	281.410	0
Narodowe Centrum Badań i Rozwoju	1.734.421	1.540.913	1.734.421	0
Narodowe Centrum Nauki	1.580.137	1.435.953	1.580.132	5
Agencja Mienia Wojskowego	1.758.472	1.362.072	1.745.701	12.771
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	2.384.039	2.256.373	2.383.649	390
Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa	504.538	34.209	492.055	12.483
Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa	1.138.798	0	1.347.290	-208.492
Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych	122.802	35.313	119.265	3.537
Rządowa Agencja Rezerw Strategicznych	400.346	363.500	386.571	13.775
Razem	10.126.937	7.385.192	10.292.968	-166.031

2. Instytucje Gospodarki Budżetowej

Instytucje gospodarki budżetowej wymienione są w załączniku nr 12 do projektu ustawy budżetowej na rok 2022.

W przedłożonym projekcie zamieszczono plany finansowe następujących instytucji gospodarki budżetowej utworzonych przez:

Szefa Kancelarii Prezydenta RP

- Centrum Obsługi Kancelarii Prezydenta RP,

Dyrektora Sądu Apelacyjnego w Krakowie

- Centrum Zakupów dla Sądownictwa Instytucja Gospodarki Budżetowej,

Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

- Centrum Obsługi Administracji Rządowej,

Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji

- Centralny Ośrodek Informatyki,
- Centrum Usług Logistycznych,

Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu

- Centralny Ośrodek Sportu,

Ministra Obrony Narodowej

- Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego,

Ministra Sprawiedliwości

- Mazowiecka Instytucja Gospodarki Budżetowej „MAZOVIA”,

Ministra Zdrowia

- Profilaktyczny Dom Zdrowia w Juracie,

Krajową Radę Radiofonii i Telewizji

- Krajowy Instytut Mediów.

W 2022 r. planuje się łączne przychody instytucji gospodarki budżetowej na kwotę 2.312.817 tys. zł, w tym 853.303 tys. zł pochodzić będzie z dotacji budżetu państwa (dla: Centrum Obsługi Administracji Rządowej, Centralnego Ośrodka Sportu oraz Zakładu Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego), co stanowi 36,9% przychodów ogółem. Planowane przez instytucje gospodarki budżetowej koszty ogółem na 2022 r. wyniosą 2.332.729 tys. zł, natomiast wynik finansowy brutto ogółem będzie ujemny i wyniesie -19.912 tys. zł.

Najważniejsze zadania realizowane przez poszczególne instytucje gospodarki budżetowej w 2022 r. wskazano poniżej:

- **Centrum Obsługi Kancelarii Prezydenta RP** – w ramach prowadzonej działalności realizuje zadania publiczne na rzecz Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz Kancelarii Prezydenta RP, w szczególności w zakresie obsługi gospodarczej, techniczno-remontowej, inwestycyjnej, porządkowej, teleinformatycznej, kancelaryjnej, usług wydawniczych i poligraficznych oraz obsługi recepcyjnej, transportowej, hotelarskiej, gastronomicznej, rekreacyjnej, gospodarki materiałowej i zaopatrzenia.

Przychody Centrum Obsługi Kancelarii Prezydenta RP zaplanowano w 2022 r. w wysokości 80.716 tys. zł, a koszty zostały określone w kwocie 80.014 tys. zł.

- **Centrum Zakupów dla Sądownictwa Instytucja Gospodarki Budżetowej** – pełniąc funkcję centralnego zamawiającego dokonuje centralnych zakupów w kategoriach wyposażenia i materiałów oraz usług dla jednostek sądownictwa powszechnego. Ponadto Instytucja zajmuje się sprzedażą usług kwaterunkowych, głównie dla pracowników resortu sprawiedliwości oraz członków ich rodzin, a także udostępnia sale szkoleniowe na potrzeby wewnętrzne sądownictwa.

Przychody Centrum Zakupów dla Sądownictwa Instytucja Gospodarki Budżetowej zaplanowano w 2022 r. w wysokości 7.320 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 7.239 tys. zł.

- **Centrum Obsługi Administracji Rządowej (COAR)** – wykonuje zadania na rzecz Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz prowadzi sprzedaż wyrobów i usług dla odbiorców zewnętrznych. Zapewnia techniczne, w tym teleinformatyczne warunki pracy Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, prowadzi remonty obiektów budowlanych, maszyn i urządzeń oraz inwestycje w obiektach budowlanych, administruje przydzielonymi składnikami majątkowymi, świadczy usługi konferencyjne dla Rządu RP i administracji rządowej.

Przychody COAR zaplanowano w 2022 r. w wysokości 59.045 tys. zł, a koszty zostały określone w kwocie 62.273 tys. zł.

- **Centralny Ośrodek Informatyki (COI)** – przedmiotem podstawowej działalności Ośrodka jest odpłatne wykonywanie usług na rzecz Ministra Cyfryzacji: udostępnianie danych krajowych i zagranicznych z centralnej ewidencji pojazdów i centralnej ewidencji kierowców oraz prowadzenie ewidencji lub rejestrów państwowych, w szczególności Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności, Rejestru Dowodów Osobistych, Rejestru Stanu Cywilnego oraz innych rejestrów wchodzących w skład Systemu Rejestrów Państwowych, jak również budowa, rozwój, utrzymanie, serwis

i eksploatacja systemów informatycznych i teleinformatycznych prowadzonych przez Ministra Cyfryzacji.

Przychody Centralnego Ośrodka Informatyki zaplanowano w 2022 r. w wysokości 241.728 tys. zł, a koszty zostały określone w kwocie 241.628 tys. zł.

- **Centrum Usług Logistycznych (CUL)** – stanowi logistyczne i techniczne wsparcie dla działań Policji oraz pozostałych jednostek resortu spraw wewnętrznych i administracji. Instytucja realizuje zadania polegające m.in. na: organizacji i obsłudze szkoleń, w tym z zakresu bezpieczeństwa, zakwaterowaniu osób, dystrybucji paliw, zabezpieczeniu funkcjonowania lotniska Warszawa – Babice dla potrzeb lotnictwa służb porządku publicznego, lotnictwa cywilnego oraz utrzymywanie gotowości lotniska do realizacji zadań dodatkowych.

Przychody Centrum Usług Logistycznych zaplanowano w 2022 r. w wysokości 57.040 tys. zł, a koszty zostały określone w kwocie 55.929 tys. zł.

- **Centralny Ośrodek Sportu (COS)** – realizuje zadania publiczne w zakresie kultury fizycznej poprzez tworzenie warunków organizacyjnych, ekonomicznych i technicznych dla szkolenia sportowego prowadzonego przez polskie związki sportowe i inne podmioty działające w zakresie kultury fizycznej, w tym zapewnienie zaplecza materialno - technicznego dla potrzeb szkolenia.

Przychody Centralnego Ośrodka Sportu zaplanowano w 2022 r. w wysokości 182.400 tys. zł, w tym dotacja z budżetu państwa w kwocie 35.700 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 202.689 tys. zł.

- **Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego** – realizuje zobowiązania strony polskiej wynikające z członkostwa w Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego w zakresie udziału Rzeczypospolitej Polskiej w Programie Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego w Dziedzinie Bezpieczeństwa (NSIP: NATO Security Investment Programme). Program ten stworzono w celu zapewnienia wspólnego finansowania projektów inwestycyjnych w krajach członkowskich NATO. Obejmuje on wyłącznie zadania zgrupowane w pakietach inwestycyjnych, których wykonanie zapewnia osiągnięcie podstawowych zdolności operacyjnych. Pakiety realizowane w ramach Programu NSIP obejmują następujące kategorie infrastruktury wojskowej: lotniska, bazy morskie, systemy łączności, stanowiska dowodzenia obroną powietrzną, radary dalekiego zasięgu obrony powietrznej, instalacje paliwowe.

Przychody Zakładu Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego zaplanowano w 2022 r. w wysokości 1.231.793 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 1.231.743 tys. zł.

Środki z dotacji celowej w wysokości 805.804 tys. zł zostaną przeznaczone na wydatki inwestycyjne w ramach NSIP, natomiast dotacja podmiotowa w wysokości 10.266 tys. zł przeznaczona jest na sfinansowanie udziału narodowego w ramach krajowych wydatków administracyjnych.

- **Mazowiecka Instytucja Gospodarki Budżetowej „MAZOVIA” (MIGB Mazovia)** - zajmuje się szerokim spektrum prac związanych z produkcją i usługami m.in. z zakresu budownictwa czy drobnej wytwórczości mających na celu aktywizację zawodową więźniów.

Przychody MIGB Mazovia zaplanowano w 2022 r. w wysokości 417.562 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 416.562 tys. zł.

- **Profilaktyczny Dom Zdrowia w Juracie** – statutową działalnością instytucji jest rehabilitacja połączona z pobytem – turnusy (częściowo refundowane ze środków z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i Narodowego Funduszu Zdrowia). Profilaktyczny Dom Zdrowia osiąga przychody także z wynajmu gościom komercyjnym pokoi hotelowych wraz z wyżywieniem (bez rehabilitacji). Pozostałe przychody osiągane są z wynajmu oraz organizacji konferencji i szkoleń. Działalność PDZ jest sezonowa, większość przychodów jest osiągana w miesiącach letnich.

Przychody Profilaktycznego Domu Zdrowia w Juracie zaplanowano w 2022 r. w wysokości 1.760 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 1.740 tys. zł.

- **Krajowy Instytut Mediów (KIM)** – jest instytucją gospodarki budżetowej powołaną przez Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji zarządzeniem nr 2 z dnia 4 grudnia 2020 r., zgodnie z którym Instytut ten uzyskując wpis do Krajowego Rejestru Sądowego rozpoczął działalność dnia 31 grudnia 2020 r.

Przedmiotem podstawowej działalności Instytutu jest m.in.: dostarczanie danych populacyjnych oraz informacji o trendach i technologiach w zakresie konsumpcji mediów, a także weryfikacja mierników do pomiaru mediów w Polsce.

Przychody Krajowego Instytutu Mediów zaplanowano w 2022 r. w wysokości 33.453 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 32.912 tys. zł.

Zaplanowane na 2022 r. kwoty przychodów, z uwzględnieniem dotacji budżetowych, kosztów oraz wyników finansowych brutto instytucji gospodarki budżetowych przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	Przychody	w tym: dotacja z budżetu	Koszty	Wynik finansowy brutto
	w tys. zł			
1	2	3	4	5
Centrum Obsługi Kancelarii Prezydenta RP	80.716		80.014	702
Centrum Zakupów dla Sądownictwa IGB	7.320		7.239	81
Centrum Obsługi Administracji Rządowej	59.045	1.533	62.273	-3.228
Centralny Ośrodek Informatyki	241.728		241.628	100
Centrum Usług Logistycznych	57.040		55.929	1.111
Centralny Ośrodek Sportu	182.400	35.700	202.689	-20.289
Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego	1.231.793	816.070	1.231.743	50
Mazowiecka Instytucja Gospodarki Budżetowej „MAZOVIA”	417.562		416.562	1.000
Profilaktyczny Dom Zdrowia w Juracie	1.760		1.740	20
Krajowy Instytut Mediów	33.453		32.912	541
Razem	2.312.817	853.303	2.332.729	-19.912

3. Państwowe osoby prawne, o których mowa w art. 9 pkt 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych

Jednostki sektora finansów publicznych, których plany finansowe wymienione są w załączniku 14 do projektu ustawy budżetowej na rok 2022 są tworzone, jako państwowe osoby prawne, na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, instytutów badawczych, banków i spółek prawa handlowego.

W przedłożonym projekcie ustawy budżetowej na rok 2022 zamieszczono plany finansowe następujących państwowych osób prawnych nadzorowanych przez:

Prezesa Rady Ministrów

- Ośrodek Studiów Wschodnich im. Marka Karpia,
- Instytut Zachodni im. Zygmunta Wojciechowskiego,
- Instytut Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka,
- Instytut Europy Środkowej,
- Urząd Komisji Nadzoru Finansowego,
- Polski Instytut Ekonomiczny,

Ministra Rozwoju i Technologii

- Krajowy Zasób Nieruchomości,
- Urząd Dozoru Technicznego,
- Polskie Centrum Akredytacji,
- Polska Organizacja Turystyczna,

Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu

- Polski Instytut Sztuki Filmowej,
- Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia,
- Polska Agencja Antydopingowa,
- Polskie Laboratorium Antydopingowe,

Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

- Polski Klub Wyścigów Konnych,
- Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie,
- 16 wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego,

Ministra Edukacji i Nauki

- Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej,
- Centrum Łukasiewicz,

Ministra Infrastruktury

- Polska Agencja Żeglugi Powietrznej,
- Transportowy Dozór Techniczny,
- Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

Ministra Klimatu i Środowiska

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- 23 parki narodowe (Babiogórski, Białowiecki, Biebrzański, Bieszczadzki, Bory Tucholskie, Drawieński, Gorczański, Góry Stołowe, Kampinoski, Karkonoski, Magurski, Narwiański, Ojcowski, Pieniński, Poleski, Roztoczański, Słowiński, Świętokrzyski, Tatrzański, Ujście Warty, Wielkopolski, Wigierski, Woliński),

Ministra Spraw Zagranicznych

- Polski Instytut Spraw Międzynarodowych,

Ministra Zdrowia

- Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji,
- Agencja Badań Medycznych,

Ministra Rodziny i Polityki Społecznej

- Zakład Ubezpieczeń Społecznych,

Ministra Finansów

- Polska Agencja Nadzoru Audytowego

oraz

- Rzecznik Finansowy.

W 2022 r. planuje się łączne przychody państwowych osób prawnych na kwotę 17.153.063 tys. zł, w tym 2.535.628 tys. zł pochodzić będzie z dotacji i subwencji z budżetu państwa, co stanowi 14,8% przychodów ogółem.

Planowane na 2022 r. przez państwowe osoby prawne koszty ogółem wyniosą 19.666.990 tys. zł.

Wynik finansowy brutto państwowych osób prawnych ogółem będzie ujemny i wyniesie -2.513.927 tys. zł.

Do głównych zadań realizowanych przez ww. jednostki w 2022 r. należą:

- **Ośrodek Studiów Wschodnich im. Marka Karpia** zajmuje się gromadzeniem, opracowywaniem oraz udostępnianiem organom władzy publicznej informacji o istotnych wydarzeniach i procesach politycznych, społecznych i gospodarczych na obszarze Europy Środkowej, Europy Wschodniej, Rosji, Półwyspu Bałkańskiego oraz Kaukazu Południowego i Azji Centralnej, a w przypadkach uzasadnionych strategicznymi interesami politycznymi lub gospodarczymi Rzeczypospolitej Polskiej również na innych obszarach. Do jego zadań należy wykonywanie ekspertyz, analiz i studiów prognostycznych dotyczących sytuacji politycznej, społecznej i gospodarczej oraz rozwoju stosunków międzynarodowych, a także współpraca z polskimi i zagranicznymi instytucjami, ośrodkami nauki i osobami fizycznymi oraz promocja polskiej myśli analitycznej poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Przychody Ośrodka Studiów Wschodnich im. Marka Karpia w 2022 r. zaplanowano w kwocie 10.766 tys. zł, natomiast koszty w kwocie 10.729 tys. zł.

- **Instytut Zachodni im. Zygmunta Wojciechowskiego** jest państwową jednostką organizacyjną z siedzibą w Poznaniu, działającą na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 2015 r. o Instytucie Zachodnim im. Zygmunta Wojciechowskiego.

Do zadań Instytutu należy m.in:

- gromadzenie, opracowywanie oraz udostępnianie organom władzy publicznej informacji o istotnych wydarzeniach i procesach politycznych, społecznych i gospodarczych w zakresie stosunków polsko-niemieckich, przemian politycznych, gospodarczych, społecznych i kulturowych w Niemczech, roli Niemiec w Europie i świecie, roli Europy w stosunkach międzynarodowych, w tym w zakresie ładu oraz bezpieczeństwa międzynarodowego oraz procesów związanych z kształtowaniem się pamięci zbiorowej i polityki historycznej oraz prowadzeniem polityki polonijnej,
- przygotowywanie analiz, ekspertyz i studiów prognostycznych w ww. zakresie,
- organizowanie i prowadzenie badań naukowych w zakresie prowadzonej tematyki,
- gromadzenie specjalistycznego księgozbioru i dokumentacji naukowej, a także prowadzenie otwartej działalności bibliotecznej i działalności wydawniczej,
- współpraca z krajowymi, zagranicznymi i międzynarodowymi instytucjami naukowymi i stowarzyszeniami.

Zarówno przychody jak i koszty Instytutu Zachodniego im. Zygmunta Wojciechowskiego w 2022 r. zaplanowano w kwocie 4.577 tys. zł.

- **Instytut Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka** jest państwową osobą prawną, działającą na podstawie ustawy z dnia 8 lutego 2018 r. o Instytucie Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka.

Do zadań Instytutu należy:

- przekazywanie młodym pokoleniom znaczenia tradycji polsko-węgierskiej,
- wzmacnianie współpracy i nawiązywanie kontaktów między przedstawicielami młodego pokolenia, w szczególności w dziedzinie kultury i sportu,
- wspieranie współpracy naukowej, inicjatyw oraz projektów naukowych i oświatowych mających na celu wzajemne poznanie języka, kultury, historii i polityki obu państw,
- wspieranie wzajemnej myśli innowacyjnej polsko-węgierskich organizacji kulturalnych, gospodarczych i politycznych w celu wzmacniania konkurencyjności obu państw,
- finansowanie lub dofinansowanie przedsięwzięć na rzecz współpracy polsko-węgierskiej,
- analiza przemian politycznych, gospodarczych i społecznych w Europie, wpływających na bezpieczeństwo i rozwój Rzeczypospolitej Polskiej i Węgier.

Przychody Instytutu Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka w 2022 r. zaplanowano w kwocie 6.023 tys. zł, natomiast koszty w kwocie 5.963 tys. zł.

- **Instytut Europy Środkowej** został utworzony na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o Instytucie Europy Środkowej.

Do zadań Instytutu należy m. in.:

- prowadzenie działalności analitycznej wspierającej działania polityczne na rzecz budowania współpracy z państwami Europy Środkowej i Europy Środkowo-Wschodniej,
- współpraca z zagranicznymi podmiotami zajmującymi się stosunkami międzynarodowymi, ze szczególnym uwzględnieniem podmiotów mających siedzibę w państwach Europy Środkowej i Europy Środkowo-Wschodniej,
- prowadzenie badań naukowych w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych, ze szczególnym uwzględnieniem stosunków międzynarodowych, polityki zagranicznej oraz planowanych projektów współpracy międzynarodowej i transgranicznej w Europie Środkowej i Europie Środkowo-Wschodniej.

Zarówno przychody jak i koszty Instytutu Europy Środkowej w 2022 r. zaplanowano w kwocie 3.913 tys. zł.

- **Urząd Komisji Nadzoru Finansowego (UKNF)**, na mocy ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem nadzoru nad rynkiem finansowym oraz ochrony inwestorów na tym rynku jest od dnia 1 stycznia 2019 r. państwową osobą prawną. Zadaniem Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego jest zapewnienie obsługi Komisji Nadzoru Finansowego i Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego. Nadzór nad działalnością Urzędu Komisji sprawuje Prezes Rady Ministrów. Plan finansowy Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego na rok 2022 został przygotowany w wysokości uwzględniającej potrzeby wydatkowe wynikające z rozszerzenia zakresu podmiotowego i przedmiotowego sprawowanego przez KNF nadzoru w ostatnich latach. Koszty funkcjonowania oraz przychody służące finansowaniu tych kosztów zaplanowano w kwotach 525.219 tys. zł oraz 536.040 tys. zł.
- **Polski Instytut Ekonomiczny** powstał w miejsce zlikwidowanego Instytutu Badań Rynku, Konsumpcji i Koniunktur – Państwowego Instytutu Badawczego. Został on utworzony na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o Polskim Instytucie Ekonomicznym.

Do zadań Instytutu należy m. in.:

- inspirowanie, organizowanie i prowadzenie badań naukowych w zakresie nauk ekonomicznych i społecznych oraz przekazywanie ich wyników organom władzy publicznej,
- przygotowywanie analiz, ekspertyz i studiów prognostycznych z zakresu nauk ekonomicznych i społecznych,
- współpraca z polskimi i zagranicznymi instytucjami, ośrodkami nauki i osobami fizycznymi oraz promocja polskiej myśli analitycznej poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej,
- współpraca z jednostkami akademickimi i naukowymi, w tym zagranicznymi, w realizacji badań naukowych z zakresu nauk ekonomicznych i społecznych.

Zarówno przychody jak i koszty Polskiego Instytutu Ekonomicznego w 2022 r. zaplanowano w kwocie 13.893 tys. zł.

- **Krajowy Zasób Nieruchomości (KZN)** utworzony został na mocy ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości. KZN gospodaruje nieruchomościami Skarbu Państwa, przeznaczając je pod budowę mieszkań w formule najmu lub najmu z opcją dojścia do własności.

Przychody KZN, które na 2022 rok zaplanowano w wysokości 76.340 tys. zł – będą pochodziły w głównej mierze ze środków dotacji z budżetu państwa oraz działalności w zakresie gospodarowania Zasobem. Koszty KZN na 2022 rok zostały określone na kwotę 76.435 tys. zł, w tym kwota 60.300 tys. zł zostanie przeznaczona na realizację zadań, a 16.095 tys. zł na pokrycie kosztów funkcjonowania KZN.

- **Urząd Dozoru Technicznego** uzyskuje przychody przede wszystkim z tytułu opłat uzyskiwanych za badania urządzeń znajdujących się pod dozorem technicznym i opłat pobieranych za świadczenie usług w zakresie dozoru technicznego. Koszty zaś związane są z działalnością statutową nakierowaną na wspieranie państwa i obywateli w zapewnieniu bezpieczeństwa użytkowania urządzeń technicznych.

Przychody Urzędu Dozoru Technicznego zaplanowano w 2022 r. w wysokości 536.569 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 451.913 tys. zł.

- **Polskie Centrum Akredytacji** jest krajową jednostką upoważnioną do akredytacji jednostek certyfikujących, kontrolujących, laboratoriów badawczych i wzorcujących oraz innych podmiotów prowadzących oceny zgodności i weryfikacje. Przychodami Polskiego Centrum Akredytacji są w głównej mierze przychody z prowadzonej działalności akredytacyjnej, w tym szkoleniowej, które całkowicie pokrywają koszty działalności tej państwowej osoby prawnej.

Przychody Polskiego Centrum Akredytacji zaplanowano w 2022 r. w wysokości 24.550 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 24.473 tys. zł.

- Zadania **Polskiej Organizacji Turystycznej (POT)** nakierowane są głównie na realizację projektów wynikających z zadań statutowych Polskiej Organizacji Turystycznej, tj. na promocję Polski jako kraju atrakcyjnego turystycznie.

Zarówno przychody jak i koszty Polskiej Organizacji Turystycznej zaplanowano w 2022 r. w wysokości 53.559 tys. zł. Dotacje z budżetu państwa dla Polskiej Organizacji Turystycznej stanowią 99,2% przychodów. Koszty funkcjonowania POT wyniosą w 2022 r. 27.123 tys. zł (co stanowi 50,6% kosztów ogółem).

- **Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (PGW WP)** utworzone zostało na mocy ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, jako państwowa osoba prawna.

PGW WP realizuje od 1 stycznia 2018 r. zadania w zakresie gospodarki wodnej.

PGW WP tworzą: Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, 11 regionalnych zarządów gospodarki wodnej (Białystok, Bydgoszcz, Gdańsk, Gliwice, Kraków, Lublin, Poznań, Rzeszów, Szczecin, Warszawa i Wrocław), zarządy zlewni i nadzory wodne.

Przychodami Wód Polskich będą głównie: wpływy z opłat za usługi wodne, wpływy z tytułu należności za korzystanie ze śródlądowych dróg wodnych oraz urządzeń stanowiących własność Skarbu Państwa, wpływy z tytułu partycypacji w kosztach utrzymania wód lub urządzeń wodnych, wpływy z tytułu opłat za udzielenie zgody wodnoprawnej, środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, dotacje celowe z budżetu państwa, środki od innych jednostek sektora finansów publicznych. Na koszty działalności składają się głównie koszty funkcjonowania oraz wydatki majątkowe.

Przychody PGWWP zaplanowano na 2022 r. w wysokości 1.515.753 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 2.125.909 tys. zł.

- **Polski Instytut Sztuki Filmowej** realizuje zadania z zakresu polityki państwa w dziedzinie kinematografii, w szczególności przez:
 - tworzenie warunków do rozwoju polskiej produkcji filmów i koprodukcji filmowej,
 - inspirowanie i wspieranie rozwoju wszystkich gatunków polskiej twórczości filmowej, w szczególności filmów artystycznych, w tym przygotowanie projektów filmowych, produkcji filmów i rozpowszechniania filmów,
 - wspieranie działań mających na celu tworzenie warunków powszechnego dostępu do dorobku polskiej, europejskiej i światowej sztuki filmowej,
 - wspieranie debiutów filmowych oraz rozwoju artystycznego młodych twórców filmowych,
 - promocję polskiej twórczości filmowej,
 - dofinansowywanie przedsięwzięć z zakresu przygotowania projektów filmowych, produkcji, dystrybucji i rozpowszechniania filmów, promocji polskiej twórczości filmowej i upowszechniania kultury filmowej, w tym produkcji filmów podejmowanych przez środowiska polonijne,
 - świadczenie usług eksperckich organom administracji publicznej,
 - wspieranie utrzymywania archiwów filmowych,
 - wspieranie rozwoju potencjału polskiego niezależnego przemysłu kinematograficznego, a w szczególności małych i średnich przedsiębiorców działających w kinematografii,
 - wspieranie produkcji audiowizualnej na zasadach określonych w ustawie o finansowym wspieraniu produkcji audiowizualnej,
 - nadawanie każdemu filmowi wyświetlanemu w kinie indywidualnego identyfikatora publikowanego na stronie podmiotowej Instytutu w Biuletynie Informacji Publicznej.

Zarówno przychody jak i koszty Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej w 2022 r. zaplanowano w kwocie 275.680 tys. zł.

- Podstawowym celem **Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia** jest inicjowanie, wspieranie i podejmowanie działań w Rzeczypospolitej Polskiej i Federacji Rosyjskiej na rzecz dialogu i porozumienia w stosunkach polsko-rosyjskich. W ramach podejmowanych działań są m.in.: prowadzone badania naukowe, organizowane konferencje, spotkania, prowadzona jest działalność edukacyjna i wydawnicza, organizowana jest wymiana młodzieży i studentów.

Zarówno przychody jak i koszty Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia w 2022 r. zaplanowano w kwocie 6.775 tys. zł.

- Zadania **Polskiej Agencji Antydopingowej (POLADA)** nakierowane są na realizację szeroko zakrojonego programu antydopingowego, zgodnego ze Światowym Programem Antydopingowym Światowej Agencji Antydopingowej.

Zarówno przychody jak i koszty Polskiej Agencji Antydopingowej zaplanowano na 2022 r. w wysokości 8.120 tys. zł. Dotacje z budżetu państwa dla POLADA stanowią 98,5% przychodów. Koszty funkcjonowania POLADA stanowią 100% kosztów ogółem.

- Zadania **Polskiego Laboratorium Antydopingowego (PLAD)** nakierowane są przede wszystkim na prowadzenie działań niezbędnych do utrzymania akredytacji Światowej Agencji Antydopingowej oraz krajowej jednostki akredytującej na zgodność z normą ISO obowiązującą w laboratoriach badawczych, prowadzenie analiz antydopingowych próbek fizjologicznych zawodników i zwierząt, realizację projektów badawczych w zakresie zwalczania dopingu w sporcie oraz inne zadania wynikające ze standardów międzynarodowych Światowej Agencji Antydopingowej.

Zarówno przychody jak i koszty Polskiego Laboratorium Antydopingowego zaplanowano na 2022 r. w wysokości 13.220 tys. zł. Dotacje z budżetu państwa dla PLAD stanowią 25,7% przychodów. Koszty funkcjonowania PLAD stanowią 93,9% kosztów ogółem.

- Podstawowym przedmiotem działalności **Polskiego Klubu Wyścigów Konnych (PKWK)** jest nadzór nad zasadami organizowania wyścigów konnych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, działanie na rzecz umacniania i doskonalenia hodowli koni oraz na rzecz rozwoju wyścigów konnych.

Przychody Polskiego Klubu Wyścigów Konnych zaplanowano w 2022 r. w wysokości 6.344 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 6.252 tys. zł.

- **Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie** realizuje zadania z zakresu doradztwa rolniczego mającego na celu poprawę dochodów rolniczych, podnoszenie konkurencyjności gospodarstw rolnych, wspieranie zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, a także

podnoszenie poziomu kwalifikacji zawodowych rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich.

Przychody Centrum Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Brwinowie zaplanowano w 2022 r. w wysokości 45.976 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 45.946 tys. zł.

- **Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego** realizują zadania z zakresu doradztwa rolniczego, polegające m. in. na prowadzeniu szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich, podnoszeniu ich kwalifikacji zawodowych, prowadzą działalność informacyjną wspierającą rozwój produkcji rolniczej, upowszechniają metody produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska, prowadzą analizy rynku artykułów rolnospożywczych i środków produkcji oraz gromadzą i upowszechniają informacje rynkowe w tym zakresie.

Łączne przychody wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego zaplanowano w 2022 r. w wysokości 358.114 tys. zł, w tym dotacja z budżetu państwa w kwocie 242.466 tys. zł. Łączne koszty zostały określone na kwotę 355.052 tys. zł.

- **Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej (NAWA)** jest państwową osobą prawną, działającą na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 2017 r. o Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.

Celem Agencji jest realizacja zadań z zakresu umiędzynarodowienia szkolnictwa wyższego i nauki, w tym:

- inicjowanie i realizowanie działań wspierających międzynarodową wymianę akademicką oraz proces umiędzynarodowienia podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki,
- upowszechnianie informacji o polskim systemie szkolnictwa wyższego i nauki,
- upowszechnianie języka polskiego poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej,
- prowadzenie spraw z zakresu uznawalności wyższego wykształcenia oraz stopni naukowych,
- zapewnianie obsługi administracyjnej i finansowej Państwowej Komisji do spraw Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego,
- uwierzytelnianie dyplomów ukończenia studiów, dyplomów doktoranckich i habilitacyjnych.

Przychody Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w 2022 r. zaplanowano w wysokości 229.000 tys. zł. Źródłem przychodów będą przede wszystkim dotacje z budżetu państwa w kwocie 176.567 tys. zł.

Planowane na 2022 r. koszty NAWA zostały określone na kwotę 228.980 tys. zł, w tym na finansowanie zadań przewidziano 203.737 tys. zł.

- **Centrum Łukasiewicz** jest państwową osobą prawną, działającą na podstawie ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz.

Celem Centrum jest planowanie i koordynowanie badań naukowych i prac rozwojowych prowadzonych przez instytuty Sieci Łukasiewicz, szczególnie ważnych dla realizacji polityki gospodarczej i innowacyjnej państwa określonej w strategiach rozwoju oraz dla realizacji polityki naukowej państwa.

Do zadań Centrum Łukasiewicz należy:

- zapewnienie mechanizmów współpracy podmiotów tworzących Sieć,
- zapewnienie środków finansowych na realizację celów Sieci,
- realizacja projektów badawczych w ramach celu Sieci,
- komercjalizacja wyników badań,
- współpraca międzynarodowa w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz komercjalizacji.

Przychody Centrum w 2022 r. zaplanowano w wysokości 87.031 tys. zł.

Źródłem przychodów będą przede wszystkim subwencje i dotacje z budżetu państwa oraz środki uzyskane ze zbycia skarbowych papierów wartościowych otrzymanych w 2020 r.

Planowane na 2022 r. koszty Centrum Łukasiewicz zostały określone na kwotę 87.031 tys. zł, z czego na finansowanie zadań przewidziano 49.800 tys. zł.

- **Polska Agencja Żeglugi Powietrznej (PAŻP)** realizuje zadania związane z zarządzaniem ruchem lotniczym, a w szczególności kontrolą ruchu lotniczego, służbą informacji powietrznej, służbą alarmową, planowaniem przepływu ruchu lotniczego nad Polską, koordynacją zajętości przestrzeni powietrznej, prowadzeniem biur odpraw załóg oraz aktualizacją i wydawaniem publikacji lotniczych. Przychody Agencji pochodzą głównie z opłat nawigacyjnych (trasowych i terminalowych) wnoszonych przez przewoźników i innych użytkowników przestrzeni powietrznej. PAŻP prowadzi samodzielną gospodarkę finansową; na sfinansowanie wydatków związanych z zapewnieniem służb nawigacyjnych w przypadku lotów zwolnionych z opłat otrzymuje dotację celową z budżetu państwa.

Przychody Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej zaplanowano w 2022 r. w wysokości 1.295.130 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 1.224.484 tys. zł.

- Działalność statutowa **Transportowego Dozoru Technicznego (TDT)** dotyczy głównie wykonywania zadań z zakresu zapewnienia bezpieczeństwa funkcjonowania urządzeń

technicznych w transporcie drogowym, kolejowym czy żeglugi śródlądowej, które mogą stwarzać zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego oraz mienia i środowiska. TDT realizuje zadania związane z działalnością dozorową, odbiorczą, certyfikacyjną, notyfikacyjną i laboratoryjną oraz z zakresu przewozu towarów niebezpiecznych (m.in. w zakresie wydawania świadectw dopuszczenia pojazdów przewożących materiały niebezpieczne czy przeprowadzania egzaminów, w tym dla kandydatów na doradców do spraw przewozu towarów niebezpiecznych). Dodatkowo działalność TDT obejmuje zadania z zakresu homologacji pojazdów, a także certyfikacji m.in. określonych systemów zarządzania, wyrobów, zakładowej kontroli produkcji, procesów i osób.

Przychody pochodzą z opłat za wykonywanie czynności, głównie realizowanych w ramach działalności dozorowej.

Przychody Transportowego Dozoru Technicznego zaplanowano w 2022 r. w wysokości 70.412 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 70.224 tys. zł.

- **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej** w 2022 r. będzie prowadził działalność obejmującą przede wszystkim bezzwrotne finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej ze środków, której dofinansowanie w głównej mierze będzie pochodzić z wpływów wynikających z ustawy o efektywności energetycznej, ustawy Prawo ochrony środowiska, ustawy Prawo geologiczne i górnicze, ustawy Prawo wodne, ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, m.in. na program „Mój Prąd” i „Czyste powietrze”, w tym na finansowanie termomodernizacji i wymianę przestarzałych i nieefektywnych źródeł ciepła, wpłaty na Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg i Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych, na przedsięwzięcia służące rozwojowi zeroemisyjnego transportu oraz wsparciu transformacji gospodarki w kierunku neutralności klimatycznej, regenerację środowiskową gleb poprzez ich wapnowanie, gospodarkę wodno-ściekową poza granicami aglomeracji ujętą w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych, System Finansowania Służb Ratowniczych, usuwanie wyrobów zawierających azbest, program „Moja Woda”.

Wspierane finansowo będą również zadania związane z ochroną obszarów cennych przyrodniczo, działalnością monitoringu środowiska, przeciwdziałaniem zagrożeniom środowiska i likwidacją ich skutków, geologią i górnictwem oraz edukacją ekologiczną.

W ramach środków z Funduszu Modernizacyjnego, do wdrażania którego Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej został zobowiązany ustawą z dnia 15 kwietnia 2021 r. o zmianie ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych oraz niektórych innych ustaw, będzie odbywało się finansowanie inwestycji z programów priorytetowych opracowanych w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przede wszystkim z zakresu: wytwarzania i użytkowania

energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, poprawy efektywności energetycznej, w tym w sektorach transportu, budownictwa, rolnictwa i odpadów, magazynowania energii i modernizacji sieci energetycznych, w tym rurociągów należących do systemów ciepłowniczych lub sieci przesyłu energii elektrycznej oraz zwiększania połączeń międzysystemowych między państwami członkowskimi Unii Europejskiej, oraz sprawiedliwej przemiany, w regionach uzależnionych od stałych paliw kopalnych, mające na celu ułatwienie pracownikom zmiany miejsca zatrudnienia oraz zdobywanie nowych i specjalistycznych umiejętności.

Przychody Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zaplanowano w 2022 r. w wysokości 5.093.500 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 6.920.600 tys. zł.

- **Parki narodowe** tworzy się na obszarach wyróżniających się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, w celu zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej oraz walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody, odtworzenia zniekształconych siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin, zwierząt lub grzybów. Najważniejszym celem działania parku jest ochrona przyrody. Na jego obszarze ochronie podlega całość przyrody oraz swoiste, charakterystyczne dla każdego regionu walory krajobrazowe. Aktualnie w Polsce funkcjonują 23 parki narodowe, które zajmują powierzchnię 316.748 ha, co stanowi ok. 1% powierzchni kraju. Wszystkie polskie parki narodowe włączono do Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000.

Łączne przychody parków narodowych zaplanowano w 2022 r. w wysokości 329.073 tys. zł, a łączne koszty zostały określone na kwotę 347.697 tys. zł.

- **Polski Instytut Spraw Międzynarodowych (PISM)** jest instytucją analityczną i ekspercką, utworzoną w 1996 r. na mocy ustawy o PISM. Jego zadaniem jest pogłębianie i upowszechnianie wiedzy o współczesnych sprawach międzynarodowych. PISM utrzymuje kontakty z ośrodkami akademickimi, naukowymi i politycznymi w Polsce i za granicą. Prowadzi szkolenia dla kadr wykonujących zadania związane ze stosunkami międzynarodowymi i polityką zagraniczną RP. Ponadto gromadzi i udostępnia specjalistyczny księgozbiór (około 165 tys. woluminów), a także publikuje książki, czasopisma i dokumenty dyplomatyczne.

Zarówno przychody jak i koszty Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych w 2022 r. zaplanowano w kwocie 19.384 tys. zł.

- Do zadań **Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji (AOTMiT)** należy m.in.: realizacja zadań związanych z oceną świadczeń opieki zdrowotnej w zakresie

opracowywania raportów w sprawie oceny świadczeń opieki zdrowotnej i opracowywania analiz weryfikacyjnych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych, ustalanie taryfy świadczeń, opiniowanie projektów programów polityki zdrowotnej oraz realizacja innych zadań zleconych przez ministra właściwego do spraw zdrowia. Przychody AOTMiT pochodzić będą przede wszystkim z odpisu otrzymanego z Narodowego Funduszu Zdrowia oraz opłat za analizy weryfikacyjne.

Przychody Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji zaplanowano w 2022 r. w wysokości 14.137 tys. zł, natomiast koszty zostały określone na kwotę 55.680 tys. zł.

- **Agencja Badań Medycznych (ABM)** – do zadań Agencji Badań Medycznych (ABM) należy m.in.: dofinansowywanie badań naukowych i prac rozwojowych w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz projektów interdyscyplinarnych wyłonionych w drodze konkursu, ze szczególnym uwzględnieniem badań klinicznych, obserwacyjnych i epidemiologicznych oraz wydawanie opinii i ekspertyz w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu na rzecz organów administracji publicznej lub innych podmiotów w wyniku realizacji zawartych umów.

Przychody ABM pochodzić będą przede wszystkim z odpisu otrzymanego z Narodowego Funduszu Zdrowia oraz dotacji z budżetu państwa.

Przychody Agencji Badań Medycznych zaplanowano w 2022 r. w wysokości 539.542 tys. zł, koszty również zostały określone na kwotę 539.542 tys. zł.

- **Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS)** jest państwową jednostką organizacyjną posiadającą osobowość prawną, która gromadzi składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne obywateli oraz dystrybuje świadczenia (np. emerytury, renty, zasiłki chorobowe lub macierzyńskie) w wysokości i na zasadach ustalonych w przepisach powszechnie obowiązujących. Łączne przychody ZUS na 2022 r. planuje się w kwocie 5.926.299 tys. zł.

Źródłem przychodów Zakładu będą środki finansowe pochodzące z:

- odpisu z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na działalność ZUS w kwocie 4.910.650 tys. zł,
- odpisu z Funduszu Emerytur Pomostowych na finansowanie przez ZUS emerytur pomostowych w kwocie 4.592 tys. zł,
- tytułu poboru i dochodzenia składek innych niż na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych w kwocie 296.994 tys. zł,
- tytułu zwrotu kosztów obsługi świadczeń zleconych ZUS do wypłaty w wysokości 452.803 tys. zł,

- przychodów finansowych w wysokości 7.553 tys. zł,
- pozostałych przychodów w kwocie 253.707 tys. zł.

Ogółem koszty ZUS na rok 2022 zaplanowano w kwocie 6.101.629 tys. zł. Największą pozycję w kosztach stanowią wynagrodzenia, które na rok 2022 zaplanowano w kwocie 3.300.009 tys. zł, w tym na wynagrodzenia osobowe zaplanowano kwotę 3.271.600 tys. zł.

Drugą co do wielkości pozycję kosztów ZUS stanowią koszty usług obcych (usługi pocztowe i bankowe, usługi telekomunikacyjne, usługi związane z przetwarzaniem danych, pozostałe) oszacowane w 2022 r. na łączną kwotę 1.260.318 tys. zł, tj. o 1,2% więcej od kosztów zaplanowanych na ten cel w ustawie budżetowej na 2021 rok.

Wydatki ZUS na finansowanie działalności inwestycyjnej w roku 2022 zostały zaplanowane na kwotę 1.048.473 tys. zł.

- **Polska Agencja Nadzoru Audytowego** rozpoczęła działalność 1 stycznia 2020 r. Agencja jako organ nadzoru publicznego działa na rzecz wzmocnienia jakości usług świadczonych przez biegłych rewidentów i firmy audytorskie (w tym usług związanych z transakcjami na rynku kapitałowym). Agencja sprawuje niezależny nadzór nad biegłymi rewidentami, firmami audytorskimi i samorządem zawodowym biegłych rewidentów. Do głównych zadań Agencji należy m.in. przeprowadzanie kontroli w zakresie badań ustawowych sprawozdań finansowych jednostek zainteresowania publicznego (JZP) i pozostałych jednostek niebędących JZP; przeprowadzanie kontroli tematycznych i doraźnych; prowadzenie postępowań administracyjnych (w tym postępowań wynikających z kontroli) oraz postępowań dyscyplinarnych wobec biegłych rewidentów; podejmowanie działań mających na celu rozwój rynku biegłych rewidentów i firm audytorskich oraz jego konkurencyjności, a także działań edukacyjnych i informacyjnych w zakresie funkcjonowania rynku biegłych rewidentów i firm audytorskich.

Koszty działalności Agencji pokrywane są z opłat wnoszonych przez firmy audytorskie. Przychody Agencji zaplanowano na 2022 r. w wysokości 18.109 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 28.877 tys. zł.

Przy ustalaniu przychodów Agencji za 2022 rok zostały uwzględnione przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie opłat z tytułu nadzoru wnoszonych przez firmy audytorskie w związku z wykonywaniem usług atestacyjnych oraz usług pokrewnych zgodnie z krajowymi standardami wykonywania zawodu (Dz. U. z 2019 r., poz. 2321) i kwota przychodów Agencji za 2022 rok została oszacowana z uwzględnieniem nadwyżki za rok 2020 w wysokości 10.768 tys. zł.

– **Rzecznik Finansowy** Do głównych zadań realizowanych przez **Rzecznika Finansowego** w 2022 r. należą działania na rzecz ochrony klientów podmiotów rynku finansowego:

- rynku ubezpieczeniowego i emerytalnego – krajowych zakładów ubezpieczeń, zagranicznych zakładów ubezpieczeń, głównych oddziałów i oddziałów zagranicznych zakładów ubezpieczeń, funduszy emerytalnych, towarzystw emerytalnych, Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego i Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych,
- rynku bankowego oraz kapitałowego – banków krajowych, banków zagranicznych, oddziałów banków zagranicznych, oddziałów instytucji kredytowych, spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, instytucji finansowych, krajowych instytucji płatniczych, krajowych instytucji pieniądza elektronicznego, małych instytucji płatniczych, dostawców świadczących usługi dostępu do informacji o rachunku, biur usług płatniczych, oddziałów zagranicznych instytucji pieniądza elektronicznego, towarzystw funduszy inwestycyjnych, funduszy inwestycyjnych, zarządzających ASI i alternatywnych spółek inwestycyjnych, firm inwestycyjnych, instytucji pożyczkowych i pośredników kredytów hipotecznych.

Koszty działalności Rzecznika Finansowego i jego Biura ponoszone będą przez podmioty rynku finansowego. Zarówno przychody, jak i koszty Rzecznika Finansowego w 2022 r. zaplanowano w kwocie 35.234 tys. zł.

Zaplanowane na 2022 r. kwoty przychodów, z uwzględnieniem dotacji i subwencji z budżetu państwa, kosztów oraz wynik finansowy brutto państwowych osób prawnych przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	Przychody	w tym: dotacje i subwencje z budżetu państwa	Koszty	Wynik finansowy brutto
	w tys. zł			
1	2	3	4	5
Ośrodek Studiów Wschodnich im. Marka Karpia	10.766	10.584	10.729	37
Instytut Zachodni im. Zygmunta Wojciechowskiego	4.577	4.217	4.577	
Instytut Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka	6.023	5.923	5.963	60
Instytut Europy Środkowej	3.913	3.913	3.913	
Urząd Komisji Nadzoru Finansowego	536.040		525.219	10.821
Polski Instytut Ekonomiczny	13.893	10.819	13.893	
Krajowy Zasób Nieruchomości	76.340	55.000	76.435	-95
Urząd Dozoru Technicznego	536.569		451.913	84.656
Polskie Centrum Akredytacji	24.550		24.473	77
Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	1.515.753	827.761	2.125.909	-610.156
Polski Instytut Sztuki Filmowej	275.680	126.210	275.680	
Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia	6.775	6.595	6.775	
Polska Agencja Antydopingowa	8.120	8.000	8.120	
Polska Organizacja Turystyczna	53.559	53.123	53.559	
Polskie Laboratorium Antydopingowe	13.220	3.400	13.220	
Polski Klub Wyścigów Konnych	6.344	444	6.252	92
Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie	45.976	42.560	45.946	30
Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego	358.114	242.466	355.052	3.062
Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej	229.000	176.567	228.980	20
Centrum Łukasiewicz	87.031	35.500	87.031	
Polska Agencja Żeglugi Powietrznej	1.295.130	16.725	1.224.484	70.646
Transportowy Dozór Techniczny	70.412		70.224	188
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	5.093.500	579.320	6.920.600	-1.827.100
23 parki narodowe	329.073	128.453	347.697	-18.624
Polski Instytut Spraw Międzynarodowych	19.384	17.884	19.384	
Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji	14.137	910	55.680	-41.543
Agencja Badań Medycznych	539.542	179.254	539.542	
Zakład Ubezpieczeń Społecznych	5.926.299		6.101.629	-175.330
Polska Agencja Nadzoru Audytowego	18.109		28.877	-10.768
Rzecznik Finansowy	35.234		35.234	
Razem	17.153.063	2.535.628	19.666.990	-2.513.927

Rozdział VIII

Państwowe fundusze celowe

Zgodnie z art. 9 ustawy o finansach publicznych państwowe fundusze celowe zaliczane są do sektora finansów publicznych. Każdy państwowy fundusz celowy tworzony jest na podstawie odrębnej ustawy.

Podstawą gospodarki finansowej państwowego funduszu celowego jest roczny plan finansowy obejmujący przychody i koszty na cele wskazane w ustawie powołującej fundusz oraz stany na początek i na koniec roku.

Łączne przychody funduszy prezentowanych w projekcie ustawy budżetowej na rok 2022 w załączniku nr 13 Plany finansowe państwowych funduszy celowych zaplanowano w wysokości 365.372.764 tys. zł. Natomiast planowane łączne koszty realizacji zadań funduszy wyniosą 386.107.279 tys. zł.

Zestawienie poszczególnych funduszy zaplanowanych w projekcie ustawy budżetowej na 2022 r. przedstawia tabela:

Wyszczególnienie	Przychody	w tym:	Koszty realizacji zadań
		dotacja z budżetu	
	w tys. zł		
1	2	3	4
Razem	365.372.764	68.404.583	386.107.279
I Fundusze związane z ubezpieczeniami społecznymi	323.467.178	65.129.424	328.948.969
Fundusz Ubezpieczeń Społecznych	299.137.931	44.723.337	304.743.411
Fundusz Emerytalno - Rentowy	21.594.098	18.859.493	21.431.446
Fundusz Prewencji i Rehabilitacji	51.424	14.994	55.186
Fundusz Administracyjny	800.049		826.168
Fundusz Emerytur Pomostowych	1.883.676	1.531.600	1.892.758
II Fundusze związane z zadaniami socjalnymi państwa	29.312.434	3.275.159	39.859.458
Fundusz Pracy	8.463.712		10.165.388
Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	6.457.771	700.000	7.745.287
Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	550.220		243.246
Fundusz Solidarnościowy	13.789.159	2.575.159	21.648.300
Fundusz Dostępności	51.572		57.237
III Fundusze związane z prywatyzacją	404.040	0	833.200
Fundusz Reprywatyzacji	13.700		423.200
Fundusz Rekompensacyjny	390.340		410.000

Wyszczególnienie	Przychody	w tym:	Koszty realizacji zadań
		dotacja z budżetu	
	w tys. zł		
1	2	3	4
IV Fundusze związane z bezpieczeństwem i obronnością kraju	1.763.190	0	4.635.133
Fundusz Zapasów Interwencyjnych	1.154.180		1.576.696
Fundusz Wsparcia Policji	59.021		1.699.716
Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego	1.856		5.894
Fundusz - Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców	159.143		287.204
Fundusz Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywieszennych Zakładów Pracy	155.000		171.000
Fundusz Modernizacji Sił Zbrojnych	161.717		191.717
Fundusz Wsparcia Straży Granicznej	1.280		561.110
Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej	70.993		141.796
V Fundusze związane z kulturą i kulturą fizyczną	1.288.214	0	1.467.160
Fundusz Zajęć Sportowych dla Uczniów	17.674		25.960
Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej	1.025.240		1.108.000
Fundusz Promocji Kultury	244.600		244.500
Narodowy Fundusz Ochrony Zabytków	700		88.700
VI Pozostałe fundusze	9.137.708	0	10.363.359
Fundusz Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym	6.322		14.700
Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej	264.803		273.850
Fundusz Rozwiązywania Problemów Hazardowych	15.794		23.638
Fundusz Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego	90		720
Fundusz Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego	48.530		51.794
Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	2.131.348		4.464.163
Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych o Charakterze Użyteczności Publicznej	754.348		804.598
Fundusz Inwestycji Kapitałowych	734.238		600.201
Fundusz Wyплаты Różnicy Ceny	0		0
Fundusz Rekompensat Pośrednich Kosztów Emisji	1.045.280		1.766.899
Fundusz Szerokopasmowy	130.185		130.185
Fundusz Medyczny	4.006.770		2.232.611

1. Fundusze związane z ubezpieczeniami społecznymi

Do zadań realizowanych przez tę grupę funduszy należy m. in. realizacja zadań z zakresu ubezpieczeń społecznych, finansowanie świadczeń dla rolników z ubezpieczenia emerytalno – rentowego, obsługa zadań w zakresie ubezpieczenia zdrowotnego, finansowanie kosztów obsługi ubezpieczenia społecznego rolników, finansowanie emerytur pomostowych.

W 2022 r. przychody tych funduszy zaplanowano w łącznej wysokości 323.467.178 tys. zł. Natomiast koszty realizacji zadań szacuje się na łączną kwotę 328.948.969 tys. zł.

1.1. Fundusz Ubezpieczeń Społecznych

Zadaniem Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest zapewnienie finansowania wydatków związanych z powszechnymi obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi (emerytalnym, rentowym, chorobowym i wypadkowym).

Głównym źródłem przychodów Funduszu są wpływy ze składek na ubezpieczenie społeczne. Ponadto na przychody Funduszu składają się m.in. takie tytuły jak: dotacja z budżetu państwa, wpłaty z OFE oraz inne przychody. W 2022 r. nie przewiduje się wykorzystania środków Funduszu Rezerwy Demograficznej (FRD) na uzupełnienie niedoboru funduszu emerytalnego wynikającego z przyczyn demograficznych.

Niedobór środków na wypłaty świadczeń gwarantowanych przez państwo zostanie sfinansowany dotacją z budżetu państwa, nie przewidziano natomiast pożyczki z budżetu na ten cel.

Łączne przychody Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zostały zaplanowane w 2022 r. na kwotę 299.137.931 tys. zł.

Przychody Funduszu ze składek na ubezpieczenie społeczne (przypis) zaplanowano na 245.828.989 tys. zł. Planuje się, iż przychody obejmujące wpłaty z OFE wyniosą 7.169.061 tys. zł, a pozostałe przychody (przypis) Funduszu wyniosą łącznie 1.416.524 tys. zł.

Ponadto przyjęto następujące założenia:

- od 1 marca 2022 r. nastąpi waloryzacja emerytur i rent. Świadczenia będą waloryzowane wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku kalendarzowym powiększonym o 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla celów ustalenia wskaźnika waloryzacji stanowi średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów albo średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, w zależności od tego, którego wartość jest wyższa,
- wskaźnik ściągальności składek ukształtuje się na poziomie 99,0%,
- odpis na działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w 2022 r. wyniesie 4.910.650 tys. zł,
- niedobór FUS na wypłaty świadczeń będzie sfinansowany dotacją z budżetu państwa.

Koszty Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w 2022 r. oszacowano na kwotę 304.743.411 tys. zł.

Podstawową pozycję kosztów Funduszu w kwocie 296.986.204 tys. zł (tj. 97,5% ogółu kosztów) stanowią wypłaty świadczeń na rzecz ludności (emerytury, renty, dodatki do emerytur i rent: pielęgnacyjne, dla sierot zupełnych i za tajne nauczanie, zasiłki: chorobowe, macierzyńskie, pogrzebowe, itp.).

W ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wyodrębnione są cztery fundusze, w podziale na które dokonywana jest wypłata świadczeń i realizacja innych wydatków:

- fundusz emerytalny, z którego finansowane są wypłaty emerytur, emerytury kapitałowe, środki gwarantowane oraz jednorazowe wypłaty ustalane ze składek zewidencjonowanych na subkoncie – 209.799.247 tys. zł,
- fundusz rentowy, z którego finansowane są wypłaty rent z tytułu niezdolności do pracy, rent szkoleniowych, rent rodzinnych, dodatków do rent rodzinnych dla sierot zupełnych, dodatków pielęgnacyjnych i zasiłków pogrzebowych, wypłaty emerytur przyznanych z urzędu zamiast renty z tytułu niezdolności do pracy oraz finansowane są zadania w zakresie prewencji rentowej – 53.755.641 tys. zł,
- fundusz chorobowy, z którego finansowane są świadczenia z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej chorobą lub macierzyństwem – 28.591.166 tys. zł,
- fundusz wypadkowy, z którego finansowane są świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych wraz z prewencją wypadkową – 5.200.847 tys. zł.

W granicach określonych w ustawie budżetowej Fundusz może otrzymywać z budżetu państwa dotacje i nieoprocentowane pożyczki z przeznaczeniem na uzupełnienie środków na wypłaty świadczeń gwarantowanych przez państwo, jeżeli przychody FUS oraz środki zgromadzone na funduszu rezerwowym nie zapewniają pełnej i terminowej wypłaty świadczeń finansowanych z przychodów Funduszu.

Biorąc pod uwagę planowane w 2022 r. przychody Funduszu ze składek, wpłaty z OFE, pozostałe przychody oraz przewidywany koszt świadczeń oraz koszty bieżące Funduszu, w roku 2022 dotacja z budżetu państwa została zaplanowana w wysokości 44.723.337 tys. zł.

W planie Funduszu na 2022 r. przyjęto, iż Fundusz nie będzie posiadał zobowiązań z tytułu pożyczek z budżetu państwa.

1.2. Fundusz Emerytalno-Rentowy

Fundusz Emerytalno-Rentowy zabezpiecza ubezpieczenia społeczne dla rolników.

Dysponentem Funduszu jest Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, która prowadzi samodzielną gospodarkę finansową.

Głównym zadaniem Funduszu jest finansowanie gwarantowanych przez państwo świadczeń wypłacanych rolnikom z zakresu ubezpieczenia emerytalno-rentowego, a także finansowanie emerytur i rent z innego ubezpieczenia społecznego wypłacanych łącznie ze świadczeniami z ubezpieczenia emerytalno-rentowego wraz z dodatkami, ubezpieczeń zdrowotnych rolników i ich domowników oraz refundacji określonych kosztów Funduszowi Ubezpieczeń Społecznych, jeżeli przepisy emerytalne przewidują taką refundację.

Łączne przychody Funduszu w 2022 r. zostały zaplanowane na kwotę 21.594.098 tys. zł, a łączne koszty w wysokości 21.431.446 tys. zł. Po stronie przychodów i kosztów ujęto

transfer środków na świadczenia zbiegowe (1.139.544 tys. zł), który przeznaczony jest na sfinansowanie emerytur i rent z innego ubezpieczenia społecznego, wypłacanych łącznie ze świadczeniami z ubezpieczenia emerytalno-rentowego, wraz z dodatkami oraz refundację określonych kosztów FUS.

Fundusz finansowany jest przede wszystkim z dotacji budżetowej, bowiem składka płacona przez rolników pokrywa tylko nieznaczną część wydatków. W roku 2022 do Funduszu zaplanowano dotację z budżetu państwa w wysokości 18.859.493 tys. zł.

Przy konstrukcji planu finansowego Funduszu Emerytalno-Rentowego na rok 2022 przyjęto następujące założenia:

- przeciętna emerytura rolnicza wyniesie 1.394 zł (łącznie z dodatkami), a renta rolnicza 1.342 zł (łącznie z dodatkami),
 - wskaźnik ściągłości składek od rolników ukształtuje się na poziomie 99,0%,
- odpis na Fundusz Administracyjny wyniesie 672.136 tys. zł.

1.3. Fundusz Prewencji i Rehabilitacji

Fundusz Prewencji i Rehabilitacji przeznaczony jest na finansowanie kosztów rzeczowych Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego związanych z zapobieganiem wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym rolników oraz działań na rzecz pomocy ubezpieczonym osobom uprawnionym do świadczeń z ubezpieczenia, wykazującym całkowitą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym, ale rokującym jej odzyskanie w wyniku leczenia i rehabilitacji.

Przychody Funduszu w 2022 r. zaplanowano w kwocie 51.424 tys. zł, podstawowym przychodem jest odpis z Funduszu Składowego, który wyniesie 36.424 tys. zł. W roku 2022 do Funduszu zaplanowano dotację z budżetu państwa w wysokości 14.994 tys. zł.

Koszty Funduszu zaplanowano w wysokości 55.186 tys. zł. Większość kosztów ogółem stanowić będą koszty własne Funduszu w wysokości 44.566 tys. zł, które w szczególności przeznaczone zostaną na sfinansowanie rehabilitacji leczniczej rolników oraz turnusów rehabilitacyjnych dzieci rolników w okresie wakacji. Ponadto zaplanowano także koszty inwestycyjne w wysokości 10.620 tys. zł.

1.4. Fundusz Administracyjny

Fundusz Administracyjny przeznaczony jest na finansowanie kosztów obsługi ubezpieczenia społecznego rolników i kosztów obsługi zadań w zakresie ubezpieczenia zdrowotnego.

Podstawowym przychodem Funduszu w 2022 r. będzie odpis z Funduszu Emerytalno-Rentowego w wysokości 672.136 tys. zł, który stanowi de facto dotację z budżetu państwa. Łącznie z odpisem z Funduszu Składowego w wysokości 48.566 tys. zł oraz

z uwzględnieniem pozostałych przychodów w wysokości 79.347 tys. zł, przychody Funduszu Administracyjnego wyniosą razem 800.049 tys. zł.

Biorąc pod uwagę katalog zadań finansowanych ze środków Funduszu, koszty ogółem zaplanowano w wysokości 826.168 tys. zł. Większość kosztów ogółem w 2022 r. stanowić będą koszty własne Funduszu w wysokości 790.078 tys. zł, przeznaczone w szczególności na:

- wypłaty wynagrodzeń (wraz z pochodnymi) dla pracowników Kasy,
- zakup materiałów i wyposażenia, zakup energii, zakup usług remontowych, zakładowy fundusz świadczeń socjalnych oraz różne opłaty i składki,
- koszty przekazywania świadczeń (opłaty pocztowe, wydatki na usługi bankowe).

1.5. Fundusz Emerytur Pomostowych

Fundusz Emerytur Pomostowych powołany został w celu finansowania emerytur pomostowych. W początkowych latach istnienia Funduszu przychody przewyższały ponoszone wydatki, a nadwyżki były lokowane m.in. w obligacjach skarbu państwa.

Przewiduje się, iż w roku 2022 i latach następnych konieczne będzie zasilanie Funduszu o dodatkowe środki w postaci coraz wyższej dotacji z budżetu państwa na pokrycie wypłat emerytur pomostowych w wyniku stale rosnącej liczby osób pobierających emerytury pomostowe.

Przychody Funduszu Emerytur Pomostowych pochodzą głównie ze składek, finansowanych przez płatników w wysokości 1,5% podstawy wymiaru oraz z dotacji z budżetu państwa.

Przychody na rok 2022 zaplanowano w wysokości 1.883.676 tys. zł, z tego:

- dotacja z budżetu państwa – 1.531.600 tys. zł,
- składki – 349.200 tys. zł,
- pozostałe przychody – 2.876 tys. zł.

Koszty Funduszu w wysokości 1.892.758 tys. zł stanowią głównie emerytury pomostowe – 1.885.685 tys. zł i odpis na działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych – 4.592 tys. zł.

Przewiduje się, iż przeciętna liczba osób pobierających emerytury pomostowe w 2022 r. ukształtuje się na poziomie 41,1 tys. osób.

2. Fundusze związane z zadaniami socjalnymi państwa

Zadania realizowane przez te fundusze to m. in.: finansowanie zasiłków dla bezrobotnych łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne, zasiłków i świadczeń przedemerytalnych, realizacja szkoleń dla bezrobotnych, dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników

niepełnosprawnych oraz zrekompensowanie gminom utraconych dochodów z tytułu zwolnień przysługujących prowadzącemu zakład pracy chronionej lub zakład aktywności zawodowej z podatków od nieruchomości, rolnego, leśnego i od czynności cywilnoprawnych, refundacja części składek na ubezpieczenia społeczne osobom niepełnosprawnym prowadzącym działalność gospodarczą, ochrona roszczeń pracowniczych w razie niemożności ich zaspokojenia przez pracodawcę z powodu jego niewypłacalności, finansowanie świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji oraz finansowanie zadań polegających na wsparciu działań w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami lub jej poprawy, jak również wsparcie finansowe emerytów i rencistów.

Łączne przychody dla tej grupy funduszy w 2022 r. wyniosą 29.312.434 tys. zł, a łączne koszty realizacji zadań przewiduje się na poziomie 39.859.458 tys. zł.

2.1. Fundusz Pracy

Głównym zadaniem Funduszu Pracy jest przeciwdziałanie bezrobociu oraz wypłata zasiłków dla osób bezrobotnych.

Plan Funduszu Pracy na 2022 r. został ustalony przy założeniu, że wysokość obowiązkowych składek na Fundusz Pracy wynosić będzie 1,0% podstawy ich wymiaru.

Przychody Funduszu w 2022 r. zaplanowano w wysokości 8.463.712 tys. zł.

Na przychody składają się głównie: składki wnoszone przez pracodawców za zatrudnionych pracowników oraz składki wnoszone przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność, płatności w ramach budżetu środków europejskich oraz odsetki od środków Funduszu Pracy znajdujących się na rachunkach bankowych.

Koszty realizacji zadań Funduszu zaplanowano w wysokości 10.165.388 tys. zł. Z Funduszu Pracy finansowane będą m. in.:

- zasiłki dla bezrobotnych i składki na ubezpieczenia społeczne od zasiłków (przyjęto, że wypłaconych zostanie średniomiesięcznie ok. 153 tys. zasiłków, a przeciętna wysokość zasiłku wyniesie 1.056,6 zł (łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne 1.347,4 zł), zasiłki i świadczenia przedemerytalne, dodatki aktywizacyjne, świadczenia integracyjne, Pracownicze Plany Kapitałowe,
- aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, głównie na: programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników, Krajowy Fundusz Szkoleniowy, koszty związane z realizacją zadań w zakresie rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, refundacja wynagrodzeń młodocianych pracowników,

- wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne pracowników wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy.

2.2. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych jest państwowym funduszem celowym, którego środki przeznaczone są na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych oraz ich zatrudnianie.

Przychody Funduszu zaplanowano w 2022 r. w wysokości 6.457.771 tys. zł. Na przychody składają się głównie: dotacje z budżetu państwa – z przeznaczeniem na dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych (676.000 tys. zł) oraz zrekompensowanie gminom utraconych dochodów z tytułu zwolnień przysługujących prowadzącemu zakład pracy chronionej lub zakład aktywności zawodowej z podatków od nieruchomości, rolnego, leśnego i od czynności cywilnoprawnych (24.000 tys. zł), środki otrzymane z Unii Europejskiej oraz wpłaty pracodawców.

Koszty realizacji zadań Funduszu zaplanowane w wysokości 7.745.287 tys. zł mają być przeznaczone głównie na:

- dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych, zrekompensowanie gminom utraconych dochodów z tytułu zwolnień przysługujących prowadzącemu zakład pracy chronionej lub zakład aktywności zawodowej z podatków od nieruchomości, rolnego, leśnego oraz z podatku od czynności cywilnoprawnych, programy zatwierdzone przez Radę Nadzorczą PFRON, refundację części składek na ubezpieczenia społeczne osobom niepełnosprawnym prowadzącym działalność gospodarczą, a także niepełnosprawnym rolnikom lub rolnikom zobowiązanym do opłacania składek za niepełnosprawnych domowników, zadania zlecane fundacjom i organizacjom pozarządowym oraz przelewy redystrybucyjne (środki na zadania realizowane przez samorządy wojewódzkie i powiatowe oraz koszty obsługi tych zadań),
- wydatki bieżące własne Biura i Oddziałów Funduszu oraz wydatki inwestycyjne własne i zakupy inwestycyjne własne.

2.3. Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych działa na podstawie ustawy z 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy.

W planie finansowym Funduszu na rok 2022 zaplanowano przychody w kwocie 550.220 tys. zł, natomiast koszty realizacji zadań zaplanowano w kwocie 243.246 tys. zł.

Ze środków Funduszu realizowane są głównie wydatki na zaspokajanie podstawowych roszczeń pracowniczych przysługujących w ramach powszechnie obowiązującego prawa pracy.

Wypłacane świadczenia z tytułu zaspokajania podstawowych roszczeń pracowniczych powiększają należności Funduszu i podlegają zwrotowi z majątku niewypłacalnego pracodawcy. Dysponent Funduszu może określić warunki zwrotu należności, w szczególności odstąpić w całości lub w części od dochodzenia zwrotu należności, jeżeli ich zwrot jest w całości lub w znacznej części niemożliwy. Dysponent Funduszu może również umarzać należności na zasadach określonych w ustawie.

2.4. Fundusz Solidarnościowy

Fundusz Solidarnościowy jest państwowym funduszem celowym, którego środki przeznaczone są na wsparcie społeczne, zawodowe, zdrowotne oraz finansowe osób niepełnosprawnych, jak również wsparcie finansowe emerytów i rencistów.

Przychody Funduszu zaplanowano w 2022 r. w wysokości 13.789.159 tys. zł. Na przychody składają się głównie: składki wnoszone przez pracodawców za zatrudnionych pracowników, składki wnoszone przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność, dotacja z budżetu państwa na dofinansowanie świadczenia uzupełniającego, kosztów obsługi wypłaty tego świadczenia, kosztów obsługi wniosku o świadczenie uzupełniające oraz kosztów świadczeń zdrowotnych związanych z wydawaniem orzeczeń dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, o których mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji oraz danina solidarnościowa.

Koszty realizacji zadań Funduszu zaplanowane w wysokości 21.648.300 tys. zł mają być przeznaczone głównie na:

- programy rządowe i resortowe, w tym obejmujące realizację zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego w zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych,
- świadczenie uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji wraz z kosztami obsługi,
- odpis na Fundusz Dostępności,
- rentę socjalną i zasiłek pogrzebowy, który przysługuje w razie śmierci osoby pobierającej rentę socjalną wraz z kosztami obsługi,
- dodatkowe roczne świadczenie pieniężne dla emerytów i rencistów wraz z kosztami obsługi.

Planowany stan zobowiązań na koniec 2022 r. wyniesie 19.504.268 tys. zł, z tego:

- 4.000.000 tys. zł - pożyczka z Funduszu Pracy na realizację świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (pożyczka z 2019 r.),
- 4.000.000 tys. zł - pożyczka z Funduszu Pracy na realizację renty socjalnej (pożyczka z 2020 r.),
- 11.504.268 tys. zł - pożyczka z Funduszu Rezerwy Demograficznej na realizację dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów (pożyczka z 2020 r.).

2.5. Fundusz Dostępności

Fundusz Dostępności został powołany na mocy ustawy z 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Przychody Funduszu w 2022 r. zaplanowano w wysokości 51.572 tys. zł. Źródłem przychodów Funduszu będą przede wszystkim środki Funduszu Solidarnościowego oraz środki ze spłat pożyczek udzielonych w ramach inżynierii finansowej wdrażanej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013.

Koszty realizacji zadań Funduszu w 2022 r. zaplanowane w wysokości 57.237 tys. zł mają być przeznaczone na realizację zadań polegających na wsparciu działań w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami lub jej poprawy, w szczególności w budynkach użyteczności publicznej oraz budynkach mieszkalnictwa wielorodzinnego.

3. Fundusze związane z prywatyzacją

Wydatki tych Funduszy przeznaczone są na zaspokajanie roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa oraz na rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

W roku 2022 przychody dla tych funduszy zaplanowano na poziomie 404.040 tys. zł, a koszty realizacji zadań ustalono w wysokości 833.200 tys. zł.

3.1. Fundusz Reprywatyzacji

Dysponentem Funduszu Reprywatyzacji jest minister właściwy do spraw finansów publicznych.

Na rok 2022 przychody Funduszu zostały zaplanowane w wysokości 13.700 tys. zł.

Koszty realizacji zadań Funduszu zaplanowane zostały na kwotę 423.200 tys. zł.

Na rachunku Funduszu gromadzone są środki pochodzące ze sprzedaży 5% akcji należących do Skarbu Państwa w każdej ze spółek powstałych w wyniku komercjalizacji, środki z tytułu świadczeń należnych Skarbowi Państwa, o których mowa w art. 31 ust. 1, art. 31a oraz art. 39 ust. 3 ustawy z 9 marca 2017 r. o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji

reprywatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa, a także odsetki od udzielonych pożyczek zgodnie z ust. 4d¹, odsetki od środków zgromadzonych na rachunku Funduszu oraz wpływy z tytułu posiadania lub zbycia akcji nabytych ze środków Funduszu. Środki przeznaczane są na:

- wypłatę odszkodowań wynikających z prawomocnych wyroków i ugód sądowych oraz ostatecznych decyzji administracyjnych, wydanych w związku z nacjonalizacją mienia,
- wypłatę odszkodowań przyznanych na podstawie uznania za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego,
- wypłatę odszkodowań lub zadośćuczynień, o których mowa w art. 33 ustawy z 9 marca 2017 r. o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprywatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa,
- realizację porozumień zawieranych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz jednostki samorządu terytorialnego w sprawie dotacji celowych na rzecz jednostek samorządu terytorialnego przeznaczonych na dofinansowanie zaspokajania przez te jednostki roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa, w szczególności przez wydanie rzeczy lub wypłatę świadczeń wynikających z prawomocnych wyroków i ugód sądowych oraz ostatecznych decyzji administracyjnych wydanych w związku z nacjonalizacją mienia,
- pokrycie kosztów postępowania sądowego i egzekucyjnego, w tym wynagrodzeń biegłych sądowych za sporządzanie ekspertyz, których koszty w wyroku ponosi pozwany – Skarb Państwa,
- pokrycie kosztów zastępstwa procesowego w sprawach prowadzonych poza granicami kraju,
- pokrycie kosztów wynagrodzeń wypłacanych na podstawie umów cywilnoprawnych w zakresie specjalistycznych opinii i analiz, w ramach realizacji celów,
- udzielanie przez Skarb Państwa reprezentowany przez Prezesa Rady Ministrów pożyczek na rzecz spółek z udziałem Skarbu Państwa lub państwowej osoby prawnej, w których ponad połowa akcji lub udziałów należy do Skarbu Państwa lub innych państwowych osób prawnych oraz na rzecz przedsiębiorców, w stosunku do których osoby, o których mowa wyżej są przedsiębiorcami dominującymi.

3.2. Fundusz Rekompensacyjny

Fundusz Rekompensacyjny przeznaczony jest na finansowanie wypłat świadczeń pieniężnych z tytułu rekompensat za mienie pozostawione poza obecnymi granicami RP oraz na obsługę wypłat z tytułu tych świadczeń, realizowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

W 2022 r. planowane są przychody Funduszu w wysokości 390.340 tys. zł.

Na powyższą kwotę składają się:

- środki z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa przekazywane do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w formie zaliczek kwartalnych w terminie 30 dni po zakończeniu kwartału,
- odsetki od wolnych środków przekazanych w zarządzanie, oszacowane w oparciu o oprocentowanie wolnych środków przekazywanych w zarządzanie Ministrowi Finansów.

W roku 2022 planowane są koszty Funduszu w wysokości 410.000 tys. zł. Na powyższą kwotę składają się:

- wypłaty rekompensat dla osób uprawnionych w kwocie 407.000 tys. zł (kwota ta oszacowana została przy założeniu realizacji ok. 3.000 wypłat rekompensat w ciągu roku, przy przeciętnej wysokości wypłacanej rekompensaty wynoszącej 50.000 zł, pozostała część środków zostanie przeznaczona na ewentualną wypłatę rekompensat z tytułu pozostawienia nieruchomości o znacznej wartości (ordynacje rodowe),
- wypłata prowizji zmiennej i stałej dla Banku Gospodarstwa Krajowego z tytułu powierzenia Bankowi wypłaty rekompensat, zapłata wynagrodzenia za usługę wsparcia technicznego, serwisu oraz migracji aplikacji Systemu Informatycznego Rejestrów (SIR) wraz z dzierżawą serwerów i licencji w łącznej kwocie 3.000 tys. zł.

4. Fundusze związane z bezpieczeństwem i obronnością kraju

Do zadań realizowanych przez te fundusze należą: przebudowa i modernizacja techniczna Sił Zbrojnych, bezpieczeństwo ruchu drogowego oraz bezpieczeństwo pojazdów i ich właścicieli, modernizacja jednostek organizacyjnych Policji, utrzymanie i funkcjonowanie jednostek organizacyjnych Straży Granicznej oraz Państwowej Straży Pożarnej, udzielanie pomocy osobom pozbawionym wolności, zwalnianym z zakładów karnych i aresztów śledczych, rodzinom tych osób oraz osobom pokrzywdzonym, resocjalizacja osób pozbawionych wolności, jak również modernizacja przywieziennych zakładów pracy oraz zabezpieczenie ciągłości funkcjonowania rynku paliwowego w sytuacji wystąpienia zakłóceń w dostawach na rynku krajowym.

W roku 2022 łączne przychody dla tych funduszy zaplanowano na poziomie 1.763.190 tys. zł, a koszty realizacji zadań tych funduszy ustalono w łącznej wysokości 4.635.133 tys. zł.

4.1. Fundusz Zapasów Interwencyjnych

Fundusz Zapasów Interwencyjnych został powołany w celu zabezpieczenia ciągłości funkcjonowania rynku paliwowego w sytuacji wystąpienia zakłóceń w dostawach na rynku krajowym. Dysponentem Funduszu jest Prezes Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych.

Przychody Funduszu w 2022 r. zaplanowano w wysokości 1.154.180 tys. zł. Ich źródłem będą głównie środki pochodzące ze składek opłaty zapasowej wnoszonej przez producentów wykonujących działalność gospodarczą w zakresie produkcji paliw lub przetwarzania paliw oraz handlowców wykonujących działalność gospodarczą w zakresie przywozu ropy naftowej lub paliw. Podstawą obliczenia składki opłaty zapasowej będzie ilość paliw przywiezionych lub wyprodukowanych w danym miesiącu kalendarzowym.

W 2022 r. koszty Funduszu, które zaplanowano w kwocie 1.576.696 tys. zł, obejmą realizację następujących zadań:

- zakupy paliw na zapasy agencyjne,
- utrzymywanie zapasów agencyjnych,
- finansowanie kosztów działalności Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych związane z wykonywaniem zadań w zakresie zapasów interwencyjnych,
- zadań wynikających z art. 4ba, art. 43d, art. 43e i art. 43f (tworzenie systemu teleinformatycznego) ustawy z 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne,
- finansowanie innych kosztów realizacji zadań ustawowych.

4.2. Fundusz Wsparcia Policji

Fundusz Wsparcia Policji współfinansuje m.in. wydatki na zakup sprzętu i uzbrojenia dla jednostek organizacyjnych Policji.

Źródłem przychodów Funduszu w 2022 r. będą środki finansowe uzyskiwane przez Policję na podstawie umów i porozumień zawieranych przez dysponentów Funduszu, które określają przeznaczenie środków przekazywanych jednostkom Policji.

Zaplanowane w 2022 r. przychody Funduszu w kwocie 59.021 tys. zł, pochodzą m.in. z wpłat od jednostek na państwowy fundusz celowy, w tym na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych oraz odsetek od środków przekazanych Ministrowi Finansów w zarządzanie.

Koszty w 2022 r. zaplanowano w wysokości 1.699.716 tys. zł, przeznaczone zostaną na: rekompensaty za ponadnormatywny czas służby oraz nagrody za osiągnięcia w służbie dla funkcjonariuszy służby prewencyjnej, wydatki bieżące jednostki, zakup usług remontowych, zakup sprzętu łączności, informatyki oraz specjalistycznego sprzętu techniki policyjnej. Ponadto będą realizowane inwestycje dotyczące przede wszystkim zakupu samochodów

służbowych, motocykli, sprzętu informatycznego, sprzętu łączności i specjalistycznego sprzętu techniki policyjnej oraz współfinansowania budowy i rozbudowy budynków komend wojewódzkich, powiatowych i komisariatów Policji.

4.3. Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego

Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego przeznacza uzyskane środki na realizację zadań inwestycyjnych oraz na modernizację uzbrojenia i wyposażenia jednostek organizacyjnych resortu spraw wewnętrznych, w szczególności Policji i Straży Granicznej.

Przychody Funduszu w 2022 r. zaplanowano w wysokości 1.856 tys. zł. Źródłem przychodów będą wpłaty dokonywane przez Agencję Mienia Wojskowego oraz odsetki od środków przekazanych Ministrowi Finansów w zarządzanie.

Koszty Funduszu zaplanowane w 2022 r. w wysokości 5.894 tys. zł, będą przeznaczone na pokrycie kosztów własnych tj. opłat bankowych oraz na dofinansowanie kosztów realizacji zadań inwestycyjnych: termomodernizację budynków obiektu szkoleniowego Straży Granicznej w Szklarskiej Porębie oraz budowy nowych siedzib: Posterunku Wodnego Policji podległego pod Komendę Miejską Policji w Toruniu oraz Komendy Powiatowej Policji w Rypinie.

4.4. Fundusz – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców

Fundusz – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców gromadzi i aktualizuje dane zawierające informacje o pojazdach zarejestrowanych w Polsce i kierowcach posiadających polskie prawo jazdy.

Przychody Funduszu w 2022 r. zaplanowano w wysokości 159.143 tys. zł. Źródłem przychodów Funduszu będą przede wszystkim wpływy z opłat ewidencyjnych oraz przychody z opłat pobieranych za udostępnianie danych lub informacji z centralnej ewidencji pojazdów i centralnej ewidencji kierowców.

Koszty Funduszu zaplanowano w 2022 r. w wysokości 287.204 tys. zł, z przeznaczeniem w szczególności na: zakup usług związanych z utrzymaniem, serwisowaniem, eksploatacją, modernizacją i rozwojem Systemu Informatycznego CEPiK/CEK 2.0, usługi w obszarze wykonywania czynności materialno-technicznych związane z przygotowaniem odpowiedzi na wnioski i zapytania, utrzymanie Centrum Zapasowego w Bydgoszczy, zakup usług na wykonanie ekspertyz, analiz i opinii z zakresu działania systemu CEPiK oraz realizację zadań związanych z informatyzacją.

4.5. Fundusz Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywieszennych Zakładów Pracy

Dysponentem Funduszu Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywieszennych Zakładów Pracy jest Dyrektor Generalny Służby Więziennej.

Przychodami Funduszu są wpłaty od przywieszennych zakładów pracy z tytułu zwolnień uzyskanych przez te podmioty oraz wpłaty z tytułu potrąceń z wynagrodzeń skazanych.

W roku 2022 planowane jest uzyskanie przychodów w kwocie 155.000 tys. zł.

Koszty Funduszu zaplanowane w 2022 r. w kwocie 171.000 tys. zł przeznacza się na m.in. finansowanie działań w zakresie resocjalizacji osób pozbawionych wolności, w szczególności na ochronę i tworzenie miejsc pracy dla skazanych, modernizację przywieszennych zakładów pracy i ich produkcji oraz organizowanie nauki zawodu i doskonalenia zawodowego dla osób pozbawionych wolności. Przedsiębiorcy zatrudniający osadzonych otrzymują ze środków Funduszu Aktywizacji ryczałt w wysokości 35% wartości wynagrodzeń, przysługujących zatrudnionym osobom pozbawionym wolności. Ze środków Funduszu mogą być również przyznawane pożyczki i dotacje podmiotom zatrudniającym osoby pozbawione wolności.

4.6. Fundusz Modernizacji Sił Zbrojnych

Dysponentem Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych jest Minister Obrony Narodowej.

Stan Funduszu na początek 2022 roku zaplanowano w wysokości 10.000.791 tys. zł.

Przychody Funduszu w 2022 r. zaplanowano w kwocie 161.717 tys. zł. Źródłami przychodów będą m.in. wpływy z usług świadczonych przez Siły Zbrojne RP wojskom obcym, odszkodowania i kary umowne oraz wpłaty Agencji Mienia Wojskowego.

Koszty Funduszu planowane są w 2022 r. w kwocie 191.717 tys. zł i przeznaczone zostaną na zakup nowoczesnego uzbrojenia i sprzętu wojskowego.

Stan Funduszu na koniec 2022 roku zaplanowano w wysokości 9.970.791 tys. zł.

4.7. Fundusz Wsparcia Straży Granicznej

Źródłem przychodów Funduszu Wsparcia Straży Granicznej w 2022 r. będą środki finansowe uzyskiwane przez Straż Graniczną na podstawie umów zawieranych pomiędzy właściwymi dysponentami Funduszu a jednostkami samorządu terytorialnego, państwowymi jednostkami organizacyjnymi, bankami oraz instytucjami ubezpieczeniowymi, które określają przeznaczenie przekazywanych środków jednostkom Straży Granicznej.

Przychody Funduszu w 2022 r. zaplanowano w wysokości 1.280 tys. zł. Źródłem przychodów będą wpłaty od jednostek na państwowy fundusz celowy, wpłaty od jednostek na państwowy

fundusz celowy na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych, odsetki od środków przekazanych Ministrowi Finansów w zarządzanie.

Koszty Funduszu zaplanowane w 2022 r. w wysokości 561.110 tys. zł, przeznaczone będą na pokrycie kosztów własnych, głównie na zakup materiałów i wyposażenia, w tym m.in. zakup paliwa i części zamiennych do pojazdów służbowych, odzieży ochronnej i roboczej do poprawy bezpieczeństwa i warunków pracy, materiałów biurowych i sprzętu oraz zakup usług oraz na pokrycie kosztów inwestycyjnych, tj. w szczególności zakup: sprzętu do prowadzenia szkoleń, łodzi patrolowej, rozbudowy systemu monitoringu, modułu do przechowywania materiałów wybuchowych.

4.8. Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej

Zadaniem Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej jest współfinansowanie wydatków bieżących i inwestycyjnych jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej.

Przychody Funduszu w 2022 r. zaplanowano w wysokości 70.993 tys. zł. Źródłem przychodów Funduszu są środki finansowe uzyskane na podstawie umów lub porozumień zawieranych pomiędzy właściwymi dysponentami Funduszu a jednostkami samorządu terytorialnego, jak również organizatorami imprez masowych, osobami prawnymi lub fizycznymi, opłaty za szkolenia inspektorów ochrony przeciwpożarowej oraz opłaty za przeprowadzenie egzaminu potwierdzającego przygotowanie do wykonywania zawodu rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych.

Koszty Funduszu zaplanowane w 2022 r. w wysokości 141.796 tys. zł, przeznaczone będą na realizację zadań inwestycyjnych, modernizacyjnych i remontowych, koszty utrzymania i funkcjonowania jednostek organizacyjnych PSP, a także na zakup niezbędnych na ich potrzeby towarów i usług oraz na cele statutowe szkół PSP, jak również rekompensatę pieniężną za wydłużony czas służby strażaka, a także wydatków związanych z przeprowadzeniem egzaminów dla osób ubiegających się o przyznanie prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych oraz związanych z organizacją i przeprowadzeniem szkoleń dla inspektorów ochrony przeciwpożarowej.

Środki będą wydatkowane m.in. na:

- zakup umundurowania, środków ochrony osobistej strażaków, paliwa, oleju opałowego, usługi remontowe i pozostałe usługi,
- dofinansowanie zakupu samochodów ratowniczo-gaśniczych, samochodów operacyjnych i specjalnych, zakupu sprzętu ratowniczo-gaśniczego, a także budowy i modernizacji obiektów.

5. Fundusze związane z kulturą i kulturą fizyczną

Fundusze te realizują zadania w zakresie: dofinansowania inwestycji obiektów sportowych, promowania przedsięwzięć artystycznych, ochrony polskiego dziedzictwa narodowego, dofinansowania zajęć sportowych.

Łączne przychody dla tej grupy funduszy w 2022 r. wyniosą 1.288.214 tys. zł, koszty natomiast przewiduje się na poziomie 1.467.160 tys. zł.

5.1. Fundusz Zajęć Sportowych dla Uczniów

Fundusz Zajęć Sportowych dla Uczniów działa na podstawie ustawy z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Środkami Funduszu dysponuje minister właściwy do spraw kultury fizycznej.

Przychody Funduszu w 2022 r. zaplanowano w kwocie 17.674 tys. zł. Źródłem przychodów są wpływy z opłat wnoszonych przez podmioty świadczące usługi, których przedmiotem jest reklama napojów alkoholowych.

Planowane na 2022 r. koszty realizacji zadań Funduszu zostały określone w wysokości 25.960 tys. zł i przeznaczone zostaną na dofinansowanie zajęć sportowych dla uczniów oraz na zadania z zakresu zdrowia publicznego.

5.2. Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej

Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej działa na podstawie ustawy z 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych. Środkami Funduszu dysponuje minister właściwy do spraw kultury fizycznej.

Źródłem przychodów jest głównie 75% wpływów pochodzących z dopłat do stawek w grach stanowiących monopol państwa. Na rok 2022 zaplanowano przychody w kwocie 1.025.240 tys. zł.

Planowane koszty Funduszu wyniosą w 2022 r. 1.108.000 tys. zł i zostaną poniesione na realizację zadań związanych z przebudową, remontami i dofinansowaniem inwestycji obiektów sportowych, rozwijaniem sportu wśród dzieci, młodzieży i osób niepełnosprawnych oraz na zadania z zakresu zdrowia publicznego, a także na rozwój turystyki społecznej sprzyjającej aktywności fizycznej społeczeństwa.

5.3. Fundusz Promocji Kultury

Fundusz Promocji Kultury działa na podstawie ustawy z 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych. Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Źródłem przychodów Funduszu jest 20% wpływów pochodzących z dopłat do stawek w grach

stanowiących monopol państwa. Przychody Funduszu w 2022 r. zaplanowano w kwocie 244.600 tys. zł.

Planowane koszty realizacji zadań Funduszu wyniosą w 2022 r. 244.500 tys. zł i zostaną poniesione na wspieranie oraz promowanie określonych w ustawie o grach hazardowych zadań z dziedziny kultury, w tym również zadań o charakterze inwestycyjnym, jak i zadania realizowane przez Polski Instytut Sztuki Filmowej oraz zadania polegające na dofinansowaniu wypłaty wynagrodzeń z tytułu wypożyczeń bibliotecznych. Ze środków Funduszu pokrywane będą także koszty obsługi Funduszu.

5.4. Narodowy Fundusz Ochrony Zabytków

Zadaniem Narodowego Funduszu Ochrony Zabytków jest dofinansowanie nakładów na wykonywanie prac konserwatorskich przy zabytkach. Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw kultury i dziedzictwa narodowego.

Źródłem przychodów Funduszu są wpływy z administracyjnych kar pieniężnych wymierzanych przez organy ochrony zabytków na podstawie przepisów ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz nawiązek orzekanych w związku z popełnieniem przestępstwa zniszczenia lub uszkodzenia zabytku.

Przychody Funduszu w 2022 r. zaplanowano w kwocie 700 tys. zł.

Planowane koszty realizacji zadań Funduszu wyniosą w 2022 r. 88.700 tys. zł i zostaną przeznaczone na dofinansowanie nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków. Ze środków Funduszu pokrywane będą także koszty obsługi Funduszu.

6. Pozostałe Fundusze

Przychody pozostałych funduszy celowych zaplanowano w 2022 r. w wysokości 9.137.708 tys. zł, a łączną kwotę kosztów realizacji ich zadań ustalono na poziomie 10.363.359 tys. zł.

6.1. Fundusz Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym

Głównym zadaniem Funduszu Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym jest gromadzenie, utrzymywanie w gotowości użytkowej, aktualizacja, uzupełnianie, udostępnianie oraz zabezpieczenie centralnego zasobu geodezyjnego i kartograficznego.

Przychody Funduszu zostały zaplanowane w 2022 r. w wysokości 6.322 tys. zł. Przychody Funduszu stanowić będą głównie wpływy z opłat za udostępnianie zbiorów danych oraz innych materiałów z centralnego zasobu geodezyjnego i kartograficznego oraz za czynności urzędowe związane z prowadzeniem tego zasobu jak również opłaty za korzystanie z usług

teleinformatycznego systemu ASG-EUPOS umożliwiającego udostępnianie danych podstawowej osnowy geodezyjnej.

Koszty Funduszu zaplanowano w 2022 r. w wysokości 14.700 tys. zł, głównie na dofinansowanie zadań związanych z aktualizacją i utrzymaniem państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego oraz na zadania związane z nadawaniem uprawnień zawodowych w dziedzinie geodezji i kartografii.

6.2. Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej

Dysponentem Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej jest Minister Sprawiedliwości.

Planowane w 2022 r. przychody Funduszu w kwocie 264.803 tys. zł to środki pieniężne pochodzące z orzeczonych przez sądy nawiązek oraz świadczeń pieniężnych, potrąceń w wysokości 7% wynagrodzenia przysługującego za pracę skazanych zatrudnionych na podstawie skierowania do pracy, umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło, umowy o pracę nakładczą lub na innej podstawie prawnej oraz wykonania kar dyscyplinarnych poprzez obniżenie przypadającej skazanemu części wynagrodzenia za pracę, nie więcej niż o 25%, na okres do 3 miesięcy, spadków, zapisów i darowizn, dotacji, zbiórek i innych źródeł.

Koszty Funduszu w planowanej w 2022 r. wysokości 273.850 tys. zł przeznacza się na udzielanie pomocy osobom pozbawionym wolności, zwalnianym z zakładów karnych i aresztów śledczych oraz członkom ich rodzin, a także na udzielanie pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem oraz członkom ich rodzin, a także na przeciwdziałanie przyczynom przestępczości.

6.3. Fundusz Rozwiązywania Problemów Hazardowych

Głównym źródłem przychodów Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych jest 1% wpływów z dopłat z gier objętych monopolem państwa. Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw zdrowia.

Przychody Funduszu w 2022 r. zaplanowano w wysokości 15.794 tys. zł. W 2022 r. koszty Funduszu wyniosą 23.638 tys. zł i zostaną przeznaczone na realizację następujących zadań:

- prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej i opracowywanie specjalistycznych ekspertyz, raportów, sprawozdań dotyczących problematyki uzależnień od hazardu lub innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych,
- opracowywanie i wdrażanie nowych metod profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z uzależnień od hazardu lub innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych,

- udzielanie finansowej pomocy instytucjom i stowarzyszeniom realizującym zadania związane z rozwiązywaniem problemów wynikających z uzależnień od hazardu lub innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych, w tym sporządzanie oceny rozpowszechnienia i zagrożeń patologicznym hazardem,
- prowadzenie działań ukierunkowanych na podnoszenie jakości programów profilaktycznych i terapeutycznych, a także zwiększanie kompetencji zawodowych osób zajmujących się leczeniem w celu zwiększenia skuteczności oraz dostępności leczenia uzależnień od hazardu lub innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych dla osób uzależnionych i ich bliskich,
- zadania określone w przepisach o zdrowiu publicznym.

6.4. Fundusz Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego

Podstawowym celem Funduszu jest wzmocnienie potencjału organizacji pożytku publicznego poprzez wyrównywanie ich szans.

Przychodami Funduszu są środki finansowe pochodzące z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych:

- wykorzystane przez organizacje pożytku publicznego niezgodnie z przeznaczeniem,
- przekazane na rzecz organizacji pożytku publicznego, nieuwzględnionej w wykazie prowadzonym przez Dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego,
- niewydatkowane przez organizacje, które utraciły status organizacji pożytku publicznego.

Na rok 2022 zaplanowano przychody Funduszu w wysokości 90 tys. zł.

Koszty realizacji zadań Funduszu zaplanowane w 2022 r. w wysokości 720 tys. zł przeznaczone zostaną głównie na udzielanie wsparcia organizacjom pożytku publicznego, realizowanego w trybie otwartego konkursu ofert zgodnie z art. 13 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

6.5. Fundusz Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

Fundusz został utworzony 1 kwietnia 2017 r. na mocy ustawy z 15 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o grach hazardowych oraz niektórych innych ustaw. Celem Funduszu jest wspieranie społeczeństwa obywatelskiego na drodze do wszechstronnego rozwoju poprzez wdrażanie systemowych rozwiązań służących wzmocnieniu i podnoszeniu jakości działania całego sektora pozarządowego.

Przychody Funduszu w 2022 r. zaplanowano w wysokości 48.530 tys. zł. Źródłem przychodów Funduszu są przede wszystkim dopłaty z gier i loterii objętych monopolem

państwa do stawek w grach hazardowych.

Koszty realizacji zadań Funduszu zaplanowane w 2022 r. w wysokości 51.794 tys. zł będą przeznaczone na:

- działania nastawione na przygotowanie i wdrożenie systemowych rozwiązań służących wzmocnieniu i podniesieniu jakości działania całego sektora pozarządowego lub jego znaczących części (branż, środowisk),
- wspieranie rozwoju porozumień organizacji, platform współpracy, reprezentacji środowisk organizacji sektora pozarządowego,
- wspieranie działań statutowych organizacji sektora pozarządowego,
- rozwój instytucjonalny organizacji, w tym: budowanie stabilnych podstaw ich dalszego funkcjonowania, tworzenie perspektywicznych planów działania i finansowania, podnoszenie standardów pracy i zarządzania organizacją.

6.6. Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg

Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg funkcjonuje na podstawie ustawy z 23 października 2018 r. o Rządowym Funduszu Rozwoju Dróg. Fundusz stanowi kompleksowy instrument wsparcia realizacji zadań na drogach zarządzanych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Jego celem jest przyspieszenie powstawania nowoczesnej i bezpiecznej infrastruktury drogowej na szczeblu lokalnym, która stanowi ważny element prawidłowego funkcjonowania i rozwoju gospodarki oraz przyczynia się do poprawy poziomu życia obywateli.

Źródłami finansowania Funduszu są:

- wpłaty z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- wpłaty z budżetu państwa z części budżetu, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej,
- wpłaty z budżetu państwa z części budżetu, której dysponentem jest minister właściwy do spraw transportu,
- wpłaty Dyrekcji Generalnej Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe,
- wpłaty z zysku jednoosobowych spółek Skarbu Państwa i spółek, w których wszystkie akcje (udziały) są własnością Skarbu Państwa.

Ponadto Fundusz może zostać zasilony środkami pochodzącymi z przekazania skarbowych papierów wartościowych, dobrowolnymi wpłatami na rzecz Funduszu np. przez spółki, w których udziały albo akcje posiada Skarb Państwa oraz wpłatami kar pieniężnych nakładanych na podstawie ustawy o drogach publicznych.

W 2022 r. planowane przychody Funduszu wynoszą 2.131.348 tys. zł, w tym wpłata z budżetu państwa w kwocie 500.000 tys. zł.

Koszty realizacji zadań Funduszu w 2022 r. zaplanowane w wysokości 4.464.163 tys. zł mają być przeznaczone w szczególności na:

- dofinansowanie budowy, przebudowy lub remontu dróg powiatowych i dróg gminnych,
- dofinansowania budowy mostów lokalizowanych w ciągach dróg wojewódzkich, dróg powiatowych i dróg gminnych,
- finansowanie budowy, przebudowy lub remontu dróg wojewódzkich, dróg powiatowych i dróg gminnych o znaczeniu obronnym,
- dofinansowanie zadań polegających na poprawie bezpieczeństwa ruchu pieszych w obszarze oddziaływania przejść dla pieszych,
- dofinansowanie budowy obwodnic lokalizowanych w ciągach dróg wojewódzkich,
- dofinansowanie budowy, przebudowy lub remontu dróg wojewódzkich, dróg powiatowych lub dróg gminnych, zarządzanych przez prezydenta miasta na prawach powiatu będącego siedzibą wojewody lub sejmiku województwa.

6.7. Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych o Charakterze Użyteczności Publicznej

Fundusz został powołany w 2019 r. na podstawie ustawy z 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. Celem Funduszu jest zapewnienie dostępności autobusowego publicznego transportu zbiorowego, co ma zapobiec wykluczeniu transportowemu mieszkańców niewielkich miejscowości.

Dofinansowanie ze środków Funduszu otrzymują organizatorzy publicznego transportu zbiorowego jako wsparcie dla realizacji zadań własnych w powyższym zakresie.

Źródła przychodów Funduszu (754.348 tys. zł) w 2022 r. stanowią wpływy z tytułu:

- opłaty emisyjnej,
- opłaty paliwowej,
- opłaty zastępczej,
- opłat i zezwoleń oraz kar pieniężnych i grzywien pobieranych przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego i Wojewódzkich Inspektorów Transportu Drogowego,
- wpłaty z budżetu państwa z części budżetu, której dysponentem jest minister właściwy do spraw transportu,
- odsetek bankowych.

W 2022 r. środki Funduszu będą przekazane jednostkom samorządu terytorialnego na dofinansowanie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej w kwocie nieprzekraczającej 800.000 tys. zł rocznie, natomiast 5 tys. zł przewidziane jest na koszty usług bankowych Banku Gospodarstwa Krajowego. Środki niewykorzystane, pozostające na dzień 31 grudnia na rachunku Funduszu, przewyższające kwotę 50 mln zł, zostaną przekazane na rachunek Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Planuje się, że w 2022 r. będzie to kwota 4.593 tys. zł.

6.8. Fundusz Inwestycji Kapitałowych

Fundusz Inwestycji Kapitałowych został utworzony w 2019 r. na podstawie ustawy z 21 lutego 2019 r. o zmianie ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym oraz niektórych innych ustaw, w celu zapewnienia źródła finansowania kapitałowych celów inwestycyjnych Skarbu Państwa, tym samym zadania Prezesa Rady Ministrów, polegającego na nabywaniu i obejmowaniu akcji lub udziałów spółek.

W 2022 r. planowane są przychody Funduszu w wysokości 734.238 tys. zł, w tym:

- wpłaty z zysku spółek, o których mowa w art. 1 ustawy z 1 grudnia 1995 r. o wpłatach z zysku przez jednoosobowe spółki Skarbu Państwa – 338.440 tys. zł,
- środki w wysokości 30% każdej wypłaconej dywidendy, a także zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy, z akcji należących do Skarbu Państwa – 385.798 tys. zł,
- środki z tytułu zwrotu pomocy publicznej lub wsparcia niebędącego pomocą publiczną, udzielonych przedsiębiorcom z Funduszu Restrukturyzacji Przedsiębiorców, wraz z należnościami ubocznymi – 10.000 tys. zł.

W roku 2022 planowane są koszty Funduszu w wysokości 600.201 tys. zł, z przeznaczeniem na:

- zakup lub objęcie akcji przez Skarb Państwa – zakłada się, że od 2021 r. co roku podpisywane będą umowy z 3 podmiotami – 600.000 tys. zł,
- pokrycie kosztów nabycia lub objęcia akcji, w tym usług świadczonych przez doradców w związku z ich nabywaniem lub obejmowaniem przez Skarb Państwa reprezentowany przez Prezesa Rady Ministrów – 200 tys. zł,
- pokrycie kosztów związanych z obsługą bankową Funduszu – 1 tys. zł.

Ponadto przy konstrukcji planu finansowego przyjęto założenie, że wolne środki pieniężne mogą być przechowywane na lokatach. Niemniej z uwagi na fakt, że podstawowe stopy procentowe NBP zostały istotnie obniżone w 2020 r., w tym stopa depozytowa w chwili sporządzania niniejszego planu wynosi 0,00%, nie założono przychodów z tytułu odsetek.

6.9. Fundusz Wypłaty Różnicy Ceny

Na mocy ustawy z 28 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw powołany został Fundusz Wypłaty Różnicy Ceny. Celem Funduszu jest finansowanie utraconego przychodu spółek energetycznych w 2019 r., w związku z przepisami art. 5 oraz art. 6 ww. ustawy.

W 2022 r. Fundusz nie planuje uzyskiwania przychodów. Zakłada się, że rozliczenia Funduszu zostaną zakończone w roku 2021 r. Ostatnia z aukcji, z której dochód zasilił Fundusz odbyła się w grudniu 2019 r. Na podstawie nowelizacji ustawy o zmianie ustawy prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 1093) zmieniającej ustawę istnieje możliwość zasilenia rachunku FWRC do kwoty 200 mln zł z rachunku opłaty przejściowej.

Nie zaplanowano ponoszenia kosztów funduszu. W wyniku rozstrzygnięć toczących się spraw spornych mogą w przyszłości wystąpić przepływy środków finansowych na rachunku Funduszu zarówno po stronie wpływów jak też wydatków. Zarządca rozliczeń cen nie posiada wiedzy odnośnie do terminów prawomocnego zakończenia sporów, a zatem terminów tych przepływów finansowych.

6.10. Fundusz Rekompensat Pośrednich Kosztów Emisji

Na mocy ustawy z 19 lipca 2019 r. o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych powołany został Fundusz Rekompensat Pośrednich Kosztów Emisji.

Przychody Funduszu w 2022 r. zaplanowano w wysokości 1.045.280 tys. zł. Ich źródłem będą środki ze sprzedaży w drodze aukcji uprawnień do emisji, o których mowa w art. 49 ust. 2c ustawy z 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych oraz odsetki od wolnych środków Funduszu.

Koszty realizacji zadań Funduszu zaplanowane w wysokości 1.766.899 tys. zł mają być przeznaczone na wypłatę rekompensat z tytułu przenoszenia kosztów zakupu uprawnień do emisji na ceny energii elektrycznej zużywanej do wytwarzania produktów w sektorach lub podsektorach energochłonnych.

6.11. Fundusz Szerokopasmowy

Fundusz Szerokopasmowy został utworzony na podstawie art. 16a ust. 1 ustawy z 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

Przychody Funduszu w 2022 r. zaplanowano w wysokości 130.185 tys. zł.

Źródłem przychodów Funduszu będą przede wszystkim wpływy z następujących tytułów:

- 100% wpływów z opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji (opłata, o której mowa w art. 184 ust. 1 ustawy z 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne),
- 15% wpływów z opłat za prawo do dysponowania częstotliwością (opłata, o której mowa w art. 185 ust. 1 ustawy z 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne).

W 2022 r. zaplanowano koszty Funduszu w wysokości 130.185 tys. zł, w szczególności na pokrycie kosztów inwestycyjnych, z przeznaczeniem na wypłaty beneficjentom interwencji podejmowanych ze środków Funduszu celem dalszego przeznaczenia na wydatki inwestycyjne (budowa sieci szerokopasmowych, wykonywanie przyłączy telekomunikacyjnych).

6.12. Fundusz Medyczny

Fundusz Medyczny został utworzony na podstawie ustawy z 7 października 2020 r. o Funduszu Medycznym.

Głównym źródłem przychodów jest wpłata z budżetu państwa przekazana przez ministra właściwego do spraw zdrowia.

Przychody Funduszu w 2022 r. zaplanowano w wysokości 4.006.770 tys. zł.

W 2022 r. koszty Funduszu wyniosą 2.232.611 tys. zł i zostaną przeznaczane na realizację następujących zadań:

- zadania finansowane w ramach subfunduszu infrastruktury strategicznej, w tym dofinansowanie zadania polegającego na budowie, przebudowie, modernizacji lub doposażeniu infrastruktury strategicznej,
- zadania finansowane w ramach subfunduszu modernizacji podmiotów leczniczych, w tym dofinansowanie zadania polegającego na modernizacji, przebudowie lub doposażeniu podmiotów leczniczych,
- zadania finansowane w ramach subfunduszu rozwoju profilaktyki, w tym dofinansowanie zadania polegającego na zwiększaniu skuteczności programów zdrowotnych lub programów polityki zdrowotnej,
- zadania finansowane w ramach subfunduszu terapeutyczno-innowacyjnego, w tym:
 - finansowanie leków w ramach ratunkowego dostępu do technologii lekowych, o którym mowa w ustawie z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
 - finansowanie technologii lekowej o wysokiej wartości klinicznej, o której mowa w art. 2 pkt 24a ustawy z 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych lub technologii lekowej o wysokim poziomie innowacyjności, o której mowa w art. 2 pkt 24b tej ustawy,

- finansowanie świadczeń opieki zdrowotnej udzielanych osobom do ukończenia 18-go roku życia,
- finansowanie świadczeń opieki zdrowotnej udzielanych świadczeniobiorcom poza granicami kraju.

Rozdział IX

Rozliczenia z Unią Europejską

Członkostwo Polski w UE związane jest z włączeniem Polski w system finansowy UE, obejmujący przede wszystkim budżet ogólny UE. Budżet ten, akceptowany corocznie przez władze budżetowe UE (Radę UE i Parlament Europejski) na wniosek Komisji Europejskiej (posiadającej wyłączną kompetencję przygotowania projektu budżetu UE), mieści się w ramach wieloletniego planu finansowego UE (tzw. wieloletnie ramy finansowe – WRF). Wysokość polskiej składki do budżetu UE oraz wysokość potencjalnych transferów do Polski jest ograniczona limitami wyznaczonymi w WRF, a doprecyzowanymi w rocznych budżetach UE.

Wieloletnie Ramy Finansowe UE na lata 2021-2027*

(w mln EUR – ceny bieżące.)

Środki na zobowiązania	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Ogółem 2021–2027
1. Jednolity rynek, innowacje i gospodarka cyfrowa	20.919	21.878	21.125	20.984	21.272	21.847	22.077	150.102
2. Spójność, odporność i wartości	52.786	56.200	57.627	60.761	63.387	66.536	70.283	427.580
2a. Spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna	48.191	49.739	51.333	53.077	54.873	56.725	58.639	372.577
2b. Odporność i wartości	4.595	6.461	6.294	7.684	8.514	9.811	11.644	55.003
3. Zasoby naturalne i środowisko w tym: Wydatki związane z rynkiem i płatności bezpośrednie	58.624 40.368	56.519 40.639	56.849 41.518	57.003 41.649	57.112 41.782	57.332 41.913	57.557 42.047	400.996 289.916
4. Migracja i zarządzanie granicami	2.467	3.191	3.494	3.697	4.218	4.315	4.465	25.847
5. Bezpieczeństwo i obrona	1.805	1.868	1.918	1.976	2.215	2.435	2.705	14.922
6. Sąsiedztwo i świat	16.247	16.802	16.329	15.830	15.304	14.754	15.331	110.597
7. Europejska administracja publiczna w tym: Wydatki administracyjne instytucji	10.635 8.216	11.058 8.528	11.419 8.772	11.773 9.006	12.124 9.219	12.506 9.464	12.959 9.786	82.474 62.991
ŚRODKI NA ZOBOWIĄZANIA OGÓŁEM	163.483	167.516	168.761	172.024	175.632	179.725	185.377	1.212.518
ŚRODKI NA PŁATNOŚCI OGÓŁEM	166.140	169.209	165.542	168.853	172.230	175.674	179.187	1.196.835

* Źródło: Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady: Dostosowanie techniczne wieloletnich ram finansowych na 2022 r. zgodnie z art. 4 rozporządzenia Rady (UE, Euratom) 2020/2093 określającego wieloletnie ramy finansowe na lata 2021-2027. Dokument COM(2021)365 z 7 czerwca 2021 r.

Wydatki wspólnotowe można podzielić na następujące grupy:

1. Wydatki skierowane do podmiotów znajdujących się poza Unią Europejską.
W skład tych wydatków można włączyć środki znajdujące się w dziale 6 budżetu UE „Sąsiedztwo i świat”, m.in. na finansowanie projektów realizowanych w ramach pomocy rozwojowej w krajach rozwijających się, a także środki w ramach funduszy przedakcesyjnych, skierowane do krajów kandydujących do UE. Dodatkowo wydatki w dziale 1 budżetu UE „Jednolity rynek, innowacje i gospodarka cyfrowa” są w pewnej części kierowane do państw spoza UE.
2. Alokacje przeznaczone na funkcjonowanie UE - przede wszystkim dział 7 budżetu UE („Europejska administracja publiczna”) oraz projekty realizowane w skali ponadnarodowej (głównie dział 1), których nie da się przypisać konkretnie do żadnego z państw członkowskich.
3. Środki, które służą finansowaniu projektów (fundusze strukturalne, Fundusz Spójności, Fundusz Sprawiedliwej Transformacji itp.) bądź polityk (wspólna polityka rolna – WPR) w konkretnych państwach członkowskich i które są alokowane dla konkretnych państw (zarządzanie zdecentralizowane wykonywane przez administracje państw członkowskich, beneficjentów tych środków).
4. Środki dostępne podmiotom z państw członkowskich, których podział następuje w drodze konkursowej (zarządzanie scentralizowane wykonywane przez Komisję Europejską lub agencje UE).

Transfery otrzymywane z budżetu UE przez Polskę sklasyfikowane są przede wszystkim w ww. trzeciej grupie wydatków z niewielkim udziałem grupy czwartej.

Składka wpłacana przez Polskę do budżetu UE, w całkowitej planowanej wysokości 30.375.659 tys. zł., w całości jest przekazywana z budżetu państwa i służy finansowaniu wszystkich ww. wydatków.

Prognozowane saldo przepływów finansowych w roku 2022 pomiędzy Polską a Unią Europejską i państwami członkowskimi EFTA przedstawia poniższe zestawienie.

Treść	Kwota
	w tys. zł
1	2
I. ŚRODKI PRZEKAZANE PRZEZ UE i państwa EFTA	86.394.128
Zadania wynikające ze wspólnej polityki rolnej	21.773.171
Programy realizowane z udziałem funduszy strukturalnych i EFR	63.303.398
Norweski Mechanizm Finansowy 2014-2021, Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021	820.145
Pozostałe	497.414
II. ŚRODKI WYDATKOWANE Z BUDŻETU PAŃSTWA	30.375.659
Środki własne UE (składka do budżetu UE)	30.375.659
III. RÓŻNICA (I-II)	56.018.469

Rozdział X

Budżet środków europejskich

Budżet środków europejskich, stosownie do postanowień ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r., obejmuje dochody i podlegające refundacji wydatki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich, z wyłączeniem środków przeznaczonych na realizację projektów pomocy technicznej.

1. Dochody budżetu środków europejskich

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2022, w części Dochody budżetu środków europejskich, zaplanowane zostały dochody budżetu środków europejskich w łącznej wysokości 85.946.771 tys. zł.

Na powyższą kwotę składają się dochody z tytułu realizacji zadań w ramach:

- Regionalnych Programów Operacyjnych na lata 2014–2020 w wysokości 20.596.615 tys. zł,
- Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 w wysokości 20.828.870 tys. zł,
- Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 w wysokości 4.012.923 tys. zł,
- Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020 w wysokości 820.448 tys. zł,
- Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 w wysokości 7.940.985 tys. zł,
- Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 w wysokości 1.979.025 tys. zł,
- Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze 2014–2020 w wysokości 353.663 tys. zł,
- Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014–2020 w wysokości 158.089 tys. zł,
- Instrumentu „Łącząc Europę” w wysokości 1.318.810 tys. zł,
- Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014 – 2021 w wysokości 444.967 tys. zł,
- Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014 - 2021 w wysokości 375.178 tys. zł
- Wspólnej polityki rolnej w wysokości 21.849.826 tys. zł
- Perspektywa Finansowa UE 2021 – 2027 w wysokości 5.267.372 tys. zł.

2. Wydatki budżetu środków europejskich

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2022 w budżecie środków europejskich zaplanowane zostały wydatki w wysokości 96.168.094 tys. zł z przeznaczeniem na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich, z wyłączeniem projektów pomocy technicznej.

W ramach powyższej kwoty w poszczególnych częściach budżetowych zaplanowana została kwota 59.916.048 tys. zł na wydatki przeznaczone na projekty realizowane w ramach:

- 1) Perspektywy Finansowej UE 2014-2020, tj. na:
 - 16 Regionalnych Programów Operacyjnych 2014-2020,
 - Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020,
 - Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020,
 - Program Operacyjny Polska Wschodnia 2014-2020,
 - Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020,
 - Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020,
 - Program Operacyjny Rybactwo i Morze 2014-2020,
 - Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020,
 - Instrument "Łącząc Europę" (CEF),
- 2) Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021,
- 3) Wspólnej polityki rolnej,
- 4) Perspektywy Finansowej UE 2021-2027.

Pozostała część wydatków została zaplanowana w rezerwie celowej poz. 98 z przeznaczeniem na finansowanie programów z budżetu środków europejskich w kwocie 36.230.907 tys. zł oraz w rezerwie celowej poz. 99 z przeznaczeniem na finansowanie wynagrodzeń w ramach budżetu środków europejskich w kwocie 21.139 tys. zł.

Zaplanowanie rezerw wynika z faktu, że na etapie opracowywania projektu ustawy budżetowej nie można dokonać podziału wszystkich wydatków na poszczególne podziałki klasyfikacji budżetowej. Ponadto rezerwa celowa poz. 98 obejmuje również wydatki na umowy, których podpisanie jest dopiero planowane. Jednocześnie należy zauważyć, że stopień realizacji poszczególnych projektów kształtuje się różnie w poszczególnych częściach budżetowych, więc trudno przewidzieć, który dysponent wykorzysta w pełni środki ujęte w ramach własnej części, a w których przypadkach realizacja projektów z różnych przyczyn będzie przebiegała z opóźnieniem, co ostatecznie będzie miało wpływ na różny poziom wykorzystania środków w ramach części danego dysponenta. Ponadto stopień zaawansowania realizacji programów operacyjnych nie pozwala w pełni określić wszystkich potrzeb dysponentów.

Umieszczenie części wydatków w rezerwie celowej pozwoli na sprawniejszą i bardziej elastyczną realizację projektów finansowanych w ramach poszczególnych programów, a tym samym przyczyni się do lepszej absorpcji środków unijnych.

Zaplanowane wydatki w budżecie środków europejskich, w częściach poszczególnych dysponentów, obejmują przede wszystkim następujące programy:

2.1. Perspektywa Finansowa UE 2014-2020

W ramach Perspektywy Finansowej na lata 2014 – 2020 realizowane są Krajowe Programy Operacyjne oraz 16 Regionalnych Programów Operacyjnych.

2.1.1. 16 Regionalnych Programów Operacyjnych 2014-2020

W ramach 16 Regionalnych Programów Operacyjnych 2014-2020 zaplanowano na 2022 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 16.314.573 tys. zł.

Celem 16 Regionalnych Programów Operacyjnych na lata 2014-2020 jest dalsze zwiększanie konkurencyjności regionów oraz poprawy jakości życia ich mieszkańców poprzez wykorzystanie potencjałów regionalnych i niwelowanie barier rozwojowych.

Szczególny nacisk położony będzie przede wszystkim na wspieranie przedsiębiorczości, edukacji, zatrudnienia i włączenia społecznego, technologii informacyjno – komunikacyjnych, infrastruktury ochrony środowiska, energetyki oraz transportu. Dodatkowo w ramach RPO bezpośrednią pomoc uzyskają osoby pozostające bez pracy, wykluczone bądź zagrożone wykluczeniem społecznym chcące podnieść swoje kwalifikacje.

W latach 2014-2020 samorzady województw zarządzają około 40% funduszy polityki spójności. W ramach tych środków zawarte są również dodatkowe fundusze pochodzące z podziału rezerwy programowej, czyli środki na Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) oraz inne Obszary Strategicznej Interwencji (OSI).

RPO realizowane w latach 2014-2020 są programami dwufunduszowymi, tj. finansowanymi z udziałem środków EFRR oraz EFS, z czego 15 z nich realizowanych jest w województwach zaliczanych do kategorii „słabiej rozwinięte”, jedynie RPO w województwie mazowieckim zostało sklasyfikowane jako region „lepiej rozwinięty”.

W ramach RPO realizowane są projekty z zakresu następujących celów tematycznych:

- wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji,
- zwiększanie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości TIK,
- wzmacnianie konkurencyjności MŚP,
- wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach,
- promowanie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem,
- zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania odpadami,
- promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej,
- promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników,

- promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją,
- inwestowanie w kształcenie, szkolenia oraz szkolenia zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie.

2.1.2. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020

W ramach POIiŚ 2014-2020 zaplanowano na 2022 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 14.922.411 tys. zł.

PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 to największy pod względem budżetu program na lata 2014-2020. Główne obszary, na które przekazywane są środki to: gospodarka niskoemisyjna, ochrona środowiska, przeciwdziałanie i adaptacja do zmian klimatu, transport i bezpieczeństwo energetyczne oraz ochrona zdrowia i dziedzictwo kulturowe.

Dzięki równowadze pomiędzy działaniami inwestycyjnymi w infrastrukturę oraz wsparciu skierowanemu do wybranych obszarów gospodarki, program realizuje założenia strategii Europa 2020, z którą powiązany jest jego cel główny - wsparcie gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów i przyjaznej środowisku oraz sprzyjającej spójności terytorialnej i społecznej.

W ramach programu realizowanych jest 10 osi priorytetowych:

- Zmniejszenie emisyjności gospodarki,
- Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu,
- Rozwój sieci drogowej TEN-T i transportu multimodalnego,
- Infrastruktura drogowa dla miast,
- Rozwój transportu kolejowego w Polsce,
- Rozwój niskoemisyjnego transportu zbiorowego w miastach,
- Poprawa bezpieczeństwa energetycznego,
- Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury,
- Wzmocnienie strategicznej infrastruktury ochrony zdrowia,
- Pomoc techniczna.

Program jest współfinansowany środkami EFRR i FS.

2.1.3. Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020

W ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 zaplanowano na 2022 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 3.395.013 tys. zł.

Program powstał w odpowiedzi na potrzeby reform w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, adaptacyjności, edukacji, szkolnictwa wyższego, zdrowia i dobrego rządzenia. Wspierane są też innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa w wymienionych dziedzinach. Ponadto, w ramach PO WER realizowane są projekty w ramach Rządowego programu Dostępność Plus.

W ramach programu realizowanych jest 6 osi priorytetowych:

- Osoby młode na rynku pracy,
- Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy gospodarki i edukacji,
- Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju,
- Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa,
- Wsparcie dla obszaru zdrowia,
- Pomoc techniczna.

Program jest współfinansowany środkami EFS oraz szczególnego instrumentu wsparcia skierowanego do młodych bezrobotnych – Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych.

2.1.4. Program Operacyjny Polska Wschodnia 2014-2020

W ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020 zaplanowano na 2022 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 619.017 tys. zł.

Program Operacyjny Polska Wschodnia 2014-2020 stanowi dodatkowy element wsparcia z funduszy strukturalnych oraz wzmocnienie działań innych programów na obszarze Polski Wschodniej, tj. województw: warmińsko-mazurskiego, podlaskiego, lubelskiego, świętokrzyskiego i podkarpackiego.

Celem głównym interwencji PO PW w latach 2014-2020 jest wzrost konkurencyjności i innowacyjności makroregionu Polski Wschodniej. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez koncentrację działań programu na wsparciu tworzenia warunków sprzyjających powstawaniu MŚP w Polsce Wschodniej, wsparciu konkurencyjności przedsiębiorstw w szczególności poprzez internacjonalizację, wsparciu w zakresie poprawy efektywności układów transportowych miast wojewódzkich i ich obszarów funkcjonalnych oraz wsparciu w zakresie zwiększenia spójności wewnętrznej makroregionu w zakresie infrastruktury transportowej.

W ramach programu realizowane są 4 osie priorytetowe:

- Przedsiębiorcza Polska Wschodnia,
- Nowoczesna infrastruktura transportowa,
- Ponadregionalna infrastruktura kolejowa,
- Pomoc techniczna.

Program jest współfinansowany środkami EFRR.

2.1.5. Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020

W ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 zaplanowano na 2022 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 6.304.483 tys. zł.

PO Inteligentny Rozwój to drugi pod względem budżetu program na lata 2014-2020. Celem głównym PO IR jest wspieranie innowacyjności i konkurencyjności polskiej gospodarki,

wyrażające się głównie zwiększeniem nakładów na B+R w szczególności poprzez wsparcie przedsiębiorstw w obszarach innowacyjności i działalności badawczo-rozwojowej, podniesienie jakości i interdyscyplinarności badań naukowych i prac rozwojowych oraz zwiększenie stopnia ich komercjalizacji oraz umiędzynarodowienia.

Cel ten zostanie osiągnięty przez koncentrację działań programu na wzmacnianiu powiązań między nauką i potrzebami rynku oraz przedsiębiorstwami, w tym wzmacnianiu roli inicjatyw klastrowych w celu budowy tych powiązań, rozwoju innowacyjności przedsiębiorstw, wspieraniu tworzenia inicjatyw gospodarczych (w tym zwłaszcza MŚP oraz spin-out, opartych o implementację innowacji wykorzystujących Kluczowe Technologie Prorozwojowe, podniesieniu jakości prac B+R oraz pozycji krajowych jednostek naukowych w ramach Europejskiej Przestrzeni Badawczej oraz wsparciu działań odpowiadających na potrzebę pogodzenia wzrostu gospodarczego i poprawy wyników ekonomicznych przy jednoczesnym ograniczeniu wykorzystania zasobów (w tym także energii, wody i surowców mineralnych) i zmniejszeniu presji na środowisko.

Program umożliwia skuteczne przejście „od pomysłu do przemysłu”. Założeniem PO IR jest bowiem wsparcie realizacji całego procesu powstawania innowacji: od fazy tworzenia się pomysłu, poprzez etap prac badawczo-rozwojowych, w tym przygotowanie prototypu, aż po komercjalizację wyników prac B+R. Mając na uwadze zróżnicowany poziom ryzyka realizacji projektu na ww. etapach, przewiduje się wykorzystanie instrumentów wsparcia o charakterze dotacyjnym oraz zwrotnym.

W ramach programu realizowanych jest 5 osi priorytetowych:

- Wsparcie prowadzenia prac B+R przez przedsiębiorstwa,
- Wsparcie otoczenia i potencjału przedsiębiorstw do prowadzenia działalności B+R+I,
- Wsparcie innowacji w przedsiębiorstwach,
- Zwiększenie potencjału naukowo-badawczego,
- Pomoc techniczna,
- Zwiększenie potencjału przedsiębiorstw i przygotowanie do cyfrowej transformacji w kontekście pandemii COVID-19.

Program jest współfinansowany środkami EFRR.

2.1.6. Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014-2020

W ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 zaplanowano na 2022 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 1.667.513 tys. zł.

Celem programu jest wzmocnienie cyfrowych fundamentów dla rozwoju kraju. Fundamenty te to szeroki dostęp do szybkiego Internetu, efektywne i przyjazne użytkownikom e-usługi publiczne oraz stale rosnący poziom kompetencji cyfrowych społeczeństwa.

W ramach programu realizowane są 4 osie priorytetowe:

- Powszechny dostęp do szybkiego Internetu,
- E-administracja i otwarty rząd,
- Cyfrowe kompetencje społeczeństwa,
- Pomoc techniczna.

Program będzie współfinansowany środkami EFRR.

2.1.7. Program Operacyjny Rybactwo i Morze 2014-2020

W ramach tego programu zaplanowano na 2022 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 256.494 tys. zł.

Program ten zakłada wsparcie finansowe z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR). EFMR zastąpił Europejski Fundusz Rybacki, wdrażany w latach 2007-2013.

Program Operacyjny „Rybactwo i Morze” na lata 2014-2020 zakłada realizację sześciu priorytetów:

- Promowanie zrównoważonego, innowacyjnego i konkurencyjnego rybołówstwa,
- Wspieranie zrównoważonej, innowacyjnej i konkurencyjnej akwakultury (chów i hodowla organizmów wodnych),
- Wspieranie wdrażania Wspólnej Polityki Rybołówstwa,
- Zatrudnienie i spójność terytorialna na obszarach rybackich,
- Wspieranie przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury,
- Zintegrowana polityka morska oraz Pomoc techniczna.

2.1.8. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020

W ramach tego programu zaplanowano na 2022 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 18.227 tys. zł.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 jest programem operacyjnym współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, który realizowany jest w oparciu o rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 223/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

PO PŻ obejmuje zakup i dystrybucję żywności oraz obligatoryjne działania towarzyszące, przyczyniające się do ograniczania ubóstwa poprzez zwiększenie bezpieczeństwa żywnościowego osób najbardziej potrzebujących oraz realizację działań na rzecz włączenia społecznego.

2.1.9. Instrument „Łącząc Europę” (CEF)

W ramach Instrumentu „Łącząc Europę” (CEF) zaplanowano na 2022 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 1.167.932 tys. zł.

Connecting Europe Facility – Instrument „Łącząc Europę” (CEF) to fundusz rozbudowy infrastrukturalnej, ściśle związany z polityką spójności, który wspiera przedsięwzięcia o kluczowym znaczeniu dla Europy. Ideą CEF jest wzmocnienie sieci transportowo-komunikacyjnej, poprzez rozbudowę infrastruktury transportowej, połączeń energetycznych oraz rozwiązań z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych. CEF jest zarządzany centralnie przez Komisję Europejską.

W ramach podanej kwoty ujęto również projekty:

- E-Health National Contact Point in Poland (383 tys. zł),
- Zwiększenie zdolności organu właściwego ds. cyberbezpieczeństwa dla sektora energii w Polsce (547 tys. zł) realizowane w ramach CEF w sektorze telekomunikacja i energia.

2.2. Mechanizm Finansowy EOG (MF EOG) 2014-2021 i Norweski Mechanizm Finansowy (NMF) 2014-2021

W ramach tych programów zaplanowano na 2022 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 573.818 tys. zł, w tym na:

- Norweski Mechanizm Finansowy 2014 – 2021 w wysokości 311.191 tys. zł,
- Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021 w wysokości 262.627 tys. zł.

Głównymi celami funduszy norweskich i funduszy EOG są: przyczynianie się do zmniejszenia różnic ekonomicznych i społecznych w obrębie Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz wzmacnianie stosunków dwustronnych pomiędzy państwami – darczyńcami a państwami – beneficjentami.

2.3. Perspektywa Finansowa UE 2021-2027

Umowa Partnerstwa na lata 2021-2027 zakłada kontynuację realizacji dotychczasowych programów krajowych i regionalnych oraz nowy program finansowany ze środków Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FEST).

W ramach Perspektywy Finansowej UE 2021-2027 w częściach budżetowych zaplanowano na 2022 rok wydatki w wysokości 1.432 tys. zł.

2.4. Wspólna polityka rolna (WPR)

W ramach budżetu środków europejskich na realizację WPR zaplanowano na 2022 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 14.675.135 tys. zł.

Środki z tytułu WPR przekazywane przez KE do państw członkowskich mają charakter refundacyjny. Warunkiem ich otrzymania jest wcześniejsze poniesienie określonych wydatków przez agencję płatniczą. Udokumentowane wydatki tej agencji są zwracane ze środków budżetu unijnego, w terminach wynikających z prawa UE.

W roku 2022 będą realizowane płatności w ramach I filaru WPR, w tym płatności bezpośrednie oraz działania interwencyjne na wspólnotowych rynkach rolnych, a także płatności z tytułu Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW).

W ramach PROW realizowane są następujące priorytety wyznaczone dla unijnej polityki rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014-2020:

1. Ułatwianie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich.
2. Poprawa konkurencyjności wszystkich rodzajów gospodarki rolnej i zwiększenie rentowności gospodarstw rolnych.
3. Poprawa organizacji łańcucha żywnościowego i promowanie zarządzania ryzykiem w rolnictwie.
4. Odtwarzanie, chronienie i wzmacnianie ekosystemów zależnych od rolnictwa i leśnictwa.
5. Wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami i przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu w sektorach: rolnym, spożywczym i leśnym.
6. Zwiększanie włączenia społecznego, ograniczanie ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich.

Rozdział XI

Finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa

Przewiduje się, że w 2021 r. potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa wyniosą 40.467,6 mln zł wobec kwoty 32.479,8 mln zł przyjętej w projekcie nowelizacji ustawy budżetowej. Planuje się, że finansowanie krajowe potrzeb pożyczkowych netto ukształtuje się na poziomie 32.471,1 mln zł, a finansowanie zagraniczne na poziomie 7.996,5 mln zł.

Na finansowanie krajowe w wysokości 32.471,1 mln zł złożą się następujące pozycje:

- a) dodatnie saldo z tytułu sprzedaży i wykupu skarbowych papierów wartościowych w wysokości 16.149,2 mln zł,
- b) dodatnie saldo środków pozostających na rachunkach budżetu państwa na początek i koniec roku w wysokości 16.321,9 mln zł.

Na saldo z tytułu skarbowych papierów wartościowych złożą się następujące pozycje:

- a) dodatnie saldo sprzedaży i wykupu obligacji rynkowych w wysokości 10.429,7 mln zł będące wynikiem:
 - dodatniego salda w obligacjach zmiennoprocentowych w wysokości 22.715,4 mln zł,
 - ujemnego salda w obligacjach stałoprocentowych w wysokości 12.285,7 mln zł,
- b) ujemne saldo sprzedaży i wykupu bonów skarbowych w wysokości 10.843,6 mln zł,
- c) dodatnie saldo sprzedaży i wykupu obligacji oszczędnościowych w wysokości 16.563,0 mln zł.

Na finansowanie zagraniczne w wysokości 7.996,5 mln zł złożą się następujące pozycje:

- a) ujemne saldo emisji i wykupu obligacji skarbowych wyemitowanych na międzynarodowych rynkach finansowych w wysokości 29.685,3 mln zł,
- b) ujemne saldo kredytów otrzymanych w wysokości 4.837,9 mln zł,
- c) dodatnie saldo pożyczki z europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem (SURE) w wysokości 32.898,5 mln zł,
- d) dodatnie saldo przepływów związanych z rachunkiem walutowym w wysokości 9.621,2 mln zł.

1. Potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa i ich finansowanie

W 2022 r. zakładany jest deficyt budżetu państwa w wysokości 30.924,6 mln zł, deficyt budżetu środków europejskich w wysokości 10.221,3 mln zł oraz pozostałe potrzeby pożyczkowe netto w kwocie 18.115,1 mln zł. W rezultacie planowane w 2022 r. potrzeby pożyczkowe netto kształtują się na poziomie 59.261,1 mln zł wobec kwoty przewidywanego wykonania w 2021 r. 40.467,6 mln zł (w projekcie nowelizacji ustawy budżetowej na 2021 r. 32.479,8 mln zł). Planowany poziom potrzeb pożyczkowych brutto (suma potrzeb netto oraz przypadającego do wykupu długu przy przyjętych założeniach odnośnie do sprzedaży skarbowych papierów wartościowych w 2021 r.) wynosi 222.978,1 mln zł wobec kwoty przewidywanego wykonania w 2021 r. 213.067,3 mln zł (w projekcie nowelizacji ustawy budżetowej na 2021 r. 205.079,5 mln zł).

	PW 2021	2022	3:2
	mln zł		%
1	2	3	4
Potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa	40.467,6	59.261,1	146,4
– deficyt budżetu państwa	40.507,7	30.924,6	76,3
– deficyt budżetu środków europejskich	6.138,5	10.221,3	166,5
– kredyty i pożyczki udzielone	540,8	1.124,5	207,9
– prefinansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej	65,3	68,7	105,3
– płatności związane z udziałami Skarbu Państwa w międzynarodowych instytucjach finansowych	1.547,5	1.769,7	114,4
– zarządzanie płynnością sektora finansów publicznych	-15.877,0	15.173,0	-
– zarządzanie środkami europejskimi	8.545,1	-3,1	-
– pozostałe przychody i rozchody	-1.000,3	-17,7	1,8
Finansowanie potrzeb pożyczkowych netto budżetu państwa	40.467,6	59.261,1	146,4
1. Finansowanie krajowe	32.471,1	54.522,2	167,9
1.1 Skarbowe papiery wartościowe	16.149,2	54.522,2	337,6
1.2 Środki na rachunkach budżetowych	16.321,9	0,0	-
2. Finansowanie zagraniczne	7.996,5	4.738,9	59,3
2.1 Obligacje skarbowe	-29.685,3	-16.059,8	54,1
2.2 Kredyty otrzymane	-4.837,9	-1.633,4	33,8
2.3 Pożyczka z europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem (SURE)	32.898,5	13.620,0	41,4
2.4 Przepływy związane z rachunkiem walutowym	9.621,2	8.812,2	91,6

Planuje się, że finansowanie krajowe potrzeb pożyczkowych netto ukształtuje się na poziomie 54.522,2 mln zł, a finansowanie zagraniczne wyniesie 4.738,9 mln zł.

Na finansowanie krajowe złożą się następujące pozycje:

- a) dodatnie saldo z tytułu sprzedaży i wykupu skarbowych papierów wartościowych w wysokości 54.522,2 mln zł,
- b) zerowe saldo środków pozostających na rachunkach budżetu państwa na początek i koniec roku.

Na saldo z tytułu skarbowych papierów wartościowych złożą się następujące pozycje:

- a) dodatnie saldo sprzedaży i wykupu obligacji rynkowych w wysokości 42.080,5 mln zł będące wynikiem:
 - dodatniego salda w obligacjach zmiennoprocentowych w wysokości 20.335,2 mln zł,
 - dodatniego salda w obligacjach stałoprocentowych w wysokości 21.745,3 mln zł,
- b) dodatnie saldo sprzedaży i wykupu obligacji oszczędnościowych w wysokości 12.441,7 mln zł.

Na finansowanie zagraniczne potrzeb pożyczkowych netto w wysokości 4.738,9 mln zł złożą się następujące pozycje:

- a) ujemne saldo emisji i wykupu obligacji skarbowych wyemitowanych na międzynarodowych rynkach finansowych w wysokości 16.059,8 mln zł,
- b) ujemne saldo kredytów otrzymanych w wysokości 1.633,4 mln zł,
- c) dodatnie saldo pożyczki z europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem (SURE) w wysokości 13.620,0 mln zł,
- d) dodatnie saldo przepływów związanych z rachunkiem walutowym w wysokości 8.812,2 mln zł.

2. Przychody i rozchody budżetu państwa

Zakładane kwoty łącznych przychodów i rozchodów (krajowych oraz zagranicznych), bez uwzględniania zobowiązań finansowych zaciąganych i spłacanych w tym samym roku budżetowym oraz operacji finansowych dokonywanych pomiędzy rachunkami Ministra Finansów, wynoszą odpowiednio 582.920,7 mln zł oraz 541.774,8 mln zł. Zgodnie z art. 52 ust. 1a *ustawy o finansach publicznych* rozchody z tego rodzaju zobowiązań oraz operacji nie są zaliczane do limitu rozchodów. Na kwotę rozchodów nieobjętych limitem w 2022 r. składają się:

- potencjalne przepływy z tytułu bonów emitowanych w ramach zarządzania płynnością budżetu państwa (sprzedawanych i wykupywanych w ciągu roku) na kwotę 19.942,7 mln zł,

- przepływy z tytułu obligacji oszczędnościowych sprzedawanych i wykupywanych w ciągu roku na kwotę 18.000,0 mln zł,
- przepływy z tytułu depozytów jednostek sektora finansów publicznych zawiązanych i rozwiązanych w ciągu roku w ramach zarządzania płynnością tego sektora na kwotę 6.848.313,3 mln zł,
- przepływy z tytułu depozytów zabezpieczających w transakcjach pochodnych na kwotę 477,6 mln zł,
- przepływy na rachunku walutowym w wysokości 106.836,7 mln zł.

Po uwzględnieniu tych wielkości planowana łączna kwota przychodów wynosi 7.576.491,0 mln zł, a rozchodów 7.535.345,1 mln zł.

2.1. Przychody i rozchody krajowe

Przychody i rozchody krajowe są planowane odpowiednio na poziomie 446.108,6 mln zł oraz 407.506,0 mln zł.

Na planowane przychody składają się kwoty z następujących tytułów:

- a) skarbowe papiery wartościowe – przychody ze sprzedaży w wysokości 179.303,9 mln zł, z czego z tytułu:
 - obligacji rynkowych – 152.507,9 mln zł. Środki te będą pochodzić ze sprzedaży obligacji stałoprocentowych w wysokości 100.806,4 mln zł, obligacji zmiennoprocentowych w wysokości 51.701,5 mln zł,
 - obligacji oszczędnościowych – 26.796,0 mln zł,
- b) pożyczki udzielone – przychody w wysokości 87,5 mln zł będące wynikiem spłaty przez:
 - jednostki samorządu terytorialnego (40,9 mln zł),
 - Korporację Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych (46,5 mln zł),
- c) prefinansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej – przychody w wysokości 117,0 mln zł,
- d) zarządzanie płynnością sektora finansów publicznych – przychody w wysokości 102.560,2 mln zł,
- e) pozostałe przychody w wysokości 150.040,1 mln zł. Większość przepływów w tej pozycji (150.000,0 mln zł) ma charakter warunkowy i zawiera potencjalne wpływy z tytułu SPW (zwiększona sprzedaż w celu sfinansowania potencjalnych wyższych rozchodów, w szczególności wyższych wykupów SPW w efekcie przeprowadzania przetargów zamiany obligacji zapadających w 2023 r.). Pozostała część przepływów w tej pozycji wynika z wpływów z rachunku rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych Skarbu Państwa

wykorzystywanych okresowo w procesie finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa (16,0 mln zł), depozytów zabezpieczających w transakcjach pochodnych (22,4 mln zł) oraz z przychodów z prywatyzacji (1,6 mln zł),

- f) środki na rachunkach budżetowych – przychody w wysokości 14.000,0 mln zł wynikające ze stanu środków na koniec 2021 r.

Na planowane rozchody składają się kwoty z następujących tytułów:

- a) skarbowe papiery wartościowe – rozchody w wysokości 124.781,7 mln zł związane z wykupem:
- obligacji rynkowych – 110.427,4 mln zł. Kwota wynika z przypadających wykupów obligacji stałoprocentowych w wysokości 79.061,1 mln zł oraz obligacji zmiennoprocentowych w wysokości 31.366,4 mln zł,
 - obligacji oszczędnościowych – 14.354,3 mln zł,
- b) pożyczki udzielone – rozchody w wysokości 783,0 mln zł wynikające z założonego udzielenia pożyczek dla:
- jednostek samorządu terytorialnego (200,0 mln zł),
 - Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych (583,0 mln zł),
- c) prefinansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej – rozchody w wysokości 185,7 mln zł,
- d) zarządzanie płynnością sektora finansów publicznych – rozchody w wysokości 117.733,2 mln zł,
- e) pozostałe rozchody w wysokości 150.022,4 mln zł. Większość przepływów w tej pozycji (150.000,0 mln zł) ma charakter warunkowy i zawiera potencjalne rozchody z tytułu zwiększenia potrzeb pożyczkowych netto lub wykupu długu, w szczególności na przetargach zamiany obligacji zapadających w 2023 r. Pozostała kwota wynika z przepływów z tytułu depozytów zabezpieczających w transakcjach pochodnych (22,4 mln zł),
- f) środki na rachunkach budżetowych – rozchody w wysokości 14.000,0 mln zł wynikające ze stanu środków na koniec 2022 r.

2.2. Przychody i rozchody zagraniczne

Przychody i rozchody zagraniczne są planowane odpowiednio na poziomie 136.812,1 mln zł oraz 134.268,8 mln zł.

Na planowane przychody składają się kwoty z następujących tytułów:

- a) obligacje skarbowe – przychody ze sprzedaży obligacji na międzynarodowych rynkach finansowych w wysokości 4.505,4 mln zł,
- b) kredyty otrzymane – przychody w wysokości 3.814,3 mln zł w efekcie zaciągnięcia kredytów w następujących instytucjach:
 - Europejski Bank Inwestycyjny (2.270,0 mln zł) - m.in. na projekty refinansujące wydatki poniesione przez budżet państwa na zadania inwestycyjne w obszarach, w ramach których realizowana jest umowa (np. obszar nauki i szkolnictwa wyższego, rolnictwa, wkład krajowy do funduszy strukturalnych w ramach perspektywy finansowej na lata 2014 -20),
 - Bank Światowy (1.013,5 mln zł) - na projekt ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły oraz na realizację programu „Czyste Powietrze”,
 - Bank Rozwoju Rady Europy (530,8 mln zł) - na projekt ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły,
- c) pożyczka z europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem (SURE) – przychody w wysokości 13.620,0 mln zł,
- d) zarządzanie środkami europejskimi – przychody w wysokości 85.949,8 mln zł wynikające z wpływów środków z Komisji Europejskiej,
- e) kredyty i pożyczki udzielone - przychody w wysokości 110,4 mln zł będące wynikiem spłat dokonywanych przez kredytobiorców na podstawie zawartych umów międzynarodowych,
- f) przychody w wysokości 20.000,0 mln zł. Przepływy finansowe zawarte w tej pozycji mają charakter warunkowy i zawierają wpływy z tytułu potencjalnego zwiększenia finansowania zagranicznego,
- g) przepływy związane z rachunkiem walutowym – przychody w wysokości 8.812,2 mln zł wynikające z wyższej kwoty wykorzystania środków walutowych niż wpływów walutowych (dodatknie saldo przepływów na rachunku walutowym).

Na planowane rozchody składają się kwoty z następujących tytułów:

- a) obligacje skarbowe – rozchody w wysokości 20.565,3 mln zł związane z wykupem obligacji wyemitowanych na międzynarodowych rynkach finansowych,

- b) kredyty otrzymane – rozchody w wysokości 5.447,7 mln zł związane ze spłatą kredytów otrzymanych od:
- Europejskiego Banku Inwestycyjnego (3.526,6 mln zł),
 - Banku Światowego (1.846,2 mln zł),
 - Banku Rozwoju Rady Europy (74,9 mln zł),
- c) zarządzanie środkami europejskimi – rozchody w wysokości 85.946,8 mln zł wynikające z przekazania środków złotych do budżetu środków europejskich,
- d) kredyty i pożyczki udzielone - rozchody w wysokości 539,4 mln zł z tytułu realizacji umów międzynarodowych z rządami innych państw,
- e) płatności związane z udziałami Skarbu Państwa w międzynarodowych instytucjach finansowych – rozchody w wysokości 1.769,7 mln zł,
- f) pozostałe rozchody w wysokości 20.000,0 mln zł. Przepływy zawarte w tej pozycji mają charakter warunkowy i zawierają potencjalne wyższe rozchody z tytułu operacji związanych z zarządzaniem długiem zagranicznym oraz pozostałych przepływów w finansowaniu zagranicznym.

Rozdział XIV

Omówienie artykułów ustawy budżetowej na rok 2022

Art. 1 – stosownie do art. 110 pkt 1-3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zwanej dalej „ustawą o finansach publicznych”, określa:

- łączną kwotę prognozowanych podatkowych i niepodatkowych dochodów budżetu państwa,
- łączną kwotę planowanych wydatków budżetu państwa,
- kwotę planowanych wydatków, obliczoną zgodnie z art. 112aa ust.1 albo art. 112d ust. 3 ustawy o finansach publicznych,
- kwotę planowanego limitu wydatków, o którym mowa w art. 112aa ust. 3 ustawy o finansach publicznych,
- kwotę planowanego deficytu budżetu państwa.

Kwota wydatków obliczona zgodnie z art. 112d ust. 3 ustawy o finansach publicznych określa planowane wydatki podmiotów objętych zakresem stabilizującej reguły wydatkowej (SRW) z wyłączeniem wydatków finansowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 tej ustawy. W kwocie wydatków nie uwzględnia się przepływów pomiędzy podmiotami objętymi SRW z tytułu dotacji i subwencji, przepływów finansowych, które wywołują skutki ekonomiczne odpowiadające dotacjom i subwencjom oraz przepływów finansowych między funduszami zarządzanymi przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Kwota ta, pomniejszona o planowane koszty Narodowego Funduszu Zdrowia, planowane wydatki Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, wydatki jednostek samorządu terytorialnego oraz ich związków i samorządowych jednostek budżetowych, pomniejszone o przepływy finansowe planowane do otrzymania od podmiotów objętych SRW, a także wydatki organów i jednostek, o których mowa w art. 139 ust. 2 ustawy o finansach publicznych oraz planowane wydatki Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, powiększona o działania jednorazowe w zakresie dochodów stanowi nieprzekraczalny limit wydatków, o którym mowa w art. 112aa ust. 3.

W 2022 r. w zakresie SRW uwzględniono także przepisy art. 20 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw.

Biorąc pod uwagę, iż w trakcie wykonania budżetu państwa zarówno wykonanie dochodów jak i relacja realizacji wydatków w stosunku do dochodów budżetu państwa kształtuje się zmiennie, powodując w konsekwencji wahanie poziomu deficytu budżetu państwa, ust. 5 tego artykułu dookreśla termin, na który ustala się planowany deficyt budżetu państwa, przypadający na ostatni dzień roku budżetowego, tj. na dzień 31 grudnia 2022 r.

Dochody i wydatki budżetu państwa prezentowane są w załącznikach nr 1 i 2.

Art. 2 – określa łączną kwotę prognozowanych dochodów budżetu środków europejskich i łączną kwotę planowanych wydatków budżetu środków europejskich oraz wynik budżetu środków europejskich, stosownie do art. 110 pkt 4-6 ustawy o finansach publicznych.

Wprowadzenie do ustawy budżetowej odrębnego załącznika dotyczącego budżetu środków europejskich wynika z art. 117 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym budżet środków europejskich jest rocznym planem dochodów i podlegających refundacji wydatków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich, z wyłączeniem środków przeznaczonych na realizację projektów pomocy technicznej oraz środków, o których mowa w art. 4 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz. U. L 347 z 20.12.2013, s. 549, ze zm.), jak również z art. 119 ww. ustawy przewidującego sposób ujmowania w ustawie budżetowej dochodów i wydatków budżetu środków europejskich.

Prognozowane dochody budżetu środków europejskich określone zostały w załączniku nr 3, a planowane wydatki – w załączniku nr 4.

Art. 3 – stosownie do postanowień art. 110 pkt 7-9 ustawy o finansach publicznych określa łączną kwotę planowanych przychodów budżetu państwa i łączną kwotę planowanych rozchodów budżetu państwa, których tytuły zostały wymienione w załączniku nr 5 oraz planowane saldo przychodów i rozchodów budżetu państwa. Planowane rozchody budżetu państwa, o których mowa w art. 110 pkt 8 ustawy o finansach publicznych i w konsekwencji planowane przychody nie zawierają kwot z tytułu zobowiązań finansowych zaciąganych i spłacanych przez Ministra Finansów, działającego w imieniu Skarbu Państwa, w tym samym roku budżetowym oraz kwot z tytułu operacji finansowych dokonywanych pomiędzy rachunkami Ministra Finansów, a jedynie saldo tych kwot. Kwoty z powyższych tytułów zostały z mocy art. 52 ust. 1a ustawy o finansach publicznych wyłączone z limitu rozchodów budżetu państwa, a w konsekwencji również z kwoty planowanych przychodów.

Art. 4 – określa źródła finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa, w tym deficytu budżetu państwa, zgodnie z art. 110 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, zobowiązującym do określenia źródeł pokrycia deficytu budżetu państwa.

Art. 5 – określa, zgodnie z postanowieniami art. 82, art. 95 ust. 2 oraz art. 110 pkt 10 ustawy o finansach publicznych, limity przyrostu zadłużenia w 2022 r. z tytułu zaciąganych i spłaconych kredytów i pożyczek oraz emisji i spłaty skarbowych papierów wartościowych, przy czym przez spłatę kredytów lub pożyczek należy rozumieć terminowe i przedterminowe

spląty kapitału, natomiast w przypadku skarbowych papierów wartościowych splata może nastąpić w szczególności w wyniku ich wykupu, przedterminowego wykupu, wcześniejszego wykupu, odkupu oraz zamiany. Uwzględniając postanowienia art. 78 ust. 1 i 3 oraz art. 95 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, przepisy ust. 2 i 3 omawianego artykułu umożliwiają dokonywanie operacji finansowych, które wpłyną na zmianę struktury zadłużenia Skarbu Państwa, jak również mają one zastosowanie do emisji skarbowych papierów wartościowych, których przekazanie wynika z innych ustaw, orzeczeń sądów lub innych tytułów, w ramach limitu określonego w ustawie budżetowej.

Art. 6 – określa łączną kwotę, do wysokości której mogą być udzielane przez Skarb Państwa poręczenia i gwarancje, zgodnie z dyspozycją art. 31 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2021 r. poz. 442, z późn. zm.). W 2022 roku przewiduje się możliwość udzielania w ramach ww. limitu poręczeń i gwarancji wspierających m.in. realizację strategicznych programów rządowych, takich jak budowa infrastruktury drogowej i kolejowej oraz innych przedsięwzięć infrastrukturalnych. Kwota ww. limitu może być wykorzystana również dla działań, które mogą być potencjalnie podjęte w przypadku ewentualnego pogorszenia warunków działania polskiego systemu finansowego. Limit możliwych do udzielania poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa został zaproponowany w wysokości odpowiadającej poziomowi z roku 2019, czyli z okresu sprzed pandemii Covid-19.

Art. 7 – jest wykonaniem postanowienia art. 5a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1135), zobowiązującego do określenia w ustawie budżetowej wysokości limitu, którego nie mogą przekroczyć łączne zobowiązania Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. z tytułu gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych i gwarancji ubezpieczeniowych. Limit na rok 2022 został ustalony w wysokości umożliwiającej przyjęcie do ubezpieczenia lub objęcia gwarancjami przez Korporację Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. kolejnych projektów eksportowych, w tym w ramach programu rządowego „Finansowe Wspieranie Eksportu”.

Art. 8 – upoważnia Ministra Finansów do:

1. dokonywania ze środków budżetu państwa wypłat z tytułu kredytów i pożyczek udzielanych na podstawie umów międzynarodowych rządów innych państw. Przepis ten ma na celu zwiększenie skuteczności instrumentów finansowych, które mogą być stosowane na podstawie zawieranych umów międzynarodowych i które mają na celu stymulowanie wzrostu polskiego eksportu. Umożliwi to elastyczne reagowanie na oczekiwania w relacjach międzynarodowych wobec Polski związane zarówno z realizacją bieżącej polityki finansowej, jak i średniookresowych oraz długookresowych celów wsparcia i rozwoju.

Zaplanowana na rok 2022 kwota dotyczy wypłat dla polskich eksporterów z tytułu zawartych umów kredytowych między innymi z Ukrainą, Kenią, Tanzanią i Mongolią oraz wypłat w ramach planowanych do udzielenia nowych kredytów, w tym między innymi dla Senegalu, Wietnamu i Tanzanii.

Możliwość udzielania kredytów i pożyczek z budżetu państwa wynika z art. 115 ustawy o finansach publicznych.

2. udzielania ze środków budżetu państwa pożyczek:

- a) dla Banku Gospodarstwa Krajowego na zwiększenie funduszy własnych Banku. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może udzielić Bankowi Gospodarstwa Krajowego pożyczki ze środków budżetu państwa na zwiększenie funduszy własnych Banku na podstawie art. 5b ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1198, z późn. zm.).

Wysoka ocena ratingowa Banku na poziomie „A-” ze stabilną perspektywą, równa ratingowi państwa polskiego, potwierdza dobrą sytuację finansową Banku Gospodarstwa Krajowego. W ramach swojej działalności Bank obsługuje liczne programy rządowe oraz prowadzi obsługę funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych mu na podstawie odrębnych ustaw. Szczególną rolę w działalności BGK odgrywa realizacja zadań nałożonych na Bank w ramach Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. Bank, realizując priorytety określone w Strategii, finansuje m.in. największe inwestycje infrastrukturalne, pomaga w rozwoju innowacyjności, wspiera małe i średnie przedsiębiorstwa, finansuje projekty samorządowe na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego regionów czy zapewnia sprawną obsługę finansów publicznych. Jest inwestorem w funduszach, których aktywami zarządza Polski Fundusz Rozwoju. Ponadto, BGK wspiera polskich przedsiębiorców dotkniętych skutkami pandemii COVID-19. Bank przygotował w tym celu programy pomocowe, które przewidują różne formy pomocy finansowej, m.in. systemy gwarancji i dopłat, produkty z wykorzystaniem funduszy unijnych czy nowe rozwiązania takie jak Fundusz Gwarancji Płynnościowych oraz dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych.

Ujęcie w ustawie budżetowej limitu ma charakter ostrożnościowy i stanowi dodatkową możliwość wsparcia finansowego Banku w celu umożliwienia realizacji zadań rządowych,

- b) dla Bankowego Funduszu Gwarancyjnego. Przepis art. 270 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Dz. U. z 2020 r.

poz. 842, z późn. zm.) przewiduje możliwość uzyskania przez Fundusz pożyczki ze środków budżetu państwa. W założeniu instrument ten ma stanowić mechanizm służący awaryjnemu zwiększeniu zasobów Funduszu na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowej związanej np. z kumulacją upadłości podmiotów i koniecznością dokonywania wysokokwotowych wypłat środków gwarantowanych lub koniecznością prowadzenia kosztownych procesów przymusowej restrukturyzacji, które to zdarzenia mogłyby spowodować zaangażowanie środków Funduszu w znacznej wysokości i w konsekwencji spowodować wyczerpanie się jego zasobów.

Jednocześnie rozwiązanie to nawiązuje do przepisów wdrożonej Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/49/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie systemów gwarancji depozytów, w której wskazuje się na konieczność zapewnienia systemom gwarancji depozytów możliwości korzystania z alternatywnych mechanizmów finansowania w celu zaspokojenia roszczeń deponentów.

Wobec obciążeń Funduszu ponoszonych dotychczas oraz potencjalnie możliwych w przyszłości, analogicznie jak w latach ubiegłych, pożyczka pozostaje instrumentem o charakterze prewencyjnym, na wypadek wystąpienia ewentualnej potrzeby awaryjnego wsparcia finansowego Funduszu w celu umożliwienia prawidłowej realizacji jego zadań ustawowych. Interwencje Funduszu i związane z nimi koszty zależą w szczególności od wydarzeń w sektorze bankowym i sektorze kas. Kondycja sektorów jest na bieżąco monitorowana, szczególnie mając na uwadze potencjalne ryzyka dla podmiotów z tych sektorów, natomiast w związku z działalnością Funduszu w zakresie gwarantowania depozytów oraz przeprowadzaniem procesów przymusowej restrukturyzacji niezbędne jest zapewnienie mu gotowości operacyjnej, w tym finansowej, umożliwiającej realizację tych zadań.

W konsekwencji powyższego oraz możliwości wystąpienia nieznanych obecnie zagrożeń w sektorze bankowym lub sektorze kas, nie można wykluczyć ewentualnej konieczności podejmowania przez Fundusz działań interwencyjnych o trudnej obecnie do prognozowania skali. W związku z tym, że sytuacja może zmieniać się dynamicznie, niezbędne jest zapewnienie możliwości skorzystania przez Fundusz z awaryjnego finansowania na realizację ustawowych zadań, mających na celu zapewnienie stabilności rynku finansowego i ochronę interesów klientów (deponentów) banków i kas oszczędnościowo-kredytowych,

- c) dla jednostek samorządu terytorialnego w ramach postępowania naprawczego lub ostrożnościowego. Udzielanie ww. pożyczek – zgodnie z treścią art. 115

w związku z art. 224 ustawy o finansach publicznych – stanowi istotny element polityki Rządu ukierunkowany na restrukturyzację zobowiązań jednostek samorządu terytorialnego,

- d) dla Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. – zgodnie z art. 5a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych ustawa budżetowa określa kwotę, do wysokości której mogą być udzielone pożyczki dla Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. na wypłatę odszkodowań z tytułu gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych oraz gwarancji ubezpieczeniowych. Wysokość pożyczek z budżetu państwa dla Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. została oszacowana w oparciu o bieżące prognozy dotyczące wypłat odszkodowań oraz stanu środków na wyodrębnionym rachunku bankowym „Interes Narodowy” służącym do prowadzenia rozliczeń finansowych w zakresie ubezpieczeń eksportowych gwarantowanych przez Skarb Państwa,
 - e) dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na wypłatę świadczeń gwarantowanych przez państwo – zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 423, z późn. zm.) określono wysokość nieoprocentowanej pożyczki dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przeznaczonej na uzupełnienie środków na pełne i terminowe wypłaty świadczeń gwarantowanych przez państwo.
3. przekazywania, na polecenie Prezesa Rady Ministrów, skarbowych papierów wartościowych:
- a) państwowym osobom prawnym, o których mowa w art. 3 ust. 1 – 3 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 735, z późn. zm.), na podwyższenie kapitału zakładowego, zasadniczego lub statutowego,
 - b) państwowym funduszom celowym,
 - c) funduszom, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego
– w celu finansowania przez te podmioty ich zadań ustawowych lub statutowych w ramach limitu określonego w art. 5 ust. 3, z tym że wartość nominalna nowo wyemitowanych skarbowych papierów wartościowych na ten cel nie może przekroczyć kwoty 15.000.000 tys. zł;
4. przekazania, na wniosek Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, jednostkom publicznej radiofonii i telewizji skarbowych papierów wartościowych jako rekompensatę z tytułu utraconych w roku 2022 wpływów z opłat abonamentowych z tytułu zwolnień,

o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1689), w ramach limitu określonego w art. 5 ust. 3, z tym, że wartość nominalna nowo wyemitowanych skarbowych papierów wartościowych na ten cel wyniesie 1.995.000 tys. zł – z przeznaczeniem na realizację przez jednostki publicznej radiofonii i telewizji misji publicznej.

Do emisji skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 4, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, z wyłączeniem art. 97.

Art. 9 – stanowi realizację postanowień art. 9 ust. 1 oraz art. 10 ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. 2020 r. poz. 1658).

Zgodnie z postanowieniami art. 9 ust. 1 tej ustawy w ustawie budżetowej ustala się:

- kwoty wynagrodzeń dla osób objętych i nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń,
- kwoty bazowe, które stanowią podstawę naliczania wynagrodzeń dla osób objętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń, o których mowa w art. 5 pkt 1 lit. a, c i d,
- średnioroczne wskaźniki wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej.

Średnie wynagrodzenie nauczycieli – zgodnie z art. 30 ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762) – ustalane jest na podstawie kwoty bazowej określanej dla nauczycieli corocznie w ustawie budżetowej.

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2022 – zgodnie z postanowieniem art. 10 ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw – tworzy się:

- rezerwę płacową na zmiany organizacyjne i nowe zadania, która jest przeznaczona tylko dla państwowych jednostek budżetowych i dotyczy wynagrodzeń przewidzianych do uruchomienia w roku 2022, w szczególności w związku z ewentualną realizacją nowych zadań, zwiększeniem zakresu realizowanych zadań lub powołaniem nowych jednostek organizacyjnych w trakcie roku 2022; rezerwa ta jest tworzona na zadania, których nie można uwzględnić w ustawie budżetowej,
- rezerwę na zwiększenie wynagrodzeń przeznaczonych na wypłaty wynagrodzeń dla osób odwołanych z kierowniczych stanowisk państwowych, a także nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych i odpraw w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy oraz ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, dla pracowników jednostek organizacyjnych stanowiących wyodrębnioną część budżetową, w których średnioroczne

zatrudnienie w roku poprzednim nie przekracza 50 osób; jednorazowe wypłaty na rzecz osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe nie zależą od polityki kadrowej danej jednostki, stąd też istnieje potrzeba utworzenia tej rezerwy; natomiast w jednostkach, w których średnioroczne zatrudnienie w roku poprzednim nie przekracza 50 osób, trudno jest wygospodarować środki na jednorazowe wypłaty, które są zmienne w poszczególnych latach.

Art. 10 – określa zestawienie zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami, zawarte w załączniku nr 7, zgodnie z art. 122 ust. 1 pkt 5 ustawy o finansach publicznych.

Art. 11 – wypełnia przepis art. 122 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy o finansach publicznych, zobowiązujący do zamieszczenia, w załączniku do ustawy budżetowej wykazu jednostek otrzymujących dotacje podmiotowe i celowe oraz kwoty tych dotacji. Wykaz ten zawiera załącznik nr 8.

Art. 12 – wypełnia dyspozycję art. 122 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym zakres i kwoty dotacji przedmiotowych i podmiotowych zostały określone w załączniku nr 9.

Art. 13 – określa kwotę bazową dla zawodowych kuratorów sądowych – zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 167).

Wynagrodzenie zasadnicze kuratorów zawodowych na równorzędnych stopniach służbowych jest równe i stanowi odpowiednio do rangi stopnia służbowego wielokrotność kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej.

Kwota bazowa dla zawodowych kuratorów sądowych jest waloryzowana corocznie średniorocznym wskaźnikiem wzrostu wynagrodzeń ustalany na podstawie przepisów o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej.

Art. 14 – wynika z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2020 r. poz. 360, z późn. zm.), który stanowi, że etaty Policji określa ustawa budżetowa.

Art. 15 – określa kwotę ogólnej rezerwy budżetowej, która – zgodnie z art. 140 ust. 1 ustawy o finansach publicznych – może być tworzona w wysokości do 0,2% wydatków budżetu.

Art. 16 – określa limit mianowań urzędników w służbie cywilnej na dany rok budżetowy i środki finansowe na wynagrodzenia oraz szkolenia członków korpusu służby cywilnej – zgodnie z postanowieniami art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1233).

Art. 17 – określa prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych. Wskaźnik ten jest powszechnie wykorzystywany w planowaniu wydatków

i dochodów oraz indeksowaniu różnego typu opłat. Stosujące go podmioty powinny mieć możliwość powołania się na oficjalne źródło, jakim jest przepis w ustawie budżetowej.

Przykładowo, na prognozowany w ustawie budżetowej wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych powołuje się:

- art. 3 ust. 1a ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1689),
- art. 66 ust. 4 i art. 136 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2021 r. poz. 1420),
- art. 6 pkt 15 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, z późn. zm.),
- art. 13 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098, z późn. zm.),
- art. 383 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478, z późn. zm.),
- art. 12 ust. 5c, 5e i 5f ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz. U. z 2021 r. poz. 117, z późn. zm.).

Art. 18 – określa średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów. Na wskaźnik ten powołuje się art. 74 ust. 2 ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji i restrukturyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe” (Dz. U. z 2021 r. poz. 146).

Za podstawę ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego, o którym mowa w ust. 1 wymienionego wyżej artykułu, przyjmuje się przeciętną średnioroczną cenę detaliczną 1000 kg węgla kamiennego z roku poprzedzającego rok, w którym ekwiwalent ma być wypłacany, ogłaszaną przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w terminie do 20 stycznia każdego roku, w formie komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, skorygowaną o przewidywany w ustawie budżetowej średnioroczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów na rok planowany.

Art. 19 – stosownie do art. 76 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych – określa wysokość odpisu z wyodrębnionych w ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych funduszy, ustalonego na podstawie planu finansowego tego Funduszu i stanowiącego przychód Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 20 – stosownie do art. 57 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych – określa kwotę wydatków na prewencję rentową.

Art. 21 – określa wysokość odpisu wynikającego z art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1924, z późn. zm.), który zobowiązuje do ustalenia w ustawie budżetowej na dany rok kwoty odpisu z Funduszu Emerytur Pomostowych z przeznaczeniem na działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na realizację kosztów wypłaty emerytur pomostowych.

Art. 22 – określa wysokość należności z tytułu poniesionych kosztów poboru i dochodzenia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych składek na otwarte fundusze emerytalne; przepis art. 76 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych stanowi, że maksymalna wysokość tych należności wynosi nie więcej niż 0,4% kwoty przekazanych do otwartych funduszy emerytalnych składek na to ubezpieczenie, zaś w ustawie budżetowej corocznie ustala się wysokość tej należności.

Art. 23 – ustala wysokość odpisu od funduszu emerytalno-rentowego na fundusz administracyjny Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Art. 79 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2021 r. poz. 266, z późn. zm.) stanowi, iż odpis może wynosić do 3,5% planowanych wydatków funduszu emerytalno-rentowego.

Art. 24 – określa prognozowane przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej na rok 2022, którego obowiązek opublikowania w ustawie budżetowej na dany rok wynika w szczególności z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (roczna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób, o których mowa w art. 6 i 7 ww. ustawy (podmioty podlegające obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym i dobrowolnie ubezpieczeni), w danym roku kalendarzowym nie może być wyższa od kwoty odpowiadającej trzydziestokrotności prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok kalendarzowy, określonego w ustawie budżetowej, ustawie o prowizorium budżetowym lub ich projektach, jeżeli odpowiednie ustawy nie zostały uchwalone).

Art. 25 – stosownie do art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 38, z późn. zm.) jednostki samorządu terytorialnego dokonują wpłat do budżetu państwa.

Obowiązek określenia w ustawie budżetowej kwot ww. wpłat wynika z art. 19 tej ustawy.

Zasady dokonywania wpłat przez gminy, powiaty i województwa, a także przeznaczanie środków podchodzących z tego tytułu, określają przepisy art. 29, 30 i 70a ww. ustawy.

Przepis art. 70a, regulujący zasady ustalania wpłat województw do budżetu państwa, obowiązuje do dnia 31 grudnia 2021 r. W związku z tym przygotowana została nowelizacja ustawy, która m.in. przedłuży obowiązywanie tego przepisu.

Wysokość wpłat jest wynikiem relacji pomiędzy wysokością dochodów podatkowych poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego (odpowiednio: gmin, powiatów i województw), w przeliczeniu na jednego mieszkańca, a średnimi dochodami podatkowymi wyliczonymi na jednego mieszkańca danej grupy jednostek.

Art. 26 – wprowadzenie do ustawy budżetowej powyższego przepisu wynika z postanowień art. 104 ust. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2021 r. poz. 1100, z późn. zm.), zgodnie z którym wysokość składki na Fundusz Pracy określa ustawa budżetowa.

Art. 27 – wprowadzenie do ustawy budżetowej powyższego przepisu wynika z postanowień art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1787), zgodnie z którym wysokość składki na Fundusz Solidarnościowy określa ustawa budżetowa.

Art. 28 – wprowadzenie do ustawy budżetowej powyższego przepisu wynika z postanowień art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. z 2020 r. poz. 7), zgodnie z którym wysokość składki na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych określa ustawa budżetowa.

Art. 29 – stanowi o zamieszczeniu w załączniku nr 10 zestawienia programów wieloletnich w układzie zadaniowym, zgodnie z art. 122 ust. 1 pkt 4 ustawy o finansach publicznych, zawierającego, stosownie do ust. 2 tego artykułu, nazwę programu i podstawę prawną jego utworzenia, jednostkę organizacyjną realizującą program lub koordynującą jego wykonanie, cel programu, zadania programu, okres realizacji programu, łączne nakłady, w tym z budżetu państwa, na realizację programu, wysokość wydatków w roku budżetowym oraz w kolejnych latach na realizację programu oraz mierniki określające stopień realizacji celu.

Art. 30 – wypełnia postanowienia art. 122 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy o finansach publicznych zobowiązujące do zamieszczenia, w załączniku do ustawy budżetowej, planów finansowych agencji wykonawczych. Plany te zawiera załącznik nr 11.

Art. 31 – wynika z postanowień art. 122 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy o finansach publicznych zobowiązujących do zamieszczenia, w załączniku do ustawy budżetowej, planów finansowych instytucji gospodarki budżetowej. Plany te zawiera załącznik nr 12.

Art. 32 – wypełnia postanowienia art. 122 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy o finansach publicznych zobowiązujące do zamieszczenia, w załącznikach do ustawy budżetowej, planów finansowych państwowych funduszy celowych. Plany te zawiera załącznik nr 13 odrębnie dla każdego funduszu.

Art. 33 – wypełnia postanowienia art. 122 ust. 1 pkt 1 lit. d ustawy o finansach publicznych zobowiązujące do zamieszczenia, w załączniku do ustawy budżetowej, planów finansowych

państwowych osób prawnych, o których mowa w art. 9 pkt 14 ustawy. Plany te zawiera załącznik nr 14.

Art. 34 – określa łączną kwotę zobowiązań, do wysokości której organy administracji rządowej mogą w danym roku zaciągać zobowiązania finansowe z tytułu umów o partnerstwie publiczno-prywatnym, zgodnie z dyspozycją art. 17 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 711, z późn. zm.). Ustalenie w ustawie budżetowej tego limitu nie powoduje automatycznego przekazywania organom administracji rządowej środków budżetowych na realizację przedsięwzięć w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego, wydatki te są realizowane przez poszczególnych dysponentów w ramach posiadanych środków. Celem określenia powyższego limitu jest zapewnienie kontroli skali zawieranych przez organy administracji rządowej nowych umów w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego. Ponadto, zgodnie z art. 18 wymienionej wyżej ustawy, gdy przedsięwzięcie realizowane przez podmiot publiczny w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego będzie wymagało finansowania z budżetu państwa w kwocie przekraczającej 100 mln zł, zgodę na realizację takiego przedsięwzięcia wyraża minister właściwy do spraw finansów publicznych – z wyłączeniem środków przeznaczonych na finansowanie programów operacyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057) oraz ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818).

Art. 35 – stanowi o ujęciu, zgodnie z art. 121 oraz art. 122 ust. 1 pkt 2 lit. b i c ustawy o finansach publicznych, w załączniku nr 15 - planowanych dochodów i wydatków budżetu środków europejskich oraz budżetu państwa w latach 2022-2024 w zakresie programów finansowanych z udziałem środków europejskich, programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej oraz programów Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa, a w załączniku nr 16 – wykazu programów wraz z limitami wydatków i zobowiązań w kolejnych latach realizacji programów finansowanych z udziałem środków europejskich.

Art. 36 – dotyczy zamieszczenia w ustawie budżetowej załącznika nr 17, stosownie do przepisu art. 122 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy o finansach publicznych. Załącznik obejmuje środki nieujęte w załączniku nr 16, które nie wchodzą do budżetu środków europejskich, co wymaga wprowadzenia w tym zakresie odrębnego załącznika do ustawy budżetowej.

Art. 37 – dotyczy prefinansowania zadań przewidzianych do finansowania ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w zakresie wspólnej polityki rolnej wynikającego z art. 13 ustawy z dnia 27 maja 2015 r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 719) oraz przepisów wykonawczych wydanych na jej podstawie. Prefinansowanie tych zadań określa załącznik nr 18.

SPIS TABLIC

Tablica 1. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne w latach 2020-2025

Tablica 2. Dochody budżetu państwa

Tablica 1. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne w latach 2020 - 2025

Wyszczególnienie	jedn.	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Procesy realne							
PKB	rok poprzedni = 100	97,3	104,9	104,6	103,7	103,5	103,5
Eksport	rok poprzedni = 100	99,8	110,4	107,7	104,8	104,2	104,2
Import	rok poprzedni = 100	98,1	112,3	109,4	104,9	104,6	104,6
Popyt krajowy	rok poprzedni = 100	96,3	105,5	105,3	103,7	103,7	103,7
Spożycie	rok poprzedni = 100	98,7	104,6	105,0	103,9	103,5	103,3
- prywatne	rok poprzedni = 100	96,9	105,3	105,7	104,7	103,8	103,6
- publiczne	rok poprzedni = 100	104,4	102,4	103,0	101,4	102,4	102,4
Akumulacja	rok poprzedni = 100	87,1	109,4	106,6	102,8	104,7	105,5
- nakłady brutto na środki trwałe	rok poprzedni = 100	90,4	107,6	106,6	102,6	104,9	105,7
PKB w cenach bieżących	mld PLN	2.323,9	2.528,7	2.722,9	2.900,0	3.075,8	3.256,3
Ceny							
Ceny towarów i usług konsumpcyjnych (średniorocznie)	rok poprzedni = 100	103,4	104,3	103,3	103,0	102,7	102,5
Ceny produkcji sprzedanej przemysłu (średniorocznie)	rok poprzedni = 100	99,4	106,1	103,0	102,5	102,2	101,8
Deflator PKB	rok poprzedni = 100	104,1	103,8	103,0	102,7	102,5	102,3
Wynagrodzenia							
Przeciętne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej	PLN	5.167	5.548	5.922	6.307	6.700	7.111
- w sektorze przedsiębiorstw	PLN	5.411	5.807	6.218	6.643	7.082	7.542
Przeciętne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej	rok poprzedni = 100	105,0	107,4	106,7	106,5	106,2	106,1
- w sektorze przedsiębiorstw	rok poprzedni = 100	104,7	107,3	107,1	106,9	106,6	106,5
Rynek pracy							
Przeciętne zatrudnienie w gospodarce narodowej	tys. etatów	10.613	10.667	10.742	10.770	10.770	10.770
- w sektorze przedsiębiorstw	tys. etatów	6.326	6.362	6.415	6.434	6.434	6.434
Przeciętne zatrudnienie w gospodarce narodowej	rok poprzedni = 100	98,3	100,5	100,7	100,3	100,0	100,0
- w sektorze przedsiębiorstw	rok poprzedni = 100	98,9	100,6	100,8	100,3	100,0	100,0
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych (koniec okresu)	tys. osób	1.046	1.001	976	847	684	637
Stopa bezrobocia rejestrowanego (koniec okresu)	%	6,2	6,0	5,9	5,2	4,2	4,0
Kurs walutowy							
EUR/PLN (średni w roku)	PLN	4,44	4,54	4,54	4,54	4,54	4,54
Stopy procentowe							
Stopa referencyjna NBP (średnio w okresie)	%, nominalnie	0,51	0,10	0,38	0,95	1,00	1,00
Bilans płatniczy na bazie transakcji							
Saldo obrotów bieżących	% PKB	3,5	1,6	0,6	0,6	0,4	0,1

Tablica 2. Dochody budżetu państwa

Wyszczególnienie	2020	2021 PW	2022 Projekt
	w tys. zł		
1	2	3	4
DOCHODY OGÓŁEM	419.795.677	482.985.154	481.436.950
1. Dochody podatkowe	370.261.752	424.840.000	446.326.000
1.1. Podatek od towarów i usług	184.551.929	214.500.000	235.200.000
1.2. Podatek akcyzowy	71.787.252	75.470.000	78.590.000
1.3. Podatek od gier	2.337.873	3.000.000	3.300.000
1.4. Podatek dochodowy od osób prawnych	41.293.051	49.500.000	51.690.000
1.5. Podatek dochodowy od osób fizycznych	63.797.444	71.275.000	67.100.000
1.6. Podatek od wydobycia niektórych kopalin	1.672.113	3.400.000	2.200.000
1.7. Podatek od niektórych instytucji finansowych	4.822.113	5.170.000	5.400.000
1.8. Podatek od sprzedaży detalicznej		2.525.000	2.846.000
1.9. Pozostałe dochody	-23		
2. Dochody niepodatkowe	47.401.895	55.554.001	32.262.458
2.1. Dywidendy	468.833	1.797.471	898.701
2.2. Wpłaty z zysku z Narodowego Banku Polskiego	7.437.077	8.876.858	844.455
2.3. Cło	4.557.740	5.624.000	6.283.000
2.4. Dochody państwowych jednostek budżetowych i inne dochody niepodatkowe	32.001.061	36.110.159	20.785.642
2.5. Wpłaty jednostek samorządu terytorialnego	2.937.184	3.145.513	3.450.660
3. Środki z Unii Europejskiej i innych źródeł niepodlegające zwrotowi	2.132.030	2.591.153	2.848.492